

Jaarstukken 2022

Gemeente Renkum

Inhoudsopgave

Deel 1 Jaarverslag	7
Paragrafen	53
Deel 2 Jaarrekening	120
Balans per 31 december	174
Deel 3 Bijlagen.....	210

Inleiding

Deel I Het jaarverslag

In het jaarverslag vindt de evaluatie plaats van het in het afgelopen jaar gevoerde beleid. Het jaarverslag bestaat uit de volgende verplicht voorgeschreven onderdelen:

- de programmaverantwoording;
- de paragrafen.

In het jaarverslag gaat het om een verantwoording van de beleidsvoornemens die zijn opgenomen in de Begroting 2022.

Deel II De jaarrekening

Met de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over het gevoerde financieel beheer in 2022. De jaarrekening bestaat uit:

- de programmarekening en de toelichting;
- de balans en de toelichting;
- SiSa (bijlage 3);
- Gerealiseerde baten en lasten per taakveld (bijlage 4).

Resultaat 2022

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
01 Samenleving	-38.755	-40.872	-39.328	1.544
02 Omgeving	-6.824	-7.784	-8.311	-527
03 Organisatie	-14.107	-15.762	-15.593	169
Totaal programma's	-59.686	-64.417	-63.231	1.186
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	60.071	66.489	67.853	1.364
Totaal resultaat	384	2.072	4.622	2.550

In deel II van deze jaarstukken zijn de afwijkingen *ten opzichte van de Najaarsnota 2022* nader toegelicht.

In het volgende overzicht is de samenstelling van het rekeningsaldo ten opzichte van de Begroting 2022 kort samengevat. Daarbij is aangegeven:

- welk product het betreft;
- de in de voor- en najaarsnota opgenomen bijstellingen;
- de afwijkingen per product zoals in deze jaarrekening is opgenomen;
- of het een incidenteel of structureel resultaat betreft. Wanneer sprake is van een structureel resultaat in de jaarrekening, zal hier in de voor-/ najaarsnota 2023 op worden teruggekomen.

Omwille van de leesbaarheid zijn alleen de afwijkingen van € 50.000 en meer opgenomen.

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	VJN	NJN	JRK	Totaal	inc/ str
1A	Inzet Coronamiddelen 2022		160		160	inc
1B	Bibliotheekwerk i.r.t. OAB		110		110	inc
1C	Vertraging uitstel renovatie sporthal Doorwerth	125			125	inc
1C	MFC Doelum		-220		-220	inc
1E	Weekend toeslag BOA's	-50			-50	inc
1G	Regionaal budget jeugdzorg	-59			-59	inc
1G	Aanpassing budget jeugdzorg Zin inclusief GI		980	-416	564	inc
1H	Aanpassing budget begeleiding		-300	-91	-391	inc
1H	Aanpassing budget beschermd wonen		439		439	inc
1H	Aanpassing budget huishoudelijke ondersteuning		-348	63	-285	inc
1H	Onafhankelijke cliëntondersteuning en PGB (Huishoudelijke ondersteuning + begeleiding)			230	230	inc
1H	Doelgroepenvervoer		40	308	348	inc
1H	Leerlingenvervoer 2022		50	-16	34	inc
1H	Versterking dienstver. gem. (POK)			262	262	inc
1I	Afboeking Coronamiddelen		77		77	inc
1I	Schulddienstverlening 2022		70		70	inc
1I	Armoedebestrijding en schulddienstverlening			52	52	inc
	Budgetgarantie zorg in natura 2021	-75			-75	inc
	Ondersteuningspakket ondernemers		75		75	inc
1J	BUIG	-195		718	523	inc
1J	Aanpassing budget beschut- en activerend werk		59		59	inc
1J	Aanpassing budget participatie		91		91	inc
1J	Afwikkeling TOZO kalenderjaar 2020		111		111	inc
1J	Arbeidsmarktondersteuning		100		100	inc
1J	Bijzondere bijstand (inclusief energietoeslag)			169	169	inc
1J	Re-integratie budget			53	53	inc
2A	Grondexploitatie			-794	-794	inc
2C	Bestemmingsplannen			51	51	inc
2L	Bato's wijk herstel vijver		-50		-50	inc
2M	Straatreiniging, kwijtscheldingen, BTW, overhead (GRP)			-81	-81	inc
2P	Glasvezel		-60		-60	inc
2P	Openbare verlichting			-171	-171	inc
2P	Kapitaallasten			206	206	inc

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	VJN	NJN	JRK	Totaal	inc/ str
3C	De Connectie			-174	-174	inc
3C	Functieonderhoud en urenitbreiding	-175			-175	inc
3C	Centraal P-budget			-185	-185	inc
3C	Organisatieontwikkeling	-178			-178	inc
3C	WGA verzekering bij Loyalis	-101			-101	inc
3C	Organisatieontwikkeling	50			50	inc
3C	Bovenwettelijk verlof		-75		-75	inc
3C	ICT			72	72	inc
3E	Subsidiebureau			50	50	inc
3F	Wachtgeldregeling wethouders	-432	136	442	146	inc
4A	Vervallen stelpost abonnementstarief		-280		-280	inc
4B	Areaalontwikkeling OZB		70		70	inc
4B	OZB			133	133	inc
4B	Kwijtscheldingen			53	53	inc
4C	Dividend 2021 BNG	54			54	inc
4C	Vastgoed			-87	-87	inc
4C	Verwachte afwikkeling aangifte btw op sport 2021	153			153	inc
4C	Stelposten (o.a. loon- en prijsontwikkeling)			161	161	inc
4C	Overige baten en lasten			-100	-100	inc
4E	Vennootschapsbelasting Moviera			254	254	inc
4A	Meicirculaire 2022		1.742		1.742	inc
4A	Septembercirculaire 2022		441		441	inc
4A	Decembercirculaire 2022			894	894	inc
	Overige	-479	-315	494	-300	inc
	Totaal	-1.362	3.103	2.550		

VJN = voorjaarsnota, NJN = najaarsnota, JRK = jaarrekening

*) alleen de afwijkingen van € 50.000 en meer zijn in bovenstaande tabel opgenomen. Deze en de afwijkingen van minder dan € 50.000 zijn in onderdeel II Jaarrekening toegelicht.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	VJN	NJN	JRK
Primitieve begroting/ begroot na wijziging	384	-978	2.072
Amendement Begroting 2022		-53	
Totale bijstelling/ afwijking JRK	-1.362	3.103	2.550
Begroot na wijziging/ resultaat JRK	-978	2.072	4.622

In de Najaarsnota 2022 gingen we nog uit van een verwacht positief resultaat van € 2.072.000. In deze jaarrekening is dit een positief resultaat van € 4.622.000 geworden. De afwijking t.o.v. de begroting bedraagt ca. 2,5%.

In het onderdeel 'resultaatbestemming en -besteding' vindt u het voorstel tot bestemming van dit resultaat.

Voor een nadere toelichting op de hiervoor aangegeven afwijkingen, verwijzen wij u naar de jaarrekening in deel II van deze jaarstukken.

Deel 1 Jaarverslag

Programmaverantwoording

In het jaarverslag vindt de evaluatie plaats van het in het afgelopen jaar gevoerde beleid. Het jaarverslag bestaat uit:

- de programmaverantwoording;
- de paragrafen.

De programmaverantwoording bestaat uit de verantwoording over de realisatie van de programma's. In de programmaverantwoording worden de drie vragen, gesteld in het programmaplan van de begroting, beantwoord maar dan op basis van de realisaties.

De programmaverantwoording biedt daardoor per programma inzicht in:

1. de mate waarin de doelstellingen zijn gerealiseerd (**Wat hebben we bereikt?**) en;
2. de wijze waarop getracht is de beoogde maatschappelijke effecten te bereiken (**Wat hebben we daarvoor gedaan?**), aangevuld met de bij ministeriële regeling vastgestelde verplichte beleidsindicatoren.
3. De gerealiseerde baten en lasten (**Wat heeft het gekost?**) komen per programma en product terug in de tabel 'Wat heeft het gekost?' in deel II Jaarrekening.

Daarnaast wordt in de programmaverantwoording een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen verstrekt en wordt inzicht gegeven in het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien.

Opbouw programmaverantwoording

Bij elk programma wordt allereerst de *ambitie* (wat willen we bereiken) van het programma weergegeven. Vervolgens informeren wij u, waar mogelijk, over de voortgang van de *doelstellingen*. Tot slot wordt verantwoording gegeven over de in 2022 geplande ('specifieke') *activiteiten*.

Deze verantwoording geven we op vier onderdelen: I = inhoud, P = planning, F = financiën, R = risico's. We maken daarbij gebruik van een aantal tekens, waardoor gemakkelijker zichtbaar is of de realisatie volgens plan verloopt:

✓	conform plan
+	wijkt af in positieve zin
-	wijkt af in negatieve zin
Toelichting	In het geval van een negatieve/ positieve afwijking is een korte toelichting gegeven.

Voor een toelichting op de in 2022 voorgenomen activiteiten verwijzen we u naar de Begroting 2022 (bij elk product staan deze *specifieke* activiteiten).

In deel II Jaarrekening wordt in het onderdeel 'Wat heeft het gekost?' een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten gegeven. Tevens wordt in deel II een toelichting op de afwijkingen tussen begrote en gerealiseerde baten en lasten gegeven.

01 Samenleving

Wat willen we bereiken (ambitie)?

Onze ambitie is dat we samen met inwoners, ondernemers en organisaties werken aan een samenleving waaraan iedereen kan deelnemen. Wij richten ons op het samen organiseren en het behoud van goede zorg en ondersteuning. Wij verschuiven verder naar preventie. We werken dorpsgericht omdat ieder dorp zijn eigen specifieke kenmerken heeft waarmee wij rekening willen houden. Onze speciale aandacht gaat uit naar het voorkomen en bestrijden van armoede. Hierdoor bieden we betere ontwikkelingskansen en een beter toekomstperspectief. We helpen voorkomen dat ouderen door armoede vereenzamen en grote gezondheidsrisico's lopen.

Om de transformatie van het sociaal domein de nodige sturing te geven wordt in 2022 het programma "Een sterke lokale basis" gestart. Dit programma is de vertaling van de ambities zoals omschreven in de "Kadernota Sociaal Domein. Het programma wordt aangestuurd door een programmaleider en bestaat uit de vijf lijnen namelijk:

1. Dorpsgericht werken, waarbij wordt voortgegaan op een stevig netwerk van partners en met licht ondersteuningsaanbod in de verschillende dorpen. Ook wordt bekeken hoe de samenwerking tussen de gedragsdeskundige en de huisartsen uitgebreid en bestendig wordt.
2. Sociale cohesie, waarbij er samen met lokale netwerken van inwoners en partners verder wordt ingezet op het tegengaan van eenzaamheid, bevorderen van ontmoeting en het opzetten van buurtcirkels.
3. Integraal werken, waarbij over de domeinen heen wordt gewerkt en vanuit het centraal stellen van de leefwereld van de inwoner.
4. Algemene voorziening, waarbij toegewerkt wordt naar een toekomstbestendige algemene voorziening.
5. Data gestuurd werken, waarbij een businesscase wordt opgezet waarmee er meer data gestuurd gewerkt kan worden om zo beter inzicht te krijgen in de inzet van hulp binnen het Sociaal Domein om op te sturen.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij daarvoor gedaan?

Wat wij per beleidsterrein willen bereiken, is uitgewerkt in de programmabegroting. Om niet in herhaling te vallen, verwijzen wij u naar de Begroting 2022.

Producten

- 1A Collectieve voorzieningen
- 1B Onderwijs
- 1C Sport en bewegen
- 1D Gezondheid
- 1E Zorg en Veiligheid
- 1F Integratie en participatie nieuwkomers
- 1G Maatwerkvoorzieningen Jeugd
- 1H Maatwerkvoorzieningen Wmo
- 1I Minima
- 1J Inkomensvoorziening

1A Collectieve voorzieningen

Doel

We stimuleren inwoners om met behulp van hun eigen netwerk zo zelfstandig mogelijk te participeren in de samenleving. Wanneer dit niet lukt zorgen we dat er (tijdelijk) voorzieningen beschikbaar zijn. De beweging die we gaan maken staat beschreven in de nieuwe kadernota sociaal domein. Waar mogelijk schalen we af van (kostbaar) maatwerk naar algemene voorzieningen. Renkum voor Elkaar heeft een belangrijke rol in het invullen van deze voorzieningen. In kwartaal 4 maken gemeente en Renkum voor Elkaar nadere afspraken over het komend jaar. Ter vergemakkelijking van de sturing op de netwerkorganisatie en om Renkum voor Elkaar meer mogelijkheden te geven om de samenwerking tussen de partners beter in te richten.

Voortgang

Terugkijkend naar de doelstelling op 1A hebben we de doelstelling grotendeels behaald. Zo heeft Renkum voor Elkaar in 2022 ingezet op het bieden van algemene voorzieningen, waarbij Renkum voor Elkaar zo licht en laagdrempelig mogelijke hulp bood. Ook heeft Renkum voor Elkaar voor veel voorkomende individuele hulpvragen collectief aanbod ontwikkeld. Dit houdt in dat niet alle individuele voorzieningen los van elkaar opgepakt worden maar soms juist in groepsverband. Een goed voorbeeld hiervan is de KIES-training, waarbij kinderen van ouders in echtscheiding een gezamenlijke training krijgen en steun bij elkaar vinden. Dit soort collectief aanbod kan de inzet van (kostbaar) maatwerk voorkomen. Bovendien is het aanbod laagdrempeliger en ook van meerwaarde voor inwoners om steun bij elkaar te vinden. Bij maatwerk jeugd (zie ook 1G van de begroting) is daarnaast een lichte daling te zien van de inzet van maatwerkvoorzieningen. Ook dit kan erop duiden dat het afschalen naar algemene voorzieningen lukt.

In 2022 heeft Renkum voor Elkaar ook verder ingezet in het verstevigen van netwerken in de dorpen, bijvoorbeeld op gebied van ouderenzorg, psychische kwetsbaarheid en jeugd. Doordat partners Renkum voor Elkaar eerder weten te vinden en weten wat hun aanbod is, draagt ook dit bij aan het afschalen van algemene voorzieningen.

Wat betreft het afspraken maken met Renkum voor Elkaar ten behoeve van de sturing en het beter inrichten van partners zijn hier in 2022 wel stappen in gezet (bijvoorbeeld door een monitoringsplan NPO en het bijhouden van verschillende KPI's) maar willen we hier in 2023 nog verder op inzetten.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1A	Groepsbegeleiding als algemene voorziening	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2019	2020	2021	2022	Doel
Renkum voor Elkaar*:					
Aantal korte contacten gericht op informatie en advies	848**	311	323	nb	
Aantal ondersteuningsvragen	470	301	414	nb	
Aantal casussen opgepakt door jeugd- en schoolmaatschappelijk werk	N.v.t.	N.v.t.	30	68	toename 30% t.o.v. 0-meting 2021
NPO Renkum voor Elkaar					
Aantal bereikte kinderen in Renkum/Heelsum	N.v.t.	N.v.t.	30	45	toename 25% t.o.v. 0-meting 2021
Aantal bereikte kinderen Doorwerth/Heveadorp	N.v.t.	N.v.t.	15	30	toename 50% t.o.v. 0-meting 2021
Outcome					
Aantal unieke cliënten jeugd		1.100	1.070	1.016	
Aantal unieke cliënten WMO		1.632	1.685	1.677	
<p>* ingevulde getallen zijn afkomstig van de jaarrapportage Renkum voor Elkaar. Monitoring vindt jaarlijks plaats en worden weergegeven in jaarrapportages die Renkum voor Elkaar ons na afloop van een kalenderjaar aanbiedt.</p> <p>** In 2019 zijn bij <i>korte contacten</i> ook deelnemers aan activiteiten jongerenwerk en ontmoeting meegeteld. Vanaf 2020 is dit niet meer meegeteld en zijn alleen de korte contacten voor passende ondersteuning geteld.</p> <p>*** Bij een aantal indicatoren is "n.v.t." ingevuld. Dit komt doordat deze indicatoren in dat betreffende jaar nog niet gemeten werden.</p> <p>**** Bij de indicatoren waar "nb" is ingevuld moeten nog indicatoren volgen in het jaarplan.</p>					

1B Onderwijs

Doel

We verschaffen toegang tot onderwijs zodat iedereen zijn kennis en talent kan ontwikkelen en bevorderen om op die manier bij te dragen aan de samenleving.

Voortgang

Op gebied van onderwijs stond in 2022 met name het nieuwkomersonderwijs centraal. Zo begon begin 2022 de oorlog in Oekraïne, waarna er ook Oekraïense mensen naar de gemeente Renkum vluchtten en hier opgevangen werden. Voor de Oekraïense kinderen was uiteraard ook onderwijs nodig, zodat ook zij hun kennis en talent kunnen ontwikkelen. Daarom heeft basisschool de Atlas in samenwerking met de gemeente Renkum een "Oekraïneschool" opgezet.

Daarnaast hadden we op gebied van onderwijs ook te maken met kinderen die worden opgevangen in het AZC Oosterbeek. Omdat zij amper de Nederlandse taal beheersten gingen zij eerst naar het Mozaïek in Arnhem maar toen ook het Mozaïek in Arnhem volstroomde heeft de Bernulphusschool zich er eind 2022 samen met ons voor ingezet om een taalklas op te zetten, die in januari 2023 van start is gegaan. Kinderen in de middelbare school leeftijd gingen naar de ISK's in Arnhem en Wageningen. Met het verzorgen van het nieuwkomersonderwijs hebben wij ons doel van 2022 bereikt.

Daarnaast is in 2022 samen met Renkum voor Elkaar en scholen ingezet op het Nationaal Programma Onderwijs. Binnen dit programma zijn o.a. educatieve naschoolse activiteiten in verschillende dorpen opgezet, is de inzet van schoolmaatschappelijk werk geïntensiveerd en wordt ingezet op het bevorderen van leesplezier. Ook deze activiteiten dragen bij aan het ontwikkelen van kennis en talent.

In 2022 is er een Regionaal Educatieplan opgesteld voor de Volwasseneducatie. De doelen van dit plan zijn de uitgangspunten voor de invulling van het Taalhuis. Alle stakeholders hebben aangegeven zich hierin te kunnen vinden.

Ook wordt er een koppeling gemaakt met inburgering, statushouders en vluchtelingenwerk.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1B	Integraal huisvestingsplan	✓	—	—	✓
Toelichting:					
Planning: een aantal onderdelen die voor 2022 stonden gepland zijn niet gehaald. Zo hebben de schoolbesturen nog geen businessplannen ingediend voor de scholen die in aanmerking komen voor renovatie in de periode 2023-2026.					
Financien: De VNG normbedragen lopen niet gelijk op met de prijzen in de markt.					
1B	Nationaal Programma Onderwijs	✓	✓	✓	✓
1B	Opstellen aanpak Taalbevordering	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

Indicator	Regio	2018	2019	2020	2021	2022	Doel
Relatief verzuim (BBV)	Renkum	5	16	22	24	nb	
Relatief verzuim (BBV)	Nederland	25	25	20	20	nb	
Absoluut verzuim (BBV)	Renkum	-	-	4,4	3,8	nb	
Absoluut verzuim (BBV)	Nederland	1,8	2,4	2,7	2,7	nb	
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (BBV)	Renkum	1,7	1	1,1	1,3	nb	
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) (BBV)	Nederland	1,9	2	1,7	1,9	nb	

nb = nog niet bekend

1C Sport en bewegen

Doel

We bieden onze inwoners voldoende kansen en mogelijkheden om te sporten en bewegen. We zetten sport en bewegen als middel in om een bijdrage te leveren aan verschillende maatschappelijke doelen zoals sociale cohesie, leefbaarheid, participatie en gezondheid.

Voortgang

Het gaat om een continu proces in relatie tot uitvoering van onze sport- en beweegvisie.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1C	Opstellen uitvoeringsplan Sport- en beweegvisie	✓	✓	✓	✓
1C	Opstellen programma Sport- en Bewegteam	✓	✓	✓	✓
1C	Afspraken maken over exploitatie basissportvoorzieningen	✓	—	✓	✓

Toelichting:

Door de ontwikkelingen op Wilhelmina sportpark, waarbij de verenigingen met elkaar willen fuseren, is er een nieuwe situatie ontstaan. De overdracht van beheer en onderhoud wordt gekoppeld aan het moment van oplevering van het vernieuwde sportpark.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output		2016	2020	2021	2022	Doel
% niet-sporters (BBV)	Renkum	50,7%	45,9%	nb	nb	< 50%
% niet-sporters (BBV)	NL	48,7%	49,3%	nb	nb	
% personen ouder dan 19 jaar dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen		67,9%	niet bekend	nb	nb	68%

nb = nog niet bekend

1D Gezondheid

Doel

Het nemen van (preventieve) gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen om op die manier bij te dragen aan gezonde inwoners, zodat ze kunnen participeren in de samenleving.

Voortgang

De GGD heeft gezondheidsbeschermende en -bevorderende maatregelen genomen, waardoor onze inwoners gezonder zijn en beter in staat zijn om actief deel te nemen aan de samenleving. Deze maatregelen worden apart bekostigd door het rijk.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1D	Kansrijke Start	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2018	2019	2020	2021	2022	Doel
Percentage volledig gevaccineerde zuigelingen	91%	92%	93.3%	91.4%	91.8%	
Bingedrinken (aantal 12-19 jarigen dat afgelopen 4 weken meer dan 5 glazen alcohol per keer gedronken heeft)	25,5%	17.2%	-	-	nb	
Overgewicht 15+	6,6%	-	-	-	nb	

nb = (nog) niet bekend

1E Zorg en Veiligheid

Doel

Wij zijn een gemeente met een sterke samenleving waar veiligheid de norm is. We zijn een veilige gemeente waar iedereen binnen de samenleving zich prettig en veilig voelt. Vanuit de gemeente werken we samen met alle partners aan veiligheid en leefbaarheid en maken in deze samenwerking ook de verbinding met zorg. We werken aan een integrale aanpak op het gebied van de lokale zorg en veiligheidssituatie waarbij de regierol bij de gemeente ligt.

Voortgang

Terugkijkend naar 2022 kan gesteld worden dat het doel is behaald. Vanuit veiligheid zijn de laatste werkzaamheden verricht als gevolg van de Coronamaatregelen. Vervolgens is vanuit de crisisorganisatie opgeschaald om de vluchtelingen uit Oekraïne die naar onze regio kwamen in goede banen te geleiden. Er heeft een veilige Airborne wandeltocht plaatsgevonden in de gemeente en ook andere evenementen konden weer plaatsvinden welke, mede dankzij de inzet van vergunningverlening veilig zijn verlopen. Daar waar nodig is door handhaving opgetreden of via bestuurlijk handhaving vervolg gegeven aan het overtreden van regels.

Dankzij goede samenwerking met ketenpartners wordt ernaar gestreefd om onveilige situaties te voorkomen en wanneer zich alsnog een onveilige situatie voordoet deze zo snel en zorgvuldig mogelijk te beëindigen. Onder andere op het gebied van personen met onbegrepen gedrag en ondermijning is de samenwerking met ketenpartners versterkt.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1E	Verbeteren van cyber-secure gedrag	—	—	✓	✓
Toelichting:					
Er is aandacht besteed aan digitale veiligheid en digitaal veilig gedrag is en er zijn voorbereidingen getroffen voor de week van de digitale veiligheid. Het geheel aan activiteiten zowel door het jaar heen als tijdens de week van de digitale veiligheid is beperkter dan vooraf beoogd. Dit is het gevolg van vergrootte werkdruk als gevolg van de coronamaatregelen, de vluchtelingencrisis, oppakken van hierdoor uitgestelde werkzaamheden en vergroten van algemene werkdruk. Met de aanvang van de nieuwe medewerker kunnen activiteiten volgens plan gerealiseerd worden.					
1E	Verbeteren perspectieven voor inwoners van kwetsbare wijken	✓	✓	✓	✓
1E	Haalbaarheid pilot wijkrechter	—	—	✓	✓
Toelichting:					
Door extra werkzaamheden als gevolg van de vluchtelingencrisis en corona hebben was er minder tijd beschikbaar om de pilot wijkrechter verder uit te werken. Er is in beeld gebracht met welke stakeholders samenwerking noodzakelijk is en hoe vorm gegeven kan worden aan de wijkrechter. De vervolgstap is om met de stakeholders gezamenlijk vorm te geven aan de pilot. De haalbaarheid van de pilot is afhankelijk van de samenwerking en instemming van de stakeholders. Hierover is nog geen helderheid.					
1E	Uitvoering geven aan de bestuursopdracht 'samen veilig, lokale aanpak huiselijk geweld	—	—	✓	—
Toelichting:					
De gemeente en ook het veld kennen op dit moment, door de situatie op de arbeidsmarkt veel verloop waardoor steeds opnieuw geïnvesteerd moet worden in het vergroten van kennis en vaardigheden t.a.v. het onderwerp. Daarnaast heeft de gemeente en het veld sinds 2019 diverse complexe en geprioriteerde opgaven gekend, waaronder de coronacrisis, de asiel- en vluchtelingencrisis, wat veel capaciteit heeft overgedragen van het Sociaal Domein en netwerkpartners. Hierdoor zijn activiteiten vanuit de lokale uitvoeringsagenda moeilijk organiseerbaar en realiseerbaar gebleken. Hierdoor wijkt de planning af in negatieve zin. Er is geen apart budget voor de lokale aanpak. De risico's liggen vooral besloten in het feit dat er op het onderwerp organisatiebreed onvoldoende kennis aanwezig is om te werken met complexe casuïstiek waarin er sprake is van (structurele) onveiligheid door huiselijk geweld en/ of kindermishandeling. Dit speelt in verschillende gemeenten en vormt de reden dat in de regio besloten is om de regioaanpak met 2 jaar te verlengen. De huidige 'lokale dynamische aanpak Samen veilig Renkum' wordt voor de periode van 2023-2024 op onderdelen aangescherpt en geprioriteerd, passend bij de interne en lokale ontwikkelingen (programma 'Een sterke sociale basis').					
1E	Opstellen beleid aanpak mensenhandel	✓	✓	✓	✓
1E	Ondermijning in beeld: verbeteren van signalen	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

Openbare orde en veiligheid

Enkele variabelen zijn opnieuw gedefinieerd, om de cijfers maximaal aan te laten sluiten bij de prioriteiten. Bij een herdefinitie zijn de cijfers van voorgaande jaren op basis van de nieuwe definitie in het overzicht opgenomen.

Output		2018	2019	2020	2021	2022	Doel
High Impact Crimes		83	75	72	72	36	< 80
Geweld op personen en zaken		270	313	253	266	227	< 440
Drank- en drugsoverlast		36	54	45	60	61	< 50
Winkeldiefstal (per 1.000 inw.; BBV)	R	1,1	0,6	0,8	0,67	0,99	< 1
Winkeldiefstal (per 1.000 inw.; BBV)	NL		2,3	1,99	1,76	2,3	-
Diefstal uit woning (per 1.000 inw.; BBV)	R	2,6	4	2,2	2,1	1,1	< 2
Diefstal uit woning (per 1.000 inw.; BBV)	NL		2,3	1,76	1,3	1,4	-
Geweldsmisdrijven (per 1.000 inw.; BBV)	R	4,0	5	4,3	3,1	3,7	< 5
Geweldsmisdrijven (per 1.000 inw.; BBV)	NL		4,8	4,5	4,3	4,6	-
Vernielingen en beschadigingen (per 1.000 inw.) (BBV)	R	5,1	5,8	5,1	6,7	4,9	< 5
Vernielingen en beschadigingen (per 1.000 inw.) (BBV)	NL	5,4	5,9	6,2	6,1	6	< 6
Meldingen cybercrime & gedigitaliseerde criminaliteit	R	115	135	244	245	151	> 300
Meldingen cybercrime	R	1	5	22	31	22	> 40
Signalen ondermijning (gemeente)*	R	-	-	-	11	2	> 25
Ondermijning (politiecijfers)	R	55	50	40	35	48	>45
Waarschuwing/ sluiting panden (wet Damocles)		5	2	1	6	6	> 4
Meldingen van discriminatie		-	-	14	11	5**	> 40
Vermissing personen		368	426	415	486	488	< 400

* Tot 2020 werd het aantal signalen voor ondermijning niet geregistreerd.

** het aantal meldingen discriminatie is nog in concept. Vizier communiceert later dit jaar het definitieve aantal

Zorg en Veiligheid

Output		2018	2019	2020	2021	2022	Doel
Veilig Thuis meldingen politie		-	75	95	73	69	> 69*
% Jongeren met Jeugdbescherming (aandeel jongeren tot 18 jaar)	R	1,2%	1,4%	1,4%	1,6	1,2	> 1,4
% Jongeren met jeugdreclassering (aandeel jongeren van 12 tot 23)	R	0,4%	0,5%	0,35	0,4	0,3 NL: 0,3	> 0,4**

Output		2018	2019	2020	2021	2022	Doel
jaar)							
Meldingen overlast personen verward gedrag (vanaf 2022 excl. meldingen vanuit instellingen; politiemeldingen)	R	212	206	316	369	384	> 180*
Jeugdoverlast (politiemeldingen)	R	174	170	120	182	128	> 175*
Verwijzingen Halt (per 1.000 inw. 12-17 jaar; BBV)	R	7	9	13	10	nb	>15***
Verwijzingen Halt (per 10.000 inw. 12-17 jaar; BBV)	NL	12	13	11	8	nb	-
Jongeren met delict voor rechter (%; BBV)	R	1	1	1	nb	nb	< 4
Jongeren met delict voor rechter (%; BBV)	NL	1	1	1	nb	nb	-

nb= (nog) niet beschikbaar

* Meer meldingen geeft beter inzicht in de problematiek. Daarom wordt (vooralsnog) een minimum-doelstelling.

** De maatregel (jeugdbescherming, jeugdreclassering) is het gevolg van (een reeks) delict(en) die passend is en gericht is op voorkomen van recidive. Het streven is dan ook dat deze maatregelen ingezet worden indien van toepassing.

1F Integratie en participatie nieuwkomers

Doel

We bieden inburgeraars een passend inburgeringstraject en dragen zorg voor de begeleiding en de voortgang.

Voortgang

Op 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering 2021 in werking getreden. Hiermee heeft de gemeente een nieuwe taak erbij gekregen. Daarnaast blijven de reguliere taken die voor inburgeraars die onder de oude wetgeving vallen van kracht.

We hebben de wettelijke taakstelling voor huisvesting van statushouders gehaald. We hebben 46 statushouders gehuisvest. Ook hebben we hard gewerkt aan de regionale tussenvoorziening op het Pro Persona terrein in Wolfheze.

We hebben de meeste onderdelen van het inburgeringstraject ingevuld. De maatschappelijke begeleiding, het participatieverklaringstraject en begeleiding bij ontzorgen zijn via prestatie afspraken bij Vluchtelingenwerk belegd. Budgetbeheer in het kader van ontzorgen is belegd bij de Kredietbank. Het taalonderwijs is regionaal ingekocht. Daarnaast dragen de consultants zorg voor begeleiding bij en de voortgang van het inburgeringstraject.

Het is belangrijk om aan de voorkant in te zetten op participatie en activering om statushouders daadwerkelijk uit te laten stromen, zodat ze niet in het re-integratiebestand terug blijven komen of

blijvend in de uitkering blijven.

De Oekraïne-crisis heeft plotseling veel inzet gevergd, naast de extra inzet die de realisatie van de regionale tussenvoorziening heeft gevergd. Dit heeft ervoor gezorgd dat het onderdeel Module Arbeidsmarkt en Participatie nog niet ingevuld is in het inburgeringstraject. Na 2022 wordt daarom ingezet op een volledige invulling van het inburgeringstraject en voldoende formatie om begeleiding te bieden bij de vormgeving en voortgang van het inburgeringstraject voor inburgeraars.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1G	Voorbereiding en Implementatie Nieuwe Wet Inburgering	✓	—	+	✓
Toelichting:					
<p>Planning: Het verplichte onderdeel 'Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP)' van het inburgeringstraject is nog niet ingevuld. Dit onderdeel wordt in 2023 ingevuld, waarna we het inburgeringstraject volledig hebben ingevuld. Daarnaast zijn door problemen bij DUO bij het in werking treden van de Wet inburgering 2021 inburgeraars later gestart. Ook zijn er landelijk personeelstekorten bij taalscholen, waardoor inburgeraars vertraging oplopen in hun inburgeringstraject.</p> <p>Financiën: Op dit moment wijken de financiën in positieve zin af, omdat er middelen in 2022 zijn binnengekomen die we nog niet hebben ingezet door de Oekraïne-crisis, inzet met betrekking tot de tussenvoorziening in Wolfheze en beperktere personeelsbezetting in verband met ziekte. De planning is om deze middelen in 2023 en volgende jaren in te zetten voor invulling van het onderdeel MAP en extra formatie voor begeleiding bij het vormgeven en de voortgang van het inburgeringstraject voor de inburgeraar.</p>					

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2020	2021	2022*
Huisvestingstaakstelling	22	45	36+9
Huisvestingen gerealiseerd	22	36	46
Aantal statushouders in uitkering	115	101	101 (huishoudens) / 151 (unieke statushouders)
Outcome			
Aantal statushouders uitgestroomd uit uitkering	28	10	5 (huishoudens) / 7 (unieke statushouders, 2 zijn uitgestroomd door)

Output	2020	2021	2022*
			uitstroom partner naar werk)
Aantal statushouders naar participatie en part-time werk	8	25	6 (huishoudens)

* De data zijn vanaf de jaarrekening 2022 uit een andere (betrouwbaardere) bron gehaald. Hierdoor sluit de data van 2021 en 2022 niet op elkaar aan. Vanaf de jaarrekening 2022 wordt deze nieuwe databron gebruikt, dus de data in volgende jaren zal weer aansluiten.

1G Maatwerkvoorzieningen Jeugd

Doel

We stimuleren en ondersteunen kinderen, jongeren en hun omgeving om zo zelfstandig en veilig mogelijk op te groeien en te participeren in de samenleving.
We zetten er op in om de taakstellingen op jeugd te behalen door hulp in te zetten zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig, te normaliseren, kinderen zo thuis mogelijk te laten opgroeien, het collectieve veld te versterken en strakkere afspraken te maken met zorgaanbieders. Ons doel is goede, toegankelijke en betaalbare zorg en ondersteuning voor wie niet zonder kan.

Voortgang

We hebben bovenstaand doel in 2022 bereikt door:

- Samen met Renkum voor Elkaar het collectieve veld verder te versterken. Zo is het netwerk jeugd in de verschillende dorpen verstevigd, zijn er o.a. met behulp van het NPO-programma meer activiteiten voor jeugd opgezet en is er ook in 2022 nieuw collectief aanbod ontwikkeld voor kinderen en ouderen.
- Doordat ons Sociaal Team bij het inzetten van passende ondersteuning de uitgangspunten hulp zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig, normaliseren en kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien hanteerden.
- Een succesvolle wervingscampagne pleegzorg, waarmee meerdere pleegouders geworven zijn, wat bijdraagt aan het "zo thuis mogelijk opgroeien".
- Regionaal afspraken te maken met zorgaanbieders.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1H	Evaluatie verordening, besluit en beleidsregels jeugdhulp	✓	✓	✓	✓
1H	Woonplaatsbeginsel	✓	✓	✓	✓
1H	Middelen algemene uitkering	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output		2018	2019	2020	2021	2022*	Doel
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar) (BBV)	R	15%	15,6%	14,4%	15,3%	12,6%	
Jongeren met jeugdhulp	NL		12,3%	11,9%	12,9%	10,7%	

Output		2018	2019	2020	2021	2022*	Doel
(% van alle jongeren tot 18 jaar) (BBV)							
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar) (BBV)	R	1,4%	1,5%	1,4%	1,6%	1,2%	
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar) (BBV)	NL		1,2%	1,2%	1,2%	1,1%	
Aantal unieke cliënten jeugd (zorgportaal)	R	-	-	1.100	1.070	1.016	

* BBV cijfers 2022 betreffen het *eerste half jaar* van 2022. De cijfers over geheel 2022 zijn nog niet bekend.

1H Maatwerkvoorzieningen Wmo

Doel

We stimuleren inwoners om met behulp van hun eigen netwerk zo zelfstandig mogelijk te participeren in de samenleving. Wanneer dit niet lukt zorgen we dat er (tijdelijk) voorzieningen beschikbaar zijn.

Voortgang

Wij zijn erin geslaagd om het stimuleren van inwoners om met behulp van hun eigen netwerk zo zelfstandig mogelijk te participeren in de samenleving te bevorderen en hebben daarnaast (tijdelijke) voorzieningen beschikbaar gesteld voor degenen die hierin niet slaagden.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1I	Doordecentralisatie beschermd wonen (voor inwoners met een licht verstandelijke beperking): van beschermd wonen naar beschermd thuis	✓	—	✓	✓
Toelichting:					
In het kader van de landelijke transformatie van beschermd wonen naar beschermd thuis is het rijk voornemens om een objectief verdeelmodel in te voeren. In 2022 heeft het rijk dit model en de mogelijke risico's heroverwogen. Het gevolg hiervan is dat de implementatie één jaar is verschoven, de ingangsdatum is nu 1-1-2024. Het bijhorende ingroeipad van 10 jaar start tevens in 2024.					
1I	De inzet van eenvoudig maatwerk	✓	✓	✓	✓
1I	Evaluatie verordening, besluit en beleidsregels Wet maatschappelijke ondersteuning	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output		2018	2019	2020	2021	2022	Doel
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inw.) (BBV)*	R	610	730	680	717	740	
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO (per 10.000 inw.) (BBV)*	NL			640	604	640	
Aantal Zorg in Natura en PGB cliënten Hulp bij Huishouden / 1ste kwartaal		815	845	854	949	1039	
Aantal Zorg in Natura en PGB cliënten Begeleiding / 1ste kwartaal		435	475	500	648	675	
Doelgroepenvervoer:							
Wmo-gerechtigden maken gebruik van Avan						23	
Jeugdgeïndiceerden naar zorginstellingen maken gebruik van Avan						29	
Leerlingenvervoer:							
		School- jaar 2018 - 2019					
Het totaal aantal leerlingen met een positieve beschikking		144	120	110	100	127	
Leerlingen in het taxivervoer (streven is dat leerlingen zo zelfstandig mogelijk reizen en dat aantal leerlingen in taxivervoer zo laag mogelijk is).		98	<98		77	102	
Leerlingen in Openbaar Vervoer en Eigen vervoer		46			23	25	

nb = (nog) niet bekend

*waarstaatjegemeente.nl

1I Minima

Doel

Meer inwoners zijn financieel zelfstandig en arbeidsdeelname neemt toe. We werken toe naar meer eigen regie, eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van inwoners.

Voortgang

In het tweede kwartaal van 2022 zijn we gestart met de wettelijke vroegsignalering van schulden. We doen dit door meldingen van betalingsachterstanden water, zorgverzekering, huur en gas/elektriciteit in een systeem aan elkaar te koppelen. Bij meerdere achterstanden op één adres of bij hoge achterstanden, gaan we persoonlijk langs bij de inwoner om hulp aan te bieden. Het doel hiervan is het voorkomen van schulden door vroegtijdig op een laagdrempelige manier hulp aan te bieden. Het goed laten lopen wie wat wanneer doet in dit proces, vroeg tijd en aandacht. Het aantal meldingen bleef achter bij de verwachtingen die we hadden. Door aan te sluiten bij de landelijke monitor vroegsignalering proberen we hier meer grip op te krijgen. Ook hebben we geregeld overleg met Vivare zodat we optimaal samenwerken.

Vanaf januari 2022 voert de Kredietbank na een nieuwe aanbesteding opnieuw schulddienstverlening voor onze gemeente uit. In de nieuwe overeenkomst is ook schulddienstverlening aan ondernemers opgenomen. Op onze website is hierover informatie opgenomen, en ook via het Economisch Platform delen we hierover informatie. We werken samen met Overrood, en stichting die ondernemers in zwaar weer begeleidt. Dit zijn vrijwilligers die zelf ook ondernemer zijn (geweest). Hierdoor staan zij dicht bij de ondernemer en spreken zij diens taal.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
1F	Uitbreiding taken gemeentelijke schulddienstverlening	-	✓	+	✓
<p>Toelichting:</p> <p>Voor een toelichting op de 'financiën' verwijzen we u naar het onderdeel 'bijstellingen met resultaat'. Product 1F Minima, Vroegsignalering financiële problemen 2022.</p> <p>Hoewel de vroegsignalering van schulden volgens plan verloopt, blijft het aantal meldingen waarop we actie kunnen ondernemen achter.</p>					

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output		2018	2019	2020	2021	2022
% Kinderen met kans op armoede 0-18 jaar			9%	10%	9%	nb
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin (%) (BBV)	R	6%	5%	5%	4%	nb
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin (%) (BBV)	NL		6%	6%	6%	nb
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren (BBV)	R	2%	2%	2%	2%	nb
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren (BBV)	NL		2%	2%	2%	nb
Aantal inwoners met een inkomen tot 120%			1.450 (Evaluatie minima-			1500

Output		2018	2019	2020	2021	2022
			beleid 2019)			
Volumeontwikkeling schulddienstverlening:						
Aantal inwoners met schulden waarvan het dossier wordt overgedragen aan Kredietbank Nederland		41	26	29	20	27
Aantallen inkomensbeheer		11	10	8	3	7
Aantal aanvragen Wsnp		12	1	4	7	6
Aantallen budgetcoaching		0			1	0
Aantal uitgegeven Gelrepassen		1.334	1.325	1.219	1171	1165
Aantal verstrekte kindvoorzieningen:						
Tegemoetkoming zwemles via Jeugdfonds		53	41	20	14	24
Kindpakket			352	312	254	333
Outcome						
Aantal geslaagde schuldregelingen		20	20	11	9	15

1J Inkomensvoorziening

Doel

Meer inwoners zijn financieel zelfstandig en de arbeidsdeelname neemt toe. We werken toe naar meer eigen regie, eigen verantwoordelijkheid en eigen kracht van inwoners.

Voortgang

2022 heeft in het licht gestaan van de hoge energierekening, inflatie en de economische gevolgen van de oorlog in Oekraïne. Steeds meer inwoners met lage en midden inkomens hadden moeite om de oplopende energiekosten te betalen. De bestaanszekerheid van veel inwoners stond hierdoor onder druk, waardoor ons doel dat meer inwoners financieel zelfstandig zouden zijn werd ingehaald door de werkelijkheid. We hebben volop ingezet om onze inwoners daarin te ondersteunen. We hebben dit gedaan door de energietoeslag lage inkomens uit te voeren, en daarnaast hebben we specifiek voor de groep met een midden inkomen (tot 150% sociaal minimum) een energietoeslag midden inkomens ingesteld.

In 2022 is de bestandsontwikkeling na een daling in 2021 opnieuw gestabiliseerd door de ongekende krapte op de arbeidsmarkt. Voor het derde jaar op rij realiseren wij een voordeel op de rijksbijdrage. Dit betekent dat wij een beter resultaat hebben dan het landelijk gemiddelde.

De krapte op de arbeidsmarkt leidde tot een lage instroom in de Participatiewet. Het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering was medio 2022 historisch laag met 550 huishoudens (incl. uitkeringen zak- en kleedgeld). Ook de uitstroom nam af.

De begeleiding naar werk voor de inwoners die (tijdelijk) aangewezen blijven op een uitkering vraagt om meer maatwerk en intensieve ondersteuning. Een steeds groter deel van de inwoners met een bijstandsuitkering zijn statushouders. Wij hebben ons ondersteuningsaanbod hierop aangepast. We leggen geen arbeidsverplichtingen op aan inwoners voor wie arbeidsdeelname geen perspectief meer is.

Activiteiten

Beleidsindicatoren en kengetallen

		2018	2019	2020	2021	2022	Doel
Aantal banen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar; BBV)	R	632,0	654,6	660,0	653,1	nb	
Aantal banen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar; BBV)	NL	774,0	792,1	795,9	805,5	nb	
Netto arbeidsparticipatie (BBV)	R	65,8	66,6	65,7	67,8	70,2	
Netto arbeidsparticipatie (BBV)	NL		68,8	68,4	71,1	72,2	
Personen met een bijstandsuitkering (per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder) (BBV)	R	32,8	31,1	37,9	32,1	15,7 15-74 jr	
Personen met een bijstandsuitkering (per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder) (BBV)	NL	40,1	38,2	46,0	43,1	13 15- 74 jr	
Lopende re-integratievoorzieningen (per 1.000 inwoners 15-65 jaar) (BBV)	R	32,2	31,1	37,9	32,1	50,2	
Lopende re-integratievoorzieningen (per 1.000 inwoners 15-65 jaar) (BBV)	NL	40,1	38,2	46,0	43,1	20,2	
Funcziemenging (BBV)	R	43,8%	44,3%	44,4	44,2	nb	
Funcziemenging (BBV)	NL		53,2%	53,2	53,3	nb	
Beschermingsbewind		276	272	275	192	nb	
Outcome							
Uitkeringsbestandsontwikkeling		-5%	-11%	-1%	-7,9%	-2%	-5%
Uitstroom naar betaald werk		45%	42%	31%	44%	29%	45%
Aantal uitkeringsdossiers met part-time werk		93	81	66	52	38	+20%

nb = (nog) niet bekend

02 Omgeving

Wat willen we bereiken (ambitie)?

In de komende jaren gaan we nog meer dan voorheen integraal samenwerken. Niet alleen binnen onze organisatie, maar vooral ook met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overige partners. Dit past ook goed binnen de gedachte van de Omgevingswet. Onze omgeving ontwikkelen we samen verder. Daarbij werken we dorpsgericht om de eigenheid van de dorpen en de diversiteit binnen de gemeente te behouden.

We stimuleren onze inwoners, ondernemers en partners om initiatieven te ontwikkelen die bijdragen aan een mooier, schoner, groener, vitaler, veiliger en duurzamer Renkum. Samen met hen geven we ook vorm aan de uitdagingen, die vanuit hogere overheden op ons af komen. Naast de Omgevingswet kan daarbij gedacht worden aan aspecten op het gebied van energie, klimaat en duurzaamheid, wonen en natuur en landschap.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij daarvoor gedaan?

Wat wij per beleidsterrein willen bereiken, is uitgewerkt in de programmabegroting. Om niet in herhaling te vallen, verwijzen wij u naar de Begroting 2022.

Producten

- 2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet
- 2B Wonen
- 2C Bestemmingsplannen/Omgevingsplannen
- 2D Omgevingsvergunning
- 2E Verkeer
- 2F Landschap, natuur en landgoederen
- 2G Milieu en duurzaamheid
- 2H Energie en klimaat
- 2i Dierenwelzijn
- 2J Ondernemen en bedrijvigheid
- 2K Recreatie en toerisme
- 2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie
- 2M Water en riolering
- 2N Afvalverwijdering en -verwerking
- 2O Groenonderhoud
- 2P Wegen, straten en pleinen
- 2Q Bos en natuurbeheer

2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet

Doel

Het ontwikkelen, inrichten en behouden van een goed geordende, aantrekkelijke en veilige leefomgeving voor inwoners, bedrijven en toeristen, waarbij we rekening houden met duurzaamheid, klimaatadaptatie, vergrijzing, vereenzaming, toegankelijkheid, (langer) zelfstandig wonen en biodiversiteit.

Voortgang

Binnen al onze projecten, programma's en binnen beleid zetten we in op het behalen van deze doelen. Dit doen we met onze partners. Dit is een continue proces.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2A	Implementatie Omgevingswet	✓	✓	✓	—
Toelichting:					
Er zit een flinke tijdsdruk op dit project, ook al is de inwerkingtreding uitgesteld tot 1 januari 2024.					
2A	Bepalen ontwikkelpotentie eigen gronden	+	✓	✓	✓
Toelichting:					
Een prioritering voor lopende projecten is afgerond, deze vormt ook de basis voor de werkverdeling. Daarnaast zijn nieuwe ontwikkellocaties onderzocht. Ongeveer 5 tot 6 locaties lijken interessant voor woningbouwontwikkeling, hier wordt de komende maanden verder onderzoek naar gedaan.					

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

2B Wonen

Doel

We zorgen ervoor dat er voldoende, comfortabele en betaalbare woningen zijn voor al onze inwoners.

1. We willen dat inwoners langer zelfstandig thuis wonen en dat daarom huizen levensloopbestendig, toegankelijk en veilig zijn.
2. We willen meer betaalbare (huur)woningen.
3. We willen samen met inwoners zorgdragen voor een veilige en schone leefomgeving.

Voortgang

Binnen al onze projecten zetten we in op de realisatie van betaalbare woningen voor de juiste doelgroepen (onder andere starters en ouderen) en de realisatie van veilige en leefbare wijken en buurten. Dit doen we met onze partners. Dit is een continue proces.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2B	Wij werken aan de realisatie van betaalbare woningen	—	✓	✓	✓
Toelichting:					
Betaalbare woningen realiseren binnen onze gemeente blijft lastig (stikstof/gestegen bouwkosten/krapte arbeidsmarkt/hoge grondprijzen/participatie). Dit is overigens een landelijk/regionaal probleem.					
2B	Samenwerking met Groene Metropoolregio	✓	✓	✓	✓
2B	Wij zetten in op versnelling van de ontwikkeling van nieuwe woonlocaties	—	—	✓	✓
Toelichting:					
Ondanks inspanning is de versnelling nog niet van de grond gekomen. Wat we nu wel merken is dat door meer inzicht in de projecten en de duidelijke prioritering hiervan, plannen echt vlot getrokken worden.					
2B	Actualiseren Nota Wonen	✓	✓	✓	✓
2B	Verhogen opbrengst gemeentelijke bouwlocaties	—	—	—	—

Toelichting:

Het verhogen van grondopbrengsten is in de huidige markt van hoge bouw- en personeelskosten en stijgende rentes niet mogelijk. De eisen voor een hoger percentage sociale en betaalbare woningen maakt dat de grondprijzen onder druk staan. Dit heeft mogelijk gevolgen voor de opbrengsten in het ihp. Hoe groot deze gevolgen zijn wordt inzichtelijk als we de haalbaarheid van de diverse ontwikkellocaties financieel onderzoeken. Dit zal de komende maanden gebeuren.

2B	Vereenvoudigen proces prestatieafspraken met woningcorp	✓	✓	✓	✓
----	---	---	---	---	---

Beleidsindicatoren en kengetallen

	2018	2019	2020	2021	2022
Bevolking (aantallen)	31.338	31.302	31.419	31.417	31.358
Woningvoorraad	14 763	14.908	14.985	15.003	15.063
Verdeling eigendom	61,36% Koop – 37,98 Huur (waarvan 21,08% corporatie bezit en 16,9% overige) 97 woningen: eigendom onbekend	62,82 % Koop – 36,92% Huur (waarvan 20,97% corporatie bezit en 15.95% overige) 39 woningen: eigendom onbekend	62,72 % Koop – 36,72% Huur (waarvan 20,09% corporatie bezit en 15.63% overige) 83 woningen: eigendom onbekend	62,86 % Koop – 36,87% Huur (waarvan 20,05% corporatie bezit en 15.82% overige) 41 woningen: eigendom onbekend	63.04 % Koop – 36,82% Huur (waarvan 20,97% corporatie bezit en 15.86% overige) 20 woningen: eigendom onbekend
Verdeling type (gemeente breed)	69,04% eengezins- woning – 30,96 % meergezins- woning	68,47% eengezins- woning – 31,53 % meergezins- woning	68,80% eengezins- woning – 31,20% meergezins- woning	70,49% eengezins- woning – 29,50 % meergezins- woning	70,15% eengezins- woning – 29,85 % meergezins- woning
Aantal huishoudens	14.461	14.513	14.566	14.655	14.770
Verdeling huishoudens: eenpersoonshuishouden s, huishoudens zonder kinderen huishoudens met kinderen	36,5% 33,9% 29,6%	36,7% 34,2% 29,1%	37,0% 34,0% 29,0%	37,4% 33,8% 28,8%	37,91% 33,81% 28,28%
Gemiddelde WOZ waarde woningen gemeente Renkum (BBV)	€ 259.000	€ 283.000	€299.000	€315.000	€338.000
Nieuwbouw en sloop	19//59	82//13	38//9	30//2	22//1
Nieuw gebouwde woningen (per 1.000 woningen) (BBV)	9,8	5,2	1,2 NL: 8,9	4,0	1,5 NL: 9,3

nb = (nog) niet bekend

2C Bestemmingsplannen/Omgevingsplannen

Doel

Het ontwikkelen, inrichten en behouden van een goed geordende, aantrekkelijke en veilige leefomgeving voor inwoners, bedrijven en toeristen, waarbij we rekening houden met duurzaamheid, klimaatadaptatie, vergrijzing, vereenzaming, toegankelijkheid, (langer) zelfstandig wonen en biodiversiteit (zie ook 2A).

We gaan van 'maatpak naar een confectiepak'. Aan de voorkant bepalen we samen het kader. Integraal en samen met inwoners. Alle interne en externe projecten worden binnen dit kader uitgevoerd. De kosten voor begeleiding van initiatieven worden verhaald op de initiatiefnemers.

Voortgang

In 2022 hebben we vrijwel maandelijks een of meerdere plannen beoordeeld via de methode intaketafel, een multidisciplinair overleg tussen verschillende vakdisciplines. Daar waar de intake succesvol is afgerond middels een overeenkomst is een aantal projecten in een bestemmingsplanprocedure gebracht. Daarnaast is een aantal bestemmingsplannen van projecten die al wat langer liepen afgerond.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

2D Omgevingsvergunning

Doel

Het ontwikkelen, inrichten en behouden van een goed geordende, aantrekkelijke en veilige leefomgeving voor inwoners, bedrijven en toeristen, waarbij we rekening houden met duurzaamheid, klimaatadaptatie, vergrijzing, vereenzaming, toegankelijkheid, (langer) zelfstandig wonen en biodiversiteit.

We gaan van 'maatpak naar een confectiepak'. Aan de voorkant bepalen we samen het kader. Integraal en samen met inwoners. Alle interne en externe projecten worden binnen dit kader uitgevoerd. De kosten voor begeleiding van initiatieven worden verhaald op de initiatiefnemers.

Voortgang

Samen met de ODRA werken we aan een gezonde veilige en duurzame leefomgeving. De ODRA voert in dit verband taken voor ons uit op het gebied van vergunningverlening toezicht en handhaving. Dit is een doorlopend proces.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2D	Implementatie Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	✓	✓	—	—
Toelichting: <p>Tegelijkertijd met de Omgevingswet treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) in werking. Ook de inwerkingtreding van deze wet hangt dus af van de behandeling van de Omgevingswet in de Eerste Kamer.</p> <p>De WKB heeft nogal wat invloed op de inkomsten uit de bouwleges. Bepaalde taken, waarvoor we nu leges heffen, komen te vervallen en er komen nieuwe taken bij waarvoor we geen leges mogen heffen. Omdat er voor de ODRA ook taken verdwijnen wordt de bijdrage die wij voor deze taken aan de ODRA betalen vermindert. Uit een eerste onderzoek dat we samen met Lingewaard, Arnhem en de ODRA hebben laten uitvoeren blijkt dat dit voor Renkum in totaal uitkomt op een nadeel van ongeveer € 50.000. Dit is slechts een voorlopige indicatie en het bedrag kan nog (veel) hoger of lager worden. Momenteel zijn we samen met Lingewaard bezig om te bekijken hoe we onze legesverordening het beste kunnen aanpassen om in de toekomst nog zoveel mogelijk kostendekkend te blijven.</p>					

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

2E Verkeer

Doel

- Het vergroten van verkeersveiligheid; ambitie: we gaan voor de nul (verkeersslachtoffers)
- Het behouden van de bereikbaarheid
- Toegankelijk voor iedereen
- We stimuleren duurzame vormen van mobiliteit

Subdoelen

1. Door het nemen van verkeersmaatregelen, communicatie en handhaven verbeteren we de verkeersveiligheid
2. Het behouden van openbaar vervoersvoorzieningen (bus, trein, buurtbus, veerpont)
3. Zorgen voor voldoende parkeer- en stallingsvoorzieningen

Voortgang

Het nastreven van bovenstaande doelen is een continu proces. We hebben een aantal snelheidsremmende maatregelen doorgevoerd en in het kader van duurzame mobiliteit is een laadvisie ontwikkeld. We hebben 14 openbare laadgelegenheden gerealiseerd.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2E	Spooronderdoorgang Wolfheze	✓	✓	✓	—
Toelichting:					
Gezien de huidige kostenstijgingen in de markt (o.a. energie en (bouw)materialen) is het risico t.a.v. kostenoverschrijding toegenomen. Op dit moment is er (nog) geen sprake van kosten overschrijding. Er wordt op dit moment een tussentijdse kostenraming opgesteld op basis van het meest actuele ontwerp. Na beschikbaar komen van deze kostenraming kan geconcludeerd worden of het project nog steeds binnen budget blijft.					
2E	Beheer op orde	✓	✓	✓	✓
2E	Samenwerking met Groene Metropoolregio	✓	✓	✓	✓
Toelichting:					
Wegens onderbezetting bij de vakgroep Verkeer is ervoor gekozen in 2022 minder aandacht te besteden aan regionale samenwerking.					

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2018	2019	2020	2021	2022	Doel
Aantal KM aangepakte fietspaden/straten	9,7	1,5+	0	3,5	NB	
Aantal VOP's (voetgangersoversteekplaatsen) / intelligente VOP's	33/7	33/9	33/9	34/10	NB	30/12
Aantal toegankelijke buurtbushaltes (18 cm)	26	+22		+4	NB	78
Aantal bushaltes 352 (Hoogwaardig openbaar vervoer HOV kwaliteit)	huidig	huidig	huidig	huidig	huidig	
Aantal bushaltes met fietsenstallingen (HOV)	7	10	10	10	NB	
Aantal openbare fietslaadpalen	(0)	0	0	0	NB	
Aantal openbare laadpalen	38	38	40	44	NB	

	2018	2019	2020	2021	2022	Doel
Geregistreerde verkeersongevallen naar zwaarte (bron: Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV), bewerking ABF Research):						
Uitsluitend materiële schade (%)	84,5 (NL 84,9)			72	75	
Opname ziekenhuis (%)	10,7 (NL 9,4)			9	11	
Lichtgewond(en) (%)	4,2 (NL 5,2)			11	13	
Dodelijke afloop (%)	0,6 (NL 0,5)			0	1	

2F Landschap, natuur en landgoederen

Doel

- Het beschermen en waar nodig ontwikkelen van de aanwezige waarden van bos, landschap en inheemse flora en fauna in de gemeente Renkum
- Het landschap benutten om mensen te (ver)binden en elkaar ontmoeten: inwoners, recreanten, vrijwilligers en toeristen voelen zich aangetrokken tot ons landschap
- Landgoederen en buitenplaatsen behouden, herstellen en ontwikkelen

Voortgang

Er is invulling gegeven aan alle doelen. Bato's vijver is uitgevoerd. Voor de doelen landgoederen en buitenplaatsen is een Stichting Renkums Buiten ondersteund om mede uitvoering te geven aan de doelen.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

2G Milieu en duurzaamheid

Doel

We zorgen voor een duurzame, prettige en gezonde leefomgeving, het zijn van een klimaatneutrale en robuuste gemeente en het verminderen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval en zwerfafval.

Subdoel:

Milieu:

In ieder geval voldoen aan minimale wettelijke eisen en streven naar een prettige en gezonde samenleving.

Voortgang

Samen met de ODRA werken we aan een gezonde veilige en duurzame leefomgeving. De ODRA voert in dit verband taken voor ons uit op het gebied van vergunningverlening toezicht en handhaving. Dit is een doorlopend proces.

Daarnaast werken we ook samen met andere partners zoals bijvoorbeeld de GGD regio midden om de hinderbeleving rondom Parenco beter in beeld te krijgen. Hiervoor hebben we bijvoorbeeld de steekproef in het kader van de "gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen" (een onderzoek van het RIVM) opgehoogd. Dit onderzoek is in 2022 uitgevoerd en de eerste resultaten worden de komende maanden verwacht.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2G	Overdracht bodemtaken van provincie aan gemeenten	✓	✓	—	—
Toelichting: Door de overdracht van de bodemtaken van provincies naar gemeenten zal ook het budget dat nu bij de provincies ligt worden overgeheveld naar de gemeenten. Hoe de verdeling er precies uit komt te zien is op dit moment nog onduidelijk					

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

2H Energie en klimaat

Doel

We zorgen voor een duurzame, prettige en gezonde leefomgeving, het zijn van een klimaatneutrale en robuuste gemeente en het verminderen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval en zwerfafval.

Subdoel:

Klimaat en energie:

We moeten transformeren naar een CO₂-arme samenleving om de mate van klimaatverandering beperkt te houden door in te zetten op adaptatie en mitigatie (49% reductie t.o.v. 1990 in 2030).

Voortgang

Doel is gericht op de lange termijn, activiteiten van afgelopen jaar hebben daaraan bijgedragen.

Het subdoel is inmiddels wel aangescherpt. De Europese lidstaten hebben met elkaar afgesproken dat de EU in 2030 minimaal 55% minder moet uitstoten.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2H	Deelname Regionale Energie Strategie RES	✓	✓	✓	✓
2H	Lokaal invulling geven aan de RES zoekgebieden voor zonne-energie	✓	—	✓	✓
Toelichting: Door capaciteitsgebrek moet uitvraag nog uitgeschreven worden					
2H	Uitvoering geven aan Energieloket	✓	✓	✓	✓
2H	Deelname regionale activiteiten speerpunt circulaire regio van de Groene Metropoolregio	✓	✓	✓	✓
2H	Lokale opvolging Ruimtelijk Adaptatie Plan (RAP)	✓	✓	✓	✓
2H	Wijk van de Toekomst Heveadorp	✓	—	✓	✓
Toelichting: In de Transitievisie Warmte was voorzien dat Wijk van de Toekomst Heveadorp in 2022 met de planvorming zou beginnen. Dit is nog niet gerealiseerd.					
2H	Wijkgerichte aanpak vormgeven middels een ondersteuningsstructuur voor de wijkinitiatieven	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output		2018	2019	2020	2021	2022
% Hernieuwbare elektriciteit (BBV)	R	3,7	2,0	3,1	nb	nb
% Hernieuwbare elektriciteit (BBV)	NL	17,6	20,0	26,8	nb	nb

nb = (nog) niet bekend

2i Dierenwelzijn

Doel

Het bevorderen van het welzijn van wilde en gehouden dieren.

Voortgang

In 2022 is er minder dan beoogd aandacht geweest voor dierenwelzijn door personeelwisseling.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2I	Opstellen beleid dierenwelzijn	—	—	✓	✓

Toelichting:
Het opstellen van het beleid is door personeelwisseling doorgeschoven naar 2023.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

2J Ondernemen en bedrijvigheid

Doel

- We streven naar economische groei in onze gemeente en groei van de werkgelegenheid door een aantrekkelijke gemeente te zijn voor ondernemers.
- We willen een goed ondernemersklimaat en kwalitatief goede werklocaties. Zo dragen we zorg voor goed bereikbare en vitale bedrijventerreinen met een kwalitatief goede uitstraling en vitale winkelcentra die ook de leefbaarheid in de dorpen versterken.
- We willen hierbij een intensieve samenwerking met het bedrijfsleven, structuren versterken en koppelingen leggen met andere beleidsterreinen.

Voortgang

Het doel is grotendeels bereikt. Het is een continue doel. Vanwege zowel (de nasleep van) corona en de energiecrisis hebben we extra aandacht besteed aan het ondersteunen en faciliteren van ondernemers. Hierdoor én door een vacature bij de afdeling economie in de tweede helft van 2022, hebben we minder tijd kunnen besteden aan individuele bedrijfscontacten. Door de bijeenkomsten voor bedrijven en de samenwerking met het economisch platform en de ondernemersverenigingen hebben we afstemming gehad over verschillende onderwerpen die bij ondernemers spelen. Het

economisch platform is verder uitgebreid waardoor bijna alle ondernemers en kernen uit onze gemeente vertegenwoordigd zijn.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2J	Centrum Renkum	✓	—	✓	✓
Toelichting:					
Visievorming gerealiseerd maar uitvoering van visie heeft vertraging opgelopen met name door het ontbreken van financiële middelen.					
2J	Centrum Oosterbeek	—	—	✓	✓
Toelichting:					
Individuele plannen zijn uitgevoerd. Uitvoering visie rondom Raadhuisplein vraagt om een samenhangend ruimtelijk plan. Hiervoor was in 2022 geen budget beschikbaar. De visie kan onvoldoende ingezet worden voor subsidies Provincie, aangezien de visie nu niet volledig / integraal/uitvoeringsgericht is.					
2J	Samenwerking economisch platform.	✓	✓	✓	✓
2J	Samenwerking met Regio en Provincie	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

		2019	2020	2021	2022	Doel
Vestigingen (van bedrijven) (per 1.000 inw.15 t/m 64jr) (BBV)	R	176,8	183,8	184,9	nb	
Vestigingen (van bedrijven) (per 1.000 inw.15 t/m 64jr) (BBV)	NL	151,6	158,4	165,1	nb	
Aantal vestigingen		3.190 vestigingen, een derde hiervan is zakelijke dienstverlening	3.330		nb	
Aantal banen		11.790 banen en sectoren zorg, dienstverlening en vrijetijdseconomie zijn het grootst	11.960	zie 1J	nb	
Werkloosheid		2,9 % van de beroepsbevolking is werkloos, dat is iets minder dan het landelijke gemiddeld (3,8%)	3,3%		nb	

nb = nog niet bekend

2K Recreatie en toerisme

Doel

Met onze kernkwaliteiten, waaronder het zijn van een Airborne- en kunstenaarsgemeente, zijn we een aantrekkelijk gemeente voor recreanten en toeristen.

Binnen toerisme, kunst en cultuur is er weinig structureel budget te vinden om op te besparen zonder dat de doelstelling daarmee in gevaar komt. Vandaar dat er bij dit cluster gekozen is om te zoeken naar de mogelijkheden om inkomsten te werven, in plaats van te besparen op uitgaven. We kiezen ervoor om onze (financiële) bijdrage aan de Airborne gerelateerde activiteiten te continueren.

Voortgang

In 2022 zijn de doelstellingen conform afspraak behaald.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie

Doel

Met onze kernkwaliteiten, waaronder het zijn van een Airborne- en kunstenaarsgemeente, zijn we een aantrekkelijk gemeente voor recreanten en toeristen.

Binnen toerisme, kunst en cultuur is er weinig structureel budget te vinden om op te besparen zonder dat de doelstelling daarmee in gevaar komt. Vandaar dat er bij dit cluster gekozen is om te zoeken naar de mogelijkheden om inkomsten te werven, in plaats van te besparen op uitgaven. We kiezen ervoor om onze (financiële) bijdrage aan de Airborne gerelateerde activiteiten niet te verminderen.

Voortgang

Cultuurvisie

In het najaar van 2022 hebben culturele -, Airborne en erfgoedorganisaties enthousiast geparticipeerd in het opstellen van deze visie. De opkomst tijdens de drie bijeenkomsten was hoog en alle bijdragen hebben een plek gekregen in de nieuwe visie. De organisaties zijn zeer te spreken over deze visie en zijn zeer bereidwillig en betrokken om de uitvoering te realiseren.

Op 23 november 2022 heeft uw raad de Motie 'Kunst en cultuur in Renkum fysiek voor iedereen bereikbaar aangenomen. Daarin verzoekt u het college om bij het opstellen van de nieuwe Cultuurvisie/Kunst-, Cultuur & Erfgoedvisie Renkum concrete aandacht te besteden aan de afspraken, activiteiten en plannen uit voornoemde brief van de Staatssecretaris. Dit is in de visie als kader meegenomen.

Renkum Kunstenaarsgemeente

Tijdens de bijeenkomsten over de Cultuurvisie zijn er goede ideeën aangedragen om de kernkwaliteit Renkum Kunstenaarsgemeente verder vorm te geven.

Airbornegemeente

In 2022 was het na de Coronaperiode weer mogelijk om alle herdenkingen en activiteiten te organiseren voor publiek. Deze werden goed bezocht. De impact van de oorlog in Oekraïne was duidelijk merkbaar tijdens de activiteiten en herdenkingen.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2L	Cultuurvisie 2021 e.v.	✓	✓	✓	✓
2L	Renkum kunstenaarsgemeente	✓	✓	✓	✓
2L	Renkum Airborne	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

2M Water en riolering

Doel

We beheren de openbare ruimte, zodat deze duurzaam en veilig gebruikt en beleefd kan worden door inwoners, ondernemers en bezoekers.

We zetten ons ook in voor die onderdelen van de openbare ruimte (bijvoorbeeld oppervlaktewater, grondwater) waar we formeel geen beheerder van zijn. We streven ernaar dat ook deze onderdelen schoon blijven en duurzaam en veilig gebruikt kunnen worden zonder de gezondheid in gevaar te brengen.

Voor beheer en onderhoud doen we wat strikt noodzakelijk is, zonder achterstallig onderhoud te veroorzaken.

We onderkennen de rol die water en riolering heeft voor het omgaan met klimaatverandering.

Voortgang

De doelstelling is een operationele en permanente doelstelling. Ook in 2022 hebben we hieraan gewerkt conform Beheerplan Water & Riolering.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2M	Circulaire Grond-, Weg en Waterbouw	✓	✓	✓	✓
2M	Afkoppelen door particulieren	✓	✓	✓	✓
2M	Klimaatadaptatie (wateroverlast, droogte, overstroming)	✓	✓	✓	✓
2M	Onderzoek noodzaak en urgentie opknappen bak Z	✓	—	✓	—

Toelichting:

De urgentie van dit project is voor alle betrokkenen (Waterschap, Rijkswaterstaat, gemeente) helder. We zijn in overleg om de meest toekomstbestendige oplossing te vinden, zodat we het beschikbare budget op de best mogelijke manier kunnen inzetten.

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2M	Bruggetje/duiker Kerkweg Heelsum	✓	—	✓	—
Toelichting: In verband met herstelwerkzaamheden van het talud door uitspoeling door hemelwater is het van belang om de levensduur van de brug te inventariseren. Door het ontbreken van een beheerplan 'civiele kunstwerken' inclusief formatie heeft vanuit het kostendekkingsplan Water&Riolering een toestandsinspectie van de brug plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat de brug aan vervanging toe is. De vervanging van de brug is nu de hoofdzaak. Het komen tot een oplossing voor het hemelwater is daardoor bijzaak geworden waardoor water en riolering geen kartrekker meer is en integraal meelift met de vervanging van de brug. De bovenstaande status heeft alleen betrekking op het hemelwatergedeelte.					

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output, beheer conform Beheerplan Water en Riolering	2022
Vrijvervalriolering	circa 193 km
Druk- en persleidingen	circa 29 km
Pompunits voor drukriolering	77 stuks
Rioolgemalen	13 (waarvan 3 hoofdgemalen)
Individuele voorzieningen buitengebied (waaronder IBA's)	30
bergbezinkvoorzieningen (betonnen bergingen en leidingen)	5
open bergingen	4
infiltratievelden	4
In de riolering is meetapparatuur opgenomen conform het meetplan (42 locaties)	46
Peilbuizen voor het grondwatermeetnet	19
Locaties met voorzieningen voor opvang, berging, geleiding en infiltratie van hemelwater	circa 550 locaties
Waar wegen waterlopen passeren, zijn duikers of bruggen aangelegd. Bruggen en duikers in gemeentelijke wegen	circa 42 stuks

2N Afvalverwijdering en -verwerking

Doel

We zorgen voor een duurzame, prettige en gezonde leefomgeving, het zijn van een klimaatneutrale en robuuste gemeente en het verminderen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval en zwerfafval.

Subdoelen:

Restafval:

Het Rijk heeft als VANG-doelstelling bepaald dat in 2020 gemiddeld 100 kg restafval per inwoner ontstaat. Voor het jaar 2050 is bepaald dat Nederland volledig circulair is. Afval bestaat dan niet meer. Voorkomen moet worden dat het ontstaat en waar het toch beschikbaar komt wordt het maximaal ingezet om het als grondstof opnieuw te gebruiken. De gemeenteraad heeft op 30 september 2020 het 'Afvalbeleid Renkum 2021' vastgesteld. In dit beleidsplan is opgenomen dat Renkum in 2023 streeft naar 100 kg restafval per inwoner per jaar. Voor het jaar 2025 is opgenomen dat de hoeveelheid restafval verder daalt naar 80 kg per inwoner per jaar.

Zwerfafval:
Streven naar een zwerfafvalvrije samenleving.

Voortgang

Het doel is bereikt. De hoeveelheid restafval is in 2022 uitgekomen op 100 kg/inwoner.

In het Afvalbeleidsplan 2021 is als doelstelling opgenomen dat de hoeveelheid restafval afneemt. Voor het jaar 2023 is bepaald dat, per inwoner, de hoeveelheid restafval uitkomt op maximaal 100 kg. Deze doelstelling is in 2022 behaald. De oorzaken hiervan zijn dat er in totaliteit minder is geconsumeerd en daardoor minder afval is geproduceerd dan voorgaande jaren. Naar verwachting komt dit deels door de energiecrisis als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Hierdoor hebben inwoners minder te besteden met als gevolg minder afval. Maar ook de extreem droge zomer van 2022 heeft voor een sterke afname van de hoeveelheid tuinafval in het gft gezorgd. Of de trend van minder afval zich naar de komende jaren doorzet is echter geen zekerheid.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2N	Voorzieningen gf+e bij hoogbouw uitbreiden	-	✓	+	✓
Toelichting:					
In 2022 hebben we 10 aanvragen ontvangen voor de plaatsing van een gf+e zuil. Er is vooraf gerekend op 15 aanvragen.					
2N	Invoering JA-JA en NEE-NEE sticker	+	-	✓	✓
Toelichting:					
Een landelijke uitrol vanuit de reclamebranche om ongeadresseerd drukwerk te verspreiden blijft voorsnog uit. Daarom is er voor gekozen om in de nieuwe Afvalstoffenverordening op te nemen dat het verspreiden van ongeadresseerd reclamedrukwerk niet meer is toegestaan. De nieuwe verordening staat in het voorjaar van 2023 op de raadsagenda.					
2N	Gescheiden inzameling gemeentehuis, -werf en openbare ruimte	✓	✓	✓	✓
2N	Opstellen toekomstvisie afvalbrengrstation Veentjesbrug	-	-	✓	✓
Toelichting:					
Vanwege ontwikkelingen op het bedrijventerrein 'Veentjesbrug' is het opstellen van een toekomstvisie voor het afvalbrengrstation nog niet opgepakt. Toekomstige ontwikkelingen maken het wellicht mogelijk om een gratis ronde voor waardevolle grondstoffen te realiseren.					
2N	Onderzoek naar inzameling grondstoffen bij scholen en maatschappelijke organisaties	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

	2019	2020	2021	2022	Doel
Aantal huishoudens	14.605	14.817	14.837	14.920	nvt
Huishoudens in hoogbouw	3.926	4.129	4.018	4.081	nvt
Huishoudens in laagbouw	10.679	10.688	10.819	10.8399	nvt
Ondergrondse restafvalcontainers	82	82	83	83	84
Gf+e zuilen bij hoogbouw	3	6	21	31	51

	2019	2020	2021	2022	Doel
Semi ondergrondse containers	6	6	6	6	nvt
Glascontainers	26	26	26	26	26
Textielcontainers	9	9	9	9	9
Kliko's gft+e	13.029	13.301	13.589	13.510	nvt
Kliko's voor restafval	11.143	11.191	11.313	11.099	nvt
Kliko's voor papier	7.266	7.284	7.306	10.022	nvt
Hoeveelheid in te zamelen afval	16.437 ton	14.995 ton	14.662 ton	13.102 ton	nvt
Waarvan restafval	3.589 ton	3.497 ton	3.458 ton	3.183 ton	nvt
Scheidingspercentage	78%	77%	77%	76%	nvt
Kg restafval per inwoner	115	111	108	100	80
Bezoekersaantallen Afval Brengrstation (ABS)	43.153	30.503	25.805	24.476	nvt
Fijn huishoudelijk restafval	83 kg/ inwoner	81 kg/ inwoner	80 kg/ inwoner	74 kg/ inwoner	nvt
Grof huishoudelijk restafval	32 kg/ inwoner	30 kg/ inwoner	29 kg/ inwoner	26 kg/ inwoner	nvt
Omvang huishoudelijk restafval (kg/ inw) (BBV) Renkum	115 kg	111 kg	109	100	80
Omvang huishoudelijk restafval (kg/ inw) (BBV) Nederland	165 kg	209 kg	199	nrb	100

nrb = nog niet bekend

20 Groenonderhoud

Doel

We beheren de openbare ruimte, zodat deze duurzaam en veilig gebruikt en beleefd wordt door inwoners, ondernemers en bezoekers.

Voor beheer en onderhoud voeren we werkzaamheden uit aan de hand van het vastgestelde niveau.

Voortgang

In 2022 hebben wij het groen onderhouden conform het door u vastgestelde onderhoudsniveau. Maandelijks schouwrapportages van de openbare ruimte ondersteunen dit. Het renovatiebudget voor vervanging van versleten groen (plantsoen en bomen) was in 2022 niet toereikend.

Beleidsindicatoren en kengetallen

	2018	2020	2021	2022
Bosje	120.765 m2	120.765 m2	120.765 m2	119.254 m2
Bosplantsoen	167.960 m2	167.960 m2	167.960 m2	185.024 m2
Hagen	26.508 m2	26.508 m2	26.508 m2	32.556 m2
Heesters	122.133 m2	122.133 m2	122.133 m2	114.950 m2
Vaste planten	816 m2	816 m2	816 m2	7.537 m2
Recreatief grasland	418.116 m2	418.116 m2	418.116 m2	398.450 m2

	2018	2020	2021	2022
Ruw gras	139.338 m2	139.338 m2	139.338 m2	231645 m2
Bloemrijk grasland	172.133 m2	172.133 m2	172.133 m2	86.039 m2
Graskeien	1.435 m2	1.435 m2	1.435 m2	14.271 m2
Speelondergronden	8.413 m2	8.413 m2	8.413 m2	8413 m2
Bomen				
Bomen: straat- en laanbomen	25.940 stuks	25.940 stuks	25.940 stuks	29.959 stuks
Bomen: visueel onderhoud	1.618	1.618	1.618	1721
Plantsoenen en parken				
Binnenstedelijk groen	2.446.457 m2	2.446.457 m2	2.446.457 m2	2.446.457 m2
Begraafplaatsen				
Begraafplaatsen	5 locaties	5 locaties	5 locaties	5 locaties

2P Wegen, straten en pleinen

Doel

We beheren de openbare ruimte, zodat deze duurzaam en veilig gebruikt en beleefd kan worden door inwoners, ondernemers en bezoekers.

Voor beheer en onderhoud doen we wat strikt noodzakelijk is, zonder achterstallig onderhoud te veroorzaken.

Voortgang

In het eerste kwartaal van 2022 zijn de wegen geïnspecteerd en de gegevens verwerkt. De resultaten laten een lichte daling van de kwaliteit van de verhardingen zien. Echter, na de uitgevoerde weg-inspecties zijn diverse onderhoud werkzaamheden uitgevoerd. Dit heeft tot een verbetering van de kwaliteit geleid. De kwaliteitsverbetering loopt naar verwachting.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
2P	Wegwerken van de onderhoudsachterstanden wegen	✓	✓	✓	✓
2P	Weginspectie	✓	✓	✓	✓

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2018	2019	2020	2021	2022	Doel
Wegen binnen de bebouwde kom	1.340.000 m2	1.325.000 m2	1.325.000 m2	1.306.000 m2	1.304.000 m2	
Wegen buiten de bebouwde kom	290.000 m2	290.000 m2	405.000 m2	301.000m2	299.000m2	
Onverharde en				145.000m2	145.000m2	Areaal

Output	2018	2019	2020	2021	2022	Doel
halfverharde wegen						verminderen
Aantal lichtmasten	5.830	5.997	5.997	5.997	5.997	
Aantal armaturen	6.150	6.007	6.007	6.007	6.007	
Aantal led	639	1.345	2.688	6.007	6.007	doel gehaald

2Q Bos en natuurbeheer

Doel

We beheren de openbare ruimte, zodat deze duurzaam en veilig gebruikt en beleefd wordt door inwoners, ondernemers en bezoekers.

Voor beheer en onderhoud voeren we werkzaamheden uit die strikt noodzakelijk zijn, zonder achterstallig onderhoud te veroorzaken.

Voortgang

In 2022 heeft er geen dunning plaats gevonden van de bosgebieden conform het huidige Bosbeleidsplan. Wel zijn reguliere boswerkzaamheden uitgevoerd., zoals heidebeheer, boomonderhoud, herstel paden. Tevens hebben wij in 2022 een grotere inspanning moeten leveren voor het herstel van stormschade als gevolg van de stormen in het eerste kwartaal van 2022.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Output	2018	2019	2020	2021	2022
Bos en natuurterreinen in gemeentelijke eigendom (in ha)	314,62	314,62	314,62	314,62	265,37 <i>zie opm. 2</i>
Vrijwilligers in natuur en landschap		600	<i>zie opm. 1</i>	<i>zie opm. 1</i>	<i>zie opm. 1</i>

Opmerking m.b.t. aantal vrijwilligers. Op papier zijn er nog steeds zo'n 600 vrijwilligers actief maar door corona zijn zij in 2021 minder actief ingezet.

Opmerking 2 Landgoed hemelse berg is verkocht aan Gelderse Landgoederen en Kastelen

03 Organisatie

Wat willen we bereiken (ambitie)?

We willen een gemeente zijn die betrouwbare dienstverlening levert. Naar onze inwoners én intern naar onze eigen collega's en ons bestuur. We willen een gemeente zijn die wendbaar is in het aansluiten op wensen en initiatieven van inwoners, partners en collega's en ook wendbaar is in het aansluiten op nieuwe wetgeving en decentralisaties. We hebben als bestuurlijk kader dat we een zelfstandige gemeente blijven en om dat te kunnen blijven, willen we meer en beter kunnen samenwerken met partners (andere gemeenten of organisaties). Dat allemaal willen, vraagt om een vitale organisatie met goed werkgeverschap als belangrijkste speerpunt. Want dit alles kunnen we alleen als onze medewerkers en wij als leidinggevenden dat kunnen waarmaken. Als onze medewerkers de professionals zijn die de ruimte krijgen om hun verantwoordelijkheid te nemen, die wendbaar kunnen en willen zijn, die de ruimte krijgen zich te ontwikkelen, die helder hebben wat van hen wordt verwacht, die mogen werken in een stimulerende werkomgeving én, misschien wel het belangrijkste; die ondersteund worden door (en gemak ervaren van) eenvoudige processen, duidelijke rollen en gebruiksvriendelijke systemen.

Onze visie:

1. We zijn een wendbare organisatie
2. We bieden betrouwbare (digitale) dienstverlening
3. We zijn een goede werkgever
4. We werken samen met partners waar dat slimmer is

Om deze visie waar te maken werken we volgens onze organisatiewaarden: verantwoordelijkheid, wendbaarheid, gemak, helderheid en aandacht.

Want we willen ons werk met aandacht kunnen doen en goed kunnen afronden. Daar ook de tijd voor hebben. We willen helderheid over wat van een ieder wordt verwacht en pas aan een klus beginnen als die helderheid er voor betrokkenen is. We willen dat iedereen zich niet alleen verantwoordelijk weet voor zijn of haar stukje van het proces maar ook voor het geheel en het eindresultaat. We willen in staat zijn elkaar daarop aan te spreken of (nog beter) dat een ieder in staat is zich uit te spreken. En we willen heel graag dat we ons werk eenvoudiger weten te maken en iedereen gemak bieden in het ondersteund worden door processen en systemen.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij daarvoor gedaan?

Wat wij per beleidsterrein willen bereiken, is uitgewerkt in de programmabegroting. Om niet in herhaling te vallen, verwijzen wij u naar de Begroting 2022.

Producten

- 3A Dienstverlening
- 3B Dorpsgericht werken
- 3C Organisatie en bedrijfsvoering
- 3D Huisvesting / Gemeentehuis
- 3E Samenwerkingsverbanden
- 3F Goed bestuur

3A Dienstverlening

Doel

Ons aanbod en onze dienstverleningsprocessen zijn zo ingericht dat zij aansluiten bij de wensen, beleving en behoeften van inwoners en ondernemers.

Subdoelen:

- Klantgerichtheid/ gastvrijheid staat centraal in de contacten die inwoners en ondernemers hebben met onze gemeente.
- We bieden onze producten en diensten zoveel mogelijk digitaal aan, zodat onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk zaken op ieder gewenst tijdstip en locatie kunnen regelen.
- Daar waar in onze dienstverlening regels beperkend zijn, blijven we zoeken naar (andere) mogelijkheden.

Voortgang

De digitale dienstverlening is uitgebreid met 10 E-formulieren.

De voorbereiding heeft plaatsgevonden om 10 E-diensten voor producten van burgerzaken te kunnen implementeren in 2023.

Er zijn 4 informatieve workshops gehouden voor de medewerkers om de wet digitale toegankelijkheid onder de aandacht te houden.

Leveranciers en vormgevers van onze externe websites zijn geïnformeerd over de eisen waar zij aan moeten voldoen om een toegankelijke websites te bouwen voor alle inwoners van gemeente Renkum (Raad.Renkum.nl, pc-portal, sport en beweegteam, Renkum onderneemt, Renkum spreekt, energieloket, ACV).

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
3A	Implementeren nieuwe telefooncentrale	✓	—	✓	✓
Toelichting: In 2022 is begonnen met de voorbereiding van het vervangen en moderniseren van de verouderde telefooncentrale en het uitbreiden van de mogelijkheden om te bellen via MS Teams. Implementatie zal plaatsvinden in 2023.					
3A	Organiseren van de gemeentelijke verkiezingen	✓	✓	✓	✓
3A	Het verder digitaliseren van de contactmogelijkheden voor onze inwoners	✓	✓	✓	✓
Toelichting:					

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

3B Dorpsgericht werken

Doel

We stemmen onze inzet af op de behoeften van de inwoners in de dorpen. Doordat we samenwerken met inwoners, ondernemers en organisaties, geven we ruimte aan initiatieven uit de samenleving.

Voortgang

Om goed in te spelen op de behoeften van onze inwoners in de verschillende dorpen, worden in alle drie de dorpskernen (Renkum/Heelsum, Oosterbeek/Wolfheze en Doorwerth/Heveadorp) dorpsteams opgezet. In deze dorpsteams werken medewerkers van ons Sociaal Team - in nauwe samenwerking met verschillende partners op gebied van jeugd en wmo - op locaties dichtbij onze inwoners. Denk bijvoorbeeld aan een buurthuis of de bibliotheek. Op deze manier verlagen wij de drempel voor onze inwoners om binnen te stappen met een hulpvraag en zullen we inwoners met een hulpvraag eerder bereiken, wat een preventieve werking heeft. Door dichtbij en zichtbaar te zijn in de dorpen investeren we ook gelijk in de samenwerking met onze partners, wat het tevens makkelijker maakt om zo licht mogelijke, waar het kan collectieve hulp in te zetten.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

3C Organisatie en bedrijfsvoering

Doel

Onze ambitie is dat we samen met inwoners, ondernemers en organisaties werken aan een Renkumse samenleving waarin iedereen optimaal kan samenleven. Dit doen we door aan te sluiten bij de verwachtingen, ontwikkelingen en vraagstukken in onze gemeente. Dat vraagt van de organisatie om continu alert te zijn op ontwikkelingen en te toetsen of de manier waarop wij onze doelen willen bereiken nog passend en meest effectief is. Deze strategie leidt tot een optimale inzet van middelen, het bereiken van organisatiedoelen en het borgen van de zelfstandigheid van de organisatie. Maar dit vraagt ook om het maken van keuzes en aanpassingsvermogen van de organisatie.

Deze werkwijze moet ons DNA worden waarbij gehandeld wordt vanuit mogelijkheden en passende oplossingen, we de kracht van de samenleving optimaal weten te benutten en zorgen dat zaken worden gerealiseerd zonder dit over te nemen.

Een belangrijke randvoorwaarde hierbij is dat onze bedrijfsvoering op orde is. Alleen vanuit een stabiele (financiële) basis kan de organisatie inspelen en meebewegen met veranderingen.

Voortgang

We ontwikkelen de organisatie verder in het helder benoemen van het eigenaarschap van processen, waarin we onze verantwoordelijkheden voor de uitvoering van rollen en taken aan medewerkers koppelen. Een belangrijk proces is de gemeentelijke budgetcyclus, waarin de integrale lijnverantwoordelijkheden en de ondersteunende rollen en taken samenkomen in het opstellen van de begroting, de jaarrekening en de tussenliggende producten van de budgetcyclus. Met het scherp benoemen van taken, rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de bedrijfsvoeringsprocessen en het instellen van vakgroepen borgen we nog beter een optimale inzet van middelen en een efficiënt proces.

We faciliteren onze medewerkers door de mandaatregeling zodanig aan te passen dat zij hun verantwoordelijkheden waar kunnen maken, onnodige processtappen te elimineren en besluitvorming zo laag mogelijk als verantwoord in de organisatie te beleggen. Hiermee worden tevens doorlooptijden verkort.

We ondersteunen onze medewerkers hierbij middels een trainingsprogramma voor organisatie ontwikkeling, waarin onze waarden centraal staan.

Het project werkt aan het verbeteren van de regionale samenwerking tussen de drie gemeenten en De Connectie en het realiseren van gemeenschappelijke afspraken om een meer effectieve en geharmoniseerde inzet van middelen te bevorderen.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
3C	Doorontwikkeling organisatie & bedrijfsvoering	✓	✓	✓	✓
3C	Implementatie Wet digitale toegankelijkheid	✓	✓	✓	✓
3C	Goed werkgeverschap inclusief flexibele werkconcepten	✓	—	✓	✓

Toelichting:

Training medewerkers op de organisatiewaarden:

Trainingsprogramma medewerkers is gericht op adaptie en in het dagelijkse werk herkenbaar toepassen van de organisatiewaarden. De trainingen zijn medio 2022 gestart en lopen door tot in 2024.

Strategisch personeelsbeleid en strategische personeelsplanning:

Het MT heeft ervoor gekozen een strategisch adviseur HRM aan te stellen, deze gaat in januari 2023 aan de slag met een strategisch personeelsbeleid en -planning.

Thuiswerkbeleid:

Een goed thuiswerkbeleid en flexwerk-concept worden verder vormgegeven in relatie tot het huisvestingsdossier.

Onboarding en faciliteren medewerkers:

Najaar 2022 is een nieuw onboarding programma gelanceerd, nieuwe medewerkers worden begeleid, ingewerkt en wegwijs gemaakt tijdens een introductiedag in het functioneren van de gemeentelijke organisatie.

We faciliteren onze medewerkers in het hybride werken en stellen middelen beschikbaar om thuis te kunnen werken. Daarnaast bieden we onze medewerkers uit oogpunt van vitaliteit de gelegenheid gebruik te maken van sportfaciliteiten.

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
3C	Implementatie Wet elektronische publicaties	✓	—	—	✓
Toelichting:					
Het project is met enige vertraging en extra externe kosten voor projectleiding opgeleverd aan de organisatie. Per 1 sep is een nieuwe medewerker gestart die o.a. de coördinatie en uitvoering van publicaties van beleidsregels en verordeningen behartigt.					
3C	Implementatie Wet open overheid (Woo)	✓	✓	✓	—
Toelichting:					
In 2022 is een impactanalyse van de wet WOO voor de organisatie opgesteld. Deze wet stelt eisen aan de inrichting van de informatiehuishouding en transparantie van de informatievoorziening aan inwoners. Inwoners moeten via onze website informatie kunnen opvragen en inzien, wat eisen stelt aan de vindbaarheid en toegankelijkheid van documenten. Hiermee wordt tevens de relatie naar de implementatie van het nieuwe zaakstelsel en de Wet Toegankelijkheid gelegd. Er is een discussie gestart over de consequenties van de aanpassingen van de werkprocessen en het capaciteitsbeslag in het licht van de bestuurlijke toekomst van de gemeente Renkum. (risico)					

Beleidsindicatoren en kengetallen

Personeel en organisatie

HRM	2022	Doel
Ziekteverzuim	8,2%	7,4%
Medewerkersonderzoek		Doel
Werkplezier		7,1
Bevlogenheid		7,5
Werkgeverschap		6,8
Werkdruk		6,0
Informatievoorziening & communicatie		6,0
Loopbaanontwikkeling		6,2

NB: in het 2023 wordt een medewerkersonderzoek gehouden, op basis daarvan komen nieuwe cijfers beschikbaar.

3D Huisvesting / Gemeentehuis

Doel

We willen goede en laagdrempelige huisvesting, die de interactie met de samenleving versterkt en die medewerkers op een moderne manier faciliteert bij het uitvoeren van hun taken. Huisvesting waarbij openheid, multifunctionaliteit en duurzaamheid belangrijke kernwaarden zijn.

Het gemeentehuis moet een plek zijn waar samenwerking en uitwisseling tussen bestuur, medewerkers en iedereen die in het huis van de gemeente komt (net)werken wordt gestimuleerd.

Voortgang

Het doel is nog niet bereikt omdat er nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden. Een en ander loopt nog.

Besluitvorming staat gepland in 2023. Daarna start de uitvoering.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
3D	Uitvoeren noodzakelijk onderhoud	—	—	—	✓
<p>Toelichting:</p> <p>Inhoud: In 2022 is een nieuw instandhoudingsplan opgesteld voor het installatie- en bouwkundig deel. Dit plan heeft een looptijd tot en met 2026 en betreft het noodzakelijk (achterstallig) onderhoud (herstelwerkzaamheden) voor gemeentehuis en gemeentewerf en is puur om de bedrijfsvoering niet in gevaar te brengen.</p> <p>Planning: Het instandhoudingsplan loopt tot en met 2026. Ervan uitgaande dat dan de nieuwe huisvesting gereed is. Zo niet dan moet er een nieuw instandhoudingsplan worden gemaakt en worden de risico's in beeld gebracht.</p> <p>Financiën: Het 5 jarenplan betreft een investering dat ten laste gaat van de reserve gebouwen. Een deel van deze kosten komt ten goede aan de nieuwe huisvesting.</p>					
3D	Scenariostudie	—	—	✓	—
<p>Toelichting:</p> <p>Inhoud: We hebben ten aanzien van de invulling van het gemeentehuis, waarbij de gemeentelijke organisatie gecombineerd wordt met bibliotheek, woningen en horeca, geconstateerd dat gebouw-technisch gezien een en ander mogelijk is. Echter de haalbaarheid (onder andere draagvlak, financieel, eigendom) is erg complex. De verschillende onderzoeken en verdere invulling van het plan heeft (nog) geen haalbaar plan opgeleverd. De vraag is of de ingeslagen weg nog wel haalbaar is. Een heroverweging van de gegeven kaders en doelen is nodig.</p> <p>Er is gekozen om het project gemeentehuis en gemeentewerf te knippen qua besluitvorming. De gemeentewerf ligt een stuk minder complex en is gereed voor besluitvorming in eerste kwartaal 2023.</p> <p>Planning: Tijdens de raadsontmoeting van juli is de studie inclusief financiën voor het gemeentehuis en gemeentewerf gepresenteerd. Op basis van hetgeen beschreven bij 'inhoud' is de planning om uw raad door middel van een nieuwe raadsontmoeting in 2022 niet gehaald.</p> <p>Risico's De invulling van de overtollige meters die niet meer voor de eigen organisatie benodigd zijn is qua haalbaarheid complex. Daarnaast zitten hier ontwikkel- en exploitatierisico's aan die anders zijn dan als het gemeentehuis volledig wordt ingezet voor de eigen organisatie.</p>					

Beleidsindicatoren en kengetallen

	Gepland	Werkelijk/ herziene planning
Scenariokeuze gemeentewerf	Q4 2022	Q1 2023
(Scenario) principekeuze gemeentehuis	Q4 2022	2023
Noodzakelijk onderhoud gemeentehuis en -werf	2022-2026	2023-2026

3E Samenwerkingsverbanden

Doel

We gaan samenwerkingsverbanden aan om als zelfstandige gemeente onze wettelijke en opgedragen taken goed te kunnen vervullen en om een bijdrage te leveren aan regionale ontwikkelingen.

Voortgang

We werken samen waar dat slimmer is

We werken op dit moment met andere gemeenten samen in verschillende samenwerkingsverbanden om onze wettelijke taken goed uit te voeren en om de opgaven die op ons afkomen beter en efficiënter te organiseren. Ook kunnen we door gezamenlijke lobby meer externe middelen aantrekken en lukt het ons om betere diensten te leveren aan onze inwoners. Door de samenwerking scheppen we de voorwaarden waardoor onze medewerkers hun taken beter kunnen uitvoeren ten dienste van de Renkumse samenleving.

Waar we meerwaarde zien in samenwerking met anderen versterken we deze en gaan we nieuwe verbanden aan. Zo versterken we ons op het gebied van handhaving door samen te werken met de Gemeente Wageningen. In de samenwerkingsverbanden zoals de ODRA en De Connectie worden waar dat slimmer is processen geharmoniseerd en leren we van elkaars processen.

Daarnaast denken we na over onze toekomst in het kader van het traject bestuurlijke toekomst. Alle scenario's die we in dit traject onderzoeken zijn gericht op het in meer of mindere mate versterken van bestaande of aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden. Het afwegen of samenwerking slim voor ons is staat dan ook centraal in dit traject.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
3E	BVO De Connectie	✓	—	✓	✓
Toelichting:					
Nog open staan het opstellen van KPI's op de dienstverlening en aanpassing van de financieringsmethodiek naar kostprijsmodel. Deze zullen niet meer in 2022 worden afgerond en afronding daarvan zal naar verwachting in 2023 zijn.					

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

3F Goed bestuur

Doel

We zijn een betrouwbaar en professioneel openbaar bestuur: het is belangrijk dat inwoners weten wat zij van ons kunnen verwachten.

Voortgang

In maart is de nieuwe raadsperiode ingegaan. De nieuwe raad heeft de aanbevelingen van de vorige raad ter verbetering van de politiek- bestuurlijk en ambtelijke samenwerking omarmd. Voor de borging van de aanbevelingen is een regiegroep ingesteld met vertegenwoordiging vanuit de raad, het college en de ambtelijke organisatie. Voor de eigen ontwikkeling en professionalisering heeft de gemeenteraad een opleidingsplan vastgesteld.

Activiteiten

Prod.	Activiteit	I	P	F	R
3F	Installatie nieuwe rekenkamercommissie	✓	✓	✓	✓
3F	Gemeenteraadsverkiezingen en inwerkprogramma nieuwe raad	✓	✓	✓	✓
3F	Actualisering en aanpassing raadsregelingen	—	—	✓	✓

Toelichting:

Actualisering van de raadsregelingen wordt voorzien in de eerste helft van 2023.

Beleidsindicatoren en kengetallen

Voor dit product zijn er geen specifieke beleidsindicatoren en kengetallen.

04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb

De hiervoor genoemde lasten en baten per programma resulteren voor 2022 per saldo in een uitgavenpost. Om deze uitgaven te bekostigen hebben we een aantal algemene dekkingsmiddelen. Deze algemene dekkingsmiddelen zijn, in tegenstelling tot de bij de programma's genoemde baten, vrij in te zetten binnen de begroting. Daarnaast is er een niet programmegebonden bedrag apart gezet voor onvoorziene uitgaven. In de volgende tabel is één en ander samengevat.

Resultaat per programma

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Rekening
01 Samenleving	-39.328
02 Omgeving	-8.311
03 Organisatie	-15.593
Totaal programma's	-63.231
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	67.853
Totaal resultaat	4.622

Een overzicht van de cijfers uit de begroting na wijziging vindt u o.a. in de inleiding.

In deel II (de jaarrekening) wordt een overzicht gegeven van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen. Hier vindt u tevens een nadere uitwerking met betrekking tot de algemene uitkering, de OZB en overige belastingen en overige algemene dekkingsmiddelen.

Stelpost onvoorzien

In lijn met het dualisme is de besteding van de bedragen ten laste van de post onvoorzien gedelegeerd aan het college. Daarbij mag alleen gebruik gemaakt worden van deze post wanneer de betreffende voorstellen onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn. In de tussentijdse rapportages en in de jaarrekening rapporteren wij over de aanwending van de post onvoorzien. In de Begroting 2022 is een stelpost van €95.000 opgenomen. Deze is in 2022 geheel ingezet.

Overhead

- Naar aanleiding van het 'Besluit houdende de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV; 5 maart 2016)' wordt in het programmaplan een apart overzicht opgenomen van de kosten van de overhead.
- Op deze wijze krijgt uw raad meer inzicht in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten.
- In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.
- De definitie van 'overhead' luidt als volgt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.
- Voor de opbouw van de overhead verwijzen we u naar de Begroting 2022.
- In de jaarrekening 2022 is het resultaat op de overheadposten als volgt:

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	17.076	17.022	55
Baten	370	692	322
Gerealiseerd resultaat	16.706	16.330	376

De overhead is met name ondergebracht onder het product 3C Organisatie en bedrijfsvoering, product 3D. Huisvesting/ gemeentehuis en 3E. Samenwerkingsverbanden. De eventuele afwijkingen worden bij deze producten toegelicht.

Beleidsindicatoren en kengetallen

		2018	2019	2020	2021	2022
Woonlasten éénpersoonshuishouders (BBV)	R	€ 683	€ 709	€ 757	€ 873	€ 951
Woonlasten éénpersoonshuishouders (BBV)	NL	€ 649	€ 669	€ 700	€ 733	€ 823
Woonlasten meerpersoonshuishouders (BBV)	R	€ 867	€ 888	€ 956	€ 1.090	€ 1.170
Woonlasten meerpersoonshuishouders (BBV)	NL	€ 721	€ 739	€ 773	€ 810	€ 905
WOZ-waarde woningen (BBV)	R	€ 259.000	€ 282.000	€ 299.000	€ 315.000	€ 338.000
WOZ-waarde woningen (BBV)	NL	€ 230.000	€ 250.000	€ 271.000	€ 290.000	€ 317.000
Demografische druk (BBV)	R	90,6%	91,5%	91,6%	91,1%	91,1%
Demografische druk (BBV)	NL	69,6%	69,8%	70%	70,1%	70,3%

Vennootschapsbelasting

Op grond van deze wet worden gemeenten, provincies, waterschappen en andere publiekrechtelijke rechtspersonen die een onderneming drijven per 1 januari 2016 belastingplichtig voor de Vpb.

Voor de Vpb is sprake van een onderneming indien, cumulatief, sprake is van:

- een duurzame samenwerking van kapitaal en arbeid;
- waarmee wordt deelgenomen aan het economische verkeer; en
- waarmee winst wordt beoogd (het winstoogmerk wordt geacht reeds aanwezig te zijn indien structureel overschotten worden behaald of als incidenteel overschotten worden behaald en in concurrentie wordt getreden).

Indien één van deze drie eisen ontbreekt, is geen sprake van een onderneming. De gemeente is alsdan in zoverre niet onderworpen aan de Vpb.

Alle gemeentelijke activiteiten zijn in kaart gebracht en bepaald is welke daarvan Vpb-plichtig worden. In het geval van Vpb-plicht is in kaart gebracht welke opbrengsten, welke kosten en welke vermogensbestanddelen aan die activiteit worden toegerekend (vermogensetikettering). Voorts is onderzocht of (een deel van) de ondernemingswinst is vrijgesteld.

Het risico op VPB-plicht beperkt zich tot een klein aantal gebieden:

- Begraafplaatsen en crematoria (voor zover "winstgevend")

- Financiering (verstrekking van leningen bijv. ihkv duurzaamheid)
- Natuurbescherming (in het geval dat houtverkoop wordt losgeweekt uit het totale bosbeheer)
- Grondbedrijf (voor zover "winstgevend")
- Verkoop van reststromen (afval)
- Verhuur onroerende zaken (boven normaal vermogensbeheer)
- Verkoop onroerende zaken (boven normaal vermogensbeheer)
- Verkoop roerende zaken (voor zover daar een "bescheiden inkomen" uit wordt gerealiseerd)
- Reclame

Deze onderdelen zijn verder uitgewerkt en onderbouwd in het fiscaal dossier ten behoeve van de Belastingdienst. De fiscale consequenties lijken voornemens om het bezwaar gegrond te verklaren.

Gemeente Renkum komt enkel door de ondernemerspoort voor de verkoop van reststromen afval (oud papier). Over de ontvangen vergoeding voor oud papier dient de gemeente 1% VPB af te dragen.

De fiscale gevolg van project Moviera zijn inmiddels afgestemd met de Belastingdienst. Nadat de belastingdienst nogmaals het gehele dossier grondig had bestudeerd, zijn zij op basis van de feiten en omstandigheden van deze specifieke casus voornemens om het bezwaar gegrond te verklaren.

Om een vergelijkbare discussie in de toekomst te voorkomen wilt de belastingdienst een VSO op schrift stellen met de voorwaarden wanneer op korte termijn (stel 3 jaar) weer een vergelijkbare aankoop plaatsvindt, gevolgd door een doorverkoop met relatief grote winst, dan zal er voor deze activiteit sprake zijn van een onderneming. Tevens wilt de belastingdienst op schrift stellen dat er in dit geval sprake is van een zeer incidentele activiteit.

Gemeente Renkum verwacht de komende jaren geen tweede Moviera transactie en is akkoord gegaan met de voorwaarden van de belastingdienst.

Paragrafen

- In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt bepaald dat in de begroting een aantal verplichte paragrafen worden opgenomen, waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten.
- Het doel van de paragrafen is om onderwerpen die verspreid in de begroting staan gebundeld weer te geven. Hiermee wordt van deze onderdelen een dwarsdoorsnede gegeven van alle programma's.

Op grond van de artikelen 9 en 24 van het BBV moet de begroting de volgende paragrafen bevatten:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen
- onderhoud kapitaalgoederen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

Naast deze verplichte paragrafen hebben we een paragraaf subsidies opgenomen.

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Inleiding

Lokale heffingen zijn inkomsten voor de gemeente, betaald door de burgers. Het zijn inkomsten die verkregen worden op grond van publiekrechtelijke regels, voornamelijk belastingen en leges, die de overheid heft op grond van wettelijke bepaling van haar inwoners en gasten.

Deze heffingen kunnen worden onderscheiden in:

1. Belastingen: uitvoering van collectieve vormen van dienstverlening (algemeen belang), maar ook publiek-individuele vormen van dienstverlening zonder een duidelijke relatie tussen dienstverlening en belasting (voornamelijk OZB).
2. Retributies: uitvoering van publiekrechtelijke dienstverlening: burger moet ook betalen als hij de dienst niet wenst (afvalstoffenheffing en rioolrecht).
3. Leges: individuele dienstverlening van typische overheidsdiensten van publiekrechtelijke aard (paspoorten, vergunningen enz.). Betaling vindt alleen plaats bij afname van de producten.

In deze paragraaf zullen wij ingaan op het gemeentelijk beleid voor de bepaling van de tarieven en realisatie van de inkomsten voor belastingen, retributies en leges.

In een gecombineerde aanslag worden de OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting aan de belastingplichtige in rekening gebracht. Over 2022 zijn de aanslagen opgelegd. Daarnaast zijn de nog op te leggen belastingen over 2021 en 2022 in 2022 in rekening gebracht.

In het vervolg wordt aangegeven wat de opbrengsten zijn over belastingjaar 2022 en de effecten van de aanslagen over oudere jaren.

OZB

Tarieven OZB

In de Begroting 2022 zijn de uitgangspunten weergegeven voor de bepaling van de OZB inkomsten in 2022.

Op basis van deze uitgangspunten zijn de tarieven voor 2022 als volgt vastgesteld:

Tarief in % van de waarde onroerend goed	2022	2021
Woning		
Eigenaar	0,1213	0,1348
Niet-woning		
Eigenaar	0,3598	0,3805
Gebruiker	0,2867	0,3027

De geraamde opbrengst voor het belastingjaar 2022 bedraagt € 8.664.000. Deze begroting is in de Najaarsnota 2022 naar boven bijgesteld met € 71.000 als gevolg van areaalontwikkeling. Totaal is het begrote bedrag € 8.735.000. Deze opbrengst heeft betrekking op het aangepast areaal.

Opbrengsten OZB/RZB

Via de gecombineerde aanslagen over boekjaar 2022 wordt de OZB in rekening gebracht. De kwijtscheldingen zijn bij de OZB opgenomen als opbrengsten. De kwijtscheldingen worden apart als een last opgenomen. De opbrengst van de OZB 2022 is als volgt:

OZB/RZB <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Vershil
Woning			
Eigenaar	6.027	6.118	91
Niet-woning			
Eigenaar	1.673	1.702	29
Gebruiker	1.035	1.048	13
Totaal	8.735	8.868	133

Het totale voordeel van OZB ten opzichte van de begroting bedraagt € 133.000.

Afvalstoffenheffing

Tarieven afvalstoffenheffing

In 2019 is overgegaan naar een nieuwe manier van inzamelen. Bij het nieuwe betalingssysteem wordt uitgegaan van het in rekening brengen van het vastrecht per aansluiting inclusief een gemiddeld aantal aanbiedingen per jaar. Na afloop van het kalenderjaar vindt de afrekening plaats op basis van het werkelijk aantal aanbiedingen over het voorgaande jaar. Tegelijkertijd ontvangt men de aanslag van het vastrecht voor het nieuwe jaar.

De tarieven voor 2022 op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten zijn weergegeven in de volgende tabel.

Vastrecht <i>Bedragen in euro's</i>	2022	2021
Tarieven		
1-persoon	227,50	224,70
2-persoons	245,90	242,30
3-persoons of meer	268,50	264,30
Variabel <i>Bedragen in euro's</i>	2022	2021
Tarieven		
Laagbouw		
Per aanbieding restafval met een 140 liter restafval klike	4,05	4,05
Per aanbieding restafval met een 240 liter restafval klike	6,75	6,75
Hoogbouw		
Per aanbieding restafval met een zak van 60 liter	1,36	1,36
Per aanbieding restafval met een zak van 30 liter	0,68	0,68

In hoogbouw komt het ook voor dat de huishoudens niet zelfstandig het afval in de ondergrondse containers deponeren (serviceflats). Hierbij wordt alleen een vast bedrag aan afvalstoffenheffing in rekening gebracht. De tarieven voor de serviceflats bedragen dan:

Afvalstoffenheffing serviceflats	2022	2021
<i>Bedragen in euro's</i>		
Tarieven		
1-persoon	264,50	262,30
2-persoons	298,10	295,60
3-persoons of meer	322,20	319,50

Om de nieuwe tarieven te kunnen vergelijken met de huidige tarieven is er een aanname gemaakt van het aantal keer dat restafval wordt aangeboden. Dit is 5,6 keer voor een één persoon, 9,0 keer voor een twee persoon en 11,7 keer voor een 3 of meer persoonshuishouden. Bij hoogbouw is dit 3 keer zoveel.

Omgerekend komt dit uit op de volgende bedragen.

Afvalstoffenheffing	2022	2021
<i>Bedragen in euro's</i>		
Tarieven		
1-persoon	253,20	251,16
2-persoons	287,11	284,83
3-persoons of meer	322,20	319,58
Wijziging t.o.v. vorig jaar	0,8%	

De geraamde opbrengst voor het belastingjaar 2022 was € 4.042.000.

Opbrengsten afvalstoffenheffing

Via de gecombineerde aanslagen over belastingjaar 2022 wordt de afvalstoffenheffing in rekening gebracht. Vervolgens worden gedurende het jaar verminderingen en ontheffingen toegepast. Dit heeft, onder andere, te maken met verhuizing van de belastingplichtige.

De kwijtscheldingen zijn bij de afvalstoffenheffing opgenomen als opbrengsten. De kwijtscheldingen worden binnen het product belastingen bij de algemene dekkingsmiddelen opgenomen als een last. De opbrengst afvalstoffenheffing voor 2022 bedraagt:

Afvalstoffenheffing	Begroot	Werkelijk	Verschil
<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Totale heffing	4.042	4.088	46

Het resultaat op de inkomsten afvalstoffenheffing is meegenomen bij de bepaling van de storting in c.q. onttrekking uit de voorziening afvalstoffenheffing.

Onderstaand overzicht geeft het dekkingspercentage afval van de inkomsten over 2022 weer.

Kosten c.q. toe te rekenen kosten en opbrengsten	2022
<i>Bedragen in € 1.000</i>	
<i>Afvalverwijdering en verwerking</i>	
Doorberekende salarissen en overig personele kosten	133
Afschrijvingen	142
Toegerekende rente	48
Directe lasten	2.783
Storting in de voorziening afvalstoffenheffing	418
Overige inkomsten	-519
<i>Subtotaal afvalverwijdering en verwerking</i>	<i>3.005</i>
Toe te rekenen overhead	158
BTW (alleen over de lasten in exploitatie)	595
Straatreiniging	185
Kwijtscheldingen	145
Totaal	4.088
Dekkingspercentage inkomsten	100%

Rioolheffing

Tarieven rioolrecht

Bij de bepaling van een kostendekkend rioolrecht gelden voor de kostprijsbepaling de volgende uitgangspunten:

- alle lasten en baten zoals geraamd op het product "Riolering en Water";
- 100% van de kwijtscheldingen over de rioolheffing;
- 50% van de lasten van de straatreiniging;
- 100% van de perceptiekosten belastingen.

De tarieven zijn in de volgende tabel weergegeven.

Tarieven	2022	2021
<i>Bedragen x € 1.000</i>		
Eigenaren		
Woning per aansluiting	125,27	119,24
Niet-woning per aansluiting	387,15	368,51
Gebruiker		
Woningen:		
1-persoonshuishouden	78,91	75,11
2-persoonshuishoudens	157,82	150,22
Vanaf 3-persoonshuishoudens	236,73	225,33
Niet woningen:		
Tot en met 250 m3	211,12	200,95
Stijging/daling t.o.v. vorig jaar	5,1%	

De geraamde opbrengst voor het belastingjaar 2022 was €4.471.000.

Opbrengsten rioolheffing

Via de gecombineerde aanslagen over belastingjaar 2022 wordt de rioolheffing in rekening gebracht. Vervolgens worden gedurende het jaar verminderingen en ontheffingen toegepast. Een vermindering heeft, onder andere, te maken met verhuizing van de belastingplichtige.

De kwijtscheldingen zijn bij de rioolheffing opgenomen als opbrengsten. De kwijtscheldingen worden binnen het product belastingen bij de algemene dekkingsmiddelen opgenomen als een last.

De opbrengst rioolheffing voor 2022 bedraagt:

Rioolheffing	Begroot	Werkelijk	Vershil
<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Totale heffing	4.471	4.516	45

Het voordeel dat hier ontstaat zal worden meegenomen bij de bepaling van de storting in c.q. onttrekking uit de voorziening rioolheffing.

Het volgende overzicht geeft het dekkingspercentage riolering van de inkomsten over 2022 weer.

Kosten c.q. toe te rekenen kosten en opbrengsten	2022
<i>Bedragen in € 1.000</i>	
<i>Water en Riolering</i>	
Doorberekende salarissen en inhuur	494
Toegerekende tractie	19
Afschrijvingen	445
Toegerekende rente	246
Directe lasten	1.028
Investeringen direct ten laste van exploitatie	299
Storting in de voorziening riolering	548
Overige inkomsten	-77
<i>Subtotaal water en riolering</i>	3.002
Toe te rekenen overhead	589
BTW (alleen over de lasten in exploitatie)	302
Kwijtscheldingen	72
Totaal water en riolering	3.965
<i>Straatreiniging (50%)</i>	
Doorberekende salarissen en overig personele kosten	87
Toegerekende tractie	33
Directe lasten	266
<i>Subtotaal straatreiniging</i>	386
Toe te rekenen overhead	111
BTW	54
Totaal straatreinigen	551
Totaal	4.516
Dekkingspercentage inkomsten	100%

Hondenbelasting

Tarieven hondenbelasting

Op basis van de algemene uitgangspunten voor de bepaling van de jaarlijkse tariefstelling zijn de tarieven (afgerond) hondenbelasting in de volgende tabel weergegeven.

<i>Bedragen in euro's</i>	2022	2021
Eerste hond	69,80	68,80
Tweede hond	116,40	114,80
Derde en volgende hond	163,00	160,90
Stijging t.o.v. vorig jaar	1,35%	

In de begroting is een opbrengst geraamd van € 193.000.

Opbrengsten hondenbelasting

De opbrengst van de hondenbelasting in 2022 is als volgt:

Hondenbelasting <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Werkelijk	Verschil
Totale heffing	193	216	23

Toeristenbelasting

Tarieven toeristenbelasting

Met ingang van 2007 worden twee tarieven gehanteerd, namelijk één voor campings en andere eenvoudige verblijfsaccommodaties en één voor hotels. De tarieven voor 2022 zijn weergegeven in de volgende tabel (afgerond op 5 cent).

Toeristenbelasting <i>Bedragen in euro's</i>	2022	2021
Tarief per overnachting voor:		
Per persoon	2,20	2,15
In afwijking van het voorgaande bedraagt het tarief voor een verblijf in een eigen verblijfsmiddel per persoon	1,20	1,20
Stijging t.o.v. vorig jaar		
- per persoon	2,3%	
- een eigen verblijfsmiddel per persoon	0,0%	

In de begroting is een opbrengst geraamd van € 484.000.

Opbrengsten toeristenbelasting

Totaal toeristenbelasting in 2022 <i>Bedragen x € 1.000</i>	
Resultaat toeristenbelasting 2021	2
Nog op te leggen over 2022	482
Totale opbrengst	484
Begroot na wijziging	484
Resultaat	0

Toeristenbelasting 2021

Bij de jaarrekening 2021 was ervan uitgegaan dat de opbrengst over 2021 €467.000. Uiteindelijk bedraagt de opbrengst over 2021 totaal € 469.000.

Toeristenbelasting 2022

De verwachting is dat het aantal overnachtingen 2022 minimaal gelijk zal zijn aan de overnachtingen 2021. Omdat de tarieven 2022 hoger zijn dan die van 2021 wordt over 2022 een opbrengst verwacht van € 482.000. Dit is € 2.000 minder dan begroot.

Kwijtscheldingen

Het kwijtscheldingsbeleid van de gemeente Renkum is vastgelegd in de Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen.

Bij de invordering van de afvalstoffenheffing, rioolheffing huishoudens en hondenbelasting kan volledige kwijtschelding worden verleend. Voor andere belastingen en heffingen wordt geen kwijtschelding verleend. Bij de invordering wordt in afwijking van de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 het percentage van de berekening van de kosten van bestaan vastgesteld op 100 procent van de bijstandsnorm.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgenomen dat de gemeente in de begroting en de jaarstukken moet aangeven:

- welke risico's er spelen;
- welke capaciteit (middelen) er beschikbaar is bij tegenvallers;
- wat het beleid is ten aanzien van de risico's, de capaciteit en de relatie tussen beide.

In deze paragraaf zal, op basis van de situatie per 31-12-2022, worden ingegaan op ons weerstandsvermogen vanaf 2023. Daarbij wordt eerst stilgestaan bij het beleid van onze gemeente. Vervolgens komt de weerstandscapaciteit aan de orde. Daarna wordt ingegaan op de risico's waarvan sprake is binnen onze gemeente. Tot slot worden conclusies getrokken over het weerstandsvermogen.

Daarnaast zijn de op basis van het BBV en onze financiële verordening verplichte kengetallen opgenomen in deze paragraaf.

Beleid

De hoofdlijnen van ons beleid met betrekking tot het weerstandsvermogen en risicomanagement is vastgelegd in de financiële verordening gemeente Renkum. De verdere uitwerking vindt jaarlijks plaats in de begroting.

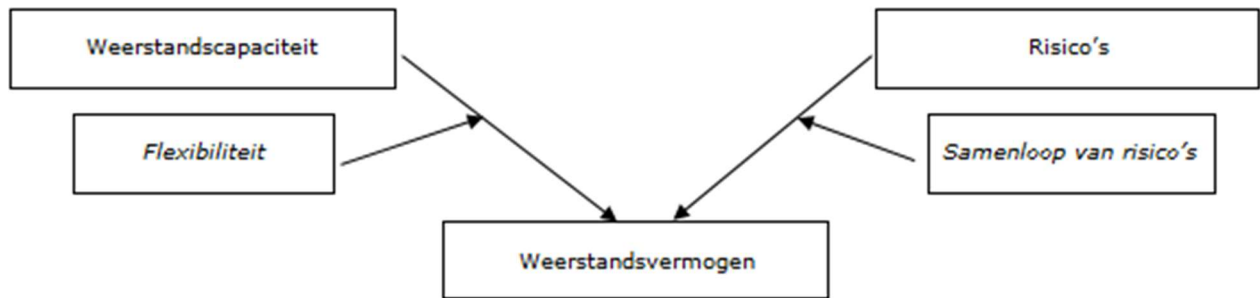
Risicomanagement is als een continu proces vormgegeven binnen de organisatie. Daarvoor is het risicomanagement ingebed binnen het beleidsvormingsproces en de planning- & controlcyclus. Het proces van risicomanagement omvat drie stappen: inventariseren, analyseren en beheersen. In hoofdlijnen zijn er vier mogelijkheden om risico's te beheersen, namelijk: elimineren, reduceren, overdragen of accepteren. Als een risico niet kan worden geëlimineerd, gereduceerd of overgedragen, dan wordt het risico geaccepteerd en zal de eventuele (financiële) schade middels de weerstandscapaciteit moeten worden afgedekt. Dit betekent overigens niet per definitie dat het risico niet beïnvloedbaar is en daarom maar geaccepteerd moet worden. Het betekent dat het risico op dit moment geaccepteerd wordt en niet op één of andere wijze is afgedekt.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre een gemeente in staat is tegenvallers op te vangen. Van belang is daarbij om vast te stellen in hoeverre tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder dat dit consequenties heeft voor het voorgenomen beleid in de (meerjaren)begroting.

Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn twee factoren van belang, namelijk:

- de weerstandscapaciteit en
- de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van de gemeente.

In schema kan dit als volgt worden weergegeven:

Het kan noodzakelijk zijn om de weerstandscapaciteit aan te vullen, bijvoorbeeld omdat er nieuwe risico's zijn ontdekt. Het tempo waarin dit gebeurt, is afhankelijk van de flexibiliteit van de (financiële) organisatie. Bepaalde kostenposten kunnen sneller worden omgebogen dan andere.

De samenloop van risico's heeft een dubbele inhoud. Enerzijds kan de samenloop van risico's ertoe leiden dat de weerstandscapaciteit 'op' raakt. Anderzijds kunnen kleine risico's, risico's die individueel niet van belang zijn, indien ze gelijktijdig of kort na elkaar zich voordoen, toch een risico voor de weerstandscapaciteit gaan vormen.

In het vervolg van deze paragraaf zal worden ingegaan op onze weerstandscapaciteit. Vervolgens komen de risico's aan de orde. Tot slot zullen conclusies worden getrokken over het weerstandsvermogen van de gemeente en zal aanvullend worden ingegaan op enkele financiële kengetallen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit betreft de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt c.q. kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Daarbij worden incidentele en structurele weerstandscapaciteit onderscheiden.

Met het eerste wordt het vermogen bedoeld om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de hoogte van het voorzieningenniveau dat de gemeente haar burgers wil aanbieden.

Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent kunnen worden ingezet om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van het bestaande beleid.

Onze weerstandscapaciteit voor de jaren 2023 tot en met 2027 is als volgt:

Weerstandscapaciteit <i>Bedragen x € 1.000</i>	2023	2024	2025	2026	2027	Totaal
Structurele capaciteit						
Onbenutte belastingcapaciteit		2.283				2.283
Begrotingsruimte						0
Kostenreductie						0
Totaal structureel	0	2.283	0	0	0	2.283
Incidentele capaciteit						
Post onvoorzien	95	95	95	95	95	475
Weerstandreserve	5.538					5.538
Stille reserves						0
Begrotingsruimte						0
Kostenreductie						0
Totaal incidenteel	5.633	95	95	95	95	6.013
Totaal weerstandscapaciteit	5.633	2.378	95	95	95	8.296

Risico's

Voor de inventarisatie van risico's zijn de risico's ingedeeld naar de programma's in de jaarstukken. Niet alle risico's zijn daadwerkelijk risico's voor het weerstandsvermogen van de gemeente. Risico's waarvoor reeds een voorziening, verzekering of bestemmingsreserve is gevormd, worden niet meegenomen in deze inventarisatie. Dit geldt ook voor risico's waarvoor reeds in de projectbegroting c.q. de kostencalculatie een post onvoorzien is opgenomen.

Van de risico's is beoordeeld:

- of het een incidenteel (I) of structureel (S) risico betreft;
- wat de kans is dat het risico zich voordoet op een schaal van 1 (zeer klein) tot 5 (zeer groot);
- wat het financiële gevolg van het risico is van een schaal van 1 (€ 0 - € 25.000) tot 5 (meer dan €250.000);
- de totale score door de kans te vermenigvuldiging met het financiële gevolg;
- hoe het risico zich geeft ontwikkeld na de vorige rapportage (gestegen +; gelijkgebleven =; gedaald -/-)
- met welk risicobedrag is gerekend voor 2023.

De belangrijkste risico's voor onze gemeente (met een score > 10) zijn weergegeven in de volgende tabel.

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwik- -keling	Bedrag 2023
1	Wmo en jeugd-wet	Volume zorgconsumptie kan hoger liggen dan de verwachting / de rijksbijdrage. Wijziging woonplaatsbeginsel jeugd kan financiële consequenties met zich meebrengen.	I/S	4	5	20	=	629.000
1	Door-decen-tralisa-tie Be-sch-ermd wonen	Financieel risico komt langs een ingroeipad van 10 jaar ten laste van de gemeente	S	5	5	25	=	100.000
1	Inko-mens-voor-ziening	De bestandsomvang is in 2022 na een forse daling gestabiliseerd. Het rijksbudget is in totaal met € 680.000 naar beneden bijgesteld. De totale uitgaven zijn binnen de bijgestelde Rijksbijdrage gebleven. In het voorlopig budget 2023 is geen rekening gehouden met de 10% verhoging van het wettelijk minimumloon en de verhoogde instroom van statushouders. In mei en september zal duidelijk worden in hoeverre het rijksbudget opnieuw wordt bijgesteld. De lasten van bijstand worden begroot op het toegekende rijksbudget plus een gedeelte van het eigen risico voor de gemeente.	I	2	5	10	=	75.000
1	Minima rege-lingen	De minimaregelingen zijn een open einderegeling waar iedere inwoner die recht heeft een aanvraag voor kan indienen. Het beschikbare budget is lager dan het aantal inwoners dat een beroep kan doen op de regelingen.	I	2	5	10	=	75.000
1	Bij-zonde-re bij-stand	Met het verstrekken van de energietoeslag is een groter deel van de doelgroep met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum bij de gemeente in beeld gekomen. We houden daarom rekening met een extra beroep op bijzondere bijstand. Dit heeft	I	3	5	15	=	125.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwik- keling	Bedrag 2023
		<p>twee onzekerheden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Minder budget dan nodig; 2. Minder beroep op bijzondere bijstand dan verwacht waardoor budget wordt overgehouden. <p>Eenzijds verwachten we extra toestroom door bv. corona, hoge inflatie, hoge energiekosten. Anderzijds is deze extra toestroom in de afgelopen jaren nog niet zichtbaar geworden.</p>						
1	Wet inburgering	Risico bestaat eruit dat de taakstelling toeneemt, terwijl de structurele middelen voor de uitvoering afnemen.	S	4	3	12	-/-	53.000
1	Opvang vluchtelingen, asielzoekers en statushouders	Risico dat opvang van vluchtelingen uit Oekraïne, de opvang van asielzoekers en extra taakstellingen voor het huisvesten van status meer inzet vraagt dan kan worden geleverd.	I	3	4	12	=	88.000
1	Onderwijs-huisvesting	Prijsstijgingen hoger dan VNG normbesteding	S	5	5	15	+	0 (zie risico stelpost L&P)
1	Exploitatie MFC-Doelum	Exploitatietekorten MFC Doelum en onzekerheid energietarieven	S	5	3	15	-/-	68.000
2	Grondprojecten	<p>Dit betreft twee risico's:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Niet terug verdienen boekwaarde projecten met gemeentegrond (eigen projecten). 2. Renterisico bij niet volgens planning realiseren van verwachte opbrengsten. Inflatieisico bij niet volgens planning realiseren van verwachte investeringen. 	I	2	5	10	+	253.000
2	Omgevingswet/ Wet kwaliteitsbor	Voor nieuwe taken binnen de WKB kunnen geen leges worden geheven. Daarnaast kunnen bepaalde bouwleges niet meer opgelegd worden.	S	5	4	20	=	158.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwik- -keling	Bedrag 2023
	ging voor het bou- wen							
2	Spoor- weg- onder- door- gang Wolf- heze	Alle kosten noodzakelijk voor de voorbereiding en realisatie van het kunstwerk zijn opgenomen in de investeringsraming. Voor de gemeentelijke onderdelen binnen het project wordt projectmanagement ingehuurd. Overige kosten zijn op dit moment niet voldoende in beeld.	S	4	4	16	=	123.000 (na ople- vering)
2	Ver- keer	(Economische) ontwikkelingen als groei van het aantal voertuigen per huishouden, vergrijzing in de dorpen, modernisering van het wagenpark en het aantrekken van de aannemersmarkt zetten de verkeersveiligheid onder druk. Hierbij lopen we het risico aansprakelijk gesteld te worden. We hebben geen budget voor ad hoc aanpassingen maar alleen budget voor aanpassingen binnen groot onderhoud en reconstructie.	S	2	5	10	=	25.000
2	Bodem- -taken	Risico dat overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeente niet gepaard gaat met voldoende middelen.	S	3	4	12	=	88.000
2	Afval- verwij- dering en - verwer- king	Kosten en opbrengsten zijn afhankelijk van de mate waarin inwoners afval scheiden. Daarnaast kunnen de verwerkingstarieven van sommige afvalstromen gedurende het kalenderjaar wijzigen. Wanneer dit afwijkt van de prognoses, komt dit ten laste / gunste van de voorziening.	S	5	4	20	=	150.000 tlv voorzien- ing afvalstof fen- heffing
2	Groen- onder- houd	Achterstanden in groenonderhoud door onvoldoende budget.	I	4	5	20	+	350.000
2	Boom- beheer	Verhoogd veiligheidsrisico beloopbaarheid trottoirs, schade aan eigendom derden zoals tuinmuurtjes, hekwerken etc.	S	5	3	15	+	34.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwik- -keling	Bedrag 2023
2	Openbare verlichting	Additionele inkomsten zorgen voor een kostendekkende businesscase. Deze inkomsten zijn ingeschat op basis van reële aannamen en terughoudende berekeningen. Echter het blijft niet geheel te voorspellen welke effecten toekomstige ontwikkelingen daadwerkelijk hebben op de hoeveelheid additionele inkomsten.	S	2	5	10	=	0 (risico ontstaat vanaf 2024)
2	Landschap	Bestrijding invasieve exoten als Japanse Duizendknoop, Reuzenbereklaauw en plaagsoorten als eikenprocessierups.	I	5	3	15	=	68.000
2	Klimaatverandering	Risico op schade door extreem weer	S	3	4	12	=	88.000
3	Gemeentelijke gebouwen	Er wordt geen onderhoud uitgevoerd aan de gebouwen die vallen onder niet-kernareaal. Calamiteitenonderhoud gemeentehuis en gemeentewerf. Renovatie kernareaal is onderdeel van het uitvoeringsdeel vastgoedplan	I/S	5	3	15	-/-	68.000
3	Gemeentelijk vastgoed	Stijging tarieven energie	S	5	4	20	+	0 (zie risico stelpost L&P)
3	Wachtgeld	Verlengde wachtgeldverplichting ivm ziekte oud wethouder (Nieuwe wachtgeldrechten na verkiezingen niet meegenomen)	I	3	5	15	=	360.000
3	Formatie	Risico dat personeelskosten (inclusief ziektevervangning en invulling vacatures) niet kunnen worden opgevangen binnen het beschikbare budget	S	4	5	20	=	245.000
3	Cyberaanvallen en beveiligingsincidenten	De gemeentelijke informatievoorziening kan gehacked worden. (VB Hof van Twente, Lochem) Het financiële risico omvat onderzoekskosten, herstelkosten en tijdelijk stilvallen van de bedrijfsvoering. Voor nu hebben we de beveiliging op orde en we monitoren dit	I	3	5	15	=	250.000

P	Risico	Omschrijving	I/S	Kans	Omvang	Score	Ontwik- keling	Bedrag 2023
		continu. Door een toename van de externe dreigingen zien wij echter toch een toename van dit risico.						
3	Con- nectie	Risico dat de gemeente wordt aangesproken voor risico's bij de Connectie Risico dat wijziging in bekostigingssystematiek leidt tot onvoorziene kaderwijzigingen Risico van onverwachte meerkosten bij de realisatie van regionale IT-projecten.	I/S	3	5	15	=	392.000
F	Alge- mene uitke- ring	Risico dat gemeentelijke uitgaven afwijken van de ontwikkeling van het gemeentefonds. Risico van een uitname uit het gemeentefonds voor stijgende declaraties binnen het Btw-compensatiefonds.	I	2	5	10	=	75.000
F	Loon- en prijs- stij- gingen	Risico dat gereserveerd bedrag voor loon- en prijsstijgingen onvoldoende is om inflatie te compenseren.	S	4	5	20	+	210.000
		Overig						485.000
		Totaal						4.362.000

Het totaal van de risicobedragen per programma is als volgt becijferd.

Risico's Bedragen x € 1.000	2023 Inc	2023 Str	2024 Inc	2024 Str	2025 Inc	2025 Str	2026 Inc	2026 Str	2027 Inc	2027 Str
Samenleving	604	700	94	0	443	0	611	0	254	0
Omgeving	716	400	34	74	11	0	11	123	11	0
Organisatie	1.121	395	55	0	32	0	32	225	32	0
Financiën	160	266	9	0	7	0	7	0	7	0
Totaal	2.601	1.761	191	74	493	0	661	348	304	0

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen kan in twee soorten worden verdeeld, te weten:

- *Statisch weerstandsvermogen*: de mate waarin tegenvallers in het begrotingsjaar zelf opgevangen kunnen worden, zonder dat de gemeente haar beleid moet aanpassen.
- *Dynamisch weerstandsvermogen*: de mate waarin tegenvallers gedurende meerdere begrotingsjaren kunnen worden opgevangen, zonder dat dit consequenties heeft voor de realisatie van het beleid.

Het in kaart brengen van het statisch en dynamisch weerstandsvermogen geeft de gemeente inzicht in hoeverre ze in staat is om risico's op te vangen in het huidige jaar en komende jaren. Met dit inzicht kan de gemeente tijdig maatregelen treffen om problemen te voorkomen.

Het weerstandsvermogen is niet uit te drukken in een bedrag. Het betreft een kwantificering van de confrontatie tussen de weerstandscapaciteit en de financiële risico's. Wij berekenen het statisch en het dynamisch weerstandsvermogen als volgt:

Statisch weerstandsvermogen =	$\frac{(\text{Incidentele weerstandscapaciteit jaar } t \text{ t/m } t+4)}{((\text{Inc. risico's jaar } t \text{ t/m } t+4) + (\text{str. risico's jaar } t))} \times 100\%$
-------------------------------	--

Dynamisch weerstandsvermogen =	$\frac{(\text{Structurele weerstandscapaciteit jaar } t+1 \text{ t/m } t+4)}{(\text{Structurele risico's jaar } t+1 \text{ t/m } t+4)} \times 100\%$
--------------------------------	--

Op basis van het coalitieakkoord streven wij naar een statisch en dynamisch weerstandsvermogen van 100%.

Het statisch en dynamisch weerstandsvermogen van onze gemeente kan op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten als volgt worden vastgesteld.

Statisch weerstandsvermogen	
Risico's ten opzichte van incidentele weerstandscapaciteit	
Incidentele risico's 2023 t/m 2027	4.250
Structurele risico's 2023	1.761
Totaal	6.011
Aanwezige incidentele weerstandscapaciteit 2023 t/m 2027	6.013
Percentage	100 %

Dynamisch weerstandsvermogen	
Risico's ten opzichte van structurele weerstandscapaciteit	
Structurele risico's 2023 t/m 2027	2.182
Totaal	2.182
Aanwezige structurele weerstandscapaciteit 2023 t/m 2027	2.283
Percentage	105 %

De conclusie luidt dat zowel het statisch als het dynamisch weerstandsvermogen voldoen aan de norm.

Continuïteit

Op basis van de door ons uitgevoerde risico-inventarisatie, de weerstandspercentages van respectievelijk 100% en 105% en het beeld van onze meerjarenbegroting is het college van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet.

Financiële kengetallen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is het verplicht een aantal financiële kengetallen op te nemen in de begroting en de jaarstukken. Het betreft de volgende kengetallen:

- netto schuldquote;
- netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen;
- solvabiliteitsratio;
- kengetal grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouders.

De uitkomst van deze kengetallen voor onze gemeente is weergegeven in de volgende tabel.

Kengetallen	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2021	2022	2022
1a. Netto schuldquote	29,9%	31,2%	21,9%
1b. Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte leningen	24,8%	26,6%	17,4%
2. Solvabiliteitsratio	23,8%	21,2%	24,1%
3. Grondexploitatie	0,0%	1,2%	2,0%
4. Structurele exploitatieruimte	0,0%	2,7%	nnb
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	138,0%	122,7%	122,7%

Beoordeling ontwikkeling kengetallen

De netto schuldquote liet door de jaren heen een stijging zien. Dit kwam door grote investeringen waarvoor externe financiering wordt aangetrokken. In de jaarrekening zien we juist een afname van de netto schuldquote. Onze schulden nemen niet zo snel toe als verwacht, onder andere doordat investeringen in riolering en wegen zijn achtergebleven ten opzichte van de planning. Onze schuldquote ligt lager dan de schuldquote bij andere gemeenten van onze omvang. Door de lage rentes vormt de bijbehorende rente- en aflossingslast een relatief beperkt onderdeel van de gemeentelijke uitgaven.

De solvabiliteitsratio, oftewel het eigen vermogen in verhouding tot het balanstotaal laat een kleine stijging zien ten opzichte van de jaarrekening 2021, waar we een daling hadden verwacht. De verwachte afname van onze reservepositie blijft nog uit. Desondanks zien we dat we slechter scoren dan gemeenten van onze omvang.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De afgelopen periode zijn twee projecten in exploitatie genomen, waardoor dit percentage is gestegen. We zien dat dit percentage hoger ligt bij andere gemeenten van onze omvang.

In de voorjaarsnota wordt beoordeeld wat de structurele effecten zijn van deze jaarrekening. Dan is ook inzichtelijk wat de structurele exploitatieruimte is. Zorgpunt blijft dat er vanaf 2026 geen sluitende begroting is, met name door een sterke afname van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Wij zijn nog in afwachting van besluitvorming door de Rijksoverheid over de financiering vanaf 2026.

De woonlasten t.o.v. het landelijke gemiddelde worden alleen op begrotingsbasis berekend. Onze woonlasten liggen hoger dan het landelijke en het Gelderse gemiddelde. Dit wordt voor de belastingen met name veroorzaakt door de hoge WOZ-waarden.

De provincie Gelderland gaat voor de beoordeling van de gemeentelijke begroting uit van een categorisering van de kengetallen. Daarnaast wordt de omvang van het weerstandsvermogen meegenomen in het oordeel. De categorieën, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest, zijn opgenomen in de onderstaande tabel. De score van Renkum voor 2022 is vetgedrukt weergegeven.

Kengetallen	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Solvabiliteitsratio	> 50 %	20 - 50 %	< 20 %
Grondexploitatie	< 20 %	20 - 35 %	> 35 %
Structurele exploitatieruimte	Begr. en MJB > 0 %	Begr. of MJB > 0 %	Begr. en MJB < 0 %
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde voorgaand jaar	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %
Weerstandsvermogen	> 100 %	80 - 100 %	< 80 %

Bovenstaande score houdt in dat Renkum matig scoort. Voor de bepaling van de toezichtsvorm (repressief of preventief toezicht) blijft het reëel en structureel sluitend zijn van de (meerjaren)begroting het bepalende criterium.

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

- Kapitaalgoederen zijn investeringen waarvan het nut zich over een reeks van jaren uitstrekt. In de Begroting 2022 is in deze paragraaf het beleidskader omtrent het onderhoud van kapitaalgoederen zoals wegen, riolering, water, groen en gebouwen gegeven. Verder is inzicht gegeven in het niveau van de voorzieningen en de beschikbare middelen.
- Uitgaven voor onderhoud kapitaalgoederen komen op diverse beleidsvelden voor. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de jaarlijkse lasten. Onderhoud is ook nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de exploitatielasten gemoeid. Een goed overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.
- In het jaarverslag wordt aangegeven wat in het verslagjaar is gerealiseerd, de financiële consequenties hiervan en welke ontwikkelingen er zijn geweest.

Het beleid van de gemeente Renkum voor het onderhoud van kapitaalgoederen is opgenomen in de volgende plannen (2022):

Nota	Vaststelling
Kostenbeheerplan wegen	Raad sept 2022;
Beheerplan water en riolering Gemeentelijk rioleringsplan 2022 - 2026	September 2021; Kostendekkingsdeel in beheerplan Riolering en water.
Groenstructuurplan "Structuur in het groen, slim verbinden" 2017-2027	Vastgesteld eind 2016; Financieel beheerplan groen: 2 ^e kwartaal 2023 wordt opgenomen in Begroting 2024.
Bosbeleidsplan 2018 - 2028	Vastgesteld raad 25 oktober 2017
Bomenverordening gemeente Renkum 2017	Vastgesteld eind 2016
Beleidsnota openbare verlichting 2006-2015	Verlengd in 2016; Afspraken in meerjarig contract vastgelegd. Beleidsnota en beheerplan nog niet ingepland.
Vastgoedplan-beleidsdeel	Februari 2020
Vastgoedplan-uitvoeringsdeel	Vastgesteld B&W augustus 2021 en ter info aan raad september 2021
Duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) gemeentelijke vastgoed.	Vastgesteld raad september 2021.

Onderhoud wegen

De gemeente heeft als wegbeheerder de verplichting haar wegen verantwoord te beheren en te onderhouden. Dit is op te delen in zorgplicht en wetgeving in het Burgerlijk Wetboek waarin wettelijk aansprakelijk voor schade die te wijten is aan of veroorzaakt wordt door gebreken aan de verharding zijn vastgelegd.

Kerngetallen:

- De totale oppervlakte van wegen in het beheer van de gemeente bedraagt circa 1.750.000 m².
- Circa 40% is asfalt
- Circa 50% is elementenverharding
- De overige 10% bestaat uit halfverharding, onverhard en betonwegen.
- Ruim 82% hiervan bevindt zich binnen de bebouwde kom, 18% ligt daarbuiten.

Onderhoudsniveau

Het vastgestelde minimale technisch onderhoudsniveau (conform CROW) is matig. Dit komt overeen met beeldkwaliteit B (voldoende).

Onderhoud wegen in 2022

- In 2022 heeft de twee jaarlijkse inspectieronde plaatsgevonden. De prioritering is in 2022 opgesteld op basis van veiligheid, onderhoudsachterstanden, inspectieresultaten, integraliteit en het verminderen van kapitaalvernietiging.
- Onderhoud (herstel) uitgevoerd aan de elementenverharding
- Onderhoud (herstel en overlagen) uitgevoerd aan asfaltverharding
- We hebben onderhoud uitgevoerd aan de wegmarkering. De locaties zijn gebaseerd op de uitgevoerde inspectie.
- Op diverse locaties hebben we scheuren in het asfalt gerepareerd.

Rehabilitatie en reconstructies

In 2022 zijn we werkzaam aan diverse projecten

Locatie	Status
Enkweg (Renkum)	Uitvoering in 2022 afgerond
Groenedaalseweg (Renkum)	Uitvoering in 2022 gestart. Afronding 2023
Stationsweg incl. Weeninklaan (oosterbeek)	Ontwerptraject incl. bewonersparticipatie
Hogenkampseweg (Renkum)	Uitvoering in 2022 afgerond.
Oosterbeek NO buurt Talud (Oosterbeek)	Ontwerptraject in 2022. Start uitvoering 2023
Park Dennenkamp (Oosterbeek)	Ontwerptraject in 2022. Start uitvoering 2023

Beleidsnota Wegbeheer Renkum

De beleidsnota wegen is vanwege capaciteitsbeperkingen nog niet opgesteld. In 2022 is voorrang gegeven aan het kostenbeheerplan wegen.

Beheer en kostendekkingsplan wegen

In 2022 is het kostenbeheerplan wegen opgesteld en vastgesteld.

Areaal vermindering vanuit projecten

In de verschillende projectteams is dit een terugkomend onderwerp. Zowel op het gebied van OR-projecten en beheerprojecten wordt continu gekeken of het verminderen van areaal mogelijk is.

Openbare verlichting

De gemeente heeft een zorgplicht en is volgens het Burgerlijk Wetboek wettelijk aansprakelijk voor schade die te wijten is aan of veroorzaakt wordt door gebreken aan de openbare verlichting. Deze aansprakelijkheid heeft alleen betrekking op de verkeersveiligheid en laat de sociale veiligheid buiten beschouwing.

Kengetallen 2022

- Lichtmasten circa 6.000 stuks
- Armaturen circa 6.100 stuks waarvan circa 5.900 LED armaturen zijn

Onderhoudsniveau

Het onderhoudsniveau is sober.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

- De grootschalige vervanging van de openbare verlichting afgerond.
- We hebben gewerkt aan drie smart city concepten; laadmogelijkheden voor elektrische voertuigen, monitoring verkeersintensiteit en outdoor reclame. Hierbij zijn de eerste 15 laadvoorzieningen uitgerold en is de outdoor reclame aanbesteed.
- Er is niet gewerkt aan de beleidsnota openbare verlichting i.v.m. de beperkte interne capaciteit van de diverse afdelingen.

Achterstallig onderhoud

Het volledige areaal is inmiddels up to date en daarmee is het financiële risico van kapitaalvernietiging en aansprakelijkheidsstelling afgewend.

Reserve

Het verloop van de reserve vervanging openbare verlichting in 2022 is te vinden in deel II Jaarrekening, toelichting balans (bestemmingsreserves).

Riolering

In de Wet Milieubeheer is geregeld dat de gemeenteraad een GRP telkens voor een daarbij vast te stellen periode vaststelt. In de Omgevingswet vervalt dit artikel. Om toch een beleidsmatig (tactisch en operationeel beleid) en financieel document te hebben over de gemeentelijke watertaken is een Beheerplan Water en Riolering gemaakt. De zorg voor water en riolering is een voortdurend proces dat door ontwikkelingen in de tijd moet worden aangepast.

Volgens de wetgeving is er voor de gemeente sprake van drie zorgplichten:

- de zorgplicht voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater;
- de zorgplicht voor het afvloeiende hemelwater;
- de zorgplicht ter voorkoming van structureel nadelige gevolgen van het grondwater.

Uitvoering van de maatregelen om de ambities uit het Beheerplan vorm te geven zorgt ervoor dat de inzameling en het transport van afvalwater effectief blijft verlopen. Hiermee wordt voorkomen dat er schade aan het milieu ontstaat en er overlast voor de bewoners is. Verder wordt ervoor gezorgd dat hemelwater, voor zover particulieren dat niet zelf kunnen, goed wordt ingezameld en verwerkt en dat inwoners weten waar ze met grondwatervragen terecht kunnen. De kosten van deze maatregelen worden betaald uit de rioolheffing (Gemeentewet).

Kengetallen (Beheerplan)

De riolering binnen de gemeente Renkum bestaat uit:

Vrijvervalriolering	circa 193 km
Druk- en persleidingen	circa 29 km
Pompunits voor drukriolering	77 stuks
Rioolgemalen	13 (waarvan 3 hoofdgemalen)
Individuele voorzieningen buitengebied (waaronder IBA's)	30
bergbezinkvoorzieningen (betonnen bergingen en leidingen)	5
open bergingen	4
infiltratievelden	4
In de riolering is meetapparatuur opgenomen conform het meetplan (42 locaties)	46
Peilbuizen voor het grondwatermeetnet	19
Locaties met voorzieningen voor opvang, berging, geleiding en infiltratie van hemelwater	circa 550 locaties
Waar wegen waterlopen passeren, zijn duikers of bruggen aangelegd. Bruggen en duikers in gemeentelijke wegen	circa 42 stuks

De gegevens van de riolering zijn opgeslagen in een rioleringsbeheersysteem. De toestand van de riolering wordt bewaakt door middel van inspecties met een videocamera.

Onderhoudsniveau

Er is gekozen voor het ambitieniveau 'integraal' voor afvalwater, hemelwater, grondwater en oppervlaktewater, omdat deze ambitie uitgaat van de wettelijke kaders, de fysieke omstandigheden in Renkum en de wensen van bijvoorbeeld het college. Bovendien sluiten deze ambities aan bij de lijn die in het verleden door de gemeente is gevolgd.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

2022, het eerste jaar dat we met het nieuwe 'beheerplan water en riolering 2022 - 2026' als basis het onderhoud hebben uitgevoerd. Voor het frezen van wortels is middels een raamovereenkomst een nieuwe aannemer geselecteerd en hebben we een inhaalslag gemaakt. Het vrijvervaltransportriool in de uiterwaarden is geïnspecteerd. Een grootschalig project met veel uitdagingen met betrekking tot de bereikbaarheid van de putten. Net zoals vorig jaar is ook in 2022 veel aandacht uitgegaan naar het in beeld brengen van de hemelwatervoorzieningen. Op locaties zijn de voorzieningen in beeld gebracht en worden vervolgens binnen in het digitaal beheersysteem verwerkt. Doel hiervan om de voorzieningen doelmatig en voor minimale kosten te kunnen onderhouden. Daarnaast is de rioolvervangingsprojecten in de Enkweg afgerond en is de uitvoering van de rioolvervangingsprojecten in de Groenendaalseweg opgestart. Andere rioolvervangingsprojecten zijn in voorbereiding.

Voorziening GRP

Conform raadsbesluit (nr. 142756; raad 29-9-2021) is bij vaststelling van het Beheerplan Water en Riolering de voorziening rioolheffing opgeheven. Daarmee bestaat er nu nog één voorziening: de voorziening GRP.

Deze voorziening wordt ingezet om het Beheerplan Water en Riolering te kunnen uitvoeren en de daarmee gepaard gaande kosten te egaliseren. Het gaat hierbij om de jaarlijkse terugkerende

lasten van beheer, klein onderhoud, energie, schoonhouden, administratie, verzekering etc., groot onderhoud, vervangingen en kapitaallasten van geactiveerde investeringen.

De voorziening wordt onder andere gebruikt om bijvoorbeeld uitgesteld schoonmaakonderhoud alsnog uit te kunnen voeren in een volgend begrotingsjaar, het 'direct afboeken' van spaarbedragen ten gunste van een vervangingsinvestering en nog niet uitgevoerd groot onderhoud en vervangingen.

Het verloop van de voorziening GRP in 2022 is te vinden in deel II Jaarrekening, toelichting balans (voorzieningen).

Groen

Groenonderhoud

- Het niveau van onderhoud in de woonwijken is 'sober'. Volgens de CROW systematiek is dit niveau B. In deze systematiek wordt per niveau beschreven hoeveel onkruid er mag staan in een plantsoen of wat de lengte van het gras mag zijn.
- Op de gemeentelijke begraafplaatsen, de parken en entrees is niveau 'plus' van toepassing. (CROW A).
- Het dagelijks beheer is conform bestekken uitgevoerd.
- Er zijn circa 182 bomen aangeplant.
- In 2022 is het aantal meldingen Eikenprocessierups met 96% afgenomen tot 5 meldingen, vergeleken met 87 meldingen in 2021.
- In 2022 is er nieuwe raamovereenkomst afgesloten voor het onderhoud van de begraafplaatsen.
- Er is circa 3000 m2 plantsoen gerenoveerd.
- Er zijn meer bewonersinitiatieven ondersteund en gefaciliteerd.

Kengetallen

Beheercategorie	Oppervlakte m2.	Aantal stuks
Bomen: Straat en laanbomen		29.959
Bomen: visueel onderhoud		1721
Bosjes	119.254	
Bosplantsoen	185.024	
Hagen	32.556	
Heesters	114.950	
Vaste planten	7537	
Gazon	418.116	
Ruw gras	231.645	
Bloemrijk grasland	86.039	
Graskeien	14.271	
Speelondergronden	8.413	

Water

Het onderhoud aan oppervlaktewateren is de verantwoordelijkheid van het waterschap. De gemeente is verantwoordelijk voor water (niet zijnde oppervlaktewater) en riolering en de duikers in de waterlopen, voor zover ze deel uitmaken van een weg of pad die bij de gemeente in beheer is.

Onderhoudsniveau

Integraal

Onderhoud van de waterlopen wordt door of in opdracht van het Waterschap uitgevoerd. Onderhoud van duikers wordt in de uitvoering meegenomen bij het wegonderhoud maar gefinancierd vanuit het product 'Water en Riolering'. Alleen in geval van calamiteiten wordt separaat gehandeld.

Wat hebben we in 2022 gedaan?

Het beheer van de waterlopen zoals de beken en sprengen is door Waterschap Vallei & Veluwe uitgevoerd. Dit is gebeurd volgens een al eerder opgesteld beheer- en onderhoudsplan dat in samenwerking met de gemeente tot stand is gekomen.

Financiële middelen

Ten aanzien van water wordt met de waterpartners overleg gepleegd. Te nemen maatregelen zijn voor zover voor gemeente Renkum van toepassing meegenomen in het Beheerplan Water en Riolering.

Gemeentelijke gebouwen/Vastgoed

Vastgoed

Uitwerking geven aan uitvoeringsplan vastgoed

In het uitvoeringsplan is een faseringsplan opgenomen. In 2022 is onderzoek gedaan naar het verbeteren van de vastgoedregistratie. Er is geen universele registratie/ systeem om dat te doen. Het DMJOP is goed geborgd middels een goed bijgehouden onderhoudsprognose systeem. Overige vastgoedgegevens worden nu bijgehouden in excel. De haalbaarheid ten aanzien van privatiseren is vanwege andere prioriteiten blijven liggen.

Onderhoud

Voor de instandhouding van de gebouwen in het kernareaal wordt planmatig onderhoud uitgevoerd op basis van het DMJOP. Totaal is gemiddeld per jaar ongeveer € 240.000 nodig om het planmatig onderhoud uit te kunnen voeren. Het afgelopen jaar is vanwege capaciteitsproblemen minder planmatig onderhoud uitgevoerd, dit wordt de komende twee jaar ingelopen.

Renovaties en nieuwbouw

In 2022 is de verdere planvoorbereiding geweest van de renovatie sporthal. Tevens is er een geslaagde aanbesteding geweest en zijn de aannemers gecontracteerd. Uitvoering vindt plaats in 2023. Zie verder ten aanzien van de sporthal de verantwoording bij de investeringen.

De renovatie van de gymzaal Van Spaenweg is vanwege capaciteitstekort naar 2023 verschoven. Er zijn wel voorbereidende werkzaamheden verricht, zoals de technische stukken aanbesteding gereed maken.

De realisatie van de nieuwe brandweerpost in Wolfheze is in uitvoering. Oplevering is eerste kwartaal 2023. Definitieve oplevering is sterk afhankelijk van Liander. Zijn hanteren extreem lange levertijden.

Gemeentehuis en gemeentewerf

In 2022 is verdere uitvoering gegeven aan de plannen voor het gemeentehuis en gemeentewerf. De raad is in juni 2022 geïnformeerd middels een raadsbijeenkomst en aansluitend middels raadsbrieven.

In eerste kwartaal 2023 wordt een voorstel voor volledige nieuwbouw van de gemeentewerf aan de raad aangeboden.

Voor het gemeentehuis wordt vanwege de complexiteit een tussenstap ingebouwd.

Er is planvoorbereiding geweest ten aanzien van noodzakelijk onderhoud gemeentehuis en -werf. Uitvoering van deze noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden vinden de komende jaren plaats, met een hoofddaccent op de planjaren 2023 en 2024.

Gronden

In 2022 is veel capaciteit gestoken in de realisatie en beheer van locaties voor opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Hierdoor zijn achterstanden in de werkvoorraad ontstaan. Een gevolg hiervan is dat er in 2022 en 2023 geen verzoeken tot verkoop of verhuur van restgroen in behandeling konden worden genomen.

Sportaccommodaties (uit begroting 2022)

Wat hebben we gedaan in 2022:

Binnensport

Hierboven is al aangegeven voor wat betreft de sporthal Doorwerth en de gymzaal Van Speanweg. De gymzaal aan de Mozartlaan wordt gesloopt zodra de locatie nodig is voor nieuwbouw van het Leerdeel. Aan de overige binnensportaccommodaties zijn het afgelopen jaar vanwege capaciteitsproblemen minder planmatig onderhoud uitgevoerd, dit wordt de komende twee jaar ingelopen.

Sportparken

De opstallen op de kernsportparken Wilhelmina en De Bilderberg zijn veelal in eigendom van de verenigingen c.q. beheerstichtingen. De opstallen die nog wel in eigendom zijn van de gemeente worden door ons onderhouden op het kwaliteitsniveau redelijk.

Paragraaf 4 Financiering

Inleiding

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is vastgesteld hoe decentrale overheden om moeten gaan met hun financierings- of treasuryfunctie. De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als: *"het sturen en beheersen van, het verantwoord en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's"*.

De gemeente Renkum heeft de kaders voor het financieringsbeleid vastgelegd in de "Financiële verordening gemeente Renkum". In de financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening komen de specifieke voornemens respectievelijk de uitvoering van het beleid op het gebied van financiering aan de orde.

In deze financieringsparagraaf gaan we in op de uitvoering van het treasurybeleid in 2022. Daarbij zijn allereerst de algemene ontwikkelingen die de financieringsfunctie beïnvloeden weergegeven. Vervolgens wordt kort ingegaan op het treasurybeheer in 2022. Tot slot komt het rentebeleid aan de orde.

Ontwikkelingen

Eén van de belangrijkste externe ontwikkelingen waarmee rekening gehouden moet worden is de renteontwikkeling. We kijken daarbij naar de korte rente (looptijd < 1 jaar) en de lange rente (looptijd > 1 jaar).

De 3-maandsrente bedroeg begin 2022 -0,5 %. Eind 2022 is de 3-maandsrente gestegen naar 2,2 %. De 10-jaarsrente noteerde begin 2022 0,5 %. Eind 2022 lag deze rente op 3,2%, waarna deze weer is gedaald.

De verwachting is dat de ECB de rente zal blijven verhogen, totdat de inflatie weer op een acceptabel niveau ligt.

In de meerjarenbegroting rekenen we voor de rente over het financieringstekort met 1,0 % voor 2023, waarna dit jaarlijks met 0,5 % oploopt tot 2,0 % met ingang van 2025. Voor de toerekening van rentekosten aan investeringen is, op basis van de verwachte rentekosten, gerekend met 2,00%. Met de huidige markt bestaat het risico dat deze tarieven lager liggen dan de daadwerkelijke rentekosten.

Treasurybeheer

Treasurybeleid gemeente Renkum

De doelstelling van ons treasurybeleid is op hoofdlijnen het blijvend toegang houden tot financiële markten tegen acceptabele condities, zonder ongewenste risico's en tegen minimale kosten. Daarnaast willen we renteresultaten optimaliseren, een goede financiële infrastructuur opzetten en onderhouden en adequate informatiestromen realiseren.

Het realiseren van deze doelstellingen heeft continu de aandacht. Hiervoor is het nodig maatregelen te treffen op het gebied van risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer.

Risicobeheer

Renterisicobeheer

Het renterisico van een gemeente is te verdelen in renterisico over vlottende schuld (looptijd < 1 jaar) en renterisico over vaste schuld (looptijd > 1 jaar).

Het renterisico over vlottende schuld wordt bepaald in relatie tot de kasgeldlimiet. Deze limiet geeft de maximaal toegestane omvang van de vlottende schuld weer. De hoogte van de kasgeldlimiet is een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de omvang van de begroting per 1 januari. In tabel A vindt voor 2022 de toetsing aan de kasgeldlimiet voor de gemeente Renkum plaats. Uit de tabel blijkt dat wij in 2022 hebben voldaan aan de kasgeldlimiet.

Bedragen x € 1.000	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Omvang begroting 1-1-2022 (=grondslag)	88.097			
(1) Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,5			
- in bedrag	7.488			
(2) Omvang vlottende schuld	0	0	0	0
(3) Vlottende middelen	221	245	257	206
Toets kasgeldlimiet				
(4) Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	-221	-245	-257	-206
Toegestane kasgeldlimiet (1)	7.488	7.488	7.488	7.488
Ruimte (1) – (4)	7.709	7.734	7.745	7.694

Tabel A Kasgeldlimiet

Het renterisico over vaste schuld wordt gezien in relatie tot de renterisiconorm. Deze norm geeft de maximaal toegestane omvang van dat deel van de vaste schuld waarover renterisico wordt gelopen weer. De norm houdt in dat we maximaal over 20 % van het begrotingstotaal renterisico mogen lopen. De raming van de ruimte/overschrijding voor de jaren 2022 tot en met 2025 is weergegeven in tabel B. Uit de tabel blijkt dat we in 2022 hebben voldaan aan de renterisiconorm. De verwachting is dat dit de komende jaren opnieuw het geval zal zijn.

Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025
(1) Rentehervellingen				
(2) Aflossingen	2.289	2.155	2.168	2.180
(3) Renterisico (1+2)	2.289	2.155	2.168	2.180
(4) Renterisiconorm	17.619	20.051	20.051	20.051
(5a) Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	15.331	17.896	17.884	17.871
(5b) Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)				
Berekening renterisiconorm				
(4a) Begrotingstotaal	88.097	100.257		
(4b) Vastgesteld percentage	20%	20%		
(4) Renterisiconorm (4a x 4b)	17.619	20.051		

Tabel B Renterisiconorm

Kredietrisicobeheer

In tabel C vindt u een overzicht van de door de gemeente Renkum verstrekte gelden, gegroepeerd per risicogroep. De groepen zijn (globaal) gerangschikt naar oplopend risico.

Risicogroep <i>Bedragen x € 1.000</i>	Met/zonder (hyp.) zekerheid	Restant schuld per 31-12-2022
Gemeenten/provincies	zonder	
Overheidsbanken	zonder	
Financiële instellingen (A en hoger)	zonder	3.396
Overige toegestane instellingen	met en zonder	1.974
Totaal		5.370

Tabel C Kredietrisico op verstrekte gelden

Gemeentefinanciering

Financiering

De leningenportefeuille per 31 december 2022 is weergegeven in tabel D. De mutaties in 2023 en de invloed hiervan op de gemiddelde rente is terug te vinden in tabel E.

Leningnummer	Oorspr. bedrag	Aanvang	Einde looptijd	Rente	Aflossing 2022	Restant 31-12- 2022
40107281	3.000	2012	2022	2,63 %	300	0
40.109.666	5.000	2015	2025	0,56 %	500	1.500
Lening optisport	728	2015	2029	4,96 %	52	364
Lening prv Noord Brabant	8.000	2018	2038	1,35 %	400	6.400
40113864	10.000	2020	2040	0,53 %	500	9.000
Totaal					1.752	17.264
Projectlening Mfc Doelum	5.830	2014	2034	2,87 %	253	4.413
Projectlening Mfc Doelum	9.370	2014	2054	3,22 %	139	8.601
Projectlening scholen Renkum	5.200	2018	2058	1,577%	130	4.680
Projectlening scholen Renkum	300	2018	2038	1,29 %	15	240
Projectlening school Doorwerth	6.200	2022	2062	1,29 %	0	6.200
Totaal projectfinanciering					525	24.134
Totaal					2.289	41.398

Tabel D Leningenportefeuille (bedragen x € 1.000)

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2022	19.016	0,95 %
Nieuwe leningen		
Reguliere aflossingen	1.752	1,45 %
Vervroegde aflossingen		
Renteaanpassingen (oud percentage)		
Renteaanpassingen (nieuw percentage)		
Stand per 31 december 2022	17.264	0,93 %

Tabel E Mutaties in leningenportefeuille (excl. projectleningen)

Uitzetting

De door de gemeente uitgezette (lange termijn) gelden zijn als volgt onder te verdelen:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Stand per 31-12-2022	Gemiddeld Rendement
Deelnemingen	928	24,0 %
Leningen	4.442	1,4 %
Totaal	5.370	5,3 %

Tabel F Uitgezette gelden

Relatiebeheer

Huisbankier van de gemeente Renkum is de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Het grootste deel van onze reguliere bankzaken loopt via deze bank. Door de invoering van het Schatkistbankieren per 1-1-2014 moeten wij overtollige middelen overboeken naar de schatkist. Op het gebied van gemeentefinanciering wordt gebruik gemaakt van diverse financiële instellingen. Voordat middelen worden aangetrokken of uitgezet, worden offertes aangevraagd bij minimaal twee instellingen. Vervolgens wordt gekozen voor die instantie die de meest gunstige condities voor de gemeente aanbiedt.

Kasbeheer

Evenals voor lange termijn financiering wordt ook voor korte termijn financiering de tarieven van een tweetal instellingen met elkaar vergeleken.

Sinds de invoering van het schatkistbankieren moeten (tijdelijke) overtollige middelen worden gestort in de schatkist van het rijk. Dit geldt tot 1 juli voor alle middelen boven de drempel van 2 % van het begrotingstotaal met een minimale drempel van € 1.000.000. In verband met de diverse betaalstromen (salarissen, loonbelasting, uitkeringen en voorschotten sociaal domein, betaalbatches crediteuren) merken wij dat het drempelbedrag regelmatig niet volstaat. Wij dienen, op basis van kortlopende liquiditeitsoverzichten en bezettingsgraad, soms meer saldo op onze lopende rekeningen te hebben, omdat gemeente Renkum maximaal € 1.500.000 per dag kan laten terugstorten. Een hoger bedrag dient minstens 5 werkdagen van te voren worden aangevraagd. Automatisch afroemen bij BNG is dan ook geen optie. De kosten (fte) wegen niet op tegen de baten (0% creditrente).

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf wordt verantwoord op welke wijze het beleid en de risico's ten aanzien van de bedrijfsvoering ter hand worden genomen. Om de doelstellingen die we hebben genoemd in de programma's te kunnen realiseren is een goede bedrijfsvoering noodzakelijk. Criteria met betrekking tot een goede bedrijfsvoering zijn daarbij:

- rechtmatigheid: handelen volgens de geldende wet- en regelgeving;
- betrouwbaarheid: de (wettelijke) regels voorspelbaar uitvoeren en handhaven;
- transparantie: inzicht bieden in de uitvoering van de programma's en de ondersteunende processen;
- doelmatigheid: het realiseren van bepaalde prestaties met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen;
- doeltreffendheid: de effecten bereiken die beoogd waren;
- responsiviteit: inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen en de wensen van de burgers.

De beleidsvoornemens op het gebied van de bedrijfsvoering hangen nauw samen met de in het programma Organisatie genoemde voornemens. Wij beschrijven de in 2022 genomen maatregelen ten behoeve van de verbetering van de uitvoering van de bedrijfsvoeringsprocessen.

Financiële en controle verordeningen

In het kader van de Gemeentewet is het verplicht dat alle gemeenten beschikken over een drietal verordeningen genoemd naar de respectievelijke artikelen in de Gemeentewet, te weten:

- art. 212: de financiële verordening (jan. 2021);
- art. 213: de controleverordening (jan. 2021);
- art. 213a: de verordening over doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (jan. 2021).

Met deze verordeningen formuleert uw raad belangrijke kaders om de rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid van het geformuleerde beleid en gemeentelijke processen te waarborgen. In januari 2021 zijn de herziene verordeningen door uw raad vastgesteld.

Verordening doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (*audits*)

Het doel van de auditonderzoeken (en aanvullende auditactiviteiten) is om een bijdrage te leveren aan de verbetering van de gemeentelijke processen en van de afstemming tussen beleid en uitvoering. De auditcyclus van de gemeente Renkum is ingericht op basis van de kwaliteitscirkel van Deming (Plan-Do-Check-Act). Hiermee ontstaat een cyclisch proces van **leren en verbeteren**.

Conform de verordening "Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid Gemeente Renkum", informeren we u in deze paragraaf over de uitvoering van het auditplan 2022. Vervolgens vindt u de verantwoording van de proceseigenaren over de daar uitvloeiende verbeterplannen. In de verbeterplannen geven de proceseigenaren aan welke concrete actie zij ondernomen hebben om de aanbevelingen n.a.v. de uitgevoerde audits op te volgen.

Onderzoeksplan interne audits 2022, stand van zaken ultimo 2022

Audit-activiteiten	Beknopte beschrijving	Status
Audit "AV-HO"	Interne audit naar de algemene voorziening voor huishoudelijke ondersteuning. Sinds juli 2020 valt de huishoudelijke ondersteuning onder de algemene voorzieningen Wmo en wordt door de aanbieders uitgevoerd op basis van enkele criteria. In de audit wordt onderzocht welke taken betrokkenen hebben, in hoeverre de vastgestelde criteria ook toegepast worden door de aanbieders en tot welke resultaten de nieuwe aanpak heeft geleid.	Het auditteam heeft het onderzoek uitgevoerd conform het plan van aanpak. N.a.v. het definitieve rapport hebben de proceseigenaren een verbeterplan opgesteld. Beide documenten zijn vastgesteld door het college in december 2022 en aan de raad aangeboden ter informatie (in januari 2023).
Procesbewaking nieuwe verbeterplannen:	-Verzuim -Vastgoedbeheer -AV-HO	-Het actieplan n.a.v. de audit Grip op verzuim is door het college vastgesteld en in maart 2022 aan de raad verzonden ter informatie. -Het actieplan n.a.v. de lijncontrole vastgoedbeheer is door het desbetreffende Mt-lid vastgesteld in maart 2022. -Het verbeterplan AV-HO is door het college vastgesteld in december 2022 en is daarna aan de raad aangeboden ter informatie.
Monitoring verbeterplannen in uitvoering	De monitoring van de verbeterplannen heeft betrekking op alle verbeterplannen in uitvoering en geldt als sturingsinstrument voor het MT. (Zie volgende paragraaf)	Twee keer per jaar uitgevoerd, bij begroting en jaarrekening. Jaarlijks is een rapportage ter informatie aan de raad aangeboden.
Lijncontrole "Inkopen en aanbestedingen	De lijncontrole heeft betrekking op de processen uit de voorgaande audit. Het doel hiervan is om na te gaan in hoeverre de geplande verbetermaatregelen daadwerkelijk zijn ingevoerd en of er aanleiding is de desbetreffende processen opnieuw onder de loep te nemen.	De voorbereiding is einde 2022 van start gegaan. De lijncontrole wordt mogelijk in februari 2023 afgerond.
Auditplan 2023	Het college stelt het jaarlijkse auditplan vast en verzendt het ter informatie aan raad en rekenkamercommissie.	Het onderzoeksplan is voorbereid in het laatste kwartaal van het jaar en vóór 31 december 2022 vastgesteld door het college en ter informatie aan de raad verzonden

Overzicht verbeterplannen n.a.v. uitgevoerde audits, stand van zaken ultimo 2022

N.a.v. uitgevoerde audits hebben de proceseigenaren verbeterplannen opgesteld. In de verbeterplannen geven de proceseigenaren aan welke concrete actie zij ondernemen om de aanbevelingen n.a.v. de uitgevoerde audits op te volgen. De volgende zijn in uitvoering.

Verbeterplan in uitvoering	Jaartal audit	Status
Proceslandschap	2017	Verbeterplan vastgesteld door college; één verbetermaatregel in uitvoering; twee te starten na meer duidelijkheid over toekomst gemeente.
Regie op verbonden partijen	2020	Verbeterplan vastgesteld door college. Zes maatregelen zijn uitgevoerd; twee zijn in uitvoering, drie zijn doorgeschoven en worden in 2023 opgepakt door de nieuwe strategische adviseur.
Grip op verzuim	2021	Verbeterplan vastgesteld door college. Eerste verantwoording: drie maatregelen uitgevoerd, één in uitvoering, één nog te starten.
Algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning	2022	Verbeterplan vastgesteld door het college in december 2022. De eerste verantwoording over de uitvoering is bij de volgende monitoring aan de orde.

Inhoudelijke stand van zaken van de verbeterplannen in uitvoering door de proceseigenaar

Verbeterplan Proceslandschap

Strekking openstaande verbetermaatregel	Stand van zaken ultimo 2022	Verwachte datum realisatie
Benoem een proceseigenaar / procesmanager die verantwoordelijk is voor de actualisatie van het proceslandschap en voor de cyclus procesoptimalisatie	Het project "Procesoptimalisatie" in samenwerking met NCOD loopt door in 2023. Inmiddels zijn een aantal processen opgepakt en verbeterd, waarbij implementatie en borging de kernvraag vormen. In 2023 wordt gewerkt aan het proces van de P&C cyclus en de Demand&Supply structuur. Een brede uitrol van Procesoptimalisatie over de hele organisatie, met daarbij een koppeling van proceseigenaren aan processen, wordt niet opgepakt voordat er duidelijkheid is over het toekomstperspectief van de gemeente.	Q3 respectievelijk Q2 2023 2024
Evalueer na een jaar het gebruik en de actualiteit van het proceslandschap	Nog niet aan de orde	Q4 2023
Maak een stappenplan om te komen tot invoering van de cyclus procesoptimalisatie	Na 2023 zal worden gewerkt aan een uitvoeringsplan om het continu verbeteren van processturing te borgen in de organisatie.	2024

Verbeterplan verbonden partijen, deel 1

Strekking openstaande verbetermaatregel	Stand van zaken ultimo 2022	Verwachte datum realisatie
Verbeter de beheersstructuur van De Connectie. (Op dit moment loopt een verbeterpad governance van De Connectie in regioverband. Bespreek daarin de huidige knelpunten en vertaal de uitkomsten van het verbetertraject naar de gemeentelijke beheersstructuur.)	Het verbeterpad Governance van De Connectie is nog niet afgerond. Activiteiten die nog lopen zijn: -een onderzoek naar de governance met betrekking tot ICT /IV ontwikkeling; -in het OGO en het Bestuur van De Connectie wordt gesproken over hoe invulling te geven aan het acteren van de gemeenten als één opdrachtgever; -verder loopt nog de inbedding en implementatie van de nieuwe Demand & Supply structuur (mandaat, bekendheid en acceptatie) in de gemeenten en bij De Connectie.	2023
Beschrijf functies en rollen t.a.v. verbonden partijen Verbeter de aansluiting van het ambtelijk advies op de bestuurlijke rollen.	Beide acties worden opgepakt in 2023 bij het stroomlijnen van de regievoering op verbonden partijen.	2023
Zorg voor adequaat strategisch advies over huidige en toekomstige samenwerkingsverbanden.	De strategisch adviseur verbonden partijen neemt deze rol al in toenemende mate op zich. Wat betreft de sturing via dashboards, is het voornemen om bij het aanbieden van de begrotingsstukken van de verbonden partijen aan de raad een overzicht toe te voegen van de staat van de verbonden partij aan de hand van een aantal KPI's. Dit wordt meegenomen bij het stroomlijnen van de regievoering op verbonden partijen	2023

Verbeterplan Verbonden Partijen, deel 2

Strekking openstaande verbetermaatregel	Stand van zaken ultimo 2022	Verwachte datum realisatie
Beschrijf de rol van regievoerder, inclusief taken, competenties en benodigde formatie. Maak afspraken met de regievoerder over de uitvoering van de taken.	Wordt opgepakt in 2023. Daarna worden taken opgenomen in IWP-formats.	2023
Geef aandacht aan de afspraken over de informatievoorziening en bespreek	Koppelen aan het overzicht dat wordt toegevoegd bij de	2023

Strekking openstaande verbetermaatregel	Stand van zaken ultimo 2022	Verwachte datum realisatie
de monitoring in het kader van de IWP-cyclus. Maak afspraken met de verbonden partij over het leveren van rapportages of het inrichten en bijhouden van een dashboard. Voer een jaarlijkse evaluatie met de verbonden partij in.	begrotingsstukken van de verbonden partijen met daarin de staat van de verbonden partij aan de hand van een aantal KPI's.	Continu
Stel een overdrachtsdocument en werkinstructies op, zeker bij vervanging van medewerkers.	Wordt opgepakt bij punt 1. Bij voorkeur een algemeen deel onder leiding van de strategisch adviseur en een specifiek deel per verbonden partij onder verantwoordelijkheid van de betreffende regievoerder.	2023

Grip op verzuim

Strekking openstaande verbetermaatregel	Stand van zaken ultimo 2022	Verwachte datum realisatie
<p>Implementeer brochure en handleiding verzuim. Verzuimacties en gewenst gedrag worden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vastgelegd 2. Bekend gemaakt 3. Gefaciliteerd (training, tijd, budget) 4. Ingezet door betrokkenen in de praktijk. 	<p><i>Verzuim op papier</i></p> <p>1 Vastleggen is gereed 2 Bekendmaken: via intranet (gereed) en workshops, in samenwerking met nieuwe arbodienst.</p> <p><i>Verzuim in praktijk</i></p> <p>3 Faciliteren (training): de verzuimcoach gaat samen met P&O een vertaling maken van verzuim op papier naar verzuim in de praktijk. We gaan starten met het ontwikkelen en verzorgen van verzuimworkshops in 2023. Leidinggevenden worden meegenomen door de stappen van de Wet Poortwachter en ze gaan oefenen met verzuimcasussen om de fijne kneepjes van het vak te leren, passend bij het eigen regie model.</p> <p>In Q4 worden er periodiek verzuim interviews georganiseerd om de verzuimworkshops van het tweede kwartaal te bestendigen. Borgen: door middel van de IWP-gesprekken (het stellen van vragen hierover) en het voorstel om de voortgang regelmatig in MT te bespreken met verzuimcoach.</p>	<p>Workshops Q2 2023</p> <p>Q2 2023</p> <p>Structureel</p> <p>Q4</p>

Strekking openstaande verbetermaatregel	Stand van zaken ultimo 2022	Verwachte datum realisatie
	4 Daarnaast zal de verzuimaanpak periodiek geëvalueerd worden met belanghebbenden (MT, Arbodienst en OR) en indien nodig aangepast worden. Deze interviews en evaluaties vormen ook weer input voor nieuwe verzuimworkshops.	Q4
Monitor implementatie en evalueer verzuimbeleid	Evaluatie van verzuimbeleid (w.o. verbeterplannen uit het RI&E en het Medewerkersonderzoek) wordt jaarlijks ingepland met OR en MT+	Einde 2023/ begin 2024

Voorkomen van fraude en onregelmatigheden

Het college is zich bewust van inherente risico's van fraude die, zowel intern als extern, worden gelopen bij het uitvoeren van de gemeentelijke taken. Het college werkt aan een frauderisicoanalyse en zet hiermee een belangrijk stap in het creëren van bewustwording omtrent dit thema. Vanuit de bedrijfsvoering is er verhoogde aandacht voor de inrichting van onze administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) ten aanzien van de geïdentificeerde risicogebieden en tevens worden de relevante geldstromen/processen betrokken in de interne controles die gedurende het jaar worden uitgevoerd.

Stakeholders van de gemeente moeten er op kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. De gemeente beschikt over een uitgebreid scala aan zogenaamde soft controls. Iedere medewerker van de gemeente legt bij indiensttreding een ambtseed of ambtsbelofte af en overlegt een verklaring omtrent gedrag. Daarnaast beschikken we overeen vastgestelde regeling en gedragscodes, onder andere op het gebied van nevenwerkzaamheden en financiële belangen, welke openbaar beschikbaar zijn. De gemeente beschikt daarnaast over een regeling melden vermoeden misstanden en in de organisatie is een vertrouwenspersoon en meldpunt ingesteld waarbij eventuele misstanden vertrouwelijk kunnen worden gemeld.

Onze (financiële) processen en systemen kenmerken zich door de aanwezigheid van functiescheidingen, zogenaamd hard controls. Hiermee voorkomen we dat slechts één persoon ongecontroleerd transacties of verplichtingen kan aangaan, autoriseren, verwerken en afwickelen en/of zelfstandig toegang heeft tot activa.

Ondanks alle beheersingsmaatregelen resteert het risico dat het management maatregelen doorbreekt en het risico van samenspanning tussen medewerkers. Transparante besluitvorming, de governance structuur, een open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken, de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon om niet-integer handelen (anoniem) te melden, periodieke interne en externe audits op de naleving van beheersingsmaatregelen dragen er toe bij dat onregelmatigheden worden gesignaleerd.

De afgelopen jaren zijn er regelmatig berichten in de media over cyberaanvallen, gevallen van ransomware en datalekken. Informatiebeveiliging vanuit de perspectieven continuïteit, fraude en privacy heeft een hoge prioriteit.

Tijdens de dagelijkse bedrijfsvoering vinden controles plaats om vast te stellen of gewerkt wordt volgens de daarover gemaakte afspraken, waaronder de diverse protocollen voor informatiebeveiliging. Daarnaast beoordelen de security en privacy officer de kwaliteit en naleving van de getroffen beheersingsmaatregelen. Periodiek wordt de beheersing van informatiebeveiliging

getoetst, zowel intern, maar ook extern vanuit de sector. Eventuele verbeterpunten vormen de input voor verdere aanscherping en/of naleving van het informatiebeveiligingsproces.

Conclusie

Het college is van mening dat, met alle analyses en getroffen beheersingsmaatregelen, de risico's met betrekking tot een beheerste en integere bedrijfsvoering inzichtelijk zijn en op een adequate wijze aandacht krijgen.

Organisatie en formatie

Externe ontwikkelingen

De druk op de organisatie is onveranderd groot, enerzijds als gevolg van de situatie op de huidige arbeidsmarkt en de toenemende complexiteit van de maatschappij en anderzijds door de invoering van nieuwe wetten en regelgeving die capaciteit vergen van de organisatie. Het vraagt veel van leiding en medewerkers om deze ontwikkelingen in te passen in de dagelijkse werkzaamheden. Het permanente karakter van deze externe ontwikkelingen vraagt een houding van organisatie en medewerkers die daarbij past. Ons daarop toerusten is vervat in een begin 2022 opgesteld programma 'organisatie ontwikkeling'.

Waarde(n)vol samenwerken

In 2022 zijn MT, leidinggevend en een koplopersgroep van medewerkers getraind in de organisatiewaarden: persoonlijk leiderschap, verantwoordelijkheid, wendbaarheid, helderheid, gemak en aandacht en hoe deze waarden toe te passen in onze werkzaamheden, zodat de organisatievisie:

- een wendbare organisatie;
- betrouwbare (digitale) dienstverlening;
- een goede werkgever;
- samenwerken met partners waar dat slimmer is

stevig wordt neergezet. Vanaf eind 2022 gaat het programma organisatiewaarden verder met bijeenkomsten per team, om deze waarden te verankeren in de gehele organisatie.

Hybride werken

In 2022 hebben we, met de ervaringen uit de periode van de COVID-pandemie, beleid voor hybride werken ingevoerd. Er zijn afspraken gemaakt over de minimale aanwezigheid op kantoor en thuiswerken. In de toekomst zal met de renovatie van het gemeentehuis rekening worden gehouden met de ervaringen van het hybride werken en als werkgever tonen wij ons wendbaar.

Formatie

Het grote verloop binnen onze organisatie, de krapte op de arbeidsmarkt en het structureel hoge percentage ziekteverzuim duren onverminderd voort en zorgen voor een hoge werkdruk. Vacatures - tijdelijk en vast - worden steeds moeilijker vervuld, terwijl de vraag naar gekwalificeerd personeel, ook door gespecialiseerde organisaties, toeneemt. Het kost meer tijd en moeite om vacatures vervuld te krijgen. Er worden concrete plannen bedacht om de effectieve inzet van ons wervingsinstrumentarium en het werkklimaat verder te verbeteren. Met binden en boeien vullen we goed werkgeverschap in.

De personeelsformatie is incidenteel en structureel uitgebreid conform begroting 2022. Niet in alle gevallen is het gelukt om met incidentele inzet achterstanden weg te werken. In die situaties wordt de inzet nog gecontinueerd voor een deel van 2023.

Formatieontwikkeling

x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Decentraal formatiebudget	14.371	15.933	15.857	15.767	15.627
Centraal formatiebudget	571	580	480	522	639
Totaal formatiebudget	14.942	16.513	16.337	16.289	16.266
x € 1					
Gemiddelde loonsom	75.665	78.336			
Aantal fte decentraal	189,93	203,39			

Salarissen

CAO Gemeenten die in januari 2022 bekend werd, kende een eenmalige uitkering van € 1200 bruto per fte voor werknemers die op 3 november 2021 in dienst waren en een salarisstijging van 1,2% per 1 december 2021 en 2,4% per 1 april 2022. De medewerkers hebben in december 2022 vooruitlopend op de cao van 2023 een eenmalige uitkering gehad, € 750 voor de medewerkers tot en met schaal 8 (inclusief schaal A) en € 375 voor de medewerkers vanaf schaal 9.

Uit de Berenschot benchmark bleek dat de apparaatskosten 8% hoger zijn dan in vergelijkbare gemeenten in de benchmark. In de begroting van 2020 was al besloten tot een meerjarige taakstelling als onderdeel van de bezuinigingen. Voor 2022 en verder was daarvan nog structureel circa € 260.000 op te lossen. Daarnaast hebben we bij de begroting 2022 meer ruimte gecreëerd om ons verzuim terug te dringen én om verzuim te vervangen en daarmee verhoging van werkdruk te voorkomen. In de voorjaarsnota 2022 is de taakstelling die daardoor openstond in lijn met de benchmark gerealiseerd op wmo, management, dubbele rollen en vooral bedrijfsvoering/ formatie.

Het inhuurproces is verder gestroomlijnd en geharmoniseerd. De gemeente Renkum maakt met de gemeente Arnhem en De Connectie gebruik van de Inhuurbalie. Hierbij wordt toegezien op rechtmatigheid en concurrerende tarieven.

Ziekteverzuim

Ondanks alle inspanning en ondersteuning van de verzuimcoach is het ziekteverzuim in 2022

Ziekteperiode	2019	2020	2021	2022
1-7 dagen	0,74	0,50	0,44	0,78
8-42 dagen	0,58	0,72	0,58	0,81
43-365 dagen	3,20	5,09	3,28	3,00
366-730 dagen	1,68	1,49	2,43	1,62
twee jaar en langer*	1,05	1,09	0,77	2,02
Totaal	7,25	8,89	7,5	8,23

gestegen naar gemiddeld 8,2% (7,5% in 2021); in december 2022 was het verzuim 7,8%. De stijging wordt met name veroorzaakt door het verzuim langer dan 42 dagen. Deze categorie maakt circa 80% van het totale verzuim uit. Hierin zitten langdurig zieken met ernstige aandoeningen. Halverwege 2022 is een aantal langdurig zieken uit dienst getreden waardoor

het percentage twee jaar en langer in de tweede helft van 2022 lager is geworden.

Volgens het CBS zijn er verschillende oorzaken aan te wijzen voor de stijging in 2022: corona in het voorjaar, een griepgolf in het najaar en daarnaast is niet uit te sluiten dat de hoge werkdruk tot meer verzuim heeft geleid.

*De CAO Gemeenten kent een 3^e ziektejaar waarbinnen een medewerker niet ontslagen mag worden als hij minder dan 80% arbeidsongeschikt is.

Het is aannemelijk dat ziekte als gevolg van covid begin 2022 nog een aandeel heeft gehad in het aantal ziekmeldingen en daarmee het ziekteverzuim lager was geweest zonder de pandemie.

Omdat de werkgever in verband met de privacywetgeving geen inzage heeft in de aard van het ziekteverzuim is dit effect niet te meten.

We blijven veel aandacht besteden aan het verzuim omdat het hoger is dan gemiddeld in vergelijkbare gemeenten (5,8% volgens de Personeelsmonitor gemeenten 2021). De monitor 2022 is nog niet beschikbaar, het is niet bekend wanneer deze beschikbaar komt.

Eigenrisicodragerschap

De gemeente is verplicht eigenrisicodragers voor de wachtgeld van oud-wethouders. Volgens de geldende regelgeving krijgen oud-wethouders outplacement aangeboden waardoor een wachtgelduitkering niet meer nodig is.

Voor de toekomstige pensioenuitgaven van de wethouders wordt een voorziening op peil gehouden. Voor het kort leven risico (risico op het moeten betalen van een nabestaandenuitkering) is een verzekering afgesloten.

De gemeente is verplicht eigenrisicodragers voor werkloosheidsuitkeringen aan personeel waarvan het contract is beëindigd of personeel van wie het tijdelijke contract niet is verlengd.

De gemeente is daarnaast vrijwillig eigenrisicodragers voor uitkeringen wegens gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid (WIA) aan voormalig personeel. Dit risico is deels verzekerd. Als de werkgever hiervoor de reguliere premie zou betalen aan het UWV waren de uitgaven hoger geweest.

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Gemeente Renkum werkt actief samen met de gemeenten Arnhem, Rheden en De Connectie om de bedrijfsvoering te faciliteren en de dienstverlening van de gemeente te verbeteren. Daartoe is onder meer eind 2022 het gezamenlijke platform waarop de systemen van de 3 gemeenten en de Connectie draaien tot stand gekomen (project gemICT) en werken we samen aan het werken in de cloud. Deze samenwerking en schaalvergroting is noodzakelijk om op ontwikkelingen te kunnen inspelen en te voldoen aan de wettelijke eisen, continuïteit te borgen, voldoende gekwalificeerd personeel te kunnen binden en de kosten beheersbaar te houden.

Digitale werkplek

Office365

De Connectie heeft in 2022 meerdere onderdelen van Office365 beschikbaar gemaakt. Gestart is met het gebruiken van Onedrive en Sharepoint als vervanging van de klassieke netwerkschijven. Dit draagt bij aan veilig plaats ongebonden werken. Alle teams gaan samenwerken in deze cloud omgeving. Voordeel daarvan is dat bestanden altijd en overal bereikbaar zijn, het samenwerken in een document gemakkelijker wordt en er automatische versiebeheer wordt toegepast. Uiteindelijk zullen alle bestanden op de netwerkschijven geschoond moeten worden en overgezet naar Teams/Sharepoint. Naast alle afdelingen van De Connectie is ook het team Communicatie van Renkum in 2022 overgegaan naar de nieuwe omgeving. In 2023 zullen de andere teams van Renkum volgen.

Telefonie

In 2022 is begonnen met de voorbereiding van het vervangen en moderniseren van de verouderde telefooncentrale en het uitbreiden van de mogelijkheden om te bellen via MS Teams. Implementatie zal plaatsvinden in 2023.

In het kader van lifecycle management zijn in 2022 een groot aantal laptops en mobiele telefoons vervangen. Deze apparaten waren afgeschreven en verouderd. Verouderde apparaten hebben een groter risico op storingen en ontvangen op den duur geen beveiligingsupdates meer van de leverancier. Door deze apparatuur tijdig te vervangen worden storingen en incidenten voorkomen.

Informatiebeheer

Het informatiebeheer is gericht op het beheer van een goede en geordende staat van archiefbescheiden (zowel analoog als digitaal). De uitvoerende taken van dit beheer zijn ondergebracht bij De Connectie. Hieronder wordt verstaan het:

- duurzaam toegankelijk maken en houden van (documentaire) informatie;
- (archief)beheer: tijdige vernietiging en juiste bewaring en overbrenging naar de archiefbewaarplaats (Gelders Archief).

Een goede integratie van documentair informatiebeheer in de bedrijfs- en werkprocessen is daarbij een voorwaarde. Om digitale informatie duurzaam toegankelijk te maken is zaak gericht werken een leidend motief.

In 2022 hebben onderstaande activiteiten plaatsgevonden om te voldoen aan de meest recente regelgeving en om er voor te zorgen dat het informatiebeheer binnen de gemeente op orde is:

- In juni 2022 zijn door de raad een nieuwe Archiefverordening en een Besluit Informatiebeheer vastgesteld. Met deze verordening en dit besluit zijn zowel op beleidsmatig als op operationeel niveau de uitvoering van het
- informatiebeheer worden geharmoniseerd met de gemeenten Arnhem en Rheden. De harmonisatie levert op termijn een efficiencyslag op in de uitvoering van het informatiebeheer. Op beleidsmatig niveau blijft de gemeente Renkum zelf regie houden;
- de Hotspotmonitor is vastgesteld om bijzondere gebeurtenissen in het werkgebied van de gemeente op onderwerp te archiveren;
- aangesloten is bij het initiatief van de VNG, waarin een uniforme selectielijst emailbewaring wordt ontworpen. Deze lijst gaat opgesteld worden om goede keuzes te kunnen maken in welke e-mails gearchiveerd moeten worden;
- het toezichtsrapport is vastgesteld. Hiermee is een basis gelegd voor het verbeterplan waarin voorstellen worden gedaan voor verdergaande verbetering van informatiebeheer, zodat de gemeente aan de wettelijke verplichtingen blijft voldoen;
- De gemeenten Arnhem, Rheden en Renkum hebben hun analoge en digitale archieven in beheer ondergebracht bij de afdeling DIV van de Connectie. Om deze archieven te beheren worden verschillende applicaties gebruikt. De huidige digitale archieven vallen onder het eigenaarschap en beheer van de gemeenten. Elke aangesloten gemeente heeft een eigen invulling gegeven aan de inrichting, niet volledig volgens standaarden. Hierdoor is er voor het digitaal archiefbeheer slechts zeer beperkt sprake van synergie tussen de omgevingen en is een uniforme werkwijze momenteel niet mogelijk. Voor een goed en geharmoniseerd beheer van digitale archiefbescheiden is een zgn. Record Management Applicatie (RMA) nodig. Regionaal wordt samen met De Connectie onderzocht hoe tot een geharmoniseerde oplossing gekomen kan worden en wat de financiële impact hiervan zal zijn;
- Zaaksysteem: de ontwikkelingen rondom het nieuwe zaaksysteem worden in 1.5.3.3 al genoemd. Het zaaksysteem is er voor de externe dienstverlening en is eigenlijk geen applicatie van DIV. DIV is pas aan zet als het aankomt op de archivering van de stukken die in het zaaksysteem worden opgenomen.

Paragraaf 6 Verbonden partijen

Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen (BVO DRAN)

1. Algemene informatie

Doel	Regionale samenwerking doelgroepenvervoer, aanvullend op OV
Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie (Wgr)
Datum oprichting	2015
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	18 gemeenten regio Arnhem en Nijmegen
Belang Renkum	Bij reguliere besluiten vertegenwoordigt iedere gemeente 1 stem. Het belang van Renkum is dan 5%. Er geldt een escape procedure voor bijzondere situaties. In dat geval wordt gestemd op basis van (ongewogen) inwoner aantallen. De zeggenschap van Renkum is dan 4%.
Vertegenwoordiging Renkum	wethouder Marinka Mulder, bij vervanging wethouder Joa Maouch
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
AVAN verzorgt het vraagafhankelijk vervoer en het routevervoer. In zijn vergadering van 30 januari 2018 heeft het college besloten het leerlingenvervoer nog niet onder te brengen bij AVAN.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

In 2022 zijn er geen beleidsontwikkelingen geweest.

3 Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Er waren geen ontwikkelingen of ombuigingen met significante financiële relevantie.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022					
2023	0	0	0	1.065.096	0
2024	0	0	0	0	0
2025	0	0	0	0	0
2026	0	0	0	0	0

Voor niet gemeenschappelijke regelingen alleen 2021 invullen.

De hierboven getoonde bedragen zijn inclusief we kosten voor het vervoer zelf die door onze inwoners met indicatie worden gemaakt. De kosten die door de BVO worden gemaakt bedragen hiervan ca 15% t.o.v. het budget bedrag 2020. Het resultaat over 2022 laat nog steeds een incidenteel voordeel zien dat veroorzaakt wordt door het teruglopen van het gebruik van vervoer onder invloed van de Covid-19 crisis.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

De regelingen die gebruik maken van het AVAN-systeem zijn open-einde-regelingen (Wmo, Jeugdwetvervoer). Dit betekent, dat de kosten kunnen oplopen, naarmate er meer vervoersvragen komen. De deelnemende gemeenten zijn voor hun inwoners verantwoordelijk voor de dekking van die kosten. Voor de Wmo is het risico van overschrijding op sociaal-recreatief vervoer ingeperkt, omdat we sinds begin 2019 met een kilometerplafond werken. In 2021 is naar de haalbaarheid van aanvullende maatregelen gezocht die substantieel effect hebben. Dit heeft niet geleid tot aanpassingen.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

zie hiervoor

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking verloopt naar tevredenheid. advies is continueren van de samenwerking.

BVO De Connectie (intergemeentelijke uitvoeringsorganisatie)

1. Algemene informatie

Doel	Een belangrijk doel voor de Gemeente Renkum om samen te werken in bedrijfsvoeringsorganisatie De Connectie is dat we door het samenwerken met de gemeenten Arnhem en Rheden onze bestuurskracht vergroten. Door het bundelen van de uitvoeringstaken in De Connectie vermindert onze kwetsbaarheid op bedrijfsvoeringsgebied en vergroot onze ontwikkel cappaciteit op het gebied van Informatievoorziening. Ook vergroot De Connectie de kansen voor medewerkers van de drie gemeenten, omdat wij als samenwerkende organisaties bij de bedrijfsvoeringsfuncties meer doorgroeimogelijkheden hebben.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling, een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO).
Datum oprichting	1 maart 2016
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	Gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden.
Belang Renkum	<ul style="list-style-type: none">• De portefeuillehouders bedrijfsvoering van de drie gemeenten vormen het bestuur van De Connectie. De leden van het bestuur hebben ieder één stem. Besluiten worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen, met uitzondering van een aantal specifiek in de gemeenschappelijke regeling genoemde situaties.• Het financiële aandeel van Renkum bedraagt (op basis van de meerjarenprogrammabegroting 2023-2026) 10,92%.
Vertegenwoordiging Renkum	Wethouder Marinka Mulder vertegenwoordigt Renkum in het bestuur van De Connectie.

Wat doet de verbonden partij voor Renkum

De Connectie voert voor ons de uitvoeringstaken behorende bij ICT, inkoop & aanbesteding, facilitaire zaken & frontoffice, documentaire informatievoorziening, personeels- & salarisadministratie, financiële administratie, verzekeringen, belastingen, basisregistraties en secretariaat.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

De belangrijkste voorwaarde voor het financiële succes van De Connectie is het harmoniseren van processen, het standaardiseren van de werkwijze en verregaande digitalisering. Eind 2022 is er een onderzoek gestart naar de versterking van de opdrachtgevende rol van de drie gemeenten richting De Connectie op het terrein van de Informatievoorziening en ICT ontwikkeling, deze ontwikkeling is cruciaal voor de verdere harmonisatie van de drie gemeenten op dit terrein. Op de overige terreinen van dienstverlening is in de loop van 2023 binnen de bestaande structuur eveneens versterking van de governance doorgevoerd.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Komend jaar staat in het teken van de (uitvoering van de) heroriëntatie van de drie pijlers governance, groeiambitie en financieel perspectief. Verder acht het bestuur het na vijf jaar De Connectie ook tijd om 'pas op de plaats te maken' en de samenwerking te evalueren. Waarbij de kernwoorden van de evaluatie zijn: samenwerking, gezamenlijkheid, aanpak van de governance structuur en het tegen het licht houden van de uitgangspunten: de 5K's.

Daarnaast wordt een wijziging van de financieringsmethode voorbereid. Die is vanaf de start gebaseerd op inputfinanciering, maar wordt naar verwachting gewijzigd in outputfinanciering. Op die manier betaalt iedere gemeente naar de hoeveelheid werk die wordt afgenomen. Op dit moment wordt dit uitgewerkt en worden de (financiële) consequenties hiervan in beeld gebracht.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022					
2023	-153.000	5.604.000	21.000	4.817.000	0
2024	-9.000	5.604.000	21.000	4.747.000	0
2025	21.000	5.640.000	21.000	4.709.000	0
2026	21.000	5.640.000	21.000	4.708.000	0

De meerjarencijfers zijn afkomstig uit de Meerjarenbegroting 2023-2026.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

Binnen de Connectie vindt periodiek een inventarisatie plaats van de risico's die zich kunnen voordoen. De Connectie heeft zeer beperkt beschikking over eigen weerstandscapaciteit. Wanneer risico's zich daadwerkelijk voordoen, worden de gemeenten hiervoor aangesproken. De laatste

risico-inventarisatie binnen De Connectie is uitgevoerd voor de Meerjarenbegroting 2023-2026. De geïnventariseerde risico's tellen op tot een risicoscore van €4.837.500.

Daarnaast werkt De Connectie aan een systeem voor outputsturing en -verrekening. Deze nieuwe bekostigingssystematiek kan een herverdeling van de bijdragen van de drie gemeenten tot gevolg hebben.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

Het afgelopen jaar heeft De Connectie belangrijke stappen gezet ten aanzien van de invulling van het risicomanagement. Zo heeft er een uitgebreide risico-inventarisatie plaatsgevonden. Waar nodig zijn aanvullende beheersmaatregelen genomen. De komende jaren gaat De Connectie verder met het door ontwikkelen van het risicomanagement door te investeren in het risicobewustzijn binnen de organisatie en het cyclisch en systematisch borgen van het risicomanagement.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

We adviseren om de samenwerking te continueren en te versterken binnen de doelstelling. Hoewel de samenwerking met andere gemeenten niet altijd eenvoudig is zijn we doordrongen van de meerwaarde ervan en van de ontwikkelkracht die deze samenwerking al genereert en die het ons mogelijk maakt onze dienstverlening passend te kunnen blijven faciliteren.

Euregio Rijn-Waal

1. Algemene informatie

Doel	De Euregio Rijn-Waal heeft als doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. In het werkgebied van de Euregio bestaan veel mogelijkheden voor een sterke economische en maatschappelijke ontwikkeling. De Euregio brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten. Doordat we onderdeel zijn van de Euregio besluiten we mee over en participeren we actief in grensoverschrijdende projecten die in de Euregio worden uitgevoerd. We dragen daarmee bij aan de versterking van de regionale economie en (economische) infrastructuur. Ook onderstrepen we het belang van de Europese eenwording en vergroten we het bewustzijn daarover.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling op basis van een internationale overeenkomst met een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam.
Datum oprichting	Renkum is toegetreden bij raadsbesluit van 27 januari 2010.
Vestigingsplaats	Kleve
Deelnemende partijen	Deelnemers zijn Nederlandse en Duitse gemeenten, de Kamer van Koophandel Centraal Gelderland, regionale overheden en overige publiekrechtelijke lichamen in het grensgebied rondom de Rijn, de Waal en de Maas.
Belang Renkum	Renkum heeft 3 stemmen in de Euregioraad.

Vertegenwoordiging Renkum	Burgemeester Agnes Schaap lid van het dagelijks bestuur van de Euregioraad en voorzitter van de Commissie voor financiën en projecten. Raadsleden John Bartels en Norbert Mergen en burgemeester Agnes Schaap vertegenwoordigen Renkum in de Euregioraad.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
<p>In de Regio Rijn-Waal is grensoverschrijdende samenwerking vanzelfsprekend. Er zijn nieuwe, duurzame sociaaleconomische grensallianties gelegd (ook cross-over) waarin overheden, bedrijfsleven, kennisinstellingen en het maatschappelijk middenveld informatie uitwisselen en nauw samenwerken. Deze organisaties weten elkaar in alle sectoren grensoverschrijdend te vinden. Zij profiteren van elkaars kennis en netwerken en beantwoorden samen de vraagstukken van de toekomst.</p> <p>In november 2020 is de nieuwe <i>Strategische Agenda 2025+</i> vastgesteld door de Euregioraad. De onderwerpen die de komende jaren in Euregionaal verband opgepakt worden op basis van deze strategische agenda zijn samengevat in de volgende vier volgende grensuitdagingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Economie en klimaat 2. Arbeidsmarkt en onderwijs 3. Leefbaarheid 4. Euregionale identiteit 	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

N.v.t.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

N.v.t.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022				8.050	0
2023				8.050	0
2024				8.050	0
2025				8.050	0
2026				8.050	0

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

N.v.t.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

De Euregioraad besluit over de begroting van de Euregio Rijn-Waal. We ontvangen jaarlijks de jaarverslagen van de Euregio.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

Met ons lidmaatschap van de Euregio kunnen we gebruik maken van subsidiemogelijkheden waarmee we onze doelen beter kunnen realiseren. We hebben de afgelopen jaren direct geprofiteerd en profiteren nog steeds van de Euregionale samenwerking in de vorm van projecten gesubsidieerd via de Euregio.

De Euregio draagt verder bij aan diensten waar inwoners, bedrijven, organisaties en (kennis)instellingen uit onze gemeente rechtstreeks zelf gebruik van kunnen maken. Denk hierbij aan het GrensInfoPunt in Kleve waar grenspendelaars en werkgevers worden geholpen; leerlingen uit Renkum die op scholen en ROC's in de regio zitten die samenwerken om het aanbod aan buurtaal- en buurcultuuronderwijs in de Euregio te versterken; en ziekenhuizen, zorginstellingen en patiënten die profiteren van de verbetering van de gezondheidszorg in de grensregio dankzij de samenwerking in het Euregionaal Forum Grensoverschrijdende Gezondheidszorg.

Gelders Archief

1. Algemene informatie

Doel	Het beheren van (oude) archiefbescheiden en collecties
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Datum oprichting	Raadsbesluit toetreding: 5 maart 2002
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	Gemeenten Arnhem, Renkum, Rheden, Rozendaal en het Rijksarchief Gelderland
Belang Renkum	Renkum heeft één stem in het algemeen bestuur
Vertegenwoordiging Renkum	Burgemeester A. Schaap vertegenwoordigd behalve Renkum ook de gemeenten Rheden en Rozendaal in het algemeen en het dagelijks bestuur, dat om redenen van vermindering van bestuurlijke last die uit dezelfde personen bestaat.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
Het Gelders Archief is een betrouwbare partner voor het beheren van de collecties (zowel fysiek als digitaal) van en voor zijn publieke en particuliere relaties. Door optimalisering van de toegankelijkheid van de collecties, draagt het bij aan een transparante overheid en aan kennisverspreiding over het verleden van Gelderland.	
Het Gelders Archief beheert archiefbescheiden ouder dan twintig jaar. Het Gelders Archief fungeert als inspecteur van onze archieven en controleert of wij op de juiste wijze met documenten (fysiek en digitaal) omgaan en of de bewaaromstandigheden (fysieke archief kelder en digitale opslag) goed zijn.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Door de voortgaande digitalisering van processen en daaruit voortkomende digitale documenten komt de noodzaak tot digitale bewaring ook steeds dichterbij. Het Gelders Archief zal samen met de deelnemers en De Connectie onderzoeken hoe vormgegeven kan worden aan de digitale bewaring.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Door de economische situatie is het mogelijk dat bezuinigingen van de rijksoverheid of deelnemende gemeenten van invloed zijn op de financiële situatie.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022	209.570	16.889.675	208.809	171.459	0
2023	462.852	16.889.676	0	180.845	0
2024	465.852	16.442.000	0	191.137	0
2025					

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

Het Gelders Archief boekt sinds 2013 een positief resultaat op basis van de structurele lumpsum en inkomsten (uit projecten). Vanaf 2013 wordt er - gelet op dit positieve resultaat - gewerkt aan de opbouw van het weerstandsvermogen. Dit vermogen bedraagt per 1 januari 2023 € 462.852 (betreft 9.5 % van de deelnemersbijdragen).

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

Om tegenvallers op te kunnen vangen heeft het Gelders Archief in de vorm van een algemene reserve (ca. 5% van de deelnemersbijdragen) weerstandsvermogen. In de statuten is vastgelegd dat deze reserve in enig jaar niet hoger mag zijn dan 10%.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

Het Gelders Archief is belast met een deel van de beheerstaken. Eén van de belangrijkste taken is het beheren van de blijvend te bewaren archiefbescheiden in de door het Gelders Archief aangewezen archiefbewaarpplaats(en). Daarnaast heeft het Gelders Archief een toezichthoudende en adviserende rol ten aanzien van de overige (vernietigbare) archiefbescheiden. Dit toezicht wordt uitgevoerd door de archivaris (de directeur van het Gelders Archief). De archivaris houdt als het ware toezicht op het dagelijks (archief)beheer door De Connectie. De archivaris voert daartoe jaarlijks controles uit op belangrijke archiefonderdelen en rapporteert hierover.

Advies: samenwerking continueren.

MGR Centraal Gelderland Sociaal Domein

1. Algemene informatie

Doel	Samenwerking en samenhang binnen het sociaal domein op uitvoerend niveau bereiken op inkoop Wmo2015, JW en Participatie, op onderwijs leerplicht, op werkparticipatie binnen de regio Centraal Gelderland.
Rechtsvorm	Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (Wgr)
Datum oprichting	2017
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	Gemeenten Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen, Westervoort en Zevenaar
Belang Renkum	Op basis van inwonersaantal (Renkum 7%)
Vertegenwoordiging Renkum	Wethouder Marinka Mulder, bij vervanging wethouder Joa Maouche
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
Gemeente Renkum is aangesloten op 2 van de 4 modules van de regeling: inkoop en onderwijs. Inkoop Zorg is verantwoordelijk voor de inkoop van producten binnen het sociaal domein voor Wmo2015, JW en Participatie (arbeidsmatige dagbesteding). Onderwijs is verantwoordelijk voor de uitvoering van alle leerplichttaken.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Voor 2022 waren er geen ontwikkelingen of ombuigingen die een significante financiële relevantie hebben.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Er zijn geen ontwikkelingen of ombuigingen verwacht die een significante financiële relevantie hebben.

3.2 Financieel overzicht (bedragen x € 1.000)

Jaar	Eigen vermogen*	Vreemd vermogen*	Resultaat**	Bijdrage van Renkum*	Bijdrage aan Renkum
2023	676	2.684	0	315	0
2024	676	2.646	0	314	0
2025	637	2.171	Niet bekend	314 aanname	0
2026	613	2.101	Niet bekend	314 aanname	0

*De gemeente Renkum participeert niet in alle modules. De meerjarenbegroting van de MGR is wel inclusief alle modules (inclusief beheer). Die zijn niet apart te berekenen.

**De MGR toont voor 2023 9 nadeel wat wordt onttrokken uit een bestemmingsreserve en in 2024 is er o.b.v. de meerjarenbegroting een resultaat van 0.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

De kosten voor de module inkoop worden gevormd door de uitvoering van de inkoop, onderwijs en een relatief deel van de overhead (naar rato verdeeld over de modules). Wijzigingen worden via de bestuurscommissies voorgesteld aan het algemeen bestuur en via de begroting doorgevoerd nadat deze zijn voorgelegd voor een zienswijze aan de raden. De vaststelling is op basis van 3/4 stemmen.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

De kosten die zijn gemoeid met de MGR betreffen die van de uitvoering van de opdracht. Er zijn geen middelen voor het volume van de inkoop zorg die naar de MGR vloeien. Via het DB, AB en de BC's en op basis van de Wgr heeft het bestuur invloed op uitvoering en begroting.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking is functioneel. De risico's zijn door de wijze waarop de kostenverdeling is georganiseerd op basis van toerekening de kosten aan de modules van deelname laag. De samenwerking is met name van belang in het kader van terugdringen van bureaucratie op het gebied van inkoop SD voor de aanbieders. Op het gebied van onderwijs is de kwetsbaarheid van een leerplichtfunctie opgeheven door deze toe te voegen aan het Regionaal Bureau Leerplicht.

Advies: continueren.

Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA)

1. Algemene informatie

Doel	Uitvoering van de VTH taken bouw en milieu en het juridische deel van de APV taken.
Rechtsvorm	Openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen
Datum oprichting	12 november 2012
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	de Provincie Gelderland en de volgende gemeenten: Zevenaar, Westervoort, Duiven, Rheden, Rozendaal, Doesburg, Overbetuwe, Lingewaard, Arnhem, Renkum
Belang Renkum	12 van de 102 stemmen
Vertegenwoordiging Renkum	Wethouder Joa Maoche is voorzitter van het DB en het AB, ambtelijk vertegenwoordigd in het partneroverleg.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
Onder andere het verlenen van bouw- en milieuvergunningen, het uitvoeren van bouw- en milieutoezicht, bezwaar- en beroepszaken en het uitvoeren van projecten zoals bijvoorbeeld het project energiebesparing.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

In 2024 treden waarschijnlijk de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen in werking. Als gevolg daarvan zal er een overheveling van het bevoegd gezag voor de bodemtaken van provincie naar gemeenten plaatsvinden. De financiële effecten van de implementatie van deze wetten, is nog steeds niet helder. Uit een eerste onderzoek blijkt dat de invoering Evan de Wkb ons €50.000 extra kost. Dit is nog maar een voorlopige inschatting en het kan nog veel hoger (of lager) worden. Momenteel zijn we aan het onderzoeken hoe we de legesverordening moeten aanpassen om in 2024 nog zoveel mogelijk kostendekkend te zijn. Hierin trekken we zoveel mogelijk samen op met de gemeente Lingewaard

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022	807.000	4.008.000	64.000	1.397.690	-
2023	797.000	3.730.000	64.000	1.424.388	-
2024	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	1.539.000	-
2025	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	<i>nog niet bekend</i>	-

Voor niet gemeenschappelijke regelingen alleen 2021 invullen.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

De partijen zijn gezamenlijk eigenaar en opdrachtgever van de Omgevingsdienst Regio Arnhem. ODRA onderscheidt vijf type risico's:

Risico's met betrekking tot de exploitatie

Het meest reële risico is dat de omzet niet wordt gehaald, terwijl de (vaste) kosten doorlopen. Dit treedt op als een deel van het vraag-gestuurde werk in de werkpakketten (bv. vergunningaanvragen, projecten die vertragen) niet wordt gerealiseerd. De afgelopen periode is wel gebleken dat dit risico actueel is. Zo zijn bijvoorbeeld veel evenementen niet doorgedaan en zorgen ook strenge stikstofeisen ervoor dat projecten vertraging oplopen. De ODRA mitigeert dit door het opstellen van een dynamische capaciteitsplanning waarmee de werving en inhuur van medewerkers kan worden gestuurd.

Risico's met betrekking tot de taakuitvoering

De ODRA kan aansprakelijk worden gesteld voor fouten en nalatigheid in de uitvoering. Omdat burgers en ondernemers 'mondiger' worden en ook als zodanig acteren, wordt dit risico groter. Het risico is in principe via een verzekering afgedekt. Daarnaast ligt de impact van het handelen van de ODRA steeds meer onder een vergrootglas. Steeds meer berichten in de media over de omgevingsdiensten, onderzoeken naar functioneren van het VTH-stelsel (I&W/ commissie Aartsen) en de toegenomen Wob-verzoeken kunnen impact hebben op het imago en indirect op de

bedrijfsvoering. De ODRA kan hierop anticiperen door scherp te blijven focussen op de kwaliteit van de dienstverlening.

Het risico van frictiekosten

Friciekosten ontstaan meestal als gevolg van grote veranderingen in de organisatie. Bijvoorbeeld als partners besluiten om de niet-wettelijke taken in eigen beheer op te pakken. Ook kunnen grote fricties ontstaan bij medewerkers die (niet meer) passen op het werk dat moet worden uitgevoerd. Financieel wordt jaarlijks €100.000 gereserveerd voor personele frictie.

Het risico om niet te voldoen aan algemene wet- en regelgeving, zoals belastingwetten, AVG en internationale verordeningen

Dit risico heeft vooral een effect heeft op het imago en (als het heel erg is) ook een afkeurende accountantsverklaring. In 2022 moet het ODRA-bestuur voor het eerst zelf een controleverklaring gaan opstellen. Deze is grotendeels gericht op de compliance op onder meer Europese aanbesteding, Fraudepreventie, AVG, enz.

Liquiditeit

Aan het begin van elk kwartaal betalen de partners een kwart van het werkprogramma als voorschot. Zonder dit systeem zou ODRA niet aan haar betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Het eigen vermogen is immers gelimiteerd tot een € 0,5 miljoen.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

De gemeenteraad kan ten aanzien van de ontwerpbegroting van de ODRA een zienswijze naar voren brengen bij het Dagelijks Bestuur van de ODRA. Deze zienswijze wordt, voorzien van een reactie, samen met de begroting aangeboden aan het Algemeen Bestuur van de ODRA. De wethouder van Renkum is lid van zowel het AB als het DB. Voor een begrotingswijziging geldt dezelfde procedure.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking is voor een aantal taken (basistaken) vanuit het Rijk opgelegd. Andere taken (bijvoorbeeld bouwvergunningverlening) hebben we vrijwillig bij de omgevingsdienst ondergebracht. De ODRA moet op een efficiënte maar ook klantgerichte manier de taken voor ons uitvoeren. Over het algemeen verloopt de samenwerking goed maar we moeten daar wel goed op blijven sturen.

Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

1. Algemene informatie

Doel	De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is opgericht met het doel om slagkracht te organiseren voor de grote opgaven die op de regio afkomen en om te komen tot een transparante en democratisch gelegitimeerde regionale besluitvorming. De samenwerking in de Groene Metropoolregio is opgavegericht. De regionale opgaven - de Verbonden Regio, Productieve Regio, Circulaire Regio, Ontspannen Regio en Groene Groeiregio - zijn gericht op het bereikbaar houden van de regio; het duurzaam, energieneutraal en circulair maken van de regio; en het zorgen voor het behoud van de leefomgeving en de ontspannen leefkwaliteit in de regio.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling, om precies te zijn een openbaar lichaam.
Datum oprichting	1 januari 2021
Vestigingsplaats	Elst
Deelnemende partijen	18 gemeenten: Arnhem, Beuningen, Berg en Dal, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
Belang Renkum	<ul style="list-style-type: none"> Het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio bestaat uit 18 leden; iedere gemeente vaardigt een collegelid af. De afgevaardigden hebben een stemverhouding naar rato van het inwonertal van de gemeente. Renkum heeft twee stemmen in het algemeen bestuur. Voor de begroting van het regiobureau (de inwonerbijdrage) is de stemverhouding: de meerderheid van stemmen onder de voorwaarde dat die de meerderheid van de inwoners vertegenwoordigen. Uitgangspunt van de samenwerking in de Groene Metropoolregio is dat deze opgavegericht is: de regiogemeenten stellen concrete regionale opgaven in een jaarlijks programma vast. Iedere gemeente kan daarbij intekenen op één of meerdere regionale opgaven. We kunnen als Renkum zelf besluiten of we met een opgave willen meedoen, en daarvoor budget en capaciteit beschikbaar stellen.
Vertegenwoordiging Renkum	Burgemeester Agnes Schaap vertegenwoordigt Renkum in het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio. Tevens is zij bestuurlijk opdrachtgever van de regionale opgave de Ontspannen Regio. Wethouder Joa Maouche is lid van het bestuurlijk opgaveteam van de regionale opgave de Circulaire Regio. Raadsleden Dorien Firet en Oswald Velthuizen vertegenwoordigen Renkum in de Regioagendacommissie (RAC) van de Groene Metropoolregio.

Wat doet de verbonden partij voor Renkum

We moeten als gemeente in staat zijn om ons aan te passen aan een steeds veranderende omgeving en kunnen aansluiten op de wensen en initiatieven uit onze samenleving. Om wendbaar te zijn moeten we samenwerken waar dat helpt. We kunnen als individuele gemeente grotere uitdagingen/ opgaven niet alleen aan en daarom is het slim dat we samenwerken met de andere overheden in de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.

Door samen te werken in de regionale opgaven kunnen we ook meer bereiken dan alleen. De oplossingen voor sommige problemen/ uitdagingen waar we tegen aanlopen binnen onze gemeentegrenzen zijn niet te vinden/ realiseren binnen die grenzen. Daarnaast is het slimmer om gebruik te maken van de kennis die aanwezig is in de regio, zodat we niet steeds het wiel zelf hoeven uit te vinden. Door samen te werken in het verband van de Groene Metropoolregio kunnen we tevens middelen aantrekken van Provincie, Rijk en Europa die we anders niet hadden kunnen krijgen.

Door deel te nemen aan de regionale opgaven van de Groene metropoolregio zetten we in op het behoud van de voor onze gemeente en regio typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit.

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Na een proces dat was gestart in het voorjaar van 2019 om de regionale samenwerking in de regio Arnhem en Nijmegen te versterken, hebben de gemeenteraden van de achttien regiogemeenten eind 2020 ingestemd met het oprichten van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen ter vervanging van het GO Regio Arnhem-Nijmegen.

De verstrekte samenwerking in de Groene Metropoolregio kenmerkt zich door:

- Een nieuwe regionale agenda die aansluit bij de agenda van andere overheden en maatschappelijke partners.
- Met een scherpere profilering en lobby, met een heldere visie en ambitie gericht op kwalitatieve groei en stedelijke ontwikkeling in balans met een groene en ontspannen leefkwaliteit.
- Met een nieuwe transparantie: de individuele raden kunnen zelf beslissen aan welke opgaven ze deelnemen en het budget en mandaat dat daarbij wordt verleend.
- Met een nieuwe slagvaardigheid: een programmatische aanpak, waarin per opgave ruimte en mandaat wordt gegeven om (met maatschappelijke partners) een welomschreven opdracht tot uitvoering te brengen.
- Met een bestuur en een klein regiobureau dat de samenwerking binnen de opgaven regisseert en faciliteert.

Op basis van de Regionale agenda 2022 van de Groene Metropoolregio hebben we in 2022 deelgenomen aan alle vijf de regionale opgaven. In 2022 is de Regionale agenda 2023-2024 door het algemeen bestuur vastgesteld en hebben we als Renkum besloten om ook de komende twee jaar deel te nemen aan de vijf regionale opgaven.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

De bijdrage voor de bestuurlijke en organisatorische basis van de Groene Metropoolregio (het regiobureau) bedraagt voor €2,57 per inwoner. De bijdrage is met €0,07 per inwoner gestegen ten opzichte van 2022 vanwege een indexering van de kosten van 2,7%. Dit betekent voor Renkum een basisbijdrage van in totaal €80.722 in 2023. Ook voor de jaren daarna zal de inwonerbijdrage stijgen als gevolg van indexatie van de kosten naar €2,62 per inwoner in 2024, €2,68 per inwoner in 2025 en €2,67 per inwoner in 2026.

De inwonerbijdrage voor deelname aan de opgaven zal voor 2023 in totaal €154.192 bedragen. De Provincie Gelderland heeft aangegeven de bijdrage van de regiogemeenten aan de regionale opgaven te verdubbelen. Dat betekent dat met meer budget beschikbaar is om de doelstellingen van de vijf regionale opgaven te behalen, zonder dat het ons meer kost.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022					
2023	331.012	0	0	80.722 (basis) + 154.192 (opgaven)	0
2024	100.000	0	0	82.163 (basis) + 157.114 (opgaven)	0
2025	100.000	0	0	84.045 (basis) + 158.054 (opgaven)	0
2026	100.000	0	0	83,731 (basis) + 158.054 (opgaven)	0

In het bovenstaande overzicht is wat betreft de bijdrage van Renkum zowel de inwonerbijdrage voor de organisatorische en bestuurlijke basis als voor deelname aan de regionale opgave (op basis van Begroting 2023-2026 van de Groene Metropoolregio) opgenomen. De daadwerkelijke bijdragen kunnen afwijken als gevolg van de ontwikkelingen in ons inwoneraantal de komende jaren.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

N.v.t.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

N.v.t.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is in 2021 gestart en in 2022 is pas echt begonnen met het uitvoeren van alle activiteiten in het kader van de regionale opgaven. Het is daarom nog lastig om aan te geven of de versterkte samenwerking in de regio zijn vruchten afwerpt. In het algemeen dragen de regionale opgaven in belangrijke mate bij aan onze eigen beleidsdoelstellingen. In 2023 wordt door de Groene Metropoolregio een eerste evaluatie uitgevoerd.

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)

1. Algemene informatie

Doel	Behartiging van de belangen en uitvoering van de hieraan verbonden taken op het gebied van hulpverlening bij ongevallen en rampen, openbare veiligheid en volksgezondheid.
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (Wgr)
Datum oprichting	3 maart 2011 (gewijzigd bij raadsbesluit nr 9)
Vestigingsplaats	Arnhem
Deelnemende partijen	gemeenten Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar.
Belang Renkum	Renkum heeft in het AB één stem, net als de andere deelnemers. Besluiten betreffende de begrotingen en de jaarrekeningen worden genomen op basis van gewogen stemrecht.
Vertegenwoordiging Renkum	Burgemeester en wethouder Marinka Mulder hebben zitting in Algemeen bestuur (= regionaal college hulpverlening). De bestuurscommissies veiligheid en gezondheid (BOVT en BOPG) kennen grotendeels dezelfde samenstelling als het AB. De burgemeester en de portefeuillehouder zijn in hun kwaliteit van leden van het algemeen bestuur ook lid van deze bestuurscommissies.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM) is de wettelijk aangewezen organisatie op het terrein van brandweer, volksgezondheid (GGD) en rampen. VGGM zorgt voor de gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden wat betreft het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen, beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen, het organiseren en coördineren van ambulance-hulpverlening, het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen, het bevorderen van de totstandkoming van collectieve preventie (volksgezondheid) en de continuïteit daarvan, de afstemming tussen preventieve en curatieve gezondheidszorg, de uitvoering van collectieve preventie betreffende infectieziekten en ter zake van de gezondheidsrisico's voor jeugdigen.	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Als gevolg van diverse maatschappelijke ontwikkelingen en als gevolg van uitbreidingen van het operationeel apparaat van VGGM, waarbij de bedrijfsvoering niet is meegegroeid, is een forse ontwikkeling in de bedrijfsvoering van VGGM noodzakelijk om de paraatheid en dienstverlening te kunnen blijven garanderen. Voor alle onderdelen van VGGM geldt dat inflatie en krapte op de arbeidsmarkt impact heeft op de begroting. Deze ontwikkeling wordt zichtbaar in de loop van 2023. Voor de artsen en verpleegkundigen heeft een noodzakelijke herziening van de functiewaardering plaatsgevonden.

De Covid-19 crisis en de inzet voor vluchtelingen uit Oekraïne trekken in 2022 een zware wissel op de organisatie door de extra inzet die wordt gevraagd met betrekking tot controle op besmetting. Dit en de samenloop met de krapte op de arbeidsmarkt maken dat de basistaken van de GGD onder druk zijn komen te staan. Dit leidt tot tijdelijke afschaling van op risico afgewogen taken, hetgeen bestuurlijk is gedeeld. Het rijksvaccinatieprogramma vindt gewoon doorgang.

Naar aanleiding van de ervaringen met crises in de afgelopen jaren is geconcludeerd dat voor de crisorganisatie versterking noodzakelijk is. Dit wordt gedaan met middelen die door het rijk beschikbaar worden gesteld. Naar verwachting heeft deze ontwikkeling dan ook geen financiële consequenties voor de gemeente.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

De Covid-19 crisis kan echter wel een nadere financiële impact hebben.

Er heeft in 2021 een FUWA onderzoek plaatsgevonden voor artsen en verpleegkundigen. Dat heeft vanaf 2022 tot aanpassingen in de gemeentelijke bijdrage geleid.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022	8.513	26.990	0	2.760	0
2023	6.255	27.234	0	2.843	0
2024	5.660	28.584	0		0
2025	5.444	28.869	0		0

*bron: vastgestelde begroting 2023 VGGM (bedragen * € 1.000) en voorlopige jaarrekening 2022, exclusief de subsidie die aan de stichting Veilig Thuis wordt toegekend.*

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

Een groot deel van de bijdrage aan VGGM wordt bepaald door de inwonersbijdrage. Afsproken is dat de VGGM de inwonersbijdrage incidenteel mag verhogen als het weerstandsvermogen van de VGGM onvoldoende hoog is.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

De opsomming van beleidsmatige ontwikkelingen is onderverdeeld in twee onderdelen, te weten: wettelijke ontwikkelingen en branche ontwikkelingen. VGGM wil de verschillende kansen en risico's voor gemeenten in beeld brengen om hen zo in staat te stellen hun verantwoordelijkheden te kunnen nemen. De beleidsmedewerkers van de betrokken gemeenten trekken in adviserende zin gezamenlijk op. De beleidsadviseur veiligheid en de directeur brandweer van de VGGM voeren periodiek overleg. Advies t.a.v. de begroting van de VGGM wordt voorbereid door z.g.n. 'kopgroep', de financiële experts van de grote gemeenten.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

De samenwerking in de veiligheidsregio is bij wet opgelegd (derhalve is uittreden geen overweging). De beleidsdoelen moeten op efficiënte (kosteneffectieve) wijze worden gehaald. De ambtelijke advisering is daarop ingesteld.

Afvalcombinatie De Vallei (ACV)

1. Algemene informatie

Doel	- Het inzamelen en transporteren van huishoudelijke afvalstoffen en het exploiteren van een afvalaanbiedstation - Onderhouden en schoonhouden (deels) van de openbare ruimte
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap met werkmaatschappijen in de vorm van besloten vennootschappen (holdingstructuur)
Datum oprichting	Raadsbesluit toetreding: 31 januari 2001
Vestigingsplaats	Ede
Deelnemende partijen	Gemeente Wageningen, Renkum, Ede, Renswoude en Veenendaal
Belang Renkum	Renkum heeft samen met Wageningen, Ede en Veenendaal drie stemmen in de AvA. Renswoude heeft één stem.
Vertegenwoordiging Renkum	Wethouder Marinka Mulder vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
Opdrachtgevende gemeenten, bedrijven en particulieren ontzorgen op het gebied van afval en reinigen en te opereren als de logische, regionale samenwerkingspartner	
ACV houdt zich met uitvoeringszaken bezig. Afstemming tussen afvalbeleid en –uitvoering is geborgd in het periodieke overleg tussen ACV en gemeente, zowel ambtelijk als bestuurlijk	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Renkum heeft in het Afvalbeleidsplan 2021 de ambitie uitgesproken om in 2023 toe te werken naar maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar. Voor het jaar 2025 wordt zelfs gemikt op maximaal 80 kg restafval per jaar. Op de langere termijn volgt Renkum de landelijke doelstelling om in 2050 geheel afvalloos te zijn. Deze doelstelling past in wat wordt genoemd de 'circulaire economie', die erop is gericht zoveel mogelijk 'afvalstoffen' als grondstof weer in te zetten.

In het Afvalbeleidsplan 2021 is met een pakket aan maatregelen, verwoord in het Uitvoeringsprogramma 2021-2025, aangegeven op welke manier Renkum toewerkt naar minder afval. Uitgangspunt hierbij is dat de investeringen moeten leiden tot een kostenreductie. Een

voorbeeld hiervan is de invoering van een klike voor pmd in combinatie met een twee- of driewekelijkse inzamelfrequentie. Deze maatregel levert een besparing op waarvan andere deelprojecten uit het uitvoeringsprogramma gefinancierd kunnen worden. Overigens wordt de pmd-klike pas ingevoerd zodra de aangepaste regelgeving de huidige manier van inzamelen met zakken, financieel onverantwoord maakt. Een ander voorbeeld is dat met het uitbreiden van de scheidingsmogelijkheden bij hoogbouwlocaties minder restafval naar de verbrandingsoven gaat. Hierdoor hoeft minder afval als restafval afgevoerd te worden wat leidt tot een besparing op de verwerkingskosten.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Uitgangspunten voor de operationele begroting worden jaarlijks afgestemd met de opdrachtgever, gevolgd door een financiële vertaling. Daarbij worden tarieven geïndexeerd conform de afspraken, terwijl verwerkingstarieven jaarlijks worden beoordeeld.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022	€ 14.118.000	€ 19.091.000	€ 849.000	12,4% van het aandelenkapitaal	Uitbetaald dividend in 2022: € 21.735,-

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

Het totaal aantal aandelen ACV bedraagt 5.846.003 stuks. Het belang van Renkum in ACV is na de toetreding van Renswoude verlaagd van 14,6% naar 12,4%.

Afhankelijk van het bedrijfsresultaat en de bestemming die aan de winst wordt gegeven, ontvangt de gemeente jaarlijks dividend. Vanaf kalenderjaar 2022 is over boekjaar 2021 een vast dividend uitgekeerd van 3%.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

De aandeelhoudende gemeenten hebben periodiek middels hun financials - In ieder geval altijd vooruitlopend op elke AvA - overleg met de controller van de ACV. In dit overleg worden de begrotingen, jaarstukken etc. voorbesproken. De portefeuillehouder wordt met de adviezen van de financiële consulenten/ controllers gevoed, opdat deze de belangen van de gemeente kan verdedigen in de AvA. Een AvA is altijd in aanwezigheid van de Raad van Commissarissen.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

ACV is een goed functionerend en renderend bedrijf, getuige het jaarlijkse positieve bedrijfsresultaat. Geadviseerd wordt om het aandeelhouderschap te continueren.

BNG Bank

1. Algemene informatie

Doel	De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector. De BNG is de 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg.
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Datum oprichting	1914
Vestigingsplaats	Den Haag
Deelnemende partijen	Gemeenten, provincies, Staat der Nederlanden, waterschappen en andere openbare lichamen
Belang Renkum	0,16 % (89.739 van totaal 55.690.720 aandelen)
Vertegenwoordiging Renkum	Wethouder Marinka Mulder vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Wat doet de verbonden partij voor Renkum	
<p>BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.</p> <p>Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkkerrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.</p> <p>De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van EUR 2,50).</p>	

2. Beleidsontwikkelingen en beleidsombuigingen met significante financiële relevantie

Gedurende het begrotingsjaar verwachten wij geen veranderingen in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.) Gelet op de wijze waarop BNG Bank het openbaar belang behartigt, zien wij ons aandelenbezit in BNG Bank als een duurzame belegging.

3. Financiële gegevens

3.1 Financiële ontwikkelingen en ombuigingen

Over 2022 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR 300 miljoen (2021: EUR 236 miljoen). In lijn met het staande beleid stelt BNG Bank voor om 50% van de nettowinst uit te keren, gecorrigeerd voor de uitkering op het additioneel Tier1-kapitaal. Dit komt neer op een dividenduitkering van EUR 139 miljoen, EUR 2,50 per aandeel. Voor Renkum komt dat neer op € 224.300. Gezien de onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten vindt de bank het niet

verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst voor komende jaren. De lage langlopende rente zal een drukkend effect hebben op de ontwikkeling van het renteresultaat.

3.2 Financieel overzicht

Jaar	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat	Bijdrage van Renkum	Bijdrage aan Renkum
2022	4.615.000.000	107.459.000.000	300.000.000	0	224.300

Voor niet gemeenschappelijke regelingen alleen 2022 invullen.

4. Beleidsmatige en financiële risico's

4.1 Gekwantificeerde risico's in relatie tot het weerstandsvermogen / risicobeperkende maatregelen

De gemeente heeft 89.739 aandelen, destijds aangekocht voor (omgerekend) € 2,50. BNG keert jaarlijks dividend uit.

Het door BNG Bank uitgegeven schuldpapier heeft de hoogst mogelijke credit rating van Moody's (Aaa) en Standard & Poor's (AAA) en een rating AA+ van Fitch. BNG Bank behoort daarmee tot de meest kredietwaardige banken ter wereld.

4.2 Risicobeheersing (toezicht, advisering en invloed)

Jaarlijks ontvangt de gemeente de jaarrekening, het jaarverslag en eventueel andere ter zake zijnde voorstellen van de BNG ter vaststelling in de algemene vergadering van aandeelhouders.

5. Beoordeling en advies over de samenwerking

BNG keert jaarlijks een behoorlijk dividend uit. Er is geen reden de aandelen te verkopen.

Advies: aandeelhouderschap continueren.

Paragraaf 7 Grondbeleid

Inhoud grondbeleid

Op 27 juni 2007 heeft de raad de nota Grondbeleid vastgesteld. Met de nota Grondbeleid wordt beoogd een kader te bieden waarbinnen de diverse ruimtelijke ontwikkelingen gerealiseerd worden. Grondbeleid is dus een instrument om het gewenste ruimtelijk beleid te bevorderen en te realiseren. Grondbeleid is een instrument dat naast andere kan worden ingezet om bepaalde bestemmingen te realiseren. Het blijft niet beperkt tot het via het bestemmingsplan mogelijk maken van bepaalde functies. Het kan ook leiden tot het ontwikkelen van stedenbouwkundige plannen, het verwerven van gronden en het uitgeven van kavels voor o.a. woningbouw. In de ruimtelijke ordening gaat het erom te komen tot een evenwichtige en rechtvaardige verdeling van de beschikbare ruimte over degenen die ruimte vragen ("claims" van bewoners, winkels, sociaal-culturele ruimten, bedrijven, openbaar groen etc.). Grond is schaars, dus in het toekennen van claims worden na afweging van belangen keuzes gemaakt. Het resultaat van die afweging wordt vastgelegd in het bestemmingsplan.

Voor de (her)ontwikkeling van bouwlocaties worden kosten gemaakt. Het gaat o.a. om kosten voor de verwerving van de grond - als de gemeente aankoopt - en het beheren en het uitgeven van gronden alsmede kosten voor de aanleg van wegen & pleinen, riolering, verlichting en openbaar groen en speelruimte. Deze kosten kunnen worden gedekt uit de opbrengsten die normaal gesproken uit bouwprojecten voortvloeien. Indien de gemeente het eigendom van de grond heeft, is dat mogelijk via de opbrengsten bij de gronduitgifte. Indien andere partijen echter het eigendom in handen hebben, moet de gemeente zoeken naar andere manieren om haar kosten op de zakelijk belanghebbenden bij het bouwproject te verhalen.

Grondbeleid is er mede op gericht de verdeling van de kosten en baten bij de ontwikkeling van bouwlocaties tussen de betrokken partijen te regelen. Daarover moeten tussen partijen duidelijke afspraken worden gemaakt. De Grondexploitatiewet biedt hiervoor een kader.

In het kader van de begrotingscyclus legt het college jaarlijks verantwoording af over de projecten. In deze paragraaf Grondbeleid gaan we op hoofdlijnen in op de resultaten met betrekking tot de grondexploitatie in 2022. De huidige nota grondbeleid is inmiddels 16 jaar oud en verouderd. Er is veel veranderd op het gebied van de ruimtelijke ordening, maatschappelijke thema's vanuit het Rijk, maar ook in de gemeente Renkum. Daarom wordt de nota grondbeleid in 2023 herzien. De herziening van de nota is een logisch vervolg op de oprichting van het grondbedrijf en het verbeteren van de RO processen in 2022. Dit jaar staat ook een herziening/herijking van het programma wonen op de rol. De nota grondbeleid heeft een relatie met dit programma en zal dan ook zoveel mogelijk aanhaken bij het proces dat in dat kader doorlopen wordt.

Financiële positie en resultaatverwachting

Het grondbedrijf is samen met de afdeling financiën bezig de financiële sturing voor ruimtelijke ontwikkelingen te verbeteren. Het doel is om meer inzicht te geven in de kosten en opbrengsten die gemaakt worden bij de ontwikkeling van gronden en de inzet van personeel en middelen. Bij de jaarrekening 2022 maken we voor het eerst een Meerjaren Perspectief Grondbedrijf (MPG). Dit document wordt vertrouwelijk ter inzage gelegd voor de raad. In het MPG wordt per project de stand van zaken en het verloop van de inkomsten en uitgaven weergegeven. Omdat het MPG een nieuw document is, en het proces daar omheen nog niet volledig uitgekristalliseerd is, is er nog geen sprake van een volledig integraal overzicht. Ook de werkwijze van kosten en opbrengsten

boeken, afboeken en doorbelasten, moet nog verder verfijnd worden. Hoe we dat gaan doen, dat gaan we beschrijven in de in 2023 op te stellen nota grondbeleid. Vanaf de jaarrekening 2023 verwachten we dan een volledig en integraal overzicht te kunnen geven, waarbij MPG en jaarrekening op elkaar aansluiten.

Voor de volgende grondexploitatie project is een exploitatieberekening opgesteld over de hele planperiode:

- 3B4 Woningbouw
- Doorwerth Centrum
- Veentjesbrug

Deze projecten wordt op de balans bij voorraden opgenomen.

Voor de volgende project is nog geen exploitatieberekening over de hele planperiode opgesteld:

- Talsmalaan met een boekwaarde van € 709.000.

De kosten van dit project zijn bij de materiële vaste activa (gronden) opgenomen. De huidige boekwaarde ligt redelijk dicht bij de verwachte marktwaarde. Zolang de boekwaarde van deze projecten beneden de verwachte marktwaarde ligt, zal dit geen invloed hebben op het resultaat. Op moment dat het een grondexploitatieproject wordt zal de boekwaarde worden ingebracht bij het grondexploitatieproject.

- Voormalig A. Schweitzerschool met een boekwaarde van € 246.000.

De kosten van dit project zijn bij de materiële vaste activa (gronden) opgenomen. Het bedrag betreft de huidige boekwaarde. De boekwaarde ligt ver onder de verwachte marktwaarde. Op het moment dat een grondexploitatie wordt geopend zal de boekwaarde van de MVA worden ingebracht in de grondexploitatie.

Voor een aantal projecten zijn voorbereidingskosten gemaakt. De voorbereidingskosten worden opgenomen bij de immateriële vaste activa (kosten onderzoek en ontwikkeling). Dit mag maximaal 5 jaar. Als het project een grondexploitatieproject wordt zal de boekwaarde worden ingebracht bij het project. Is het termijn van 5 jaar overschreden of wordt het geen grondexploitatieproject zal de boekwaarde worden afgeboekt ten laste van de exploitatie.

Hieronder zijn de volgende projecten opgenomen waarbij het benodigde voorbereidingskrediet is vermeld en de boekwaarde per 31 december 2022:

Project	Vastgesteld krediet	realisatie	Ruimte
Klooster Renkum	170.000	129.514	40.000
Maatweg Renkum	50.000	65.330	-15.000
Don Boscoweg Renkum	250.000	198.159	52.000
Br.Streefl.weg scholenstrip	522.750	305.920	217.000
A. Schweitzerschool Renkum	87.250	5.043	82.000
Totaal	1.080.000	703.966	376.034

Deze voorbereidingskosten worden afgedekt door de opbrengsten die binnen deze projecten kunnen worden gerealiseerd.

Bram Streeflandweg

Eind 2021 is het project Bram Streeflandweg weer actief opgepakt met de bedoeling om deze locatie met de benodigde randvoorwaarden op de markt te brengen. Doel is om op deze locatie woningbouw te realiseren, waarbij enerzijds invulling wordt gegeven aan de grote vraag naar

woningen, en anderzijds daarmee ook bij te dragen aan de financiële claim vanuit het Integraal huisvestingsplan. In 2022 zijn veel onderzoeken voor de locatie uitgevoerd, is de locatie stedenbouwkundig verkend en is de participatie met de omgeving opgestart. De verwachting is dat in 2023 de participatie wordt afgerond en dat de locatie door middel van een tender kan worden gegund aan een marktpartij.

Albert Schweitzerschool

De Goudsbloemstraat 2 betreft de herontwikkeling van voormalig Albert Schweitzerschool in Renkum. Dit project kent een voorgeschiedenis waarbij in 2019 een voorbereidingskrediet is aangevraagd. Ondertussen is het project twee keer gestart en afgebroken. Gezien de voorgeschiedenis is in 2022 besloten om de boekwaarde af te boeken. Het doel is om de toekomstige ontwikkeling in 2026 op te leveren.

't Klooster, Utrechtseweg 131

In 2022 is de locatie stedenbouwkundig verkend, en is er gezocht naar een invulling die qua programmering recht doet aan de ambitie van de raad. Intentie is om in de kloostertuin 7-8 vrijstaande woningen te realiseren en om in het bestaande gebouw het betaalbare en sociale programma te realiseren. Totaal gaat het om ca. 18 woningen. In 2023 verwachten we actief aan de slag te gaan met deze locatie, de planvorming op te starten en mogelijk zelfs de planologische procedure op te starten.

Projecten derden

Naast de grondexploitatie projecten zijn er projecten waarbij de gemeente geen grondpositie heeft. Dit zijn onder andere:

- Klingelbeek
- Moviera
- De Hes, Oosterbeek
- Willemsen Naaldhout, Wolfheze
- Pro Persona, Wolfheze

Bij deze projecten wordt ervan uitgegaan dat deze kostenneutraal verlopen omdat de gemaakte kosten door de gemeente vergoed worden door de particuliere initiatiefnemer.

Resultaat 2022

Op basis van de recente inzichten bij het opstellen van de Jaarstukken 2022 is een aantal verschillen ten opzichte van het najaarsnota 2022 geconstateerd. Beleidslijn is dat voor projecten met een verliesgevende exploitatieberekening het verwachte verlies voorzien moet worden.

Naast de resultaten van de grondexploitatie is er een negatief resultaat (€ 13.400) met betrekking tot diverse projecten die niet (volledig) te verhalen zijn of terug verdiend kunnen worden.

In het volgende overzicht wordt per project het resultaat weergegeven:

Verliesgevende projecten 2022 <i>Bedragen x € 1.000</i>	Voor- en Najaarsnota	Jaarrekening	Vershil
<i>Grondexploitatieprojecten in exploitatie</i>			
3b4 woningbouw	2.070	2.070	0
Doorwerth Centrum	27	372	-345
Veentjesbrug	0	449	-449
Totaal verliesgevende projecten	2.097	2.891	-794
Reeds getroffen voorzieningen	2.097	2.097	0
Te treffen voorzieningen 2022	0	-794	-794
Dekking uit weerstandsreserve	0	0	0
Resultaat na onttrekking reserve	0	0	0
Overige resultaten			
Westerbouwing	0	-6	-6
Het Groene spoor	0	-6	-6
Overig	0	-1	-1
Totaal resultaat projecten	0	-807	-807

Paragraaf 8 subsidies

In de begroting 2022 is een subsidieparagraaf opgenomen Deze paragraaf is een is een financiële terugblik op die in de begroting 2022 opgenomen posten*, aangepast met door uw Raad/College goedgekeurde mutaties op de budgetcyclus 2022. Het gaat hier dus om een vergelijking tussen begroting 2022 en jaarstukken 2022. Dat impliceert dan ook dat hier bijvoorbeeld geen rekening is gehouden met bijvoorbeeld afwikkeling van subsidies over kalenderjaar 2021 (in kalenderjaar 2022). In de begroting 2022 zijn alleen de totalen per programma weergegeven, in de onderstaande tabel treft u de bedragen aan die daar de grondslag voor vormden en de verantwoording daarvan.

**De subsidieparagraaf is daarmee niet de verantwoording van alle subsidies die in 2022 wel of niet zijn verstrekt. Het is beperkt tot een aantal begrotingsonderdelen waarvan het van belang kan zijn de ontwikkeling in 2022 te volgen. Die limitatie betekent dat de werking van deze niet verplichte paragraaf mogelijk te beperkt is om na deze coalitieperiode voort te zetten.*

Deze (niet verplichte) paragraaf vervalt vanaf kalenderjaar 2023.

<i>Bedragen x € 1.000 (af rondingsverschillen mogelijk)</i>	Begroot	Begr. na wijziging	Rekening	Afwijking
P1 Samenleving	1.250	1.153	1.119	35
Clientondersteuning	94	94	86	8
Inloopvoorziening	38	38	38	0
Minimabeleid participatie	4	4	3	1
Openbaar bibliotheekwerk	786	693	702	-9
Opvang statushouders/etnische minderheden	136	136	102	34
Lokaal maatwerk openbare gezondheidszorg en jeugd	78	75	75	0
Slachtofferhulp	10	10	10	0
HALT	8	8	9	-1
Zwemverenigingen (incl. zwembad Oosterbeek)	96	96	95	1
P2 Omgeving	147	147	140	7
Musea	58	58	59	-1
Toeristische activiteiten	58	58	57	1
Airborne herdenking	31	31	25	6
Totaal subsidies (inclusief afronding)	1.397	1.301	1.259	42

Buiten subsidiekosten (hierboven in de tabel opgenomen) is het niet ondenkbeeldig dat er voor de betreffende producten ook op andere kosten is begroot buiten subsidiekosten (bijvoorbeeld diensten derden, stelposten en dergelijke). Aangezien we hier op subsidies verantwoorden (en ook nog eens alleen op diegenen die in de subsidieparagraaf begroting 2022 waren opgenomen) hoeft de afwijking geen voordeel of nadeel in de jaarrekening te zijn.

Voorbeeld (als het nadeel wordt genivelleerd door voordelen):

Begroot op subsidie	100	Werkelijk via subsidie	110	Saldo op subsidie	-10	Nadeel (deze paragraaf)
Begroot overige kosten	10	Werkelijke kosten	15	Saldo overige	-5	Nadeel
Begroot op stelpost	40	Werkelijke kosten	0	Saldo stelpost	40	Voordeel
Totaal budget	150		125	Saldo totaal	25	Voordeel (jaarrekening)

Net als in de jaarrekening 2021 willen wij in deze jaarrekening inzicht te geven in diverse subsidies. Wij stellen voor om de bovengenoemde bedragen op programmaniveau nader te specificeren. De opstelling is als volgt:

Geboekt op	Eventuele naam	Bedrag	Eventuele omschrijving
Cliëntondersteuning	MEE Gelderse poort	75.000	
Cliëntondersteuning	Vrijw. Hulpdienst voor Elkaar	750	
Cliëntondersteuning	Stichting Rechtswinkel	10.000	
Inloopvoorziening	Talent	37.707	
Lokaal maatwerk gez.zorg	VGGM	73.652	
Openbaar bibliotheekwerk	Bibliotheek Veluwezoom	701.618	Gedeelte buiten Rijksregeling OAB
Opvang statushouders/part. nieuwkomers	Vluchtelingenwerk	102.295	
Minimabeleid	Stichting Jeugdland	3.000	
Zwembad	Zwembad Oosterbeek	20.000	
Zwemverenigingen/baden	Zwem poloclub RZC	75.438	
Bureau Halt	Stichting Halt	8.900	
Slachtofferhulp	Slachtofferhulp Nederland	10.368	
Totaal prog.1		1.118.728	
Airborne herdenking	White Ribbon Mile	1.500	
Airborne herdenking	St. Airborne	3.000	
Airborne herdenking	Renkum Leeft	3.000	
Airborne herdenking	Scarabee	6.000	
Airborne herdenking	Solexclub Pegalex	375	
Airborne herdenking	Taptoe Oosterbeek	5.000	
Airborne herdenking	Stichting Candles on Wargraves	500	
Airborne herdenking	Renkum Hart Veilig	5.270	Hoort op programma 1
Musea/verzamelingen/expositie	Airborne museum	40.000	Museale activiteiten
Musea/verzamelingen/expositie	Museum Veluwezoom	18.870	
Openluchtrecreatie; subs. VVV	Bureau voor Toerisme	56.700	
Totaal prog.2		140.215	
Totaal programma's		1.258.943	

Paragraaf 9 Openbaarheidsparagraaf

In de Wet open overheid (Woo) is voorgeschreven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoording jaarlijks aandacht besteden aan respectievelijk de beleidsvoornemens over de uitvoering van de wet en de uitvoering van het beleid.

De Woo is op 1 mei 2022 in werking getreden. De doelen van de Woo zijn: een transparante en actief openbaar makende overheid. Enerzijds vindt openbaarmaking plaats via passieve openbaarmaking. Dat is openbaarmaking op verzoek. Anderzijds vindt openbaarmaking plaats via actieve openbaarmaking. Dat is openbaarmaking uit eigen beweging, zonder dat er een specifieke informatievraag aan voorafgaat. Het actief openbaar maken van informatie wordt verplicht binnen twaalf categorieën. De wettelijke verplichtingen, met betrekking tot actieve openbaarmaking, treden gefaseerd in werking.

Een aantal stappen is gezet met betrekking tot de invoering van de wet. Er is een Woo-impactanalyse uitgevoerd, die inzicht geeft in de stappen die de gemeente Renkum kan zetten om de Woo verder te implementeren. Daarnaast is een Woo-contactpersoon aangesteld. De Woo-contactpersoon is er onder andere ter beantwoording van vragen over de beschikbaarheid van publieke informatie. Tenslotte is in 2022 gestart met bewustwording over de Woo binnen de interne organisatie, in de vorm van een lezing en de verspreiding van informatie via het intranet. De komende periode wordt verder gewerkt aan de implementatie van de Woo.

In 2022 zijn er bij de gemeente Renkum 20 Wob/ woo-verzoeken binnengekomen en afgehandeld. In 2022 is tevens gestart met de ontwikkeling van een e-formulier voor het elektronisch indienen van Woo-verzoeken. Dit e-formulier wordt inmiddels gebruikt en is op de website van de gemeente te vinden. Een andere ontwikkeling is dat afgehandelde Woo-verzoeken, en de documenten die hierbij worden geopenbaard, in de nabije toekomst te vinden zullen zijn op een aparte website van de gemeente Renkum.

Deel 2 Jaarrekening

Overzicht jaarrekening

Met de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over het gevoerde financieel beheer in 2022. Bij het opstellen van een jaarrekening moeten we voldoen aan de wettelijke regels die daarvoor gelden. Deze regels zijn vastgelegd in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting
- de balans en de toelichting
- SiSa (bijlage 3)
- Gerealiseerde baten en lasten per taakveld (bijlage 4)

Het *overzicht van baten en lasten* in de jaarrekening bevat:

- a. de gerealiseerde baten en lasten per programma;
- b. het overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen;
- c. het gerealiseerde resultaat voor bestemming, volgend uit de onderdelen a en b;
- d. de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves;
- e. het gerealiseerde resultaat na bestemming, volgend uit de onderdelen c en d.

Daarnaast bevat het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening van de bovenstaande onderdelen ook de ramingen uit de begroting voor en na wijziging.

De toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening bevat ten minste:

- a. voor de bovenstaande onderdelen a t/m e een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening;
- b. een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien;
- c. een overzicht van de incidentele baten en lasten;
- d. een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves;
- e. de informatie in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Opbouw

In het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en toelichting wordt per *programma* allereerst weergegeven wat de gerealiseerde baten en lasten van het betreffende programma zijn ('Wat heeft het gekost?'). Vervolgens wordt een totaaloverzicht van de afwijkingen per *product* gegeven.

De vermelde afwijkingen betreffen het verschil tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Alle afwijkingen groter dan € 25.000 worden toegelicht. Wanneer in de kolom 'afwijking' een positief getal gemeld wordt, is sprake van een voordeel. Een negatief getal (min) houdt een nadeel in.

Vervolgens wordt in het daaropvolgende onderdeel een overzicht gegeven van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, inclusief de aanwending van het bedrag voor onvoorzien.

In het onderdeel resultaatbepaling worden het gerealiseerde resultaat voor bestemming, de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en het gerealiseerde resultaat na bestemming weergegeven.

In de daarop volgende hoofdstukken wordt ingegaan op de begrotingsrechtmatigheid, de incidentele baten en lasten, de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en informatie in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

De jaarrekening wordt afgesloten met de balans, de waarderingsgrondslagen van deze balans en de toelichting op de balans.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting na wijz 2022	Rekening 2022
Lasten				
01 Samenleving	49.749	49.387	55.207	52.598
02 Omgeving	19.170	19.016	23.290	22.360
03 Organisatie	16.667	15.239	19.402	19.383
Totaal programma's	85.586	83.642	97.898	94.341
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	3.058	4.009	2.528	2.242
Totaal lasten	88.645	87.651	100.426	96.583
Baten				
02 Omgeving	11.270	11.949	15.016	14.195
01 Samenleving	12.416	10.180	13.574	13.469
03 Organisatie	1.139	362	724	1.549
Totaal programma's	24.824	22.491	29.314	29.213
04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	65.028	64.403	69.371	70.464
Totaal baten	89.852	86.894	98.685	99.677
Saldo van lasten en baten	-1.207	-757	-1.741	3.094
Mutaties reserves	1.086	1.141	3.813	1.528
Totaal resultaat	2.293	384	2.072	4.622

01 Samenleving

1. Wat heeft het gekost?

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	49.387	55.207	52.598	2.608
Baten	10.180	13.574	13.469	-105
Saldo van baten en lasten	-39.208	-41.633	-39.129	2.503
Mutatie reserve	453	761	-199	-959
Gerealiseerd resultaat	-38.755	-40.872	-39.328	1.544

Overzicht per product

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
1 Transformatie Sociaal Domein	-6			
1A Collectieve voorzieningen	-1.208	-1.169	-1.156	13
1B Onderwijs	-2.980	-2.844	-2.808	36
1C Sport en bewegen	-1.962	-2.126	-2.156	-30
1D Gezondheid	-1.101	-1.092	-1.040	52
1E Zorg en Veiligheid	-3.764	-3.923	-3.790	134
1F Integratie en participatie nieuwkomers	-295	-383	-383	
1G Maatwerkvoorzieningen Jeugd	-10.977	-10.461	-10.877	-416
1H Maatwerkvoorzieningen Wmo	-10.072	-10.712	-9.987	725
1I Minima	-628	-480	-417	63
1J Inkomensvoorziening	-5.763	-7.680	-6.715	965
totaal	-38.755	-40.872	-39.328	1.544

2. analyse afwijkingen

Alle afwijkingen groter dan € 25.000 zijn per product nader toegelicht (bedragen x € 1.000).

1A Collectieve voorzieningen

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	1.226	1.351	1.318	32
Baten	18	18	40	22
Saldo van baten en lasten	-1.208	-1.333	-1.278	54
Mutatie reserve	0	164	123	-41
Gerealiseerd resultaat	-1.208	-1.169	-1.156	13

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Poort van Doorwerth (naar reserve gebouwen)	41
Overigen	13
Subtotaal	54
Mutatie reserve gebouwen	-41
Totaal na mutatie reserve	13

Toelichting afwijkingen

Poort van Doorwerth

Het onderhoud van de Poort van Doorwerth/Ons Middelpunt is vorig jaar niet uitgegeven, omdat er nog geen externe projectleider voor dit werk is aangetrokken. De werkzaamheden van 2022 worden in 2023 uitgevoerd. Het budget wordt middels de reserve gebouwen naar 2023 overgeheveld.

1B Onderwijs

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	3.501	4.017	3.957	60
Baten	380	1.032	1.008	-23
Saldo van baten en lasten	-3.121	-2.985	-2.949	36
Mutatie reserve	141	141	141	0
Gerealiseerd resultaat	-2.980	-2.844	-2.808	36

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Vandalisme/OZB	20
Externe expertise onderwijsbeleid	24
Leerplicht	-8
Peuterspeelzalen	4
Kapitaallasten/onderhanden werken	19
Panden: gymzalen	21
Panden: Brede scholen	-32
Overige	-8
Subtotaal	36
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	36

Toelichting afwijkingen

Vandalisme/OZB

De uitgaven aan vandalisme en OZB fluctueren jaarlijks en zijn te beschouwen als open einde regelingen, met in de tabel opgenomen voordelig resultaat 2022.

Externe expertise onderwijsbeleid

Voor de specifieke activiteiten op het gebied van onderwijshuisvesting is minder beroep gedaan op externe expertise. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van €24.000.

Leerplicht

Het nadeel ontstaat vanwege hogere bevoorschotting aan het RBL € 2.293, een hogere afrekening inzet RBL over 2021 € 3.343 en extra inzet van verzuimcoaches € 2.540.

Peuterspeelzalen

We verlenen kinderopvangorganisaties subsidie voor het bieden van peuterwerk. De hoogte van de subsidieaanvragen is afhankelijk van het aantal peuters dat op een meetmoment in september kalenderjaar 2021 gebruik maakt van peuterwerk. Het bedrag voor de verleende subsidies is lager uitgevallen dan van te voren gedacht, wat betekent dat er in september 2021 minder peuters gebruik maakte van peuterwerk dan verwacht.

Kapitaallasten/ onderhanden werken

Doordat de realisatie van investeringen vertraagt is, is er een incidenteel voordeel op de kapitaallasten (afschrijving en rente).

Panden: gymzalen

Het voordeel op gymzalen is ontstaan omdat de nutslasten nog niet per pand zijn geboekt, maar op een algemene post zijn geschreven. Daarnaast is er een voordeel op schoonmaakkosten gerealiseerd.

Panden: brede scholen

Het nadeel op de brede scholen is ontstaan door hogere onderhoudslasten, belastingen en verzekeringspremies.

1C Sport en bewegen

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	2.166	2.449	2.366	83
Baten	158	281	242	-39
Saldo van baten en lasten	-2.008	-2.168	-2.124	44
Mutatie reserve	46	42	-32	-74
Gerealiseerd resultaat	-1.962	-2.126	-2.156	-30

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
MFC Doelum Optisport	18
Onderzoek Wilhelminasportpark (via reserve naar 2023)	25
Sporthallen	-25
Sportmaterialen	-16
Combinatiefuncties	4
Zwemverenigingen	33
Overige	5

Subtotaal	44
Mutatie reserve Onderhoud MFC Doelum	-45
Mutatie reserve algemene uitkering (Combinatiefuncties)	-4
Onderzoek Wilhelminasportpark	-25
Totaal na mutatie reserve	-30

Toelichting afwijkingen

MFC Doelum Optisport

In 2022 is de afrekening geweest over de te veel betaalde energie aan Optisport over 2021.

Onderzoek Wilhelminasportpark

In 2022 is gestart met het opstellen van een Programma van Eisen en schetsontwerp voor de optimalisatie van het Wilhelminasportpark in het kader van de fusie tussen de drie voetbalverenigingen. De wordt in 2023 afgerond. De incidentele lasten ad. € 25.000 worden via de reserve Kapitaallasten vastgoed overgeheveld naar 2023.

Sporthallen

De huurinkomsten zijn € 8.000 lager uitgevallen en € 9.000 meerkosten aan dagelijks onderhoud, vanwege lekkage. Overige heeft betrekking op hogere nutslasten.

Sportmaterialen

De jaarlijkse keuringen van het sportinventaris heeft geleid tot incidenteel hogere kosten van € 16.000 voor noodzakelijke vervanging van afgekeurde materialen.

Zwemverenigingen

In verband met Coronavergoeding zijn er minder gebruikte zwembaduren, waardoor dit voordeel is ontstaan.

Mutatie reserve Onderhoud MFC Doelum

Conform het meerjaren onderhoudsplan MFC Doelum wordt jaarlijks een bedrag van € 56.000 in de reserve onderhoud gebouwen gestort. De werkelijke onderhoudskosten van € 11.000 worden uit de reserve onttrokken.

Mutatie reserve algemene uitkering (gedeelte combinatiefuncties)

Er is € 4.000 voordeel op de combinatiefuncties, waardoor er een lagere uitname is.

1D Gezondheid

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	1.101	1.092	1.037	56
Baten			-3	-3
Saldo van baten en lasten	-1.101	-1.092	-1.040	52
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.101	-1.092	-1.040	52

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Gezondheidszorg inclusief maatwerk	43
Ongediertebestrijding	9
Subtotaal	52
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	52

Toelichting afwijkingen

Gezondheidszorg inclusief maatwerk

Een voordeel vanwege een lagere inwonersbijdrage en lagere vaststelling over 2021 Lokaal Maatwerk onder invloed van Covid19 (en personeelstekort).

Ongediertebestrijding (Eikenprocessierups)

	2020	2021	2022
Doorwerth	92	13	2
Heelsum	102	14	1
Heveadorp	3	2	0
Oosterbeek	86	13	0
Renkum	54	38	3
Wolfheze	28	7	0

In 2022 hebben wij 93% minder EPR nesten bestreden dan in het jaar daaraan voorafgaand. Vooralsnog zijn er landelijk geen aanwijsbare redenen te noemen die deze daling kunnen verklaren.

1E Zorg en Veiligheid

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	3.778	6.250	6.116	133
Baten	15	2.326	2.342	16
Saldo van baten en lasten	-3.764	-3.923	-3.775	149
Mutatie reserve	0	0	-15	-15
Gerealiseerd resultaat	-3.764	-3.923	-3.790	134

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Inspectie kinderopvang	21
Toezicht en handhaving	37
Integraal veiligheidsbeleid	44
Regionaal brandweer	36
Panden brandweer	46
Oekraïne	-29
Slachtofferhulp	-9
Overig	3
Subtotaal	149
Mutatie reserve Projecten	-15
Totaal na mutatie reserve	134

Toelichting afwijkingen

Inspectie kinderopvang

Extra middelen vanuit het rijk € 8.600

Bij de najaarsnota is het budget opgehoogd t.b.v. intensivering gastouderopvang. Omdat de gemeente deze intensivering al eerder had ingevoerd waren deze kosten al begroot. De extra uitkering is daarmee niet benut.

Nieuw beleid € 4.000

Voor nieuw beleid gericht op extra controles voor kinderopvang was budget gereserveerd. De kosten voor de implementatie van het nieuwe beleid vielen lager uit.

Geen extra handhavingsacties € 9.000

In 2022 zijn de verplichte jaarlijkse onderzoeken door de GGD uitgevoerd en is was er geen aanleiding voor handhaving geweest. Hierdoor zijn minder onderzoeken zijn uitgevoerd.

Toezicht en handhaving

Ontvangen subsidie groen BOA's € 16.000

Er kwam een subsidie waar werkgevers van groene boa's aanspraak op konden doen. De aanvraag die door gemeente Renkum is ingediend is volledig toegekend.

Uitbreiding boa-registratiesysteem € 7.500

Om de boa's van gemeente Renkum en gemeente Wageningen te faciliteren in het op elkaars grondgebied te werken kiezen we ervoor om hetzelfde registratiesysteem te gaan gebruiken. Uitbreiding van het huidige systeem is uitgesteld tot helder is welk systeem beide gemeenten kiezen.

Plofplek € 15.000

De beoogde plek voor de plofplek bleek niet ingericht te kunnen worden als plofplek. De kosten voor het voor het opheffen van de huidige plofplek en inrichten van de nieuwe plofplek zijn daardoor ook nog niet gemaakt. Het budget wordt gestort in de reserve projecten zodat deze middelen in 2023 kunnen worden ingezet.

Overig -/- € 1.500

Integraal veiligheidsbeleid

Personen met verward gedrag € 24.400

Dit betreft de zorgverbinders. Bij de ZonMW subsidie is de co financiering € 13.000 lager uitgevallen, omdat er geen kosten zijn gemaakt voor DPIA/ privacy convenant. Ook heeft Vivare € 10.000 meebetaald.

Uitvoering WvGGZ € 15.800

De kosten voor de uitvoering van de VGGM zijn in eerste instantie (2020/2021) een schatting geweest. In 2022 heeft er een verrekening plaatsgevonden met de werkelijke kosten van 2021. Hierdoor hebben we geld terug gekregen. Ook is er, door meer duidelijkheid van de taken en inzet, minder gebruik gemaakt van de taken van VGGM, waardoor ook hier de kosten lager zijn uitgevallen.

Overig € 3.800

Regionaal brandweer

Afrekening resultaat jaarrekening 2021 VGGM.

Panden brandweer

Nieuwbouw brandweerpost Wolfheze wordt in het voorjaar 2023 opgeleverd in plaats van 2022.

Oekraïne

In 2022 zijn Oekraïense ontheemden opgevangen in gemeentelijke opvanglocaties en door particulieren.

Op basis van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne ontvangen we voor de opvang in de gemeentelijke opvanglocaties een vast bedrag per gerealiseerde opvangplek per dag. Hiervan moeten we alle kosten betalen op basis van artikel 6 Regeling Opvang Ontheemden Oekraïne (ROOO): huisvestingskosten, leefgeld, recreatieve en educatieve activiteiten, verzekering, buitengewone kosten. Het rijk heeft, op aanvraag, afzonderlijk middelen beschikbaar gesteld voor de transitiekosten van de gemeentelijke opvanglocaties.

De Oekraïense vluchtelingen in particuliere opvangvoorzieningen ontvangen een financiële toelage voor voedsel, kleding en andere persoonlijke uitgaven en een wooncomponent. De omvang van deze toelage is bepaald door het Rijk. Wij kunnen deze kosten, inclusief een normvergoeding voor de uitvoeringskosten declareren bij het Rijk.

De totale kosten binnen dit product liggen per saldo € 29.000 hoger dan de ontvangen normvergoedingen. Daarnaast is er voor € 92.000 aan eigen personele inzet geweest vanuit het personeelsbudget. Hierdoor zijn de totale kosten van de opvang afgerond € 122.000 hoger dan de ontvangen rijksvergoeding.

De eindverantwoording richting het Rijk vindt plaats via de Sisa bijlage in deze jaarstukken.

Slachtofferhulp

Wij hebben een inhaalslag gemaakt voor de subsidie aan stichting Slachtofferhulp. Dit was niet begroot, daarom een tekort van € 9.397 voor het boekjaar 2022. Structureel €12.500 bij ramen (inclusief inflatie voor de komende jaren).

1F Integratie en participatie nieuwkomers

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	361	571	384	187
Baten		100	136	36
Saldo van baten en lasten	-361	-471	-248	223
Mutatie reserve	66	88	-135	-223
Gerealiseerd resultaat	-295	-383	-383	0

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Opvang statushouders/etnische minderheden	223
Subtotaal	223
Mutatie reserve Integratie/participatie nieuwkomers	-223
Totaal na mutatie reserve	0

Toelichting afwijkingen

Opvang statushouders / etnische minderheden

In 2022 zijn er vanuit het Rijk middelen binnengekomen voor de uitvoeringskosten voor de Wet inburgering 2021.

Daarnaast zijn er middelen binnengekomen voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeraars die onder de Wet inburgering 2013 vallen.

In de septembercirculaire 2022 heeft het Rijk extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten voor integratie van inburgeraars. Deze extra middelen zijn beschikbaar gesteld als gevolg van de hogere instroom van inburgeraars.

Ook zijn er eenmalig middelen binnengekomen voor gemeenten die een asielzoekerscentrum openen om tegemoet te komen in gemaakte kosten voor voorlichting, communicatie et cetera.

Een voordeel van €223.000 is veroorzaakt door de gevraagde inzet van de Oekraïne-crisis, de realisatie van de tussenvoorziening in Wolfheze en beperktere personeelsbezetting in verband met ziekte.

Vanaf januari 2023 is er formatie bijgekomen om het inburgeringstraject volledig in te kunnen vullen en de hogere stroom aan inburgeraars begeleiding bij het vormgeven en de voortgang van hun inburgeringstraject te bieden. Daarnaast is de tussenvoorziening nu gerealiseerd. De inburgeraars die hier komen wonen, moeten begeleid worden en hebben aan het einde van hun verblijf in de tussenvoorziening naar verwachting opnieuw extra begeleiding nodig bij de uitstroom naar hun volgende verblijfplaats.

De eenmalige uitkering voor gemeenten die een asielzoekerscentrum openen zal in 2023 gebruikt worden voor bijvoorbeeld het steunen van vrijwilligersactiviteiten voor de bewoners van het asielzoekerscentrum.

Mutatie reserve Integratie/ participatie nieuwkomers

De algemene uitleg hierboven is dat er middelen resteren vanwege diverse oorzaken. Echter wel een restant om vanaf 2023 beschikbaar te houden. Vandaar de storting in de reserve Integratie/ participatie nieuwkomers. In de Voorjaarsnota 2023 zal een eerste uitname worden voorgesteld.

De bestemmingsreserve zal naar verwachting meerjarig niet voldoende zijn om de toegenomen werkzaamheden op dit beleidsterrein te bekostigen. Het niet goedkeuren van deze storting betekent aanvullende vraag naar middelen zonder dekking vanaf de p&c cyclus 2023.

1G Maatwerkvoorzieningen Jeugd

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	10.977	10.490	10.889	-398
Baten			-18	-18
Saldo van baten en lasten	-10.977	-10.490	-10.906	-416
Mutatie reserve	0	29	29	0
Gerealiseerd resultaat	-10.977	-10.461	-10.877	-416

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Totale afwijking maatwerkvoorzieningen jeugd	-416
Subtotaal	-416
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	-416

Toelichting afwijkingen

Maatwerkvoorzieningen jeugd inclusief GI

Zoals te zien is in bovenstaande tabel is er een nadeel op het budget jeugd van € 416.000,-.

In de najaarsnota 2022 werd eerder nog een voordeel vermeld op het jeugdbudget van € 980.000,- en werd het budget jeugdzorg met dit bedrag afgeraamd.

Tot stand komen voordeel najaarsnota

Declaraties van jeugdzorg worden over het algemeen later gedaan dan dat de geleverde zorg plaatsvond. Echter schatten we in september 2022 in, voldoende beeld te hebben van wat er van januari t/m juni 2022 nagenoeg volledig is gedeclareerd op het budget jeugdzorg. Op basis hiervan hebben we de kosten die wij in totaal voor 2022 verwachtten berekend (exclusief afwikkeling van voorgaande jaren). Deze totaal te verwachten kosten voor jeugdzorg leverden vergeleken met het budget jeugdzorg een voordeel van € 980.000,- op.

Bij het vermelden van het voordeel van € 980.000,- in de najaarsnota, werd tevens geschetst dat het doen van bovenstaande prognose het risico met zich mee brengt dat het aframen van het budget in combinatie met onvoorziene omstandigheden tot een nadeel in jaarrekening zou kunnen leiden. Dit is wat er nu gebeurd is: in tegenstelling tot de prognose is er toch een nadeel ontstaan van € 416.000,-

Analyse nadeel

Er zijn een aantal factoren die tot het resultaat op 1G hebben geleid, namelijk:

- De afwikkeling van zorgkosten voor zorg in natura voor voorgaande jaren (jaren eerder dan 2022) na het samenstellen van de jaarrekening 2021*. Het gaat hier om een bedrag van € 254.000,-
- Meerkosten van zorgaanbieders voortvloeiend uit de coronacrisis. Het gaat hier om een bedrag van € 44.000,-
- Een voordeel op PGB van € 78.000,-
- Meer zorgkosten dan die we o.b.v. de trend die we bij de najaarsnota zagen hadden verwachten en veelal uniforme kosten voor het in stand houden van faciliteiten zoals spoedeisende zorg en crisisbedden.

*gebaseerd op de trend (maandelijkse verzilvering) lijkt de periode na zorgconsumptie de facturatie sneller te volgen, wat dan in 2023 (aanne) tot lagere nabetaling <2023 leidt.

Er wordt onderzocht of er sprake is van seizoenpatronen waardoor de trend in enige maand meer op minder is dan de gemiddelde kosten.

1H Maatwerkvoorzieningen Wmo

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	10.414	12.089	10.643	1.445
Baten	342	974	661	-313
Saldo van baten en lasten	-10.072	-11.115	-9.983	1.132
Mutatie reserve	0	402	-4	-407
Gerealiseerd resultaat	-10.072	-10.712	-9.987	725

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Algemeen	230
Begeleiding	-91
Huishoudelijke ondersteuning	63
Hulpmiddelen/individuele-/woonvoorzieningen	-32
Versterking dienstver. gem. (POK)	262
Leerlingenvervoer	-16
Doelgroepenvervoer	308
Ambulantiseringsmiddelen beschermd wonen	407
Subtotaal	1.131
Mutatie reserve Sociaal domein (zie Ambulantiseringsmiddelen Beschermd Wonen)	-407
Totaal na mutatie reserve	725

Toelichting afwijkingen

Algemeen

Een voordeel van € 230.000 is behaald door een vermindering van de vraag vanuit de inwoner naar onafhankelijke cliëntondersteuning en PGB voor zowel Huishoudelijke ondersteuning als begeleiding. De verminderde vraag is te verklaren door wachtlijsten bij zowel de gemeente als de zorgaanbieders i.v.m. personeelstekorten. Wij verwachten dat de kosten in 2023 weer gemaakt worden als het personeelstekort is opgelost.

Begeleiding

Een tekort van € 91.000 wordt veroorzaakt door een toename van de vraag van inwoners naar individuele begeleiding. Inwoners blijven langer zelfstandig thuis wonen, met lokale ondersteuning. Ook het aandeel jonge cliënten neemt toe, evenals het aantal oudere cliënten. Bovendien wordt de ondersteuning die geboden wordt steeds 'zwaarder'. Daarnaast is er een lichte afname van de vraag naar groepsbegeleiding.

Huishoudelijke ondersteuning

Een voordeel van € 63.000 is behaald door een vermindering van de vraag vanuit de inwoner naar maatwerkvoorziening HO, terwijl er sprake is van een toename van zowel de algemene voorziening HO als de eigen bijdrage Wmo. De verminderde vraag is te verklaren door wachtlijsten bij zowel de gemeente als de zorgaanbieders i.v.m. personeelstekorten. Wij verwachten dat de kosten in 2023 weer gemaakt worden als het personeelstekort is opgelost.

Hulpmiddelen/individuele-/woonvoorzieningen

Een tekort van € 32.000 is veroorzaakt door een toename van het aantal uitgevoerde woningaanpassingen. Hoewel er op het gebied van vervoersvoorzieningen een voordeel is behaald, heeft dit niet kunnen compenseren voor de extra kosten van de woningaanpassingen.

Versterking dienstver. gem. (POK)

In 2022 is het resultaat op het budget Versterking dienstver. gem. (POK) € 262.000, opgebouwd uit 2021 en 2022. Er zijn geen acties op genomen. Het bedrag voor 2021 en 2022 zal vrijvallen.

Doelgroepenvervoer

Een voordeel van € 308.000 is behaald door minder gebruik van de voorziening grotendeels onder invloed van Covid, op jeugdwetvervoer, Dagbesteding en vraagafhankelijk vervoer.

Ambulantiseringsmiddelen beschermd wonen

In het kader van de ambulantiseringsmiddelen Beschermd Wonen is er een voordeel van in totaal € 407.000. Dit wordt veroorzaakt doordat diverse projecten voor de transformatie Beschermd Thuis vertraging hebben opgelopen. De opstartfase bleek langer dan gedacht. Hierdoor is een voordeel behaald van € 215.000, welke niet wordt onttrokken aan de reserve Sociaal Domein.

In het bestuurlijk akkoord 2021 is met de gemeente Arnhem de afspraak vastgelegd om gelden voor 2022 te ontvangen. Op basis van deze afspraak hebben wij een nog te ontvangen bedrag opgenomen in de jaarrekening. Hiertegenover staan uitgaven die gedeeltelijk zijn gerealiseerd, het restant saldo van € 192.000 wordt gestort in de Reserve Sociaal Domein om toekomstige uitgaven te kunnen dekken.

Mutatie reserve

In de voorjaarsnota 2022 is een bedrag van € 247.000 begroot ter dekking van de diverse projecten in het kader van Beschermd Wonen. Bij het opmaken van de jaarrekening blijkt dat hiervan ruim € 32.000 is uitgegeven. Om deze reden wordt het restant ad. € 215.000 niet onttrokken uit de reserve Sociaal Domein.

1I Minima

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	628	516	453	63
Baten				
Saldo van baten en lasten	-628	-516	-453	63
Mutatie reserve	0	36	36	0
Gerealiseerd resultaat	-628	-480	-417	63

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Armoedebestrijding en schulddienstverlening	52
Overig	11
Subtotaal	63
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	63

Toelichting afwijkingen

Armoedebestrijding en schulddienstverlening

Het overschot op het budget armoedebestrijding is onder andere ontstaan door een afrekening zwemles 2021. Minder kinderen dan verwacht hebben in 2021 gebruik kunnen maken van een vergoeding voor zwemdiploma A als gevolg van de Corona pandemie.

De uitgaven schulddienstverlening zijn lager dan verwacht. De belangrijkste oorzaak daarvan is het uitblijven van de verwachte extra toestroom. Door zowel Corona als de sterk gestegen kosten van energie hadden we deze extra toestroom verwacht. Ook landelijk werd deze extra instroom in schulddienstverlening verwacht maar ook daar bleef deze uit.

Daarnaast zien we in het project Vroegsignalering schulden geen substantiële toename van meldingen van betalingsachterstanden.

Ten slotte blijft ook het beroep op schulddienstverlening door ondernemers in de knel uit, ondanks dat ondernemers in 2022 weer hun betalingsverplichtingen aan de Belastingdienst moesten hervatten.

Nog steeds zijn er financiële onzekerheden voor inwoners en ondernemers. We volgen consequent de ontwikkelingen en blijven in gesprek met onze partners zodat we snel kunnen acteren op een eventuele toestroom of andere omstandigheden.

1J Inkomensvoorziening

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	15.230	16.382	15.436	947
Baten	9.266	8.843	9.061	218
Saldo van baten en lasten	-5.963	-7.539	-6.374	1.165
Mutatie reserve	200	-141	-341	-200
Gerealiseerd resultaat	-5.763	-7.680	-6.715	965

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Inkomensvoorziening uitvoering	-26
BUIG	718
Bijzondere bijstand (inclusief energietoeslag)	169
Kindertoelagenaffaire	37
WSW	211
Re-integratie budget	53
Overig	3
Subtotaal	1.165
Mutatie reserve Sociaal domein	-200
Totaal na mutatie reserve	965

Toelichting afwijkingen

Inkomensvoorziening uitvoering

Dit budget dient ter dekking van enkele overige uitvoeringskosten zoals presentiegelden hoorcommissie en projectkosten. Deze kosten fluctueren altijd enigszins en vielen in 2022 wat hoger uit dan begroot.

Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)

Het rijk stelt via een specifieke uitkering een BUIG budget beschikbaar aan gemeenten waar bijstandsuitkeringen van worden bekostigd. Jaarlijks rond september wordt dit budget definitief vastgesteld. Ondanks dat het rijk het definitieve BUIG budget ruim € 80.000 lager heeft vastgesteld dan het nader voorlopig budget, vallen de uitgaven ruim 2 ton lager uit. In onze begroting houden we rekening met 5 ton hogere uitgaven dan het BUIG budget. Nu de uitgaven lager uitvallen dan verwacht eindigen we met een positief resultaat.

De meevallende uitgaven komen door stabilisatie van ons bestand en krapte op de arbeidsmarkt. Voor het derde jaar op rij realiseren wij hierdoor een voordeel op de rijksbijdrage. Dit betekent dat wij een beter resultaat hebben dan het landelijk gemiddelde.

Bijzondere bijstand (inclusief energietoeslag)

Het overschot bijzondere bijstand kent meerdere oorzaken. In 2022 hadden we nog extra coronamiddelen die we niet besteed hebben. Daarnaast resteert een bedrag van € 48.000 op het budget energietoeslag. Omdat de afhandeling en daarmee ook de uitgaven nog doorlopen in 2023, wordt dit bedrag via de resultaatbestemming overgeheveld naar 2023. Ten slotte hebben we in 2022 circa € 35.000 minder uitgegeven aan bijzondere bijstand dan het jaar daarvoor.

Kindertoelagenaffaire

Gemeenten hebben de taak om gedupeerde inwoners brede ondersteuning te bieden. Wij hebben in 2021 eenmalig een forfaitaire rijksvergoeding ontvangen om deze taak in de komende jaren uit te voeren. Het sociaal team voert deze taak uit. In 2022 is dit budget niet ingezet.

Wij stellen voor om dit bedrag ad. € 37.000 via resultaatbestemming naar 2023 over te hevelen zodat ondersteuning ook dan gewaarborgd blijft.

WSW

De uitgaven WSW zijn € 211.000 minder dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door een snellere daling van het aantal Wsw-medewerkers dan de aannames van het rijk waarop de vergoeding is gebaseerd (€ 171.000). De kosten van vervoer, backoffice e.d. nemen daarmee ook met circa € 30.000 af. Er zijn ook minder Renkumse inwoners in dienst van Scalabor dan waar een bijdrage voor was begroot inclusief een verrekening over 2021 (€ 60.000). Tegenover de positieve financiële gevolgen van de afname van het aantal Wsw-medewerkers staat ook een afname van de detacheringsvergoedingen.

In 2022 hoeft de begrote € 200.000 niet uit de reserve Sociaal domein onttrokken te worden.

Re-integratiebudget

De uitgaven re-integratie zijn enigszins achtergebleven op de begroting. Dit heeft nauwelijks een negatief effect op het resultaat over 2022. Het komt door een combinatie van factoren. Door de kansrijke arbeidsmarkt hebben minder inwoners ondersteuning nodig om weer betaald werk te krijgen. De groep inwoners die nog wel uitkeringsafhankelijk is, heeft juist meer/ intensievere ondersteuning nodig d.m.v. maatwerktrajecten. Deze trajecten zetten we sinds medio 2022 volop in. Het project van de regelarme bijstand is inmiddels afgerond.

Mutatie reserve

De uitgaven in het kader van de WSW worden voor € 200.000 gedekt uit de reserve Sociaal Domein. Dit is in de primaire begroting opgenomen. Bij het opmaken van de jaarrekening blijkt het resultaat op de WSW € 211.000 te bedragen. Om deze reden vindt de onttrekking uit de reserve Sociaal Domein niet plaats.

02 Omgeving

1. Wat heeft het gekost?

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	19.016	23.290	22.360	930
Baten	11.949	15.016	14.195	-821
Saldo van baten en lasten	-7.066	-8.273	-8.164	109
Mutatie reserve	242	490	-146	-636
Gerealiseerd resultaat	-6.824	-7.784	-8.311	-527

Overzicht per product

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet	-458	-767	-1.589	-822
2B Wonen	-164	-164	-167	-3
2C Bestemmingsplannen/Omgevingsplannen	-392	-392	-318	73
2D Omgevingsvergunning	-943	-1.016	-998	18
2E Verkeer	-586	-609	-589	20
2F Landschap, natuur en landgoederen	-78	-78	-80	-2
2G Milieu en duurzaamheid	-111	-110	-113	-3
2H Energie en klimaat	-173	-323	-316	7
2i Dierenwelzijn	-9	-9	-8	1
2J Ondernemen en bedrijvigheid	-192	-147	-131	17
2K Recreatie en toerisme	-266	-266	-268	-2
2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie	-471	-538	-538	
2M Water en riolering	1.595	1.594	1.513	-81
2N Afvalverwijdering en -verwerking	1.095	1.096	1.083	-13
2O Groenonderhoud	-2.141	-2.328	-2.293	35
2P Wegen, straten en pleinen	-3.459	-3.634	-3.438	196
2Q Bos en natuurbeheer	-73	-93	-61	31
totaal	-6.824	-7.784	-8.311	-527

2. analyse afwijkingen

Alle afwijkingen groter dan € 25.000 zijn per product nader toegelicht (bedragen x € 1.000).

2A Ruimtelijke ontwikkeling/Omgevingswet

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	766	2.922	4.829	-1.907
Baten	277	2.092	3.414	1.323
Saldo van baten en lasten	-488	-830	-1.414	-584
Mutatie reserve	30	63	-175	-238
Gerealiseerd resultaat	-458	-767	-1.589	-822

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Omgevingswet (naar reserve)	224
Grondexploitatie	-794
Grondexploitatie (projecten derden)	-13
Mozartlaan	14
Overig	-15
Subtotaal	-584
Mutatie reserve projecten (Omgevingswet)	-224
Mozartlaan	-14
Totaal na mutatie reserve	-822

Toelichting afwijkingen

Omgevingswet

Keer op keer is de introductie van de omgevingswet uitgesteld. Betekende in de praktijk ook dat werkzaamheden die lokaal uitgevoerd moesten worden nog niet volledig voltooid konden worden, hangende de besluitvorming rondom de definitieve invoering.

Nu staat de (definitieve) introductie op 1 januari 2024. Dit houdt in dat ook in 2023 de laatste werkzaamheden moeten plaatsvinden voor de overgang naar deze nieuwe wet. Deze werkzaamheden vragen inspanning van zowel de zittende organisatie, maar ook externe expertise. Daarvoor zijn deze financiële middelen, eerder gereserveerd voor de introductie van de omgevingswet nodig.

Voordeel wordt in de reserve projecten gestort (zie ook product 2C)

Grondexploitatie

Doorwerth centrum -/- € 345.000

Op basis van de huidige uitgangspunten is het resultaat voor Centrumplan Doorwerth €372.000 negatief op Eindwaarde. Dit is een verslechtering van € 345.000 ten opzichte van het resultaat bij de vorige jaarrekening. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door stijgende kosten voor het bouwen woonrijp maken en stijgende plankosten. De plankosten zijn gedetailleerder geraamd en hoger geraamd door rekening te houden met de gerealiseerde plankosten en een langere looptijd van de ontwikkeling.

	Boekwaarde	Prognose	Totaal
Kosten	€ 1.211.906	€ 3.890.707	€ 5.102.613
Opbrengsten	€ 0	€ 5.015.753	€ 5.015.753
Nominaal saldo	-€ 1.211.906	€ 1.125.046	-€ 86.860
Inflatie (kosten 5%; opbrengsten 0%)			-€ 218.210
Rente: 0,8%			-€ 67.408
Eindwaarde (31-12-2027)			-€ 372.478
Netto contante waarde (01-01-2023)			-€ 337.365

Veentjesbrug -/- € 449.000

In 2022 is de ontwikkelstrategie Klingelbeek-Veentjesbrug en de grondexploitatie Veentjesbrug vastgesteld. Ook heeft de gemeente twee percelen aangekocht op Veentjesbrug. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de milieutechnische eisen van Jansen Recycling en wordt er gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst met de marktpartijen op Klingelbeek.

Op basis van de huidige uitgangspunten is het resultaat voor Veentjesbrug € 406.000 negatief NCW. Dit is een verbetering van ca. € 70.000 ten opzichte van de vastgestelde grondexploitatie in november 2023. Dit verschil veroorzaakt door een meevaller in de verwervingskosten. De daadwerkelijke verwervingskosten liggen lager dan oorspronkelijk was begroot en lagere indexeringskosten.

	Boekwaarde	Prognose	Totaal
Kosten	€ 2.045.261	€ 2.253.947	€ 4.299.208
Opbrengsten	€ 0	€ 3.935.988	€ 3.935.988
Nominaal saldo	-€ 2.045.261	€ 1.682.040	-€ 363.220
Inflatie (kosten 5%; opbrengsten 0%)			€ 24.696
Rente: 0,8%			-€ 110.144
Eindwaarde (31-12-2027)			-€ 448.669
Netto contante waarde (01-01-2023)			-€ 406.373

Er is aanleiding om te veronderstellen dat bepaalde aannames in de grex Veentjesbrug niet juist zijn en dat bij een eventuele correctie hiervan het resultaat van de grondexploitatie (aanzienlijk) verslechterd. Ten tijde van het opstellen van het MPG is nog niet volledig inzichtelijk welke aannames niet juist zijn en wat dit voor gevolgen heeft. Er wordt zo snel mogelijk inzicht gegeven in de eventuele wijzigingen.

2C Bestemmingsplannen/Omgevingsplannen

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	413	413	280	132
Baten	21	21	62	41
Saldo van baten en lasten	-392	-392	-218	173
Mutatie reserve	0	0	-100	-100
Gerealiseerd resultaat	-392	-392	-318	73

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Omgevingswet	100
Bestemmingsplannen	51
Intaketafel	24
Overig	-2
Subtotaal	173
Mutatie reserve projecten (omgevingswet)	-100
Totaal na mutatie reserve	73

Toelichting afwijkingen

Omgevingswet

Keer op keer is de introductie van de omgevingswet uitgesteld. Betekende in de praktijk ook dat werkzaamheden die lokaal uitgevoerd moesten worden nog niet volledig voltooid konden worden, hangende de besluitvorming rondom de definitieve invoering.

Nu staat de (definitieve) introductie op 1 januari 2024. Dit houdt in dat ook in 2023 de laatste werkzaamheden moeten plaatsvinden voor de overgang naar deze nieuwe wet. Deze werkzaamheden vragen inspanning van zowel de zittende organisatie, maar ook externe expertise. Daarnaast wordt in 2023 gestart met het opstellen van het Omgevingsplan. De bestaande bestemmingsplannen worden omgezet naar het Omgevingsplan, een zeer omvangrijke klus.

Daarvoor zijn deze financiële middelen, eerder gereserveerd voor de introductie van de omgevingswet, nodig. Voordeel wordt in de reserve projecten gestort (zie ook product 2A)

Bestemmingsplannen

In verband met de verwachte invoering van de Omgevingswet zijn er meer bestemmingsplanwijzigingen door particuliere geweest dan voorzien. Hierdoor zijn de legesinkomsten € 24.000 hoger.

Daarnaast zijn door de verwachte invoering van de Omgevingswet de reguliere uitgaven voor bestemmingsplannen € 27.000 minder dan begroot.

Nu het lijkt dat de Omgevingswet per 1 januari 2024 daadwerkelijk in zal gaan moet nog worden bezien of het gaat lukken om bestemmingsplan Buitengebied in procedure te brengen.

Intaketafel

Met het geld dat we binnenkrijgen voor de intaketafel huren we de externe stedenbouwkundige in. Hij adviseert op plannen die in de intaketafel behandeld worden. Daarnaast dekt het de kosten van de adviseurs van de ODRA die onder meer op milieu toetsen. Ook de kosten van de onze eigen mensen worden hierdoor gedekt; niet alleen de advisering, maar ook de voorgesprekken die we met initiatiefnemers hebben en de terugkoppeling naderhand om plannen op zo goed mogelijke wijze te begeleiden.

2E Verkeer

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	655	678	593	84
Baten	55	55	8	-48
Saldo van baten en lasten	-600	-622	-586	37
Mutatie reserve	14	14	-3	-17
Gerealiseerd resultaat	-586	-609	-589	20

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
MUP (GVVP)	9
Verkeerslichten, -zuilen, -borden, e.d.	18
Verkeersmaatregelen	7
Overig	3
Subtotaal	37
Mutatie reserve MUP	-17
Totaal na mutatie reserve	20

Toelichting afwijkingen

MUP (GVVP)

Het tekort op onderhoud wegen heeft te maken met uitritten aan de Europaweg waarvoor de kosten hoger zijn uitgevallen dan het budget toeliet. De andere posten zijn minder c.q. niet benut, vooral door beperkte capaciteit om initiatieven te ontwikkelen, waarvoor we in het kader van de Mobiliteitsvisie dit jaar wel acties zullen initiëren.

Verkeerslichten, -zuilen, borden e.d.

Het stroomverbruik is in zijn totaal binnen de budgetten gebleven, alleen niet steeds consequent geboekt, leidend tot een tekort op de ene subpost en een ruimer overschot op de andere. Aan wegomgevingen is geen budget besteed door ontbrekende aanleiding c.q. beperkte capaciteit.

Verkeersmaatregelen

Geen nieuwe initiatieven door beperkte capaciteit.

2H Energie en klimaat

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	173	722	216	506
Baten		452	35	-416
Saldo van baten en lasten	-173	-271	-181	90
Mutatie reserve	0	-53	-136	-83
Gerealiseerd resultaat	-173	-323	-316	7

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Uitvoeringsprogramma Energie en klimaat	45
Amendement begroting 2022	38
Overig	7
Subtotaal	90
Mutatie reserve (uitvoeringsprogramma Energie en klimaat)	-83
Totaal na mutatie reserve	7

Toelichting afwijkingen

Uitvoeringsprogramma energie en klimaat

Van mei t/m oktober 2022 is een beperkte uitvoeringscapaciteit beschikbaar geweest. Als gevolg van dit capaciteitsgebrek is de uitvoering achtergebleven.

Amendement begroting 2022

Als gevolg van een amendement op de begroting 2022 was in 2022 € 53.000 extra beschikbaar voor Energie en Klimaat. € 15.000 hiervan is besteed, onder andere aan extra kosten voor de RES. Als gevolg van het genoemde capaciteitsgebrek is € 38.000 niet besteed.

Mutatie reserve

De uitvoeringscapaciteit Energie en Klimaat is in 2023 weer op orde. Ook is het Uitvoeringsprogramma Klimaat 2023 opgesteld. De resterende budgetten in het uitvoeringsprogramma Energie en klimaat en van het Amendement begroting 2022 worden daarom meegenomen naar 2023 via de reserve projecten.

2M Water en riolering

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	4.443	4.908	3.080	1.828
Baten	6.039	6.502	4.593	-1.909
Saldo van baten en lasten	1.595	1.594	1.513	-81
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.595	1.594	1.513	-81

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Infiltratie/hemelwatervoorziening	63
Vrijvervalriolering	38
Riolering algemeen	115
Nieuwe investeringen/ kapitaallasten	2.126
Rioolheffing	45
P-budget	-11
Overig	15
Subtotaal	2.391

Omschrijving	Bedrag
Mutatie voorziening GRP i.v.m. saldo product 2M water en riolering	- 2.391
Mutatie voorziening GRP i.v.m. straatreiniging, kwijscheldingen, BTW, overhead	-81
Totaal na mutatie voorzieningen	-81

Toelichting afwijkingen

Infiltratie/ hemelwatervoorziening

Het inventariseren van de huidige hemelwatervoorzieningen en deze vervolgens digitaal verwerken in het beheersysteem heeft meer tijd en aandacht gevraagd dan vooraf voorzien. Het is van groot belang om de basis op orde te brengen om het onderhoud doelmatig te kunnen plannen en uit te voeren. Daarnaast is dit van groot belang om uit te werken hoe onze ambitie (100% afgekoppeld in 2050) te realiseren.

Er is voor gekozen om een deel van het reguliere onderhoud naar 2023 te verplaatsen waarbij het essentiële onderhoud wel is uitgevoerd.

Vrijvervalriolering

Met betrekking tot reinigen en inspecteren is onder andere de aanschaf van een rioolinspectiecamera gepland voor 2023. In totaal levert dit voor reinigen en inspecteren een voordeel op van € 13.000. Daarnaast is de rioolstudie voor Doorwerth uitgesteld (€ 30.000) en zijn diverse kleinere werkzaamheden uitgesteld (voordeel) dan wel hoger uitgevallen dan begroot (nadeel).

Riolering algemeen

Voor uitvoering van het beheerplan Water en Riolering huren we specifieke kennis, kunde en capaciteit in. Door deze inhuur kunnen we flexibel en gepast inspelen op de vragen en werkzaamheden waar we als team voorstaan. In 2022 hebben we minder dan eerder voorzien van deze flexibele inhuur gebruik gemaakt wat in dit geval een voordeel oplevert.

Kapitaallasten

In dit jaar is er minder geïnvesteerd dan begroot. Dit is mede het gevolg van interne (gemeentebrede) capaciteitsproblemen. Omdat we zoveel mogelijk integraal willen werken en zo mogelijk werk met werk willen maken, heeft de uitvoering van rioleringswerkzaamheden als onderdeel van een integraal project niet alleen te maken met de capaciteit binnen de vakgroep Water en Riolering, maar ook met de capaciteit van de organisatie als geheel.

Omdat we vanuit duurzaamheid en vanuit kosten zo lang mogelijk met kapitaalgoederen willen doen, gebeurt het regelmatig dat er in de begroting op basis van een (theoretische) levensduur investeringen gepland zijn, die vanuit de praktijk nog niet nodig blijken te zijn.

Rioolheffing

Voor een toelichting op dit resultaat verwijzen we u naar paragraaf 1 Lokale heffingen, onderdeel Rioolheffing.

P-budget

Als gevolg van ontwikkelingen van de loonsom (met name werkgeversdeel) en uitbetaling van bovenwettelijke verlofuren is er een overschrijding van het p-budget.

Overig

Op de overige onderdelen uit het beheerplan water en riolering zoals met name het elektromechanisch en bouwkundig onderhouden van de pompunits en de activiteiten met betrekking tot klimaatadaptatie en bewustwording is in totaal minder uitgegeven dan begroot. In totaal is er sprake van een voordeel van € 14.000.

Mutatie voorziening GRP

Het saldo van product water en riolering is € 2.391.000 voordelig. Dit bedrag wordt extra gestort in de voorziening riolering.

Daarnaast zijn er verschillen in toegerekende overhead en straatreiniging. Dit bedrag bedraagt ongeveer € 81.000 en wordt ook in de voorziening gestort.

2N Afvalverwijdering en -verwerking

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	3.407	3.418	3.524	-106
Baten	4.502	4.514	4.607	93
Saldo van baten en lasten	1.095	1.096	1.083	-13
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	1.095	1.096	1.083	-13

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Afval algemeen	256
Oud papier	-13
Vuilophaal- en afvoer	72
Afvalstoffenheffing	46
P-budget	-5
Overig	1
Subtotaal	358
Mutatie voorziening afvalstoffenheffing	-358
Mutatie voorziening afvalstoffenheffing i.v.m. straatreiniging, kwijscheldingen, BTW, overhead	-13
Totaal na mutatie voorzieningen	-13

Toelichting afwijkingen

Afval algemeen

- In de afvalbegroting wordt jaarlijks beheerbudget gereserveerd voor kleine aanpassingen of reparaties op het afvalbrengrstation. Dit budget is in 2022 niet gebruikt wat heeft geleid tot een voordeel van € 10.000.
- Dit geldt ook voor het budget voor onderzoek en advieskosten, € 32.000. Ook zijn in 2022 minder kosten gemaakt voor het verwerken van afval. Een reden hiervan is dat vanwege de extreem droge zomer veel minder tuinafval (gft) is aangeboden. Maar ook de totale hoeveelheid ingezameld afval is lager dan voorgaande jaren.

- Dit geldt ook voor de hoeveelheid restafval. De oorzaak daarvan is het gevolg van de oorlog in Oekraïne en de daarop volgende energiecrisis. De meeste inwoners hebben daardoor minder te besteden wat leidt tot minder consumptie en minder afval. De verwerkings-kosten van afval en grondstoffen zijn in 2022 € 174.000 lager dan verwacht.
- Daarnaast zijn er nog enkele kleinere begrotingsposten zoals afvalcommunicatie, zwerfafval en onvoorzien waar een voordeel is behaald ten opzichte van de begroting.

Oud papier

- De papiermarkt heeft in 2022 een zeer grillig verloop laten zien. In het eerste halfjaar was de opbrengt van ingezameld oud papier dermate hoog dat een bijstelling tijdens de najaarsnota gerechtvaardigd was. Vervolgens daalde de opbrengst als gevolg van de hoge gasprijzen. Dit heeft geleid tot € 20.000 aan minder inkomsten dan tijdens het opstellen van de najaarsnota is verwacht.
- Daar tegenover staat de inzamelkosten € 7.000 lager zijn dan vooraf ingeschat.
- Per saldo een tekort van € 13.000.

Vuilophaal- en afvoer

- De vergoedingen die de gemeente jaarlijks ontvangt van het verpakkende bedrijfsleven (Nedvang) voor ingezameld pmd en glasverpakkingen zijn in de regel 'onder voorbehoud'. De eindafrekening over het jaar 2020 heeft in 2022 geleid tot meer inkomsten dan verwacht.
- Ten aanzien van verpakkingsglas (lege flessen en potten) heeft dit geleid tot € 13.000 en voor de kunststofverpakkingen (pmd) € 63.000 meer aan inkomsten.

Afvalstoffenheffing

- De inkomsten op de afvalstoffenheffing zijn hoger dan vooraf ingeschat. Dit betreft voornamelijk het vaste deel van de afvalstoffenheffing.
- Voor een nadere toelichting op het resultaat verwijzen wij u naar Paragraaf 1 Lokale heffingen, onderdeel Afvalstoffenheffing.

P-budget

Als gevolg van ontwikkelingen van de loonsom (met name werkgeversdeel) en uitbetaling van bovenwettelijke verlofuren is er een overschrijding van het p-budget.

Mutatie voorziening Afvalstoffenheffing

Het voordelig resultaat op afvalverwijdering en -verwerking houdt in dat de in 2022 opgelegde Afvalstoffenheffing hoger was dan noodzakelijk.

Binnen het product Afvalverwijdering en -verwerking is, zoals verantwoord, een voordeel van € 358.000 ontstaan. Daarnaast is als gevolg van een lagere doorbelasting van Btw (€ 40.000) en een hogere doorbelasting van overhead (€ 27.000) ten opzichte van de begroting de storting in de voorziening nog eens € 13.000 hoger. Totaal € 371.000.

20 Groenonderhoud

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	2.499	2.751	2.716	35
Baten	358	358	358	
Saldo van baten en lasten	-2.141	-2.393	-2.358	35
Mutatie reserve	0	65	65	0
Gerealiseerd resultaat	-2.141	-2.328	-2.293	35

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Bestek groenonderhoud inleen wsw	22
Plantsoenen en parken	43
Begraafplaatsen en urnentuin	-36
Overig	5
Subtotaal	35
Mutatie (vrije) algemene reserve (groenonderhoud)	0
Totaal na mutatie reserve	35

Toelichting afwijkingen

Bestek groenonderhoud inleen wsw

Er zijn drie wsw-medewerkers minder ingezet dan begroot. Daarnaast zijn er zijn drie doelgroep-medewerkers in dienst gekomen.

Plantsoenen en parken

De droge zomer van 2022 heeft gezorgd voor fors minder bladmassa en onkruidgroei wat een positieve invloed heeft gehad op de stortkosten.

Begraafplaatsen en urnentuin

De ingebruikname van de begraafplaats is sterk vertraagd door de hoeveelheid verplichte (natuur) onderzoeken, waarbij de geprognosticeerde inkomsten wel zijn ingeboekt.

2P Wegen, straten en pleinen

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	3.686	4.123	3.748	375
Baten	39	400	403	3
Saldo van baten en lasten	-3.647	-3.723	-3.344	379
Mutatie reserve	189	89	-93	-182
Gerealiseerd resultaat	-3.459	-3.634	-3.438	196

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Wegen, straten, pleinen: onderhoud	245
Project Wolfhezerweg	25
Straatreiniging: veegvuil en verwerking	39
Openbare verlichting	-171
Overige voorzieningen	25
Kapitaallasten	206
Overig	10
Subtotaal	379
Mutatie reserve wegen	-202
Mutatie reserve reparatie lasgaten en -sleuven	9
Mutatie reserve vervanging openbare verlichting	10
Totaal na mutatie reserve	196

Toelichting afwijkingen

Wegen, straten, pleinen: onderhoud

- In 2022 is de overgangperiode geweest naar het nieuwe kostenbeheerplan wegen.
- De werkzaamheden die gepland waren conform dit plan zijn uitgevoerd.
- Door de overgang was meer budget beschikbaar dan benodigd.

Project Wolfhezerweg

Het project Wolfhezerweg is nog niet afgerond. Het werkelijke resultaat op dit project wordt in 2023 verantwoord.

Straatreiniging

- Door de zachte winter is er minder inzet nodig geweest op het gebied van gladheidsbestrijding.
- Met de aanbesteding van de externe diensten m.b.t. bladruimen hebben we een voordeel behaald.

Openbare verlichting

Door het ontbreken van capaciteit zijn er kosten gemaakt voor inhuur, deze waren niet begroot. De stroomkosten zijn gestegen en de vastrechtkosten zijn hoger dan begroot.

Overige voorzieningen:

Aanplakborden

De aanplakborden zijn afgelopen jaar door de eigen dienst gereinigd.

Abri's, verkeersborden en straatnaamborden

- Voor de abri's, verkeersborden en straatnaamborden geldt dat er minder schade is geweest.
- Daarnaast waren niet alle producten in 2022 leverbaar dus is op de voorraad ingeteerd.

Kapitaallasten

De projecten (investeringskredieten) van wegen worden samen met water en riolering uitgevoerd. Voor een verdere toelichting zie de toelichting onder kapitaallasten bij het product water en riolering.

2Q Bos en natuurbeheer

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	108	109	92	17
Baten	35	16	31	15
Saldo van baten en lasten	-73	-93	-61	31
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-73	-93	-61	31

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Bossen houtverkoop	14
Onderhoud bossen	17
Subtotaal	31
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	31

Toelichting afwijkingen

Bossen houtverkoop

De opbrengst van de houtverkoop komt volledig uit de verkoop van stormhout, ontstaan door stormen in het eerste kwartaal. Dit hout is afkomstig uit het openbaar groen en niet uit de bossen. Er is in 2022 geen dunning in de bossen uitgevoerd.

Onderhoud bossen

Er heeft geen dunning en aansluitende bosverjonging plaatsgevonden het afgelopen jaar. Reden hiervoor zijn de Provinciale plannen tot aanwijzing van onze bossen tot habitatsbossen en het Collegeperspectief om minder te dunnen. Mede door deze ontwikkelingen en het tekort aan voldoende personeel voor werkvoorbereiding verklaart dit verschil

03 Organisatie

1. Wat heeft het gekost?

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	15.239	19.402	19.383	19
Baten	362	724	1.549	825
Saldo van baten en lasten	-14.877	-18.678	-17.835	844
Mutatie reserve	770	2.916	2.242	-675
Gerealiseerd resultaat	-14.107	-15.762	-15.593	169

Overzicht per product

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
3A Dienstverlening	-513	-505	-503	3
3B Dorpsgericht werken	-46	-46	-36	10
3C Organisatie en bedrijfsvoering	-11.693	-12.907	-13.272	-364
3D Huisvesting / Gemeentehuis	-407	-463	-431	33
3E Samenwerkingsverbanden	-202	-217	-186	31
3F Goed bestuur	-1.248	-1.623	-1.166	457
totaal	-14.107	-15.762	-15.593	169

2. analyse afwijkingen

Alle afwijkingen groter dan € 25.000 zijn per product nader toegelicht (bedragen x € 1.000).

3C Organisatie en bedrijfsvoering

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	12.000	13.626	13.721	-96
Baten	8	3	232	229
Saldo van baten en lasten	-11.992	-13.623	-13.489	133
Mutatie reserve	299	715	217	-498
Gerealiseerd resultaat	-11.693	-12.907	-13.272	-364

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Juridische zaken	-25
ICT & Informatiebeveiliging	570
De Connectie	-174
Centraal P-budget	-185
Overige overhead	-83
Decentraal P-budget	42
Overige	-12
Subtotaal	133
Mutatie reserve ICT	-498
Totaal na mutatie reserve	-364

Toelichting afwijkingen

Juridische zaken

De overschrijding is met name toe te schrijven aan een niet begrote post lidmaatschap Ombudsman 2020/2021 en externe inhuur ter ondersteuning bij bezwaar- en beroepsschriften.

ICT

Applicatiebeheer + kapitaallasten

In 2022 zijn meerdere projecten (waaronder de vervanging van de inbraak- en toegangssysteem, de uitwijktest, migreren applicaties, en vernieuwing van NervCentre) succesvol afgerond. Twee grote projecten, de uitloop van het Centric upgrade project en de start van het Zaaksysteem project, hebben dit jaar de meeste resources gekost.

Voor het Zaaksysteem was oorspronkelijk een budget van ruim € 200.000 geraamd. Door bijkomende (out of scope) kosten die ondertussen helder zijn gemaakt, is dit geraamde budget gestegen tot ruim € 300.000. De start van het project is verlaat door nadere afstemming tussen leverancier en de beide gemeenten.

Door geen data in te kopen, minder externe expertise in te huren, en door minder of later startende onderhouds- en abonnementskosten (a.g.v. vertraagde of gestopte projecten) is bij Applicatiebeheer een meevaller ontstaan van € 124.000. Uitgestelde investeringen leveren een voordeel op de kapitaallasten van € 72.000.

ICT projecten

Voor het ICT projecten budget is geld overgeheveld van 2021 naar 2022 (€ 100.000) als extra dekking voor het zaaksysteem project. Er is in 2022 ook geld onttrokken uit de ICT reserve (€ 176.000) voor andere projecten die zouden starten.

Omdat het Zaaksysteem project vertraging in de uitvoering opgelopen heeft, zijn er in 2022, naast personele, vrijwel geen uitgaven op dit project gedaan. Een aantal andere kleine projecten is goedkoper uitgevallen. Dit resulteert in een netto meevaller van € 311.000 op het ICT Projecten budget.

Mutatie reserve ICT

Conform bestendig beleid storten we de voordelen in de reserve ICT. De benodigde gelden voor de uitgestelde projecten worden geormerkt in de reserve ICT, zodat geld niet dubbel uitgegeven kan worden.

Voor 2023 en daarna worden benodigde bedragen alleen aan de reserve ICT onttrokken als die werkelijk in dat jaar uitgegeven gaan worden.

Informatiebeveiliging

Er zijn minder kosten gemaakt dan voorzien op budget voor informatiebeveiliging doordat voorgenomen projecten zijn doorgeschoven naar 2023. Dit levert een voordeel op van € 63.000.

verloopoverzicht ICT & Informatiebeveiliging	
Applicatiebeheer	124
Kapitaallasten	72
ICT projecten	311
Informatiebeveiliging	63
TOTAAL	570

Mutatie reserve ICT

Het resultaat van de posten Applicatiebeheer, ICT projecten en Informatiebeveiliging, totaal € 498.000, wordt in de reserve ICT gestort.

De Connectie

Er heeft een verhoging plaatsgevonden vanwege prijsstijgingen op de materiële budgetten. Conform afspraak wordt De Connectie voor de effecten van deze (autonome) prijsontwikkelingen gecompenseerd door de gemeenten via de prijsindexatie voor de materiële overheidsconsumptie. Daarnaast heeft er compensatie voor CAO ontwikkelingen plaatsgevonden.

Overige overhead

Deze overschrijding is ontstaan doordat de lasten voor projectleiding uitkeringsadministratie, ad. € 74.000, op dit product geboekt zijn i.p.v. op het product 1H Maatwerkvoorzieningen Wmo. Per saldo is e.e.a. neutraal/ is er geen resultaat.

Centraal P-budget

De centrale personeelsbudgetten worden gebruikt voor uitgaven op het gebied van bijvoorbeeld organisatiebrede trainingen, werkgeversverzekeringen, onboarding en dergelijke. In 2022 is er een incidenteel voordeel van circa € 245.00. Door kosten van een eenmalige CAO uitkering in 2022 (€ 100.000), een hogere storting in de voorziening voor bovenwettelijk verlof spaaruren (€ 180.000), kosten voor de inhuurbalie (€ 90.000) en gratificaties (€ 30.000) is er per saldo een incidenteel nadeel van €185.000.

Decentraal p-budget

Lagere vaste personeelskosten als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt en bijgevolg hogere kosten voor de inzet van tijdelijk personeel resulteren samen met meevallers op uitgeleend personeel, mobiliteit en uitstroom tot een meevaller van circa € 352.000 op een totaalbudget personeel van € 16,6 mln. Het voordeel wordt gebruikt voor de afkoop en reservering van opgebouwde spaaruren die zijn ontstaan als gevolg van de inzet van uren op projecten en reguliere activiteiten waar vacatures niet konden worden ingevuld. Per saldo resteert een voordelig saldo van circa € 40.000.

3D Huisvesting / Gemeentehuis

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	895	2.640	2.427	213
Baten	17	17	13	-4
Saldo van baten en lasten	-877	-2.623	-2.414	209
Mutatie reserve	471	2.160	1.983	-177
Gerealiseerd resultaat	-407	-463	-431	33

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Noodzakelijk onderhoud gemeentehuis (naar reserve gebouwen)	169
Exploitatie gemeentelijke huisvesting	32
Studie gemeentehuis (via reserve gebouwen)	8
Subtotaal	209
Mutatie reserve gebouwen:	
Noodzakelijk onderhoud	-169
Studie gemeentehuis	-8
Totaal na mutatie reserve	32

Toelichting afwijkingen

Noodzakelijk onderhoud gemeentehuis

De voorbereidende werkzaamheden hebben meer tijd gekost en de levertijden van de meet- en regeltechniek zijn extreem lang. Hierdoor zijn nog niet alle kosten gemaakt. De uitvoering start in 2023.

Exploitatie gemeentelijke huisvesting

Op de exploitatie van de werf is minder uitgegeven omdat er nagenoeg geen dagelijks onderhoud is uitgevoerd.

Studie gemeentehuis

Een deel van de advieswerkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2023.

3E Samenwerkingsverbanden

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	202	567	632	-65
Baten		350	447	97
Saldo van baten en lasten	-202	-217	-186	31
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-202	-217	-186	31

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Subsidiebureau	50
Contributies en deelnemingen	-18
Overigen	-1
Subtotaal	31
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	31

Toelichting afwijkingen

Subsidiebureau

De medewerkers van het Intergemeentelijk subsidiebureau zijn ondergebracht bij de gemeente Renkum en werken voor de vijf gemeenten (Rheden, Arnhem, Overbetuwe, Lingewaard en Renkum). Naar verhouding hebben de medewerkers in 2022 meer inzet verricht voor de overige vier gemeenten. Die verhouding vertaalt zich procentueel in de declaraties naar de overige vier gemeenten zodat hier een voordeel te constateren valt.

Contributies en deelnemingen

De afwijking wat betreft contributies en deelnemingen wordt grotendeels veroorzaakt door een hogere bijdrage voor het Fonds GGU (Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering) van de VNG. De gevraagde bijdrage was in 2022 ruim €18.000 hoger ten opzichte van 2021.

3F Goed bestuur

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	1.248	1.623	1.586	37
Baten			421	421
Saldo van baten en lasten	-1.248	-1.623	-1.166	457
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-1.248	-1.623	-1.166	457

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Raad en griffie	15
College en B&W	442
Subtotaal	457
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	457

Toelichting afwijkingen

Raad en griffie

Voor het traject bestuurscultuur heeft de raad een budget beschikbaar gesteld van € 20.000. In 2022 is geen aanspraak gemaakt op dit budget.

Voorgesteld wordt om € 18.000 via een resultaatbestemming over te hevelen naar 2023.

College en B&W

Als gevolg van hogere rente is de reservewaarde voor de pensioenen van wethouders lager en het wachtgeld van een oud wethouder is vervallen.

Dit heeft tot gevolg dat er een vrijval van voorziening voormalig bestuur van € 403.000.

Daarnaast was rekening gehouden met een storting in de voorziening voormalig bestuur voor de zittende wethouders (was tot en met 2021 verzekerd). Deze storting is niet nodig op basis van de berekende reservewaarde voor de pensioenen van de wethouders.

04 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb

1. Wat heeft het gekost?

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	4.009	2.528	2.242	286
Baten	64.403	69.371	70.464	1.093
Saldo van baten en lasten	60.394	66.843	68.222	1.379
Mutatie reserve	-323	-354	-369	-15
Gerealiseerd resultaat	60.071	66.489	67.853	1.364

Overzicht per product

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
4A Algemene uitkering	52.132	56.823	57.729	905
4B Belastingen	8.852	8.896	9.143	247
4C Overige algemene dekkingsmiddelen	-819	770	727	-43
4D Onvoorzien	-95			
4E VPB			254	254
totaal	60.071	66.489	67.853	1.364

2. analyse afwijkingen

Alle afwijkingen groter dan € 25.000 zijn per product nader toegelicht (bedragen x € 1.000).

4A Algemene uitkering

<i>Bedragen * € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten				
Baten	52.383	57.254	58.159	905
Saldo van baten en lasten	52.383	57.254	58.159	905
Mutatie reserve	-251	-430	-430	0
Gerealiseerd resultaat	52.132	56.823	57.729	905

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Decembercirculaire 2022	894
Overig	11
Subtotaal	905
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	905

Toelichting afwijkingen

Decembercirculaire 2022

In de decembercirculaire 2022 zijn voor 2022 nog extra middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn echter niet meer besteed in 2022.

We stellen voor deze middelen beschikbaar te houden, zodat we deze in 2023 in kunnen zetten voor genoemde taken. We verwijzen u hiervoor naar het onderdeel Resultaatbestemming en -besteding.

Omschrijving	Bedrag * € 1.000
Taakmutaties	
Energietoeslag	649
Bijzondere bijstand	46
Breed offensief	13
Uitvoeringskosten bijzondere bijstand zelfstandigen	6
Jeugdzorg (reststand hervormingsagenda)	4
Compensatieregeling Voogdij/18+	45
Continuïteit van zorg (covid-19)	36
Toegankelijkheid verkiezingen & aanpassing software burgerlijke	4
Decentralisatie uitkering	
Gezond in de stad	15
Leerlingenvervoer Oekraïne	17
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	31
Versterken sociale basis	28
Totaal	894

4B Belastingen

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	747	774	695	79
Baten	9.600	9.521	9.689	168
Saldo van baten en lasten	8.852	8.747	8.994	247
Mutatie reserve	0	149	149	0
Gerealiseerd resultaat	8.852	8.896	9.143	247

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
OZB	133
Hondenbelasting	22
Toeristenbelasting	0
Precariobelasting	13
Kwijtscheldingen	53
Heffing en invordering	31
Reclamebelasting	-5
Subtotaal	247

Omschrijving	Bedrag
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	247

Toelichting afwijkingen

OZB

De opbrengst OZB kent een voordeel van € 133.000. De opbrengst van de OZB eigenaren bij woningen is hoger dan verwacht als gevolg van het uiteindelijke effect van de stijging van de WOZ-waarden.

Hondenbelasting

Het aantal honden binnen de gemeente was hoger dan de prognose bij het opstellen van de begroting. Hierdoor is er een voordeel van € 22.000.

Precariobelasting

Een nog op te leggen precariobelasting op kabels en leidingen is in 2022 gerealiseerd. Het betrof de heffing voor de jaren 2020 en 2021. Omdat het twee belastingjaren betrof in plaats van één, heeft dit geleid tot een voordeel van € 13.000

Kwijtscheldingen

Na afhandeling van alle aanvragen voor kwijtschelding resteert nog een budget van € 53.000. Van het budget voor kwijtschelding is in voorgaande jaren ook budget overgebleven van ongeveer € 20.000. In 2022 is er meer overgebleven als gevolg van een optimalisatie van de geautomatiseerde beoordeling van kwijtscheldingsverzoeken. Fouten in de door het Inlichtingenbureau aangeleverde gegevens kunnen beter opgespoord en gecorrigeerd worden.

Heffing en invordering

Op basis van de ouderdom van de openstaande vorderingen gemeentelijke belastingen is geen storting nodig in de voorziening dubieuze belastingdebiteuren. Voordeel € 32.000.

4C Overige algemene dekkingsmiddelen

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	3.167	1.754	1.801	-47
Baten	2.420	2.596	2.616	20
Saldo van baten en lasten	-746	842	815	-28
Mutatie reserve	-73	-73	-88	-15
Gerealiseerd resultaat	-819	770	727	-43

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Dividend ACV	40
Stelposten (o.a. loon- en prijsontwikkeling)	161
Vastgoed	-87
Overige baten en lasten	- 101
Renteresultaat	-41

Omschrijving	Bedrag
Subtotaal	-28
Mutatie reserve	-15
Totaal na mutatie reserve	43

Toelichting afwijkingen

Dividend ACV

In de najaarsnota is een nadeel opgenomen omdat de dividend 2020 niet wordt uitgekeerd. Dividend 2020 was niet begroot dus dit nadeel niet terecht.

Stelposten

Er is nog een stelpost van € 95.000 over om eventuele loon- en prijsontwikkelingen bij de producten op te kunnen vangen.

Daarnaast is er een stelpost over van € 66.000. Deze stelpost bestaat uit € 47.000 voor de kapitaallasten vervangingsinvesteringen en uit € 19.000 taakmutaties van de algemene uitkering uit 2021 die niet zijn aangesproken.

Vastgoed

De sloop van de woning aan de Sportlaan is nog niet uitgevoerd. Het begrote bedrag voor de sloop van € 15.000 storten we in de reserve gebouwen.

Voor alle locaties (ca. 27) zijn de energiekosten en belastingen deels (ook onderwijs en sport) op dit product geboekt. Het is vanwege capaciteitsproblemen niet gelukt om de termijnbedragen te boeken op alle specifieke locaties. Bij de budgetten van de betreffende locaties ontstaan voordelen ten opzichte van de begrote nutslasten. Overall is er meer verbruik geweest dat leidt tot hogere kosten.

In 2023 gaan we per pand de registratie doen om een beter inzicht te krijgen.

Overige baten en lasten

Debiteurenbestand nadeel € 95.000

Als gevolg van actualisatie van de vorderingen op debiteuren en bepaling van de voorziening dubieuze debiteuren is er een nadeel van € 95.000 ontstaan. Dit nadeel bestaat uit € 53.000 bij de reguliere debiteuren en € 42.000 bij de debiteuren van sociale zaken.

Belasting debiteuren zijn opgenomen bij het product belastingen.

Verder is een afboeking gedaan van het verschil tussen oude belastingpakket en het nieuwe belastingpakket van € 6.000.

Renteresultaat

De rente levert een voordeel op van € 147.000 ten opzichte van de begroting door lagere rente uitgaven en hogere inkomsten. Daartegenover staat dat er een bedrag van € 188.000 minder aan rente is doorberekend aan de producten.

Deze mutaties worden veroorzaakt door vertraging en uitstel van investeringen. Tegenover het nadeel dat hier gepresenteerd wordt zal bij de producten een voordeel worden weergegeven.

4D Onvoorzien

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten	95			
Baten				
Saldo van baten en lasten	-95			
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-95			0

Het verloop van de stelpost onvoorzien is als volgt:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Stand 1-1	95
Voorjaarsnota: stormschade calamiteiten	-95
Stand 31-12	0

4E VPB

Bedragen * € 1.000	Begroot	Begroot na wijziging	Rekening	Afwijking
Lasten			-254	254
Baten				
Saldo van baten en lasten			254	254
Mutatie reserve	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat			254	254

Tabel afwijkingen

Omschrijving	Bedrag
Vennootschapsbelasting Moviera	254
Subtotaal	254
Mutatie reserve	0
Totaal na mutatie reserve	254

Toelichting afwijkingen

Vennootschapsbelasting Moviera

Er was bezwaar gemaakt tegen de betaalde vennootschapsbelasting over het project Moviera. De belastingdienst heeft dit bezwaar toegekend en is het betaalde bedrag terug ontvangen.

Resultaatbepaling

In dit hoofdstuk gaan we in op de bepaling van het resultaat over het jaar 2022. Allereerst gaan we in op het gerealiseerde resultaat voor bestemming. Vervolgens komen de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves aan bod en daarop volgend het gerealiseerde resultaat na bestemming. Daarna geven we u op hoofdlijnen inzicht in de mutaties die na het samenstellen van de Najaarsnota 2022 hebben plaatsgevonden en gaan we in op de resultaatbestemming- en besteding.

Gerealiseerde saldo van lasten en baten

Het gerealiseerd resultaat voor bestemming, onderverdeeld in de netto lasten en baten, is als volgt:

Bedragen * € 1.000	2022
Netto lasten	96.583
Netto baten	99.677
Saldo van lasten en baten	3.094

Toevoeging en onttrekkingen aan de reserves

Progr/ prod	Bedragen x € 1.000	Bedrag
1	Sociaal Domein	-275
1B	Reserve onderwijshuisvesting	-141
1F	Reserve integratie	157
2E	Reserve MUP	3
2L	Airbornactiviteiten	-19
2P	Reserve wegenonderhoud	302
2P	Reserve herstelksten sleuven lasgaten	-9
2P	Reserve vervangen openbare verlichting	-199
3C	Reserve ICT	23
3D	Reserve onderhoud gebouwen	-1.807
3D	Reserve kaplasten vastgoed	-34
alg uitk	Reserve algemene uitkering	-13
	Reserve projecten	947
	Vrije algemene reserve	-460
	Totaal mutaties reserves	-1.528

*) incl. jaarrekeningresultaat 2021 (€ 1.797.000)/ resultaatbestemming

Voor nadere toelichting op de reserves verwijzen wij u naar de toelichting op de balans.

Gerealiseerd resultaat

In de volgend tabel vindt u een overzicht van het resultaat na bestemming.

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2022
Netto lasten	96.583
Netto baten	99.677
Saldo van lasten en baten	3.094
Mutaties reserves	1.528
Saldo van lasten en baten	4.622

Het rekeningresultaat is als volgt te specificeren:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Resultaat gemeentebegroting	5.429
Resultaat grondexploitatie	-807
Totaal resultaat	4.622

Analyse rekeningresultaat

In de volgende tabel vindt u een nadere specificatie van de totstandkoming van het rekeningssaldo over 2022. Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar de programma's.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Primitief	VJN	NJN	Begroot na NJN	Resultaat JRK	Afwijking t.o.v. NJN
1A Collectieve voorzieningen	1.208	59	-98	1.169	1.156	13
1B Onderwijs	2.980	13	-148	2.844	2.808	36
1C Sport en bewegen	1.962	-87	251	2.126	2.156	-30
1D Gezondheid	1.101	9	-18	1.092	1.040	52
1E Zorg en Veiligheid	3.764	161	-1	3.923	3.790	134
1F Integratie en participatie nieuwkomers	295	0	88	383	383	0
1G Maatwerkvoorzieningen Jeugd	10.977	374	-890	10.461	10.877	-416
1H Maatwerkvoorzieningen Wmo	10.072	346	295	10.712	9.987	725
1I Minima	628	0	-147	480	417	63
1J Inkomensvoorziening	5.763	1.105	812	7.680	6.715	965
1 Transformatie Sociaal Domein	6	0	-6	0	0	0
Subtotaal	38.755	1.979	137	40.872	39.328	1.544
2A Ruimtelijke ontwikkeling/ Omgevingswet	458	198	111	767	1.589	-822
2B Wonen	164	0	0	164	167	-3
2C Bestemmingsplannen/ Omgevingsplannen	392	0	0	392	318	73
2D Omgevingsvergunning	943	24	49	1.016	998	18
2E Verkeer	586	15	7	609	589	20
2F Landschap, natuur en landgoederen	78	0	0	78	80	-2
2G Milieu en duurzaamheid	111	0	-1	110	113	-3
2H Energie en klimaat	173	98	0	323	316	7
2i Dierenwelzijn	9	0	0	9	8	1
2J Ondernemen en bedrijvigheid	192	13	-58	147	131	17
2K Recreatie en toerisme	266	0	0	266	268	-2
2L Kunst, cultuur en cultuurhistorie	471	0	67	538	538	0
2M Water en riolering	-1.595	0	1	-1.594	-1.513	-81
2N Afvalverwijdering en -verwerking	-1.095	0	0	-1.096	-1.083	-13
2O Groenonderhoud	2.141	100	86	2.328	2.293	35
2P Wegen, straten en pleinen	3.459	100	75	3.634	3.438	196
2Q Bos en natuurbeheer	73	19	1	93	61	31
Subtotaal	6.824	567	339	7.784	8.311	-527
3A Dienstverlening	513	0	-7	505	503	3

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Primitief	VJN	NJN	Begroot na NJN	Resultaat JRK	Afwijking t.o.v. NJN
3B Dorpsgericht werken	46	0	0	46	36	10
3C Organisatie en bedrijfsvoering	11.693	1.030	185	12.907	13.272	-364
3D Huisvesting / Gemeentehuis	407	85	-28	463	431	33
3E Samenwerkingsverbanden	202	0	15	217	186	31
3F Goed bestuur	1.248	512	-136	1.623	1.166	457
Subtotaal	14.107	1.626	29	15.762	15.593	169
4A Algemene uitkering	-52.132	-1.185	-3.507	-56.823	-57.729	905
4B Belastingen	-8.852	0	-44	-8.896	-9.143	247
4C Overige algemene dekkingsmiddelen	819	-1.532	-57	-770	-727	-43
4D Onvoorzien	95	-95	0	0	0	0
4E VPB	0	0	0	0	-254	254
Subtotaal	-60.071	-2.811	-3.607	-66.489	-67.853	1.364
Resultaat	384	-1.362	3.103	2.072	4.622	-2.550
Amendement Begroting 2022	-53					
Resultaat incl. amendement	331	-1.031	2.072	2.072	4.622	-2.550

Resultaatbestemming- en besteding

Het BBV gaat uit van een resultaat vóór en een resultaat ná bestemming. Het resultaat vóór bestemming geeft het saldo aan van de baten en lasten. Vervolgens wordt het resultaat bestemd in de zin van toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Daarna volgt het resultaat ná bestemming.

Bij de resultaatbestemming wordt onderscheid gemaakt tussen resultaatbestemming in de zin van de reeds geplande mutaties in reserves en de "echte" resultaatbestemming die ter besluitvorming wordt voorgelegd. Dit laatste wordt het voorstel tot resultaatbesteding genoemd.

De Jaarstukken 2022 sluiten met een voordelig saldo van €4.622.000. Dit saldo bestaat uit een nadelig saldo van €807.000 binnen de grondexploitatie en een voordeel van €5.429.000 binnen de gemeentelijke exploitatie. In de jaarstukken vindt u een toelichting op het resultaat. De afwijking t.o.v. de begroting bedraagt ca. 2,6%.

Vaststelling van deze jaarstukken betekent dat de raad het college decharge verleent voor het in de jaarrekening verantwoorde financieel beheer.

Resumé

Op grond van het voorgaande, wordt het rekeningresultaat 2022 als volgt besteed:

Resultaatbestemming en –besteding jaarrekening	
<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Saldo van lasten en baten	3.094
Mutaties reserves	1.528
Resultaat na bestemming	4.622
Resultaatbesteding	
Overloopposten:	
1J Kindertoeslagenaffaire	-37
2O Bijdrage bewonersinitiatief speeltoestel	-10
3F Traject bestuurscultuur	-18
Decembercirculaire 2022	-832
Subtotaal resultaatbesteding	-897
Resultaat na besteding	3.725
Voorstellen resultaatbestemming	
<i>Er zijn geen voorstellen voor resultaatbestemming</i>	<i>0</i>
Resultaat na resultaatbestemming	3.725
<i>Het resultaat na resultaatbestemming wordt in de Vrije algemene reserve gestort *)</i>	<i>3.725</i>

*) Bij de raadsbehandeling van de Begroting 2022 is een amendement aangenomen met de volgende strekking: een (uitgaande van de *Najaarsnota*) mogelijk overschot op de jaarrekening van 2021 en 2022 voor 50% te gebruiken voor lastenverlichting in 2022 en 2023 en voor 50% voor het aanvullen van de reserves.

Dit amendement treedt in werking op het moment dat de vrije algemene reserve op het door de raad vastgestelde minimumniveau zit van € 4 miljoen. Dat is op dit moment het geval.

In de Najaarsnota 2022 gingen we nog uit van een verwacht positief resultaat van € 2.072.000. 50% hiervan, ad. € 1.036.000, is ingezet voor lastenverlichting in 2023. Dit bedrag wordt in 2023 uit de Vrije algemene reserve onttrokken.

Het resultaat 2022 ad. € 3.725.000 wordt toegevoegd aan de Vrije algemene reserve.

Voorstellen resultaatbesteding:

Overloopposten: om te voorkomen dat incidentele voorstellen niet meer uitgevoerd kunnen worden in het volgend begrotingsjaar, terwijl uitvoering nog wel wenselijk is, worden deze budgetten via de resultaatbesteding als "overlooppost" meegenomen naar het volgende jaar. Het betreft de volgende overloopposten:

1JF Kindertoeslagenaffaire

Van het Rijk hebben wij gelden ontvangen ter dekking van de uitvoeringskosten in het kader van de Kindertoeslagenaffaire. Om ondersteuning in 2023 te waarborgen willen wij het overgebleven bedrag uit 2022 overhevelen naar 2023.

20 Bijdrage bewonersinitiatief speeltoestel

Vanuit een bewonersinitiatief is een bijdrage toegezegd voor een speeltoestel.

3F Traject bestuurscultuur

Voor het traject bestuurscultuur heeft de raad een budget beschikbaar gesteld van € 20.000. In 2022 is geen aanspraak gemaakt op dit budget.

Voorgesteld wordt om € 18.000 via een resultaatbestemming over te hevelen naar 2023.

Taakmutaties decembercirculaire 2022

In de decembercirculaire is extra geld ontvangen voor taakmutaties en voor inburgering. Totaal is dit € 832.000. Deze middelen zijn echter niet meer besteed in 2022. We stellen voor deze middelen beschikbaar te houden, zodat we deze in 2023 in kunnen zetten voor genoemde taken.

Het betreft de volgende mutaties:

• Energietoeslag	€ 649.000
• Bijzondere bijstand	€ 46.000
• Breed offensief	€ 13.000
• Compensatieregeling Voogdij/18+	€ 45.000
• Continuïteit van zorg (covid 19)	€ 36.000
• Gezond in de stad	€ 15.000
• Versterken sociale basis	€ 28.000
• Totaal	€ 832.000

Energietoeslag

Het kabinet heeft besloten om in 2023 nogmaals € 1.300 uit te keren aan mensen die leven van 120% van het sociaal minimum of minder. Hiervoor ontvangen gemeenten in 2022 € 500 miljoen, zodat gemeenten de mogelijkheid hebben om hiervan al € 500 uit te keren.

Bijzondere bijstand

Naar aanleiding van de Kamerbrief Aanvullende maatregelen energierekening van 20 september jl. ontvangen gemeenten in 2022 € 35 miljoen om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden.

Breed offensief

Het wetsontwerp Breed offensief beoogt processen te stroomlijnen en te harmoniseren om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. Dit wetsontwerp is 5 juli 2022 aangenomen door de Tweede Kamer. Op basis van die bestuurlijke afspraken ontvangen gemeenten in 2022 € 9,1 miljoen via de algemene uitkering voor de implementatie van de onderdelen van Breed offensief die wetswijzigingen vereisen.

Compensatieregeling voogdij 18+

Ten behoeve van de compensatieregeling voogdij 18+ wordt jaarlijks € 30 miljoen gereserveerd binnen de integratie-uitkering voogdij 18+. Nadat het daadwerkelijk benodigde bedrag voor de compensatieregeling bekend is, wordt het saldo (positief of negatief) verrekend met de algemene uitkering. De inventarisatie van de compensatieregeling voor 2022 kon niet tijdig worden afgerond. Daarom valt het gehele gereserveerde budget voor 2022 van € 30 miljoen vrij ten gunste van de algemene uitkering. In de meicirculaire 2023 zal de verrekening van de bedragen voor de compensatieregeling 2022 met de algemene uitkering alsnog plaatsvinden.

Continuïteit van zorg (covid-19)

De VNG en het Rijk hebben afgesproken dat meerkosten binnen het sociaal domein (Jeugdwet en Wmo 2015) als gevolg van de coronapandemie in 2022 door het Rijk worden gecompenseerd. Op basis van onderzoek is de totale hoogte van de compensatie met betrekking tot de Jeugdwet en Wmo 2015 vastgesteld op € 54,8 miljoen. Van dit bedrag wordt € 8,2 miljoen toegevoegd aan het cluster Jeugd en € 10,9 miljoen aan het cluster Maatschappelijke ondersteuning. Het resterende bedrag van € 35,7 miljoen wordt verdeeld over de DU Maatschappelijke opvang en de IU Beschermd wonen.

Gezond in de stad

In het kader van het actieprogramma Kansrijke Start van 12 september 2018 zijn de afgelopen jaren via diverse circulaire middelen aan het gemeentefonds toegevoegd om een lokale coalitie te vormen, versterken en behouden rondom de eerste 1.000 dagen van kinderen, opdat gemeenten erkende interventies rondom een Kansrijke Start kunnen inzetten. In het coalitieakkoord is aangegeven dat Kansrijke Start in alle gemeenten van Nederland wordt ingezet. Daartoe zijn structureel middelen beschikbaar.

Versterken sociale basis

Vanuit het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen werkt het ministerie van VWS aan een samenleving waar (toekomstige) ouderen waardig oud kunnen worden. Belangrijk hierbij is dat ouderen een beroep kunnen doen op een sterke sociale basis. Hiervoor komt € 11 miljoen beschikbaar.

Begrotingsrechtmatigheid

De jaarrekening wordt door de accountant beoordeeld op de financiële rechtmatigheid. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid wordt aandacht besteed aan overschrijdingen van de begroting. De Begroting 2022 is op programmaniveau door uw raad vastgesteld, zodat voor budgetoverschrijdingen op programmaniveau goedkeuring moet worden gevraagd. Om te voldoen aan het begrotingsrechtmatigheidscriterium worden de volgende budgetoverschrijdingen/ -onderscheidingen van de *lasten* (excl. reserves) ten opzichte van de begroting gemeld. In bijlage 2 Kredieten worden de eventuele overschrijdingen op de kredieten gemeld.

Lasten <i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot na wijziging	Rekening	Over- (-)/ onder- schrijding (+)
1. Samenleving	55.207	52.598	2.608
2. Omgeving	23.290	22.360	930
3. Organisatie	19.402	19.383	19
4. Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en vpb	2.528	2.242	286
Totaal lasten	100.426	96.583	3.843

Er zijn geen overschrijdingen. Een toelichting is om die reden niet nodig.

Incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten geven we in de jaarstukken inzicht in de incidentele baten en lasten. Op die manier kan vastgesteld worden of de begroting/ jaarrekening sluitend is (in evenwicht is).

Een gemeente voert structurele taken uit en raamt daarvoor structurele baten en lasten in de begroting. Structurele lasten en baten zijn dus de regel, incidentele lasten en baten de uitzondering. Deze uitzonderingen worden in de volgende tabel beeld gebracht.

Incidentele baten en lasten doen gedurende maximaal drie jaar voor en betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Uitgangspunt is dat incidentele lasten zoveel als mogelijk gedekt worden door incidentele baten.

Voor structurele baten en lasten geldt in het algemeen, dat zij tot nadere besluitvorming voor onbepaalde tijd opgenomen zijn (er is (nog) geen einddatum bekend).

Voor de volledigheid merken we nog op dat in dit overzicht niet is meegenomen wanneer structurele budgetten incidenteel niet uitgegeven zijn.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Jaarrekening
Saldo baten en lasten	-758	-1.741	3.094
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.141	3.813	1.528
Begrotingssaldo na bestemming	384	2.072	4.622
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	872	800	1.838
Subtotaal	1.256	2.872	6.460

Specificatie incidentele baten en lasten

Een specificatie van de incidentele baten en lasten in de meerjarenbegroting is te vinden in de volgende tabel.

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Jaarrekening
	Incidentele baten	-30	-695	-504
1A	Inzet Coronamiddelen 2022	0	-160	0
1B	Bibliotheekwerk i.r.t. OAB	0	-110	0
1C	Specifieke uitkering sportakkoord	-20	-20	-20
1I	Afboeking Coronamiddelen	0	-77	0
1J	Afwikkeling TOZO kalenderjaar 2020	0	-111	0
4B	Baten precariobelasting	-10	-10	-23
4C	Dividend 2021 BNG	0	-54	-54
4C	Verwachte afwikkeling aangifte btw op sport 2021	0	-153	-153
4E	Vennootschapsbelasting Moviera	0	0	-254
	Incidentele lasten	651	1.244	2.091
1C	Uitgaaf sportakkoord	20	20	20

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Jaarrekening
1D	Rattenbestrijding	20	0	0
1E	FLO brandweer	38	38	38
	Budgetgarantie zorg in natura 2021	0	75	75
2A	Grondexploitatie	0	0	794
2A	Omgevingswet	197	409	409
2E	Projectmanagement en vooronderzoek spoortunnel	50	50	44
3C	Ziektebudget	100	100	100
3C	Formatie	156	156	156
3C	Voorziening bovenwettelijk verlof/ uitbetaalde + reservering spaaruren	0	0	492
3C	De Connectie ICT	45	45	45
3C	Wet op elektronische publicaties	25	55	64
3F	Wachtgeldregeling wethouders	0	296	-146
	Saldo incidentele baten en lasten	621	549	1.587

Specificatie incidentele baten en lasten reserves

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Jaarrekening
	Incidentele baten reserves	-1.430	-1.686	194
1	Onttrekking reserve Sociaal Domein	-200	-306	300
1B	Onttrekking reserve onderwijshuisvesting	-141	-141	-141
1G	Onttrekking reserve integratie/participatie nieuwkomers	-66	-66	157
2E	Onttrekking reserve MUP	-14	-14	3
2F	Onttrekking reserve landschapsbasisplan	0	-15	0
2K	Onttrekking reserve Airbornactiviteiten	-1	-19	-19
2O	Onttrekking reserve openbare verlichting	-189	-189	-199
2P	Onttrekking reserve lasgaten en -sleuven	0	0	-9
3C	Onttrekking reserve ICT	-299	-475	22
3D	Onttrekking reserve onderhoud gebouwen	-469	-39	239
	Onttrekking reserve projecten	-30	-91	370
alg	Onttrekking reserve algemene uitkering	-21	-17	-13
	Onttrekking vrije algemene reserve	0	-214	-214
	Subtotaal	- 1.430	-1.586	496
3D	Bate m.b.t. reserve wegenonderhoud	0	-100	-302
	Subtotaal	0	-100	-302
	Incidentele lasten reserves	1.681	1.937	57
	Storting vrije algemene reserve	251	251	251
2P	Onttrekking reserve wegenonderhoud	0	100	302
	Subtotaal	251	351	553

	<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroot	Begroot na wijziging	Jaarrekening
1	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve Sociaal domein	200	306	-300
1B	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve onderwijshuisvesting (IHP)	141	141	141
1G	Uitgaven m.b.t. onttrekking reserve integratie/participatie nieuwkomers	66	66	-157
2E	Uitgaven m.b.t. reserve MUP (verkeer)	14	14	-3
2F	Uitgaven m.b.t.+ reserve landschapsbasisplan	0	15	0
2K	Uitgaven m.b.t. reserve Airbornactiviteiten	1	19	19
2O	Uitgaven beheerplan groen m.b.t. vrije algemene reserve	0	65	65
2P	Uitgaven m.b.t. reserve vervanging OVL	189	189	199
2P	Uitgaven m.b.t. reserve lasgaten en -sleuven	0	0	9
3C	Uitgaven m.b.t. reserve ICT	299	475	-22
3D	Uitgaven m.b.t. reserve onderhoud gebouwen	469	39	-239
	Uitgaven m.b.t. reserve projecten	30	91	-370
	Lagere OZB m.b.t. vrije algemene reserve	0	149	149
	Uitgaven m.b.t. reserve algemene uitkering	21	17	13
	Subtotaal	1.430	1.586	-496
	Saldo incidentele baten en lasten reserves	251	251	251

**) Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingsaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingsaldo negatief*

Toelichting

Voor een toelichting met betrekking tot de reserves verwijzen we u naar het onderdeel toelichting op de balans, onderdeel reserves. Voor een toelichting met betrekking tot de inzet van reserves verwijzen we u daarnaast naar het onderdeel jaarrekening (baten en lasten en toelichting).

De overige incidentele lasten en baten zijn toegelicht in de Begroting 2020, 2021 en 2022, Voor- en Najaarsnota 2020, 2021 en 2022 en het onderdeel jaarrekening (baten en lasten en toelichting).

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Conform artikel 28, lid d BBV wordt een overzicht gegeven van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Omschrijving <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1B. Onttrekking reserve kapitaallasten onderwĳshuisvesting	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1C. Reserve kapitaallasten kunstgrasveld Wilhelmina	25	0	25	25	0	25	25	0	25
2L. Reserve kapitaallasten concertzaal	8	0	8	8	0	8	8	0	8
3C Airco veentjesbrug	2	0	2	2	0	2	2	0	2
4C. Reserve voorziening gebouwen	0	73	-73	0	73	-73	0	73	-73
Totaal	35	73	-38	35	73	-38	35	73	-38

- Realisatie van de school vindt later plaats. Onttrekking aan de reserve kapitaallasten onderwĳshuisvesting is niet nodig. Daarnaast is de voeding van de reserve (opbrengsten percelen voormalig onderwĳshuisvesting) vertraagt waardoor deze inkomsten (ook) later volgen. De eerste onttrekking is o.b.v. meerjarige begroting in 2024.
- De onttrekking (bate) van € 25.000 heeft te maken met de dekking van de kapitaallasten voor de investering van het kunstgrasveld (eenmalige storting was € 250.000). Vanaf 2019 wordt deze in 10 jaar, jaarlijks € 25.000, uit deze reserve onttrokken om de kapitaallast van het kunstgrasveld gedeeltelijk te dekken.
- De onttrekking (bate) van € 8.000 heeft te maken met de dekking van de kapitaallasten voor de investering van de Concertzaal.
- De onttrekking (bate) van € 2.000 heeft te maken met de dekking van de kapitaallasten voor de investering van de Airco Veentjesbrug.
- De storting (last) van € 73.000 heeft te maken dat de voorziening onderhoud gebouwen bij de jaarrekening is opgeheven omdat er geen actueel onderhoudsplan gebouwen was. In plaats van een jaarlijkse dotatie aan deze voorziening is er een storting in de reserve opgenomen. Dit is nodig om dekking te hebben voor de dotatie in de voorziening onderhoud gebouwen op het moment dat weer een nieuw onderhoudsplan gebouwen wordt vastgesteld voor panden die nu nog niet in het onderhoudsplan zit zoals het gemeentehuis.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Het voor de gemeente Renkum toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2022 € 216.000 voor leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

bedragen x € 1	Dhr. M.G.M. van de Geijn	Dhr. J. Cornips
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 07/06	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	0,8889
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	52.408	77.407
Beloningen betaalbaar op termijn	9.070	8.577
Subtotaal	61.478	85.984
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	93.501	192.002
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	61.478	85.984
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2021:

bedragen x € 1	Dhr. M.G.M. van de Geijn	Mw. J. Le Comte	Dhr. J. Cornips
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 28/02	01/03 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0000	1,0000	1,0000
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.468	12.730	60.912
Beloningen betaalbaar op termijn	19.883	2.738	10.099
Subtotaal	130.351	15.468	71.011
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	33.784	175.216
Bezoldiging	130.351	15.468	71.011

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

	Coesmans PULM
Functiegegevens	Gem. secretaris (interim)
Kalenderjaar	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	21/6 - 31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	7
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	838,5
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	193.300
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	177.762
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)	
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging in de betreffende periode	100.620
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	100.620
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	100.620
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Niet van toepassing.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

Niet van toepassing.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

Niet van toepassing.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans per 31 december

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2021
ACTIVA		
Kosten ontwikkeling	704	1.509
Bijdragen eigendom derden	11.016	11.340
Immateriële vaste activa	11.720	12.849
Gronden en terreinen economisch nut	3.472	3.169
Gronden en terreinen met heffing	150	150
Bedrijfsgebouwen economisch nut	21.700	21.245
Bedrijfsgebouwen met heffing	644	685
Grond weg water werken maatschappelijk nut	4.117	4.271
Grond weg water werken met heffing	12.233	12.228
Vervoermiddelen economisch nut	539	618
Machines apparaten en installaties economisch nut	314	347
Machines apparaten en installaties maatschappelijk nut	191	228
Machines apparaten en installaties met heffing	6	13
Overige investeringen economisch nut	951	1.025
Overige investeringen maatschappelijk nut	15	1
Overige investeringen met heffing	1.075	1.277
Materiële vaste activa	45.407	45.257
Kap. verstrekking gem. regeling	928	928
Leningen aan openbare lichamen		
Overige langlopende leningen	4.442	4.525
Financiële vaste activa	5.370	5.453
Totaal vaste activa	62.496	63.559
Onderhanden werk (incl bouwgr. expl)	2.038	-30
Voorraden	2.038	-30
Kas	47	9
Lopende bankrekeningen	58	215
Uitzettingen met rente typische looptijd < 1 jaar	30.668	20.853
Liquide middelen	105	224
Vooruit betaalde bedragen	2.633	1.622
Overige	5	10
Overlopende activa	2.638	1.632
Totaal vlottende activa	35.449	22.679
TOTAAL ACTIVA	97.945	86.237

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2021
PASSIVA		
Algemene reserve	11.201	9.367
Bestemmingsreserve	7.797	8.866
Saldo van de rekening	4.622	2.293
Eigen vermogen	23.619	20.526
Voorzieningen	19.134	16.165
Voorziening	19.134	16.165
Onderhandse leningen	41.398	37.487
Langlopende lening	41.398	37.487
Totaal vaste passiva	84.151	74.178
Kasgeldleningen	0	0
Bank- en giro saldi	0	0
Overige schulden	10.335	9.197
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar	10.335	9.197
Vooruit ontvangen bedragen	3.459	2.862
Overlopende passiva	3.459	2.862
Totaal vlottende passiva	13.794	12.059
TOTAAL PASSIVA	97.945	86.237
Totaalbedrag waarvoor aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	625	26.290

Waarderingsgrondslagen

Wettelijke voorschriften

Op de jaarrekening zijn de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) van toepassing. De jaarrekening bevat de balans inclusief een toelichting.

Waardering van activa en passiva

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de vaste activa een toelichting gegeven.

Immateriële vaste activa

Het BBV kent de volgende drie soorten immateriële vaste activa:

- De kosten die zijn verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio.
- De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief.
- De bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief.

Indien geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen.
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast.
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert.
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar zijn vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Bro; en
- de kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en

- plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of – indien gedelegeerd – collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

- Kosten afsluiten geldleningen
- Kosten onderzoek en ontwikkeling
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Materiële vaste activa

- Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:
- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut worden geactiveerd.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.#

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten INDIEN VAN TOEPASSING), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2017 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan

worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

De op de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs toegepaste jaarlijkse afschrijvingen corresponderen met een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (kortste van de geschatte economische levensduur óf technische gebruiksduur) van de geactiveerde objecten en voorzieningen.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen voldoen aan de notitie waardering en afschrijving vaste activa 2017 van de BBV. De afschrijvingstabel is opgenomen in de financiële verordening zoals vastgesteld door de gemeenteraad in haar vergadering van 28-06-2017. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire en annuïteiten methode. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Stelselwijziging investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Gemeente Renkum verantwoorde investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut tot 31 december 2016 direct in de lasten. Vanaf 1 januari 2017 is de keuzemogelijkheid ten aanzien van het wel of niet activeren van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut vervallen. Vanaf 1 januari worden derhalve alle investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Duurzame waardevermindering van vaste activa

Afwaardering van bedrijfseconomisch vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde. Lagere taxatiewaarden dan de boekwaarden van onroerende zaken zijn hierbij als duurzame waardedaling in aanmerking genomen. Afwaardering van maatschappelijk vastgoed vindt plaats indien de directe opbrengstwaarde lager is dan de boekwaarde en er ten opzichte van de huidige functie geen (bestuurlijke) intentie is voor duurzame exploitatie.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Financiële vaste activa

De waardering van de verstrekte langlopende geldleningen is samengesteld uit de nominale waarde minus de gerealiseerde aflossingen.

De deelnemingen zijn tegen de verkrijgingsprijs gewaardeerd.

Voorraden

De voorraden van in exploitatie genomen projecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten. Onder de bijkomende kosten zijn onder andere toegerekende rente en personeelskosten begrepen. Indien van toepassing wordt tegen lagere marktwaarde gewaardeerd. Wanneer van een complex binnen de voorraad onderhanden werk een uiteindelijk verlies wordt verwacht, wordt hiervoor een voorziening getroffen. Deze voorzieningen zijn in mindering gebracht op de waarde van de voorraden.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde. Voor incurante vorderingen wordt een voorziening opgenomen. Deze wordt in mindering gebracht op de vordering.

Reserves

Reserves zijn de vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. Bedrijfseconomisch gezien zijn reserves vrij te bestemmen. Dit is echter niet het geval wanneer de politiek een bepaalde bestemming aan de reserve heeft gegeven (= bestemmingsreserve in tegenstelling tot de algemene reserve). Een deel van de algemene reserve bestaat uit het weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen is bedoeld om risico's op te vangen die in de Risicoparagraaf zijn vermeld.

Onder reserves wordt ook verstaan:

egalisatierekeningen die dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht wegens door de organisatie geleverde prestaties.

Voorzieningen

Van een voorziening is sprake als het gaat om te kwantificeren financiële verplichtingen of risico's (als een risico niet is te kwantificeren moet dit risico opgenomen worden in de Risicoparagraaf). Elke voorziening moet de omvang hebben van de betreffende verplichting of het betreffende risico (groter of kleiner is niet toegestaan). Mutaties in voorzieningen vloeien uitsluitend voort uit het aanpassen van de omvang van een voorziening aan een nieuw noodzakelijk niveau of verminderingen wegens aanwending voor het doel waarvoor de voorziening is ingesteld.

Voorzieningen, m.u.v. de pensioenvoorziening, worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenvoorziening wordt op basis van contante waarde opgenomen.

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen. Daarbij is rekening gehouden met de vastgestelde kwaliteitseisen. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag, is het beleid verder toegelicht.

Langlopende schulden

De langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde minus de gerealiseerde aflossingen. Onder de langlopende schulden worden alle geldleningen o/g opgenomen met een restant looptijd groter dan één jaar.

Afwijking grondslagen ten opzichte van voorgaande jaren

De grondslagen zijn, indien nodig, aangepast aan de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

Staat van baten en lasten

De lasten en baten worden aan de jaren toegerekend waarop ze betrekking hebben. Mutaties met betrekking tot het boekjaar die in een eerder of later jaar plaatsvinden worden als transitoria meegenomen. Bij de resultaatbepaling wordt uitgegaan van het voorzichtigheidsbeginsel. Verliezen worden genomen zodra ze bekend zijn en opbrengsten worden genomen zodra ze gerealiseerd zijn.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving	Beginstand	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Eindstand
Immat.VA: Bijdrage aan activa in eigendom	11.340			-324	11.016
Immat.VA: Kosten onderzoek en ontwikkeling	1.509	376	-1.181		704
Totaal	12.849	376	-1.181	-324	11.720

Omschrijving	Vermeerdering	Vermindering
Immat.VA: Kosten onderzoek en ontwikkeling		
Bram Streeflandweg scholenstrip	194	-104
A Schweitzerschool Renkum	28	-286
Veentjesbrug Heelsum		
Doorwerth centrum	17	-121
Doorwerth centrum wonen		-576
Doorwerth centrum LOC appartementen		-3
Klooster Renkum	46	
Maatweg Renkum	23	
Don Boscoweg Heelsum	69	-91
Immat.VA: Kosten onderzoek en ontwikkeling	376	-1.181
Totaal	376	-1.181

Kosten onderzoek en ontwikkeling

Zoals in paragraaf 7 is aangegeven worden voor een aantal projecten voorbereidingskosten gemaakt. Zolang deze projecten nog geen grondexploitatieprojecten zijn, worden deze voorbereidingskosten geboekt bij immateriële vaste activa. Dit mag maximaal 5 jaar.

Materiële vaste activa

Conform artikel 35 van het BBV worden materiële vaste activa onderverdeeld in:

- Investerings met een economisch nut:
Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut:
Hierbij gaat het om activa die geen economisch, maar uitsluitend een maatschappelijk nut hebben. Ze genereren geen middelen, er is geen markt voor.

Omschrijving	Beginstand	Vermeerdering	Vermindering	Bijdrage afschrijving		Eindstand
				derden	ing	
Mater.VA: Bedrijfsgebouwen	21.930	1.507	-60	0	-1.032	22.345
Mater.VA: Grond-, weg- en waterbouwk	16.499	1.362	-211	-500	-799	16.351
Mater.VA: Gronden en terreinen	3.319	331	0	-28	0	3.622
Mater.VA: Machines, apparaten en ins	588	13	0	0	-91	509
Mater.VA: Overig	2.303	129	-1	-147	-242	2.042
Mater.VA: Vervoermiddelen	618	43	0	0	-123	538
Totaal	45.256	3.385	-272	-675	-2.287	45.407

Erfpacht

N.v.t.

Investerings met economisch en maatschappelijk nut

- Investerings hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen; deze investering dient te worden geactiveerd;
- Voor investering in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut is activeren met ingang van het begrotingsjaar 2017 verplicht.
- Conform het BBV moet een uitsplitsing worden aangebracht tussen investering met maatschappelijk nut vanaf 2017 geactiveerd en voor 2017 geactiveerd. Echter, dit is niet van toepassing aangezien alle investering met maatschappelijk nut zijn geactiveerd conform het nieuwe regime.

Omschrijving	Beginstand	Vermeerdering	Vermindering	BijdrageAfschrijving		Eindstand
				derden		
MVA economisch nut	26.403	1.937	-60	-28	-1.278	26.974
MVA economisch nut wv heffing	14.353	521		-147	-618	14.109
MVA maatschappelijk nut	4.500	927	-212	-500	-391	4.324
Totaal	45.256	3.385	-272	-675	-2.287	45.407

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (investerings in activa riolen en afvalverwerking)

Omschrijving	Boekwaarde per 1-1	Investering	Desinvestering	Afschrijving	Bijdragen van derden direct gerelateerd aan een actief	Boekwaarde per 31-12
Investerings in activa afval	1.636	35		-142		1.529
Investerings in activa riool	12.221	450		-445		12.226
Investerings in activa begraafplaatsen	495	36		-32	-147	351
Totaal investeringen activa riolen en afval	14.353	521		-619	-147	14.107

Financiële vaste activa

Omschrijving	Beginstand	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Eindstand
Fin.VA: Niet kapitaalverstrekking aan gemeensch. regeling	203				203
Fin.VA: eindheff kapitaalverstrekking aan gemeensch. regeling	724				724
Fin.VA: Niet overige langlopende leningen	4.525	26	-109		4.442
Totaal	5.453	26	-109		5.370

Overige langlopende leningen

Dit betreft onder andere leningen die via de stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting worden verstrekt. Deze is als volgt opgebouwd:

Soort lening	Uitgeleend	In rekening courant	Totaal
<i>bedragen x € 1.000</i>			
Leningen via Stimuleringsfonds:			
Stimuleringslening kwaliteit Renkum	38	151	189
Starters leningen	715	728	1.443
Particuliere woningverbetering	83	70	153
Duurzaamheidsleningen	286	109	395
Blijvers leningen	0	13	13
Woningverbetering VVE's	0	0	0
Toekomstig bestendig wonen	640	359	999
Subtotaal	1.762	1.430	3.192

Soort lening	Uitgeleend	In rekening courant	Totaal
<i>bedragen x € 1.000</i>			
Overige leningen:			
MFC Doelum			1.035
Duurzaamheidsleningen (begin stand)			265
Nieuwe duurzaamheidsleningen			0
Aflossing duurzaamheidsleningen			- 50
Leningen fietsplan			0
Overig			0
Totaal			4.442

Flottende activa

Voorraad

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2021
Grondexploitatie	4.928	2.040
Voorziening t.b.v. grondcomplexen	-2.890	-2.070
Totaal Voorraad	2.038	-30

Getroffen voorziening	2022	2021
<i>Bedragen x € 1.000</i>		
3B4 Renkum woningbouw	2.070	2.070
Doorwerth centrum	372	0
Veentjesbrug	449	0
Totaal getroffen voorziening	2.890	2.070

Op de volgende pagina's treft u een verloopoverzicht aan van de complexen in exploitatie. Ook hierbij zijn de getroffen voorzieningen in een aparte kolom zichtbaar gemaakt.

Specificatie projecten (vermeerderingen) <i>Bedragen x € 1.000</i>	01-01-2022	Grond aankopen	Interne doorber	VTU extern	Ov. Kosten bouw-rijp/aanleg	Rente bijschrijving	Overige bestedingen
Grondexploitatieprojecten in exploitatie							
3B4 bouwgrondexploitatie	2.040		4	10			1
Doorwerth Centrum	0	546	43	232		4	2
Veentjesbrug	0	1.959	0	85			4
Totaal projecten	2.040	2.505	47	327	0	4	7

Interne doorberekening

Inzet ambtelijke organisatie voor projecten.

VTU extern

Inhuur externe projectleider en advies.

Doorwerth centrum

Aankoop grond woonzorg Nederland
Inzet ambtelijke organisatie voor projecten.
Externe projectleider en advieskosten

Veentjesbrug

Aankoop grond Veentjesbrug 1 en 3
Inzet ambtelijke organisatie voor projecten.
Inhuur externe projectleider en advies.

Specificatie projecten (verminderingen) <i>Bedragen x € 1.000</i>	Verkopen	Subsidies rijk	Overige verminderingen	Afsluiten projecten	Saldo 31-12-2022
Grondexploitatie-projecten in exploitatie					
3B4 bouwgrondexploitatie					2.055
Doorwerth centrum					827
Veentjesbrug			3		2.045
Totaal projecten	0	0	3	0	4.928

Verkopen

Conform de overeenkomsten zijn gronden verkocht.

Overige verminderingen

Exploitatiebijdrage openbare ruimte.

Overige verminderingen

Beheersvergoedingen.

Prognose voor de komende jaren

Projecten <i>Bedragen x € 1.000</i>	31-12-2022	Reeds getroffen voorzieningen	Kosten nog beschikbaar o.b.v. voorcalculatie	Resterende opbrengsten o.b.v. voorcalculatie	Geraamd eindresultaat o.b.v. voorcalculatie na voorzieningen*
Grondexploitatieprojecten in exploitatie					
3B4 bouwgrondexploitatie	2.055	2.070	15	0	0
Doorwerth centrum	827	372	4.815	5.270	0
Veentjesbrug	2.045	449	2.340	3.936	0
Totaal projecten	4.928	2.891	7.170	9.206	0

*) Een negatief bedrag betreft een negatieve boekwaarde (inkomsten zijn hoger dan de uitgaven).

3B4 bouwgrondexploitatie

Prognose heeft betrekking op dat er aan de Bram Streeflandweg nog een klein stukje openbare ruimte moet worden aangelegd.

Zie voor Doorwerth centrum en Veentjesbrug het aangepast grondexploitatie.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar

Omschrijving	2022	2021
Rekening courant verhouding met Rijk	17.954	9.539
Debiteuren overig	936	546
Debiteuren Rijk	0	0
Debiteuren ov Ned overheidslichamen	1.309	1.291
Nog te ontvangen bedragen	2.212	1.850
Debiteuren Soza terugvordering en verhaal	1.449	1.559
Debiteuren soza bijzondere bijstand	272	266
Voorziening dubieuze debiteuren soza	-913	-975
Debiteuren belastingen	617	747
Nog te ontvangen compensabele btw	4.868	6.090
Nog te ontvangen btw	34	73
Nog te ontvangen overheidslichamen	0	0
Nog te ontvangen Rijk	2.177	115
Voorziening debiteuren algemeen	-105	-108
Voorziening belasting debiteuren	-142	-140
Totaal uitzettingen	30.668	20.853

Rekening courant verhouding met Rijk

Dit betreft het schatkistbankieren. Liquide middelen boven een bepaalde drempel dienen op deze rekening gestald te worden.

Omschrijving	Stand voorziening		Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2022	oninbaar	31-12-2022	31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	1.309	0	1.309	1.291
Rekening courant Rijk	17.954	0	17.954	9.539
Overige vorderingen deb algemeen	936	105	831	546
Overige vorderingen deb Soza	1.330	522	808	1.397
Overige vorderingen deb belasting	617	142	475	747
Nog te ontvangen Rijk	7.079	0	7.079	6.278
Nog te ontvangen algemeen	2.212	0	2.212	1.850
Totaal uitzettingen korter dan 1 jaar	31.437	769	30.668	21.648

Schatkistbankieren

Conform artikel 52c BBV dient in de toelichting op de balans het drempelbedrag m.b.t. schatkistbankieren en per kwartaal het liquiditeitssaldo weergegeven te worden.

Regeling schatkistbankieren

Gemeenten zijn verplicht om hun overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist bij het rijk. Gemeenten mogen alleen positieve banksaldi voor het betalingsverkeer op eigen bankrekeningen aanhouden. Voor de omvang daarvan geldt het drempelbedrag uit de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden van 5 december 2013. Dat drempelbedrag bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal (bij een begrotingstotaal tot € 500 miljoen). Als over een periode van 3 maanden de positieve saldi van de bankrekeningen dit drempelbedrag dreigen te overschrijden, dan moet een gemeente het meerdere storten op de rekening bij de schatkist van het rijk.

Doel

Doel van deze regeling is dat door consolidatie de gerapporteerde EMU-schuld van Nederland lager is. Die EMU-schuld hoort volgens het Verdrag van de Europese Unie lager te zijn dan 60% van het bbp. Voor het berekenen van deze EMU-schuld mogen onderlinge schulden en tegoeden van de centrale overheid en de gemeenten (provincies en waterschappen) worden verrekend. Daarnaast lopen gemeenten over de overtollige liquide middelen die bij de schatkist staan, geen risico dat dit geld door een faillissement van een financiële instelling wordt verloren.

Huidige drempel te krap

Uit de evaluatie van het schatkistbankieren is gebleken dat de huidige drempel voor het schatkistbankieren te krap was vastgesteld. In plaats dat alleen overtollige liquide middelen in de schatkist belanden, moeten gemeenten bij de huidige drempel met grote regelmaat ook geld voor het normale betalingsverkeer bij de schatkist stallen. Dat veroorzaakt onnodige administratieve lasten. Met de verhoging van de drempel per 1 juli aanstaande behoren deze onnodige administratieve lasten tot het verleden.

Drempelbedrag verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2%

- Voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een begrotingstotaal (lasten, incl. dotatie reserves, begroot na wijziging) tot € 500 miljoen is de drempel voor het verplicht schatkistbankieren vanaf 01-07-2021 verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.
- Voor gemeenten met een begrotingstotaal van 500 miljoen euro of meer wordt de drempel € 10 miljoen plus 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. Dat hebben de fondsbeheerders met de VNG, het IPO en de Unie van Waterschappen afgesproken.

Prim. begrotingstotaal Gemeente Renkum 2022 € 88.097.000

Het liquiditeitssaldo wordt bepaald door alle saldi van de bankrekeningen samen te tellen en af te zetten tegen de grenswaarde (drempelbedrag). Hier komt een over- of onderschrijding uit voort. Deze over- en onderschrijdingen worden op kwartaalbasis cumulatief gemaakt. Het gaat er namelijk om dat per kwartaal gemiddeld de grenswaarde niet overschreden wordt. Deze methode is goedgekeurd door het Ministerie van Financiën. Gezien de geringere geldstromen en bezettingsgraad heeft gemeente Renkum er voor gekozen om in principe wekelijks een kortlopende liquiditeitsbegroting te maken.

De kwartaalbedragen in de volgende tabel betreffen het gemiddelde bedrag onder of boven het drempelbedrag. In alle kwartalen van 2022 is net als het voorgaande jaar voldaan aan de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden.

<i>Bedragen</i>	Verslagjaar			
Drempelbedrag (2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1.000.000)	1.761.940	1.761.940	1.761.940	1.761.940
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	176.046	175.401	171.951	179.715
Ruimte onder het drempelbedrag	-1.585.894	1.586.539	1.589.989	1.582.225
Overschrijding van het drempelbedrag				
Gemiddeld saldo paraplurekening schatkistbankieren	5.593.158	10.359.409	22.035.247	12.471.317

Huidig saldo paraplurekening SKB € 17.953.658,63 per 31-12-2022.
Saldo per 31-12-2021 € 9.538.996,37.

In het 1^e tot en met 4^e kwartaal heeft de gemeente gemiddeld € 15.032.462 gestald op de paraplurekening SKB met een maximum van € 24.610.868.

Vorderingen

Nog te ontvangen bedragen:

Omschrijving	Beginstand	Nieuw	Afgewikkeld 2021	Eindstand
Nog te ontvangen Rijk	115	2.177	115	2.177
Nog te ontvangen ov overheid				
Nog te ontvangen bedragen	1.850	2.089	1.727	2.212
Totaal	1.965	4.266	1.842	4.389

Liquide middelen

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2021
Kas	47	9
Lopende bankrekeningen	58	215
Totaal	105	224

Overlopende activa

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2021
Vooruit betaalde bedragen	2.633	1.622
Overigen	5	10
Totaal	2.638	1.632

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022
overige Nederlandse overheidslichamen	1.241
overige vooruit betaalde bedragen	1.397
Totaal	2.638

Overige Ned. Overheidlich	Beginstand	Vermeerdering	Vermindering	Eindstand
VGGM	0	1.216	0	1.216
Kosten VRI N225	25			25
Totaal	25	1.216	0	1.241

Vaste Passiva

Eigen vermogen

Staat van reserves Bedragen x € 1.000	Begin stand	Resultaat vorig jaar	Storting	Onttrekking	Eindstand
Weerstandsreserve	5.538	0	0	0	5.538
Vrije algemene reserve	3.829	1.797	102	-65	5.662
Algemene reserve	9.367	1.797	102	-65	11.200
Sociaal Domein	1.173		392	-667	898
Landschapbasisplan	60		30	-30	60
Airbornactiviteiten	19		0	-19	0
Reserve algemene uitkering	123		0	-13	110
Reserve ICT	504		533	-510	526
Reserve MUP	342		3	0	345
Reserve onderhoud gebouwen	3.550		389	-2.196	1.743
Reserve bedrijven terreinen	37		0	0	37
Reserve onderwijshuisvesting	423		0	-141	282
Reserve wegenonderhoud	558		302	0	860
Reserve herstelksten sleuven lasgaten	39		0	-9	30
Reserve vervangen openbare verlichting	664		0	-199	465
Reserve kaplasten vastgoed	299		0	-34	265
Reserve kaplasten OHV	0		0	0	0
Reserve integratie	273		157	0	430
Reserve projecten	802		1.609	-662	1.748
Bestemmingsreserve	8.866	0	3.414	-4.482	7.798
Totaal reserves	18.233	1.797	3.516	-4.548	18.998

Algemene reserve

In de tabellen staan de begrote (B), de werkelijke (W) onttrekkingen/ stortingen en de afwijking (Afw.) hiertussen. Voor een toelichting op de afwijking wordt verwezen naar het/ de in de tabel genoemde product(en).

VJN = voorjaarsnota 2022; NJN = najaarsnota 2022; JRK = jaarrekening 2022.

Weerstandsreserve	
Doel:	Het opvangen van risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd
Vorming:	Ten laste van de exploitatie c.q. de vrije reserve wanneer de hoogte dat vereist
Hoogte:	Conform het berekende noodzakelijke weerstandsvermogen
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	N.v.t.

	B	W	Afw.
Stand per 1-1-2022	5.538	5.538	0
Per 31-12	5.538	5.538	0

Vrije algemene Reserve	
Doel:	Het voorzien in dekkingsmiddelen binnen de exploitatie (rentecomponent) en het zonodig op peil brengen van andere reserves en voorzieningen
Vorming:	Uit de resultaatbestemming
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	N.v.t.

Het verloop Algemene reserve is als volgt:

	B	W	Afw.
Per 1-1-2022	3.829	3.829	0
Resultaat Jaarrekening 2021	2.293	2.293	0
Resultaatbestemming 2021	-496	-496	0
Reservering accres september 2019	251	251	0
Amendement begroting '22 OZB teruggave	-149	-149	0
Beheerplan groen (VJN)	-65	-65	0
Totale mutatie	1.834	1.834	0
Per 31-12-2022	5.663	5.663	0

Resultaat 2021

De jaarrekening 2021 had een voordelig resultaat van € 2.293.000. Volgens resultaatbestemming uit de jaarrekening 2021 is er een bedrag van € 496.000 bestemd voor 2022.

Bestemmingsreserves

Sociaal domein	
Doel:	Versterken sociale basis.
Vorming:	Vorming uit incidentele middelen uit de exploitatie sociaal domein, welke noodzakelijk zijn voor het genoemde doel.
Hoogte:	Afhankelijk van de doelstellingen, te onderbouwen binnen de P&C cyclus
Duur:	Onbepaald
Bestedingsraming:	Via voorstellen binnen de P&C cyclus.

	B	W	Afw.
Per 1-1	1.173	1.173	0
Raming primitieve begroting			
Egalisatie WSW	-200	0	200
Raming voorjaarsnota			
Ambulantisering beschermd wonen	-247	160	407
Programma "Een sterke sociale basis"	-385	-385	0
Organisatieontwikkeling	-50	-50	0
Per 31-12	291	898	607

Egalisatie WSW

De uitgaven in het kader van de WSW worden voor € 200.000 gedekt uit de reserve Sociaal Domein.

Bij het opmaken van de jaarrekening blijkt het resultaat op de WSW € 211.000 te bedragen. Om deze reden vindt de onttrekking uit de reserve Sociaal Domein niet plaats.

Ambulantisering beschermd wonen

In de voorjaarsnota 2022 is een bedrag van € 247.000 begroot ter dekking van de diverse projecten in het kader van Beschermd Wonen. Bij het opmaken van de jaarrekening blijkt dat hiervan ruim € 32.000 is uitgegeven. Om deze reden is het restant ad. € 215.000 niet onttrokken uit de reserve Sociaal Domein.

In het bestuurlijk akkoord 2021 is met de gemeente Arnhem de afspraak vastgelegd om gelden voor 2022 te ontvangen. Op basis van deze afspraak hebben wij een nog te ontvangen bedrag opgenomen in de jaarrekening. Hiertegenover staan uitgaven die gedeeltelijk zijn gerealiseerd, het restant saldo van € 192.000 wordt gestort in de Reserve Sociaal Domein om toekomstige uitgaven te kunnen dekken.

Landschapsbasisplan (LBP)	
Doel:	Uitvoeren projecten uit het landschapsbasisplan
Vorming:	Storting van beschikbaar budget
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	Opheffing na uitvoering van het beoogde beleid
Bestedingsraming:	Conform de hoogte van de reserve

		B	W	Afw.
	Per 1-1	60	60	0
2F	Landgoed Heidestein	-30	-30	0
2F	Landschapsbasisplan niet uitgevoerde projecten	15	30	15
	Per 31-12	45	60	15

Cultuur- en Airborneactiviteiten	
Doel:	Besteding aan cultuur- en Airborneactiviteiten
Vorming:	Eenmalige dotatie bijdrage UPC 2007
Hoogte:	Afhankelijk van de resterende budgetten per jaar
Duur:	Onbepaald
Bestedingsraming:	Conform de hoogte van de reserve

		B	W	Afw.
	Per 1-1	19	19	0
2L	Begroting 2022	-1	-1	0
2L	Perimeter (VJN 2022)	-18	-18	0
	Per 31-12	0	0	0

Algemene uitkering	
Doel:	Besteding van door het Rijk via de Algemene uitkering ontvangen middelen waarvan de aanwending door uw Raad is geautoriseerd/ maar nog niet tot besteding in het lopende boekjaar(en) heeft geleid
Vorming:	Uit exploitatie
Hoogte:	Onbepaald
Duur:	Afhankelijk van de afwikkeling van de (eventueel incidentele) projecten
Bestedingsraming:	Conform de hoogte van de reserve

		B	W	Afw.
	Per 1-1	123	123	0
1C	Begroting 2022	-21	-21	0
1C	Voorjaarsnota 2022	4	4	0
1C	Jaarrekening 2022	0	4	4
	Per 31-12	106	110	4

De uitgaven voor de combinatiefuncties zijn € 4.000 lager, waardoor er minder dekking uit de reserve nodig is.

ICT	
Doel:	ICT bestedingen meerjarig te egaliseren
Vorming:	Uit voordelig (jaar)saldo exploitatie
Hoogte:	Onbepaald
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	Conform de hoogte van de reserve

		B	W	Afw.
	Per 1-1	503	503	0
	Meerjarig investeringsplan	35	35	0
	Taakstelling ICT (VJN 2017)	-100	-100	0
3C	Incidentele dekking nadeel Connectie 2021-2022 (VJN 2021)	-234	-234	0
3C	Projecten 2022 (NJV 2022)	-176	-176	0
3C	Jaarrekening 2022	0	498	498
	Per 31-12	29	526	498

MUP	
Doel:	Meerjarig egaliseren van bestedingen binnen het MUP GVVP (MeerjarenUitvoeringsProgramma; Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan)
Vorming:	Uit exploitatie wanneer de uitgaven binnen het MUP in enig boekjaar het beschikbare budget onderschrijden, zodat de middelen kunnen worden ingezet in een boekjaar waarin de uitgaven het beschikbare budget overschrijden.
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	Tot realisering M.U.P 2011-2014
Bestedingsraming:	Conform de hoogte van de reserve.

		B	W	Afw.
	Per 1-1	342	342	0
2E	Begroting 2022	-14	3	17
	Per 31-12	328	345	17

Onderhoud gebouwen	
Doel:	Egaliseren onderhoudskosten gemeentelijke gebouwen
Vorming:	Middelen uit de voorziening groot onderhoud gebouwen en vervolgens middels jaarlijkse dotaties binnen de exploitatie zolang geen sprake is van een actueel onderhoudsbeheersprogramma
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	N.v.t.

		B	W	Afw.
	Per 1-1	3.550	3.550	0
1C	Groot onderhoud MFC Doelum	0	-11	-11
1C	Onderhoudsplan MFC Doelum	0	56	56
3D	Vrijval t.g.v. gemeentehuis (begroot)	36	36	0
3D	Onderzoek en onderhoud gemeentehuis (VJN/NJV)	-75	-67	8
3D	Noodzakelijk onderhoud gemeentehuis en -werf (NJV 2022)	-2.119	-2.119	0
4C	Storting i.v.m. vervallen voorziening (begroot)	73	73	0
1A	Onderhoud Poort van Doorwerth (restant 2022)	0	41	41
3D	Restant 2022 noodzakelijk onderhoud	0	169	169
4C	Sloop woning sportlaan (uitgesteld)	0	15	15
	Per 31-12	1.465	1.743	278

Onderhoudsplan MFC Doelum

Het bedrag van € 56.000 wordt volgens het onderhoudsplan voor MFC Doelum jaarlijks in de in de reserve gebouwen gestort. De werkelijke kosten voor groot onderhoud gebouwen van € 11.000 wordt onttrokken uit de reserve onderhoud gebouwen.

Onderzoek gemeentehuis

Kosten voor onderzoek zijn in 2022 lager dan begroot waardoor er een lagere onttrekking nodig is. De onderzoeken worden in 2023 voortgezet.

Onderhoud Poort van Doorwerth

Voor onderhoud Poort van Doorwerth is voor 2022 en 2023 kosten geraamd. In 2022 zijn de uitgaven minimaal. Het restant van het begrote onderhoud 2022 van € 41.078 wordt in de reserve opgenomen om in 2023 in te zetten voor de uit te voeren onderhoud.

Noodzakelijk onderhoud Gemeentehuis

Voor noodzakelijk onderhoud gemeentehuis is voor de komende 5 jaar kosten geraamd. In 2022 zijn de uitgaven achtergebleven bij de raming. Het restant van het begrote onderhoud 2022 van € 168.557 wordt in de reserve opgenomen om in de komende jaren in te zetten voor de uit te voeren noodzakelijk onderhoud.

Sloop woning Sportlaan

In 2022 was de sloop gepland. Omdat deze wordt doorgeschoven naar 2023 wordt het budget voor sloop in de reserve gestort.

Bedrijventerreinen	
Doel:	Herstructurering bedrijventerreinen
Vorming:	Uit de egaliseringsreserve algemene uitkering
Hoogte:	€ 2.000.000
Duur:	Tot maart 2020
Bestedingsraming:	Conform hoogte van de reserve

	B	W	Afw.
Per 1-1	37	37	0
Mutaties	0	0	0
Per 31-12	37	37	0

Onderwijshuisvesting	
Doel:	Het beschikbaar houden van budgetten binnen het IHP bij uitstel van activiteiten.
Vorming:	Reserveren van voordelen die in enig jaar ontstaan zijn ten opzichte van begrote bedragen zodat deze ingezet kunnen worden in kalenderjaren dat er overschrijding t.o.v. de begroting ontstaat. Indien (meerjarige) besluitvorming een uitname niet verhindert.
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	N.v.t.

		B	W	Afw.
	Per 1-1	423	423	0
1B	Begroting 2022	-141	-141	0
	Per 31-12	282	282	0

Wegenonderhoud	
Doel:	Egalisatie van de kosten van planmatig onderhoud aan wegen conform de onderhoudsplanning
Vorming:	Ten laste van exploitatie op basis van meerjarenplanning. Dit betreft het saldo van de jaarlijks geraamde kosten voor groot onderhoud wegen en de daadwerkelijke onderhoudskosten. Verder wordt rekening gehouden met de jaarlijkse inflatie (zie onderstaand).
Hoogte:	Conform meerjarenplanning onderhoud wegen (Beleidsnota Wegbeheer Renkum; BWR)
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	Vaststellen conform meerjarenplanning onderhoud wegen

		B	W	Afw.
	Per 1-1	558	558	0
2P	Groot onderhoud (NJN 2022)	100	96	-4
2P	Uitgestelde kapitaallasten	0	206	206
	Per 31-12	658	860	202

Risico herstelkosten sleuven en lasgaten	
Doel:	Dekking herstelkosten als gevolg van het graven van sleuven
Vorming:	Vanuit meeropbrengsten leges
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	Conform de hoogte van de reserve

		B	W	Afw.
	Per 1-1	39	39	0
2P	Jaarstukken 2022	0	-9	-9
	Per 31-12	39	30	-9

Vervanging openbare verlichting	
Doel:	Egalisatie van de kosten van vervanging openbare verlichting
Vorming:	Exploitatiesaldo openbare verlichting
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	Tot realisering vervanging openbare verlichting
Bestedingsraming:	Conform de hoogte van de reserve

		B	W	Afw.
	Per 1-1	664	664	0
2P	Begroting 2022	-189	-199	-10
	Per 31-12	475	465	-10

Reserve Kapitaallasten vastgoed	
Doel:	Het opvangen van de kapitaallasten van vastgoed
Vorming:	Uit de reserve gebouwen
Hoogte:	Is gelijk aan de kapitaallasten vastgoed die niet binnen de reguliere begroting kunnen worden opgevangen.
Duur:	Looptijd van de afschrijvingstermijnen van vastgoed
Bestedingsraming:	Verloop van rente en afschrijvingslasten

		B	W	Afw.
	Per 1-1	299	299	0
2L	T.b.v. kapitaallasten concertzaal	-8	-8	0
1C	T.b.v. kunstgrasveld Wilhelmina sportpark na najaarsnota 2019	-25	-25	0
3D	Investering airco-installatie Veentjesbrug	-1	-1	0
	Per 31-12	265	265	0

Deze reserve wordt ingezet ter dekking van kapitaallasten van bepaalde investeringen. Omdat de kapitaallasten meerjarig bekend zijn zal hier de realisatie altijd gelijk zijn aan de begroting.

Integratie/participatie nieuwkomers	
Doel:	Tegengaan van (nadelige) fluctuatie in de uitvoering van taken ihkv nieuwkomers
Vorming:	Reserveren van voordelen t.o.v. per jaar begrote bedragen. Deze kunnen dan worden ingezet in navolgende jaar/jaren. <i>Ook i.v.m. werkzaamheden die door omstandigheden in een later kalenderjaar tot uitvoering komen</i>
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	Via voorstellen in de budgetcyclus

		B	W	Afw.
	Per 1-1	273	273	0
1F	Begroting 2022	-66	0	66
1F	Jaarrekening 2022	0	157	157
	Per 31-12	207	430	223

Deze mutaties zijn toegelicht bij product 1F Integratie en participatie nieuwkomers

Projecten	
Doel:	Projectbudgetten beschikbaar houden in een volgend kalenderjaar voor verdere uitvoering van het project
Vorming:	Niet bestede projectbudgetten te storten in de reserve.
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	Via voorstellen in de budgetcyclus

		B	W	Afw.
	Per 1-1	802	802	0
	Begroting 2022			
2A	Omgevingswet	-30	294	324
	Voorjaarsnota 2022 (inzet reserve)			
1A	Project corona algemene voorzieningen	-164	-164	0
1J	Project corona inkomen	-285	-285	0
1J	Project formatie SD	-50	-50	0
2L	Project corona cultuur	-153	-153	0
2A	Brinkweg	-14	-14	0
2A	Mozartlaan	-19	-4	15
2H	Uitvoeringsprogramma klimaat	-45	38	83
3A	Verkiezingen 2022	-41	-41	0
	Najaarsnota 2022 (aanvulling reserve t.b.v. 2023)			
1I	P-budget Wmo consulent	61	61	0
1J	Inzet W&I voor Werk en inkomen en minima	576	576	0
1J	Project formatie SD	100	100	0
2H	Uitvoeringsbudget klimaat uit gemeentefonds	231	231	0
3A	P-budget Burgerzaken	50	50	0
3A	Verkiezingen 2023	46	46	0
3C	Organisatieontwikkeling	138	138	0
3C	Project Woo opleidingskosten	50	50	0
3C	Zaaksysteem	34	34	0
	Jaarrekening 2022			
1C	Onderzoek Wilhelmina sportpark	0	25	25
1E	Inrichting plofplek	0	15	15
	Per 31-12	1.287	1.748	462

Zie de betreffende producten in deel II Jaarrekening voor een toelichting op de afwijkingen.

Voorzieningen

Staat van voorzieningen	Begin stand	Dotatie	Onttrekking	Eindstand
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Verplichtingen en risico's	3.719	607	729	3.597
Bovenwettelijk verlof	0	255		255
niet actief personeel en ex wethouder	3.657	352	699	3.310
Liquidatie Permar	62		30	32
Egalisatie van kosten	394	2.170	47	2.518
Onderhoud sportparken	0	101		101
Groot onderhoud gebouwen	394	2.069	47	2.417
Van derden ontvangen bekleemde middelen	12.052	1.283	316	13.019
Investering Stedelijk vernieuwing	31			31
Voorz. Afvalstoffenheffing	911	418		1.329
Voorziening GRP	11.110	865	316	11.659
Totaal	16.165	4.060	1.092	19.134

Niet-actief personeel + wethouders	
Doel:	Voldoen aan betalingsverplichtingen met betrekking tot niet-actief personeel en voormalig wethouders
Vorming:	Ten laste van de exploitatie wanneer de hoogte dat vereist
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	Volledig bedrag

Prod.		B	W	Afw.
	Per 1-1	3.657	3.657	0
	Storting i.v.m. wachtgeld wethouders	296	310	14
	Uitbetaling pensioenpolis		42	42
	Onttrekking wachtgeld en pensioenbetalingen		-296	
	Vrijval		-403	-403
	Per 31-12	3.953	3.310	-347

Conform de begroting is een bedrag van € 14.200 in de voorziening gestort. Daarnaast is in de voor- en najaarsnota 2022 nog een aanvullende storting opgenomen van € 296.000 in verband met wachtgeld verplichtingen wethouders. Daarnaast is er nog een bedrag ontvangen van € 42.000 voor een uitbetaling pensioenpolis.

In 2022 is € 296.000 onttrokken voor wachtgeld en pensioenbetalingen.

Op basis van de berekening van de huidige wachtgeldregeling en pensioenen is per 31-12-2022 een bedrag nodig van € 3.310.000. Dit betekent dat in 2022 een vrijval van € 403.000 nodig is om de voorziening op de gewenste hoogte te krijgen.

Bovenwettelijk verlof	
Doel:	Opvangen van verplichting ten aanzien van gespaarde bovenwettelijke vakantie-uren.
Vorming:	Ten laste van de exploitatie wanneer sprake is van een toename van de gespaarde bovenwettelijke vakantie-uren.
Hoogte:	Conform het saldo van de gespaarde bovenwettelijke vakantie-uren per 31-12.
Duur:	Zolang het op basis van de CAO mogelijk is om bovenwettelijke vakantie-uren te sparen.
Bestedingsraming:	Afhankelijk van de keuzes van medewerkers over de inzet van uren. De bovenwettelijke vakantie-uren verjaren niet.

Prod.		B	W	Afw
	Per 1-1	0	0	0
	Dotatie	75	255	180
	Per 31-12	75	255	180

Liquidatie Permar	
Doel:	Fasegewijs op basis van de realisatie van het liquidatieplan gelden uit deze voorziening beschikbaar te stellen aan het algemeen bestuur van Permar WS.
Vorming:	Eenmalige dotatie ten laste van de exploitatie 2016
Hoogte:	€ 69.000
Duur:	

		B	W	Afw
	Per 1-1	62	62	0
	Betaalde kosten 2022	0	-30	-30
	Per 31-12	62	32	-30

In 2022 is het Renkumse aandeel in de afrekening van de liquidatie van Permar, uitgevoerd door gemeente Ede, € 30.000.

Onderhoud sportparken	
Doel:	Egaliseren onderhoudskosten sportparken
Vorming:	Ten laste van de exploitatie door middel van een jaarlijkse dotatie
Hoogte:	Conform onderhoudsplan
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	Conform onderhoudsplan

		B	W	Afw
	Per 1-1	0	0	0
1C	Jaarrekening 2022	0	101	101
	Per 31-12	0	101	101

Sinds begin 2021 is deze voorziening niet gebruikt. In de budgetcyclus 2022 is het meerjarig opgenomen bedrag voor de eerste keer in de voorziening gestort. Hieronder de tekst zoals deze in de jaarrekening 2020 is opgenomen;

"In de voorjaarsnota 2019 heeft uw raad besloten om de storting in de voorziening te converteren in regulier budget. Er is einde 2020 geen saldo in de voorziening.

Deze voorziening houden we vooralsnog in stand in afwachting van de resultaten van het mogelijk wel of niet verzelfstandigen van de sportparken."

Groot onderhoud gebouwen	
Doel:	Het egaliseren van de kosten voor groot onderhoud gebouwen conform meerjaren onderhoudsplan (vastgesteld door de raad)
Vorming:	Conform meerjaren onderhoudsplan
Hoogte:	Conform meerjaren onderhoudsplan
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	Conform meerjaren onderhoudsplan

Prod		B	W	Afw
	Per 1-1	394	394	0
	Dotatie	2.069	2.069	0
	Onttrekking	162	46	116
	Per 31-12	2.301	2.417	116

Afvalstoffenheffing	
Doel:	Egaliseren van kosten van afvalverwijdering en -verwerking om ongewenste schommelingen in het tarief voor afvalstoffenheffing te voorkomen
Vorming:	Door middel van dotatie van een voordelig exploitatiesaldo op product afvalverwijdering en verwerking
Hoogte:	Minimum: € 0, maximaal € 500.000
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	N.v.t.

Prod.		B	W	Afw.
	Per 1-1	911	911	0
2N	Storting conform begroting/ Resultaat jaarrekening	47	418	371
	Per 31-12	958	1.329	371

Voor 2022 was een storting van € 47.000 begroot na wijziging. In werkelijkheid is er een storting van € 418.000. Het verschil ad. € 465.000 is toegelicht bij het product 2N. Afvalverwijdering en verwerking (onderdeel II jaarrekening).

GRP	
Doel:	Deze voorziening wordt ingezet om het vGRP+ te kunnen realiseren en de daarmee gepaard gaande kosten te egaliseren. Dit om ongewenste schommelingen in het tarief voor Rioolheffing te voorkomen.
Vorming:	Middels jaarlijkse dotatie van het exploitatiesaldo op het product riolering
Hoogte:	Conform GRP
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	Conform GRP

Prod.		B	W	Afw.
	Per 1-1	11.110	11.110	0
2M	Mutatie voorziening GRP	-1.923	549	2.472
	Per 31-12	9.187	11.659	2.472

Voor 2022 was een onttrekking van € 1.923.000 begroot. In werkelijkheid is er een storting van € 565.000. Het verschil ad. € 2.488.000 is toegelicht bij het product 2M. Water en Riolering (onderdeel II jaarrekening).

Investing stedelijke vernieuwing (ISV)	
Doel:	Afzonderlijk zichtbaar houden van geormerkte gelden van de provincie voor investering stedelijke vernieuwing (ISV)
Vorming:	Dotatie van ontvangen gelden die niet in het lopende jaar worden uitgegeven
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	Opheffing na uitvoering van het door de provincie beoogde beleid
Bestedingsraming:	Conform de hoogte van de voorziening

In 2022 is geen ISV 3 budget ingezet.

Langlopende leningen

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2021
Onderhandse leningen banken en financiële instellingen	34.998	30.687
Leningen openbare lichamen als bedoeld in art.1, ond. a Wet fido	6.400	6.800
Totaal onderhandse leningen	41.398	37.487

De rentelast van alle vaste schulden voor begrotingsjaar 2022 is € 693.044.

Flottende passiva

Overige schulden

Netto-flottende schulden, met een rente typische looptijd korter dan een jaar

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2021
Banksaldi	0	0
Overige schulden	10.336	9.197
Totaal	10.336	9.197

Specificatie overige schulden

Omschrijving	Beginstand	Afgewikkeld	Nieuwe posten	Eindstand
Nog te betalen bedragen	2.633	3.449	2.913	2.096

Omschrijving	Beginstand	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijving	Eindstand
Bedragen buiten rekening	0	0	0	0	0
Betalings onderweg soza	113	10.073	10.024		163
Cred soza oblig rijk terugv.+verhaa	87	1.580	1.580		87
Crediteuren	5.175	219.764	218.225		6.714
Diversen	36	413	449		0
nog te beta salaris/soc. Lasten/bel	1.136	17.898	17.813		1.221
Nog te betalen bedragen	2.632	2.913	3.449		2.096
Nog te betalen belastingen	82	435	428		89
Overige kasgeldleningen	0	0	0		0
Soza nog te bet sal/soc l/belasting	-64	1.804	1.772		-33
Totaal	9.197	254.880	253.740		10.336

Overlopende passiva

Onder de overlopende passiva worden verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. De specificaties van deze post is als volgt:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2022	2021
Vooruit ontvangen bedragen	3.458	2.862
Totaal	3.458	2.862

Specificatie

Onder de overlopende passiva worden verplichtingen opgenomen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. De specificaties van deze post is als volgt:

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	Vermeerdering	vermindering	31-12-2022
Vooruit ontvangen bedragen Rijk				
OAB periode 2011-2014	264	349	-353	260
Tozo	695		-695	0
Clientondersteuning	0	50		50
Energiearmoede	0	878		878
Rha	0	140		140
Onderwijsroute	0	52	-25	27
Ohv Oekraïne kinderen	0	25		25
Bodemtaken	0	50		50
Oekraïne crises	0	1.990	-1.990	0
RVO	0			0
Reg stimulering verkeersmaatr.	0	113		113
Spuk	655	113	-91	677
Uitkering regional sportakkoord	81	38	-34	85
Ventilatie scholen	76	51	-51	76
Wet inburgering 2021	0	197	-8	189
Huisv vergoeding statushouders	226		-117	109
NPO	96	230	-230	96
Subtotaal	2.092	4.164	-3.594	2.774
Vooruit ontv bedr overige overheid				
Bedrijventerrein ontv. Provincie Gelderland	194			194
Subsidie woningproductie (KAN)	113		-76	37
Besluit woninggebonden subsidie	59			59
Subs perimeter	0			
Innovatieplan jeugd	0			
CTB veiligheidsregio	50			50
CTB J&V	0	120	-29	91
Coronabanen	7			7
Subtotaal	420	120	-105	436
Vooruit ontvangen, overige				
Zwerfafvalvergoeding	28			28
Diversen	17			17
Proj grondexploitatie	50	182	-37	195
Realisatie 7 + 2 laadpalen	7			7
AU corona	247		-247	0
Subtotaal	349	182	-284	248
Totaal	2.862	4.466	-3.983	3.458

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Artikel 53 van het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht gemeenten om in de toelichting op de balans inzicht te geven in de financiële verplichtingen waaraan de gemeente is verbonden, voor zover:

- die verplichtingen financiële consequenties hebben voor toekomstige jaren en
- deze verplichtingen niet zijn opgenomen in een balanspost.

Voorbeelden daarvan zijn langlopende huurcontracten en leasecontracten.

Het is niet de bedoeling dat in de toelichting een lange lijst van meerjarig aangegane verplichtingen wordt opgenomen. Het gaat alleen om verplichtingen die politiek-bestuurlijk en financieel gezien van belang zijn.

De Commissie BBV doet de stellige uitspraak om meerjarige inkoopcontracten, die zouden moeten voldoen aan Europese regels, in de toelichting op de jaarrekening bij de 'niet in de balans opgenomen verplichtingen' op te nemen voor het volle bedrag waarover het contract is afgesloten. De accountant betreft de rechtmatigheid van de contractverlening bij de oordeelsvorming over het jaar dat het contract is afgesloten. Een eventuele onrechtmatigheid werkt dan niet door in de controleverklaring gedurende de rest van de looptijd van het contract.

Naam	Contract	Start-datum	Eind-datum	Expiratie-datum	Contract-waarde (in €)	Rest-waarde 31-12-2022 (in €)
Hezelburcht Consultancy	Raam-overeenkomst subsidie-vervangingsdiensten tussen IGSG5 en Hezelburcht	1-1-2021	31-12-2022	31-12-2024	-	Op uurbasis
Driessen	Flexibele arbeidskrachten payroll	1-1-2021	31-12-2023	31-12-2025	-	Op uurbasis
Reijn bv / Haert bv	Flexibele arbeidskrachten payroll	1-1-2021	31-12-2023	31-12-2025	-	Op uurbasis
Sight landscaping bv	Maaien recreatief grasveld	1-1-2022	31-12-2023	31-12-2029	1.924.257	1.608.061
St huis van renkum	Algemene voorzieningen Welzijn - Renkum voor Elkaar	1-5-2016	Onbepaalde tijd		661.292 (o.b.v. 4 jaar)	2.263.620
Stimenz	Algemene voorzieningen Welzijn - Renkum voor Elkaar	1-5-2016	Onbepaalde tijd		1.248.872 (o.b.v. 4 jaar)	2.778.941
Kersten Hulpmiddelen	Wmo Hulpmiddelen	1-7-2020	30-6-2026	30-6-2028	2.045.000	open einde regeling

Naam	Contract	Start-datum	Eind-datum	Expiratie-datum	Contract-waarde (in €)	Rest-waarde 31-12-2022 (in €)
Div. zorgaanbieders WMO en jeugd	Interactief Aankoopstelsel Sociaal Domein Regio Centraal Gelderland	1-7-2020	30-6-2024		open einde regeling	open einde regeling
De groene stroomfabr	Elektriciteit	1-1-2018	1-1-2038		7.683.667	5.158.335
Accountant Astrium	Overeenkomst accountants-diensten	1-12-2019	30-11-2023		259.920	66.223
Zorg Lokaal	Uitvoering administratie Wmo en jeugdwet	1-1-2022	31-12-2023	31-12-2024	235.880	323.217
Teeuwissen Rioolrein	Reinigen en inspecteren riolen	1-6-2020	1-6-2022	1-6-2024	547,844,47	565.477
st beheer gem gelden	Overeenkomst ten behoeve van de ICT Prestatie-Uitvoering en Dienstverlening Gelrepa	1-1-2021	31-12-2023	31-12-2026	open einde regeling	open einde regeling
Headfirst bv	Inhuur personeel	1-4-2021	1-10-2023	2-10-2025	Op uurbasis	Op uurbasis

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Belangrijke gebeurtenis na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenis na balansdatum.

Staat van gewaarborgde geldleningen en andere garantieverplichtingen

Nr	Oorspronkelijk bedrag van de lening	Doel van de geldlening	Naam van de geldnemer	Nummer van de lening	Bij gemeensch. waarb.		besluit Raad / Collige	Rente-perc.	Saldo begin dienstjaar 01-01-2022		In de loop van het jaar gewaarborgd	Totaal der aflossingen in het dienstjaar	Saldo 31-12-2022		Toelichting
					Andere borggen	Aandeel gemeente (%)			Totaal	Gewaarb. door de gemeente			Totaal	Gewaarb. door de gemeente	
105	80.000	herstruc. Park Hartenstein	Oosterbeekse Tennisvereniging	Rabo: 3550.930.852		100	28-06-00	3,050	0	0			0	0	
2.531	240.000	Aanpassen velden, verlichten, e.d.	OTV (Oosterbeekse tennisvereniging)	Rabo: 3161.948.661	St waarborgf. Sport	50	17-05-13	5,400	120.000	60.000		16.000	104.000	52.000	SWS 50%
2.584	120.000	Herfinancieren oude lening	St.Beheer Oosterbeekse Banen	Rabo: 0050.023.061	St waarborgf. Sport	50	17-08-16	2,500	48.000	24.000		12.000	36.000	18.000	SWS 50%
120	130.000	Aanleg kunstgrasveld	Stg.Expl.Sportpark Bilderberg	Rabo: 00.1003.2404	St waarborgf. Sport	50	15-04-15	3,850	9.256	4.628		9.256	0	0	SWS 50%
2.549	60.000	Aanleg haven pleziervaartuigen	Stg. Hevehaven	Rabo: 3039.950.827	St waarborgf. Sport	50	05-01-16	4,950	30.000	15.000		6.000	24.000	12.000	SWS 50%
1.725	125.000	Vervangen van een hockeyveld	MHCO / St. Sportacc. De Bilderberg	Rabo: 0050.020.246 Rabo: 0050.020.247	St waarborgf. Sport	50	10-08-16	3,450	36.250	18.125		6.250	23.750	11.875	SWS 50%
2.751	160.000	Aanleg Padelbanen	OTV (Oosterbeekse tennisvereniging)	Rabo: ?	St waarborgf. Sport	50	?	?	160.000	80.000		0	160.000	80.000	SWS 50%
Totaal									425.619	223.866	0	61.132	364.487	190.612	
STAAT VAN DE GEWAARBORGDE GELDENINGEN ALS ACHTERVANG															
A	57.144.064	garant staan om renteloze leningen te verstrekken	Stichting Vivare (4491)	Divers: 7 leningen	WSW + achtervang	1			53.457.343	534.573	20.000.000	21.087.638	52.369.705	523.697	Staat 50%
B	37.092.000	garant staan om renteloze leningen te verstrekken	Stichting Woonzorg Nederland (4201)	Divers: 5 leningen	WSW + achtervang	1			28.815.741	288.157		1.044.139	27.771.602	277.716	Staat 50%
									82.273.084	822.731	20.000.000	22.131.777	80.141.307	801.413	
BETALING LENING VAN DERDEN / OVERIGE NIET UIT DE BALANS ZIJNDE VERPLICHTINGEN															
○	4.431.523	herstruc. OVL	Primevest Smart City (Renkum) B.V.	BNC: 40.112951	AVL 4b Borgtocht	100			4.431.523	4.431.523		194.714	4.236.808	4.236.808	
									4.431.523	4.431.523		194.714	4.236.808	4.236.808	
Totaal									87.130.225	5.478.119	20.000.000	22.387.623	84.742.602	5.228.833	

Deel 3 Bijlagen

Bijlage 1 Productenrekening

Inleiding

Op grond van de artikelen 66 t/m 70 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten bestaat de productenrekening uit de volgende onderdelen:

1. uitwerking van programma's in producten inclusief baten, lasten en saldo
2. een overzicht van kapitaallasten inclusief afschrijvingen en toegerekende rente
3. een lijst van verbonden partijen
4. een toelichting op onderhanden werk inzake grondexploitatie

Specificatie lasten en baten per product

Deze specificatie is opgenomen in de jaarrekening.

Rentetoerekening Realisatie jaar 2022 (bedragen * 1.000)

De externe rentelasten over de korte en lange financiering			693
De externe rentebaten		-/-	134
Saldo rentelasten en -baten			559
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	4	
De rente van projectfinanciering	-/-	482	
		-/-	486
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			73
Rente over eigen vermogen			321
Rente over voorzieningen			285
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente			679
Aan taakvelden toe te rekenen rente (rente omslag)		-/-	872
Verwacht renteresultaat op taakveld Treasury			193

Lijst verbonden partijen

Voor dit overzicht verwijzen wij u naar de paragraaf 6. Verbonden partijen.

Toelichting onderhanden werk grondexploitatie

Voor deze toelichting verwijzen wij u naar de toelichting op de voorraden. Deze is terug te vinden in de toelichting op de balans.

EMU saldo 2022

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
EMU Saldo	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
1. (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c).	1.207	-1.741	-3.094
2. (-) Mutatie (im)materiële vaste activa	656	1.271	-979
3. (+) Mutatie voorzieningen	1.696	325	2.969
4. (-) Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-96	1.237	2.068
5. (-) (Verwachte) boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	2.343	-3.924	964

Bijlage 2 Kredieten

ICT

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Verschil
Portaal Key2 Burgerzaken	44	40	4
Updaten en migreren centric appl.	112	97	15
S4SD Versie 13	10	10	
S4SD Versie 12	10	10	
Totaal	176	158	18

Omschrijving	Toelichting
Portaal Key2 Burgerzaken	Het project is bijna klaar. De instructie van de gebruikers moeten nog plaats vinden. Er volgen geen uitgaven meer voor deze investering. We hebben geen overschrijding van het investeringsbudget.
Updaten en migreren centric appl.	De servers, de Centric applicatie-software en de bijbehorende database zijn allemaal gemigreerd naar het GemICT domein door de leverancier. We zijn binnen het investerings-budget gebleven.
S4SD versie 13	De uitrol van versie 13 in de Suite 4 Sociaal Domein heeft plaatsgevonden. Dit leverde geen problemen in.
S4SD versie 12	De uitrol van versie 12 in de Suite 4 Sociaal Domein heeft plaatsgevonden. Dit leverde geen problemen in.

Speciaal onderwijs

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Verschil
Tijd.uitbr. Utr.weg 7 Vaart Vier	262		262
Totaal	262		262

Omschrijving	Toelichting
Tijd.uitbr. Utr.weg 7 Vaart Vier	Uitbreiding met 2 lokalen van de De Vaart en Vierbeek College locatie Utrechtseweg 312 in Oosterbeek

Riolering/wegen

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Vershil
Stationsweg (rehabilitatie)	75	156	-81
Groenendaalseweg	561	201	360
Enkweg	371	411	-40
Dennenkamp park	160	25	135
Meerjareninvesteringsplan wegen	3.000		3.000
Reconstructie Oosterbeek Noord Oost	2.276	313	1.963
Pompen en gemalen modems electr mech	40	35	5
Riolvervanging Bennekomseweg	310	286	24
Vervangen put gemaal Wolfhezerweg	15	2	13
Div renovatiewerkz Uiterwaarden	120	11	109
Bram Streeflandweg		24	-24
Totaal	6.927	1.464	5.464

Omschrijving	Toelichting
Stationsweg (rehabilitatie)	Het ontwerp van de Stationsweg is nog onderhanden. Wanneer deze gereed is wordt het ontwerp met de omgeving gedeeld. Naar verwachting zal dit in Q1 2023 plaatsvinden. Wanneer er een definitief ontwerp ligt, wordt het definitieve krediet begroot*) en wordt het ontwerp uitgewerkt tot een bestek en aanbestedingsleidraad. Op basis hiervan wordt de aanbesteding gestart. *) dekking hiervoor vindt plaats vanuit het in het Meerjaren-InvesteringsPlan (MIP) opgenomen krediet voor wegen (zie krediet: Meerjareninvesteringsplan wegen).
Groenendaalseweg	De aanbesteding is afgerond en de werkzaamheden zijn conform planning gestart. Naar verwachting worden de werkzaamheden begin Q2 2023 afgerond waarna het project kan worden afgesloten.
Enkweg	De werkzaamheden zijn afgerond. De subsidie voor het afkoppelen wordt tegelijkertijd met de Groenendaalseweg verantwoord en is nog niet meegenomen in de realisatie.
Dennenkamp park	De werkzaamheden zijn conform wet- en regelgeving aanbesteed. Het eerste startoverleg met de aannemer heeft plaatsgevonden. Medio maart starten de uitvoeringswerkzaamheden. Deze worden Q2 2023 afgerond waarna het project kan worden afgesloten.
Meerjareninvesteringsplan wegen	In het meerjareninvesteringsplan (MIP) in de Begroting 2022 is voor 'rehabilitatie wegen' € 3.000.000 opgenomen. Gedurende het jaar wordt dit bedrag ingezet voor specifieke projecten binnen het wegenbeheerplan. Op dit moment is het budget ingezet voor projecten genoemd in de tabel. Het resterende budget wordt ingezet zodra nieuwe projecten worden opgepakt.

Omschrijving	Toelichting
Reconstructie Oosterbeek Noord Oost	Na de zomer van 2022 heeft het project enige tijd stilgelegen in verband met het vertrek van de huidige projectmanager en de werving van een nieuwe projectmanager. In november is het project, onder leiding van de nieuwe projectmanager weer opgestart. Deze maand kon dan ook de geplande raadsontmoeting door gaan. Tijdens deze ontmoeting is een toelichting gegeven op het proces dat doorlopen is. Ook de omgeving is middels een brief op de hoogte gebracht dat het project weer is opgestart en is tevens een globale planning afgegeven voor de afronding van het ontwerp en de verwachte start van de werkzaamheden.
Pompen en gemalen modems electr mech	Deze werkzaamheden zijn afgerond.
Rioolvervanging Bennekomseweg	Deze werkzaamheden zijn in 2022 afgerond.
Vervangen put gemaal Wolfhezerweg	De vervanging inclusief bijkomende werkzaamheden zijn gepland voor Q1 2023. Naar verwachting worden de werkzaamheden ook in Q1 2023 afgerond.
Diverse renovatiewerkzaamheden Uiterwaarden	Op basis van de inspecties van het vrijvervaltransportriool in de uiterwaarden is een analyse gemaakt van de benodigde werkzaamheden. In 2022 zijn deze werkzaamheden nader uitgewerkt. Het gaat hierbij om zowel renovatie als vervangingswerkzaamheden. Op basis van deze nadere uitwerking is een globale raming opgesteld. De inschatting van het eerdere benodigde investeringskrediet is bijgesteld. Op dit moment wordt een partij geselecteerd die de verdere werkvoorbereiding inclusief aanbesteding kan verzorgen. De planning is op dit moment om de werkzaamheden in Q2 op te starten en af te ronden.
Bram Streeflandweg	Voor de reconstructie van de Bram Streeflandweg is een projectleider aangetrokken. Deze projectleider heeft inmiddels het Plan van Aanpak afgerond en kan gestart worden met de voorbereiding. Met een onderhandse aanbesteding is reeds een partij geselecteerd die de werkvoorbereiding gaat verzorgen. Samen met deze partij wordt een projectplanning opgesteld. Tevens wordt dan het definitieve krediet begroot. Dekking hiervoor vindt plaats vanuit het in het MeerjarenInvesteringsPlan (MIP) opgenomen krediet voor wegen (zie krediet: Meerjaren-investeringsplan wegen).

Onderwijshuisvesting / sporthal Doorwerth

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Verschil
School Doorwerth	4.465	624	3.841
Kindpartners Doorwerth	1.508		1.508
Onderdeel inv.School DW sloop	220		220
Verbouwing sporthal Doow.bouw	1.779	115	1.664
Verbouwing sporthal Doorw.install.	762	24	738
Totaal	8.734	763	7.971

Omschrijving	Toelichting
School Doorwerth	Met de bouwheer zijn afspraken gemaakt over het verstrekken van het krediet. Dat zal in termijnen gaan plaatsvinden vanaf 2022. In januari heeft u een aanvullend krediet beschikbaar gesteld o.b.v. de VNG normbedragen 2021. Deze normbedragen zijn in 2022 met 4,92% gestegen en lopen niet gelijk op met de markt. We zien in de markt prijsstijgingen die ver boven het hiervoor genoemde percentage uitstijgen. Op basis van de verdere uitwerking van het plan en de ontwikkeling in de markt kan een betere inschatting van de investering worden gemaakt. Hiervoor komen we in de loop van 2023 bij uw raad terug voor een aanvullend krediet voor zowel de nieuwbouw van het Leerdeel als de buitenruimte die hieraan grenst.
Kindpartners Doorwerth	Met de bouwheer zijn afspraken gemaakt over het verstrekken van het krediet. Dat zal in termijnen gaan plaatsvinden vanaf 2022.
Onderdeel inv.School DW sloop	De sloop van De Atlas zal pas plaatsvinden na realisatie van het nieuwe Leerdeel. De sloop van de gymzaal vindt plaats in 2e helft van 2023.
Verbouwing sporthal Doow. bouw	De kosten hebben betrekking op de planvoorbereiding. De aanbesteding past binnen het door uw raad beschikbaar gestelde krediet onder de voorwaarde dat de aangevraagde SPUK-subsidie volledig wordt gehonoreerd. In 2023 wordt hiervoor een nieuw aanvraag ingediend. Om de sporthal extra te verduurzamen vindt nog onderzoek plaats naar de extra kosten, de terugverdientijden en de beschikbaarheid van de benodigde extra elektra capaciteit die Liander en Tennet op dit moment nog niet kunnen leveren.
Verbouwing sporthal Doow. install	De kosten hebben betrekking op de planvoorbereiding. De aanbesteding past binnen het door uw raad beschikbaar gestelde krediet onder de voorwaarde dat de aangevraagde SPUK-subsidie volledig wordt gehonoreerd. In 2023 wordt hiervoor een nieuw aanvraag ingediend. Om de sporthal extra te verduurzamen vindt nog onderzoek plaats naar de extra kosten, de terugverdientijden en de beschikbaarheid van de benodigde extra elektra capaciteit die Liander en Tennet op dit moment nog niet kunnen leveren.

Gymzalen / brandweer

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Vershil
Brandweerpost Wolfheze grond	158	134	24
Brandweerpost Wolfheze bouw	859	722	136
Brandweerpost Wolfheze install	542	14	528
Renovatie gymzaal Spaenweg bouw	296	17	280
Renovatie gymzaal Spaenweg install	127	4	123
Renovatie gymzaal W. v Arnhemweg bou	466	394	72
Renovatie gymzaal W. van Arnhemweg	200	215	-15
Totaal	2.648	1.500	1.148

Omschrijving	Toelichting
Brandweerpost Wolfheze bouw	Aanbesteding is gedaan en de uitvoering is opgestart.
Brandweerpost Wolfheze install	Aanbesteding is gedaan en de uitvoering is opgestart.
Renovatie gymzaal Spaenweg bouw	Vorbereiding is opgestart.

Omschrijving	Toelichting
Renovatie gymzaal Spaenweg install	Vorbereiding is opgestart
Renovatie gymzaal W. v Arnhemweg install	Is uitgevoerd, nog enige fine tuning aan de installaties nodig in 2023.
Renovatie gymzaal W. v Arnhemweg bouw	Is uitgevoerd, nog een aantal aanvullende werkzaamheden in 2023 uitvoeren.

Sportaccommodaties

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Verschil
Kantplank Bilderberg 2021	20	15	5
Veldafrastering Bilderberg 2021	20		20
Veldafrastering Wilhelmina 2021	15		15
Totaal	55	15	40

Omschrijving	Toelichting
Kantplank Bilderberg 2021	Voordeliger uitgevoerd dan begroot. Verschil verplichting ex.BTW realisatie inc.BTW.
Veldafrastering Bilderberg 2021	Budget niet toereikend i.v.m. gestegen prijs materiaal 18K tekort.
Veldafrastering Wilhelmina 2021	Niet uitgevoerd i.v.m. mogelijke omvorming SP.

Tractie

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Verschil
Mercedes-Benz Vito 110 CDI KA L2	50	43	7
Peugeot e partner	46		46
Peugeot premium expert long	35		35
Maaimachine sport	13	13	-1
Totaal	144	56	88

Omschrijving	Toelichting
Mercedes-Benz Vito 110 CDI KA L2	Deze auto wordt ingezet voor de toezichthouder bij water en riolering. De extra kapitaallasten worden gedekt door de voorziening GRP.
Peugeot e partner	Deze auto wordt ingezet voor de toezichthouder groen.
Peugeot premium expert long	De auto is al enige tijd aan vervanging toe. De auto wordt ingezet voor het beheer van de sportvelden.
Maaimachine sport	De oude maaimachine is in zeer slecht staat, de maaimachine is aan vervanging toe.

Spoorwegonderdoorgang

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Vershil
Spooronderdoorgang Wolfheze	3.226	-241	3.467
Totaal	3.226	-241	3.467

Omschrijving	Toelichting
Spoorwegonderdoorgang	Gezien de huidige kostenstijgingen in de markt (o.a. energie en (bouw)materialen) is het risico t.a.v. kostenoverschrijding toegenomen. Op dit moment is er (nog) geen sprake van kosten overschrijding. Er wordt op dit moment een tussentijdse kostenraming opgesteld op basis van het meest actuele ontwerp. Na beschikbaar komen van deze kostenraming kan geconcludeerd worden of het project nog steeds binnen budget blijft.

Diversen

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Vershil
AV-middelen raadszaal	50		50
Totaal	50		50

Omschrijving	Toelichting
AV-middelen raad	

Afval

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Vershil
GF E Zuilen 2022	45	31	14
Kliko's	671	636	35
Ondergrondse containers	614	596	19
Extra aanpassingen (afval)	84	75	9
Totaal	1.414	1.338	75

Omschrijving	Toelichting
Gf+e zuilen 2022	In het 'Afvalbeleidsplan Renkum 2021' is opgenomen dat in de jaren 2021, 2022 en 2023 de voorzieningen om gf+e te scheiden bij hoogbouw worden uitgebreid. Dit betekent dat ieder jaar maximaal 15 gf+e zuilen worden bijgeplaatst op locaties waar de bewoners er zelf het initiatief toe nemen. Deze aanpak is succesvol omdat daarmee alleen intrinsiek gemotiveerde hoogbouw-bewoners in staat worden gesteld gf+e te scheiden. Hierdoor hoeven geen kostbare voorzieningen te worden aangelegd die achteraf niet worden gebruikt. In 2020 zijn bij wijze van proef 6 gf+e zuilen geplaatst en in 2021 nog eens 15 stuks. In 2022 zijn er nog eens 10 gf+e zuilen bijgeplaatst. Hier is een investering van ongeveer € 30.000,- mee gemoeid.

Omschrijving	Toelichting
Kliko's	Op verzoek van inwoners zijn ook in 2022 extra kliko's uitgezet. Het gaat vooral om kliko's voor oud papier en gft+e. Voor gft+e kliko's betaalt de inwoner een eigen bijdrage van € 30,-
Ondergrondse containers	Het restant budget is gereserveerd voor de plaatsing van een nog te plaatsen ondergrondse container in Wolfheze.
Extra aanpassingen (afval)	Eventuele aanpassingen aan de ondergrondse containers of gft+e zuilen worden uit dit krediet betaald.

Begraafplaatsen

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Vershil
Natuurbegraafplaats		-111	111
Totaal		-111	111

Omschrijving	Toelichting
Natuurbegraafplaats	<p>Om de taakstelling 'gemeentelijke begraafplaatsen kostendekkend maken' te kunnen realiseren is in de Perspectiefnota 2019-2023 weergegeven de mogelijkheid van het realiseren van een natuurbegraafplaats te onderzoeken.</p> <p>Er lopen de nodige voorbereidingen hiertoe. Om de natuurbegraafplaats te kunnen realiseren zijn twee bosgebieden verkocht. In de verkoop van deze twee gebieden is de aankoop van een perceel grond, gelegen naast de reguliere begraafplaats in Oosterbeek, van GLK meegenomen. Netto resteert een verkoopopbrengst van € 147.281 voor de realisering van de natuurbegraafplaats.</p> <p>De locatie van de aan te leggen natuurbegraafplaats is gelegen in Natura 2000 gebied. Voor de daadwerkelijke aanleg zijn verplichte onderzoeken noodzakelijk. Onder andere, flora- en faunaonderzoeken, explosievenonderzoek, archeologisch onderzoek en bodemonderzoeken. Met name de flora- en faunaonderzoeken hebben een doorlooptijd van ruim een jaar. Tevens is op dit moment nog niet bekend wat er uit het explosievenonderzoek na voren komt. Op het terrein zijn ruim 130 verdachte locaties gevonden, welke eveneens nader onderzocht moeten worden. De doorlooptijd van deze onderzoeken loopt door gedurende het boekjaar 2023.</p> <p>In de 2e helft van 2023 wordt het ontwerp omgezet in een bestek met calculatie en wordt het krediet begroot. Met de kennis van nu verwachten wij 1e kwartaal van 2024 te kunnen starten met de daadwerkelijke aanleg. De ingebruikname wordt verwacht medio zomer 2024.</p>

Verkeersmaatregelen

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Realisatie	Verschil
Kruispunt Hogenkampseweg	179	166	13
Totaal	179	166	13

Omschrijving	Toelichting
Kruispunt Hogenkampseweg	Het project Kruispunt Hogenkampseweg is afgerond. De subsidie is nog niet definitief vastgesteld.

Vorbereidingskredieten projecten

Projecten (* € 1.000)	Krediet	Verplichting	Realisatie	Verschil
Bram Streeflandweg scholenstrip	523		306	217
A Schweitzerschool Renkum	87		5	82
Klooster Renkum	170		130	40
Maatweg Renkum	50		65	-15
Don Boscoweg Heelsum	250		198	52
Totaal	1.080		704	376

Bram Streeflandweg

De verwachting is dat we in 2023 een grondexploitatie zullen gaan openen, waar de plankosten zullen worden opgenomen. Op het moment dat we op een later tijdstip de grondexploitatie openen, bestaat de kans dat het voorbereidingskrediet niet afdoende is.

Albert Schweitzerschool

De verwachting is dat we in 2023 een grondexploitatie zullen gaan openen, waar de plankosten zullen worden opgenomen.

Klooster Renkum

De verwachting is dat we in 2023 een grondexploitatie zullen gaan openen, waar de plankosten zullen worden opgenomen. Op het moment dat we op een later tijdstip de grondexploitatie openen, bestaat de kans dat het voorbereidingskrediet niet afdoende is.

Maatweg Renkum

De Maatweg is de afgelopen periode onderzocht als nieuwe locatie voor de Hartkliniek die momenteel op de Veentjesburg gevestigd is. Daarmee zijn er extra kosten gemaakt die niet voorzien waren. In de eerste helft 2023 moet duidelijk worden of de Hartkliniek zich gaat vestigen op de Maatweg, of dat de locatie volledig vrijgespeeld wordt voor andere ontwikkelingen. Op basis van deze keuze zal aanvullend krediet aangevraagd worden.

Don Boscoweg Renkum

De Don Bosco locatie zou per 1 april 2023 verkocht worden aan de ontwikkelaar. Momenteel wordt de school gebruikt voor de huisvesting van Oekraïners. De bedoeling is dat dit 1 oktober wordt

beëindigd waarna de school verkocht en gesloopt kan worden. De opbrengst bedraagt €404.000. Als voorgaande planning gerealiseerd wordt is het voorbereidingskrediet voldoende. Mogelijk wordt dit jaar nog een grondexploitatie geopend om extra transparantie te bieden in de financiën. Omdat het project vooral kostenverhaal betreft en de risico's vooral bij de ontwikkelaar liggen, zou het ook een mogelijkheid zijn dit achterwege te laten.

Bijlage 3 Specifieke uitkeringen (SiSa)

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Gemeenten		Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
					<i>Aard controle R Indicator: A13/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: A13/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05</i>	€ 28.690
JenV	A16	Bekostigings-regeling opvang ontheemden Oekraïne			Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) -	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Gemeenten			oktober 2022	oktober 2022 (jaar T)	uitzonderingsbepaling (GOO)			
					<i>Aard controle R Indicator: A16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/06</i>
					€ 1.232.700	€ 575.190	€ 121.686	€ 120.895	€ 0	€ 119.552
					Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
					<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle</i>	<i>Aard controle</i>	<i>Aard controle</i>	

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Indicator: A16/07	Indicator: A16/08	n.v.t. Indicator: A16/09	n.v.t. Indicator: A16/10	n.v.t. Indicator: A16/11	
					€ 0	€ 61.740	€ 2.231.763	€ 2.110.077	Ja	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagen-problematiek			Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
		Gemeenten			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle D2 Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
					3	40	1	3	Ja	Ja
					Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke			

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08	kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09			
					Nee					
					Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Indicator: B2/10	Indicator: B2/11	Indicator: B2/12	Indicator: B2/13	Indicator: B2/14	Indicator: B2/15
					€ 39.841	€ 128.421			€ 0	€ 0
					Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
					Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21
					€ 760	€ 15.200	€ 0	€ 10.404	€ 0	€ 6.732
					Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i> € 0	opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/23</i> € 12.000	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/24</i> € 0	Keuze normbedragen <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/25</i> € 0	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/26</i> € 40.601	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Gemeenten	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C32/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/03</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: C32/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/06</i>	
				1 SUVIS21-2-02878514	€ 50.775	€ 50.775	Ja		Ja	
2 SUVIS01213932	€ 0	€ 0	Ja	Het schoolbestuur	Nee					

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
									heeft CO2 meters geplaatst. Voor verdere realisatie is uitstel gevraagd.	
					Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
					<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/07</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: C32/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C32/09</i>			
				1	SUVIS21-2-02878514	Ja				
				2	SUVIS01213932	Nee	Zie uitleg bij indicator C32/05			

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C55	Aanpak energiearmoede			Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparen de voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/d e energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparen de voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/d e energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
					<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: C55/06</i>
					0	€ 6.172	€ 6.172	0	€ 5.000	€ 5.000

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huishouders heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
					<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>			

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					14.770	€ 8.612	€ 8.612			
					Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
					<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>
					0	0	0	0	0	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire		Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke	Eindverantwoording (Ja/Nee)					

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					belastingen					
					<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
					<i>Indicator: C62/03</i>	<i>Indicator: C62/04</i>				
					€ 638	Nee				
BZK	C68	Specifieke uitkering aan gemeenten ten behoeve van de huisvesting van vergunninghouders			Projectnaam	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Cumulatief aantal woningen gerealiseerd voor vergunninghouders per project (t/m jaar T) - betreft totalen	Besteding (jaar T) van het project – zelfstandige uitvoering	Cumulatieve besteding (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derden	Totale opbrengsten (jaar T) per project– zelfstandige uitvoering
					<i>Aard controle n.v.t</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
					<i>Indicator: C68/01</i>	<i>Indicator: C68/02</i>	<i>Indicator: C68/03</i>	<i>Indicator: C68/04</i>	<i>Indicator: C68/05</i>	<i>Indicator: C68/06</i>

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				1	Project huisvesting vergunninghouders Wolfheze	15	15	€ 116.576	€ 116.576	€ 0
				2						
					Kopie projectnaam	Cumulatieve totale opbrengsten (jaar T) per project – inclusief uitvoering door derde	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
					<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
					<i>Indicator: C68/07</i>	<i>Indicator: C68/08</i>	<i>Indicator: C68/09</i>	<i>Indicator: C68/10</i>		
				1	Project huisvesting vergunninghouders Wolfheze	€ 0	Ja	Nee		
				2						

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen			Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
					<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C209/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/04</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: C209/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C209/06</i>
					1	RHA2022-03341740	Transformatie oud-Rabobank gemeente Renkum	€ 0	€ 0	€ 0
					10	Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Aard controle n.v.t. Indicator: C209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C209/09	Aard controle R. Indicator: C209/10		
				1	Transformatie oud-Rabobank gemeente Renkum	0	Nee		Ja	
				10	Eindverantwoor- ding (Ja/Nee)					
					Aard controle n.v.t. Indicator: C209/11					
					Nee					
OCW	D8	Onderwijsachterstan- denbeleid 2019- 2022 (OAB)			Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Gemeenten			voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)			
					<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	
					€ 100.109	€ 214.575	€ 0	€ 0	€ 261.803	
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijschters tandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijschters tandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode		
					Bedrag		Bedrag	Bedrag		
					<i>Aard controle</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					<i>n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/06</i>	<i>Indicator: D8/07</i>	<i>n.v.t.</i> <i>Indicator: D8/08</i>	<i>Indicator: D8/09</i>	<i>Indicator: D8/10</i>	
				1						
				2						
				100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
					<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					<i>Indicator: D14/01</i>	<i>Indicator: D14/02</i>	<i>Indicator: D14/03</i>	<i>Indicator: D14/04</i>	<i>Indicator: D14/05</i>	
					€ 231.471	€ 0	€ 0	€ 0	€ 95.955	
					Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
					<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>		
				1						
				2						
				10						

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden			Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
					<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
					<i>Indicator: D19/01</i>	<i>Indicator: D19/02</i>	<i>Indicator: D19/03</i>				
					€ 0	€ 0	Nee				
IenW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Provincies	en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)			
					<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
					<i>Indicator: E20/01</i>	<i>Indicator: E20/02</i>	<i>Indicator: E20/03</i>	<i>Indicator: E20/04</i>			
					€ 19.700	€ 39.400	€ 19.700	Ja			

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
					<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08</i>		
				1	208 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Ja	1	Enkweg		
				50						
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)			Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E44B/06</i>
				1 060307 Gemeente Amersfoort	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
				2 060307 Gemeente Amersfoort	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
				3 060307 Gemeente Amersfoort	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
				Kopie CBS(code)	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel				

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
					Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09				
				1 Gemeente Amersfoort	060307 Gemeente Amersfoort	1-afkoppelen openbere ruimte	Nee				
				2 Gemeente Amersfoort	060307 Gemeente Amersfoort	2-groenblauwe structuren	Nee				
				3 Gemeente Amersfoort	060307 Gemeente Amersfoort	3-slimme inrichting buitenruimte	Nee				
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of		Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk	

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
					€ 7.048.896	€ 172.108	€ 476.641	€ 1.061	€ 133.080	€ 2.355
					Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidi die o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidi die o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
					Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhou	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhou	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					d) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/07</i>	d) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2/12</i>
					€ 66.676	€ 2.494	€ 0	€ 426.713	€ 0	€ 13.931
				<p>Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtte schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)</p> <p><i>Aard controle D2</i></p>	<p>Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)</p> <p><i>Aard controle n.v.t.</i></p>					

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Indicator: G2/13	Indicator: G2/14				
					€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.		Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
					<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3/06</i>

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					€ 0	€ 8.400	€ 11.305	€ 0	€ 0	€ 0
					BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekkings	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
					Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
					Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
					<i>Indicator: G3/07</i>	<i>Indicator: G3/08</i>	<i>Indicator: G3/09</i>	<i>Indicator: G3/10</i>	<i>Indicator: G3/11</i>	
					€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke			Welke regeling	Besteding (jaar	Besteding (jaar	Baten (jaar T)	Baten (jaar T)	Baten (jaar T)

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022			betreft het?	T) levensonderhoud	T) kapitaalverstrekking	levensonderhoud	kapitaalverstrekking (aflossing)	kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
					<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/06</i>
				1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 900	€ 25.532	€ 1.089
				2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot	€ 0	€ 0	€ 4.884	€ 282	€ 0

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					1 april 2021)					
				4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 2.441	€ 0	€ 350	€ 0	€ 0
				5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 921	€ 0	€ 0
				6	Totaal	€ 2.441	€ 0	€ 7.055	€ 25.814	€ 1.089
					Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
					<i>Aard controle n.v.t.</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle n.v.t.</i>		
					<i>Indicator: G4/07</i>	<i>Indicator: G4/08</i>	<i>Indicator: G4/09</i>	<i>Indicator: G4/10</i>		
				1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
				2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
				3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0		Ja	
				5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0		Ja	
				6	Totaal	0	0			
					Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig		Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
					<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	
					<i>Indicator: G4/11</i>	<i>Indicator: G4/12</i>	<i>Indicator: G4/13</i>	<i>Indicator: G4/14</i>	<i>Indicator: G4/15</i>	
				1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
				2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
				3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot					

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					1 april 2021)					
				4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
				5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					
				6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
					Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
					<i>Aard controle</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle D2</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>		

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					<i>n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/16</i>	<i>Indicator: G4/17</i>	<i>Indicator: G4/18</i>	<i>Indicator: G4/19</i>		
				1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
				2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
				3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
				4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
				5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
				6	Totaal	0	0	0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022		Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente				
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021								

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		(jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			
					<i>Indicator: G10/01</i>	<i>Indicator: G10/02</i>	<i>Indicator: G10/03</i>			
					€ 7.802	€ 0	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire_gemeentedeel			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T)								

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator:</i> <i>G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator:</i> <i>G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator:</i> <i>G12/04</i>			
					€ 13.931	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente			Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
		Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr								

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
					€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie						
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02						
			€ 266.696	€ 106.293						
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is		
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.		

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					Indicator: H4/03	Indicator: H4/04	Indicator: H4/05	Indicator: H4/06	Indicator: H4/07	Indicator: H4/08
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022		1	1.2 Renovatie	€ 15.455	€ 15.455	€ 0	€ 0	
				2	1.2 Renovatie	€ 500	€ 500	€ 0	€ 0	
				3	1.2 Renovatie	€ 1.793	€ 1.793	€ 0	€ 0	
				4	1.3 Onderhoud	€ 10.870	€ 10.870	€ 0	€ 0	
				5	2.1 Aankoop	€ 6.028	€ 0	€ 6.028	€ 0	
				6	2.2 Dienstverlening door derden	€ 9.148	€ 0	€ 9.148	€ 0	
				7	2.3 Beheer en exploitatie	€ 23.359	€ 0	€ 23.359	€ 0	
				8	3.1 Mengpercentage	€ 39.140	€ 0	€ 0	€ 39.140	
				9	3.3 Overig	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
				10						
				Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	
						Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	
				Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
				Indicator: H8/01	Indicator: H8/02	Indicator: H8/03	Indicator: H8/04	Indicator: H8/05	Indicator: H8/06	

Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
				1	1034507 (kalenderjaar 2021)	€ 85.142	€ 0	€ 33.769	€ 0	€ 37.324
				2	1042297 (kalenderjaar 2022)	€ 37.716	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				3						
					Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
					<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
					<i>Indicator: H8/07</i>	<i>Indicator: H8/08</i>				
				1	1034507 (kalenderjaar 2021)	Ja				
				2	1042297 (kalenderjaar 2022)	Nee				
				3						

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H21	Specifieke uitkering cliëntondersteuning			Gerealiseerde activiteit Inzet projectleiding en/of Onderzoek lokale versterking functie (in jaar T) (Ja/Nee)	Toelichting - indien bij H21/01 indicator Nee is ingevuld is een toelichting verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
					<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H21/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H21/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H21/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H21/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H21/05</i>	
					Nee	De projectleider is reeds aangesteld, maar er zijn nog geen kosten gemaakt in 2022 vanwege voorbereidende werkzaamheden. Voor 2023 en 2024 zijn er wel kosten gepland.	€ 0	€ 0	Nee	

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
						We zullen erop toezien dat de kosten in lijn zijn met de doelstellingen van het project en tijdig binnen het beschikbare budget worden verantwoord.				
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T)	Totale definitieve exploitatietekort	Totale cumulatieve besteding	Eindverantwoordiging			
				<i>Automatisch berekend</i>	<i>Automatisch berekend</i>	<i>Automatisch berekend</i>				
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05</i>		Indicator H25/09 is niet in te vullen aangezien er geen definitief exploitatietekort is over niet vastges.JR21 en ook nog niet over JR22
			1	SPUKIJZ21-22211	-€ 72.726	€ 80.193	€ 72.726	Nee		
				Naam locatie	Betreft periode	Totale	Hoogte definitief	Besteding per		Cumulatieve

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
					<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06</i>	Nov + dec 2021 of Jan 2022? <i>Aard controle R Indicator: H25/07</i>	toezegging per locatie <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08</i>	exploitatietekort per locatie <i>Aard controle R Indicator: H25/09</i>	locatie <i>Aard controle R Indicator: H25/10</i>	besteding per locatie (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11</i>
				1	<i>Optisport Renkum</i>	<i>Nov + dec 2021</i>	€ 56.507	€ 63.974	€ 56.507	€ 56.507
				2	<i>Optisport Renkum</i>	<i>jan-22</i>	€ 16.219	€ 16.219	€ 16.219	€ 16.219
				50						

Bijlage 4 Gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Op grond van artikel 66 en 71 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) zijn, ten gunste van betrouwbare informatie voor interne sturing en externe vergelijkbaarheid, circa 50 nieuwe taakvelden ingevoerd die de circa 105 oude IV3functies (indeling die wordt gebruikt voor rapportage aan het CBS) vervangen. Een taakveld is een eenheid waarin de programma's worden onderverdeeld.

In de bijlage van de begroting en jaarrekening wordt een totaaloverzicht met geraamde (begroting) dan wel gerealiseerde (jaarrekening) baten en lasten per taakveld opgenomen (art. 7 BBV).

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0.1 Bestuur	421	1.604	1.183
0.2 Burgerzaken	441	722	281
0.3 Beheer ov. gebouwen en gronden	167	417	250
0.4 Overhead	692	17.022	16.330
0.5 Treasury	2.322	1.303	-1.019
0.61 OZB woningen	6.108	99	-6.009
0.62 OZB niet-woningen	2.749	0	-2.749
0.64 Belastingen overig	347	399	52
0.7 Alg. uitk. e ov. uitk. gem.fonds	58.159	0	-58.159
0.8 Overige baten en lasten	133	81	-53
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	-254	-254
0.10 Mutaties reserves	5.177	3.649	-1.528
0.11 Res. v.de rek. van baten lasten	0	0	0
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.174	4.346	2.172
1.2 Openbare orde en veiligheid	63	979	916
2.1 Verkeer en vervoer	404	4.298	3.894
2.2 Parkeren	22	15	-7
2.5 Openbaar vervoer	3	35	32
3.1 Economische ontwikkeling	0	216	216
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	1	1
3.3 Bedr.loket en bedr.regelingen	7	21	13
3.4 Economische promotie	484	257	-227
4.2 Onderwijshuisvesting	350	2.235	1.885
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	594	1.327	732
5.1 Sportbeleid en activering	65	372	307
5.2 Sportaccommodaties	177	2.162	1.985
5.3 Cultuurpresentatie, prod.partic.	79	683	605
5.4 Musea	0	105	105

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
5.5 Cultureel erfgoed	0	93	93
5.6 Media	0	756	756
5.7 Openbaar groen en recreatie	84	2.279	2.196
6.1 Samenkracht en burgerparticip.	262	3.931	3.669
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzienin	17	767	750
6.3 Inkomensregelingen	8.571	12.112	3.541
6.4 WSW en beschut werk	465	2.859	2.394
6.5 Arbeidsparticipatie	25	1.155	1.130
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	1.102	1.102
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	282	6.380	6.098
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-21	10.390	10.410
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	348	410	63
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	583	583
7.1 Volksgezondheid	0	1.005	1.005
7.2 Riolering	4.593	3.079	-1.514
7.3 Afval	4.607	3.524	-1.083
7.4 Milieubeheer	51	663	612
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	306	462	156
8.1 Ruimte en leefomgeving	62	685	623
8.2 Grondexpl. (niet-bedr.terreinen)	3.049	3.982	934
8.3 Wonen en bouwen	1.014	1.921	907
Totaal	104.854	100.232	-4.622